

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**MENĀKIB-I İSLĀM ŞEYH
(İNCELEME-METİN-DİZİN)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bahar SAMUR

**Enstitü Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Enstitü Bilim Dalı : Eski Türk Dili**

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Vahit TÜRK

EKİM - 2010

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

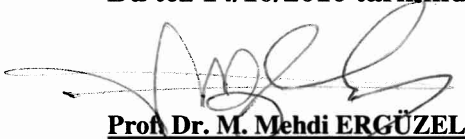
MENĀKIB-I İSLĀM ŞEYH
(İNCELEME-METİN-DİZİN)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bahar SAMUR

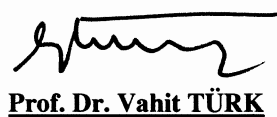
Enstitü Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Enstitü Bilim Dalı : Eski Türk Dili

Bu tez 14/10/2010 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oybirliğı ile kabul edilmiştir.

Prof. Dr. M. Mehdi ERGÜZEL

Jüri Başkanı

- Kabul
 Red
 Düzeltme

Prof. Dr. Vahit TÜRK

Jüri Üyesi

- Kabul
 Red
 Düzeltme

Doç. Dr. Münevver TEKCAN

Jüri Üyesi

- Kabul
 Red
 Düzeltme

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Bahar SAMUR

14 Ekim 2010

ÖNSÖZ

Türkler, İslâm dinini kabul ettikten sonra bu dini öğrenmek ve yaymak amacıyla birçok eser kaleme almışlardır. İslâm dininin temel hükümlerini ve önemli şahsiyetlerin mucizelerini anlatan eserlerin Türkçeye tercümelere, dönemin söz varlığının ortaya konması ve dil özelliklerinin belirlenmesi bakımından oldukça önemlidir. XII. yüzyılda başlayan tasavvuf hareketleri Orta Asya ve Türkistan'da geniş bir coğrafyaya yayılarak etkili olurken özellikle Nakşibendîlik ve Yesevîlik akımları öne çıkmış bir çok temsilci yetiştirmiştir.

İslâmî Orta-Asya Türkçesinin üçüncü evresini oluşturan Çağatay Türkçesi, XV. yüzyıl başından XX. yüzyıl başına kadar etkili olan edebî dildir. Bu çalışmada, Çağatay Türkçesi ile yazılmış bir menâkıbnâme inceleme konusunu oluşturur. Nakşibendî temsilcilerinden olan İslâm Şeyh'in manevi şahsiyeti etrafında oluşturulan menkıbevî hayatıyla iç içe bulunan eğitimi, terbiyesi, müritliği ve faaliyetleri ile Nakşibendî temsilcilerinin silsilesi eserin içeriğini belirler.

Çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde, eserin ait olduğu Çağatay yazı dili ve edebiyatı hakkında bilgi verilmiştir. Bu bölümde ayrıca Nakşibendîlik ve Bahâeddin Nakşibend hakkında bilgiler verilmiştir. Birinci bölümde, çalışmamıza konu olan eserin transkripsiyonlu metni verilmiştir. Büyük harf ve noktalama işaretlerine yer verilmemiştir. Metin kurulurken elde edilen tek nüsha esas alınmıştır. İkinci bölümde, ele alınan metnin dil ve yazım özellikleri incelenmiştir. Metin dil özellikleri bakımından Çağatay Türkçesinin hususiyetlerini göstermektedir. Üçüncü bölümde ise metnin dizini ve sözlüğü verilmiştir. Dizin yapılırken Reşit Rahmeti Arat'ın *Kutadgu Bilig* adlı eserindeki dil bilgisi sıralaması esas alınmıştır.

Eğitim yolculuğum boyunca desteğiyle bana güç veren çok değerli hocam Doç. Dr. Münevver TEKCAN'a, çalışma aşamalarında daima yanımda olan ve yardımlarını benden esirgemeyen saygıdeğer hocam Prof. Dr. Vahit TÜRK'e, sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Bahar SAMUR

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	iv
ÖZET	v
SUMMARY	vi
GİRİŞ	1
BÖLÜM 1: METİN	8
BÖLÜM 2: YAZIM ve DİL ÖZELLİKLERİ	90
2.1. Yazım Özellikleri	90
2.1.1. Ünlülerin Yazılışı	90
2.1.2. Ünsüzlerin Yazılışı	93
2.1.3. Eklerin Yazılışı	94
2.2. Dil Özellikleri	97
2.2.1. Ünlüler	97
2.2.1.1. e/i Meselesi	97
2.2.1.2. Ünlü Değişmeleri	98
2.2.1.3. Ünlü Uyumu	98
2.2.1.4. Yuvarlaklaşma	102
2.2.1.5. Ünlü Düşmesi	102
2.2.1.6. Ünlü Birleşmesi	102
2.2.1.. Hece Düşmesi	103
2.2.2. Ünsüzler	103
2.2.2.1. Kelime Başında Korunan Ünsüzler	103
2.2.2.2. Ünsüz Değişmeleri	104
2.2.2.3. Ünsüz Uyumu	105
2.2.2.4. Ünsüz Düşmesi	106
2.2.2.5. Kelime Başındaki /-y/ Meselesi	107
2.2.3. İsim	107
2.2.3.1. İsimden İsim Yapan Ekler	107
2.2.3.2. Fiilden İsim Yapan Ekler	108
2.2.3.3. Ek Kalıplaşması	109
2.2.3.4. İsimlerde Çokluk	110
2.2.3.5. İyelik Ekleri	110

2.2.3.7. İsim Çekimi	111
2.2.3.8. Birleşik Sözcükler.....	114
2.2.4. Sıfat	115
2.2.4.1. Niteleme Sıfatları	115
2.2.4.2. Belirtme Sıfatları	115
2.2.4.3. Sıfatların Derecelendirilmesi	117
2.2.5. Zarf.....	117
2.2.5.1. Durum Zarfları	118
2.2.5.2. Miktar Zarfları	118
2.2.5.3. Yer Zarfları	118
2.2.5.4. Zaman Zarfları	118
2.2.5.5. Soru Zarfları	119
2.2.6. Zamir.....	119
2.2.6.1. Şahıs Zamirleri	119
2.2.6.2. İşaret Zamirleri	120
2.2.6.3. Soru Zamirleri	120
2.2.6.4. Belirsiz Zamirleri	120
2.2.6.5. Dönüşlülük Zamirleri	121
2.2.6.6. İlgi Zamirleri	121
2.2.7. Edat	121
2.2.7.1. Çekim Edatları	121
2.2.7.2. Benzetme Edatları	121
2.2.7.3. Bağlama Edatları.....	121
2.2.8. Fiil.....	122
2.2.8.1. Fiilden Fiil Yapan Ekler.....	122
2.2.8.2. İsimden Fiil Yapan Ekler	124
2.2.8.3. Fiil Kip, Zaman ve Çekimi.....	124
2.2.8.4. Bildirme	129
2.2.8.5. Zarf Fiiller	130
2.2.8.6. Sıfat-Fiiller.....	131
2.2.8.7. İsim- Fiiller	131
2.2.8.8. Birleşik Fiiller	132

BÖLÜM 3: DİZİN.....	133
SONUÇ	252
KAYNAKLAR	254
TIPKIBASIM	256
ÖZGEÇMİŞ	260

KISALTMALAR

Ar.	: Arapça
c.	: Cilt
çev.	: Çeviren
Far.	: Farsça
İ.A	: İslâm Ansiklophedisi
k.a.	: Kişi Adı
nşr.	: Neşreden
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
TDAD	: Türk Dilleri Araştırma Dizisi
TDK	: Türk Dil Kurumu
TDVİA	: Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklophedisi
y.a	: Yer adı
Yay.	: Yayınları

Tezin Başlığı: Menâkıb-ı İslâm Şeyh	
Tezin Yazarı: Bahar SAMUR	Danışman: Prof. Dr. Vahit TÜRK
Kabul Tarihi: 14.10.2010	Sayfa Sayısı: vi(ön kısım)+260(tez)
Anabilimdalı: Türk Dili ve Edebiyatı	Bilimdalı: Eski Türk Dili
<p>Nakşibendîlik ve Nakşibendî takipçileri hakkında Türkçe ve Farsça olarak yazılmış eserler Nakşibendîlik kültürünü ihtiva eden önemli kaynaklardır. Çalışmamıza konu olan “Menâkıb-ı İslâm Şeyh” adlı eser içerik ve üslup bakımından Nakşibendî takipçilerinden İslâm Şeyh’in faaliyetlerini; Nakşibendî temsilcilerinin silsilesini ve menkıbelerini anlatmaktadır. Bu çalışma “Menâkıb-ı İslâm Şeyh” adlı eserin; içerik, dil, söz varlığı açısından ve Türk dili tarihine katkıları bakımından incelenmesidir.</p> <p>Çalışma; metin, inceleme ve dizin olmak üzere üç kısımdan oluşmaktadır. Birinci bölümde çalışmamıza konu olan eserin transkripsiyonlu metni verilmiştir. Metin kurulurken elde edilen tek nüsha esas alınmıştır. İkinci bölümde eserin dil ve yazım özellikleri incelenmiştir. Eser dil özellikleri bakımından Çağatay Türkçesinin özelliklerini taşımaktadır. Üçüncü bölümde ise metnin dizini ve sözlüğü verilmiştir. Dizin yapılırken Reşit Rahmeti Arat’ın <i>Kutadgu Bilig</i> adlı eserindeki dizin planı sıralaması esas alınmıştır.</p> <p>Üzerinde çalıştığımız eserin el yazma nüshası Özbekistan Bilimler Akademisi Şarkşinaslık Enstitüsü Kütüphanesi’nden temin edilmiştir. Eserin yazarı Muhammed Kasım bin Hasan Belhî’dir.</p>	
Anahtar Kelimeler: Çağatay Türkçesi, Menâkıbnâme, Nakşibendîlik, Muhammed Kasım bin Hasan Belhî, dil incelemesi.	

Title of Thesis: The Menakıb of Islam Sheikh	
Author: Bahar SAMUR	Supervisor: Prof. Dr. Vahit TÜRK
Date: 14.10.2010	Nu. of pages: vi (pre.)+ 246(mainbody)
Department: Turkish Language and Literature Subfield: Old Turkish Language	
<p>The works written in Turkish and Persian about Naqshbandi tariqa and Naqshbandi followers are the important sources including Naqshbandi tariqa culture. “The Menakıb of Islam Sheikh”, which is the subject of our study, recounts the activities of Islam Sheik who is a follower of Naqshbandi tariqa in terms of contents and style, as well as the lineage and epics menkıbes of the Naqshbandi representatives.</p> <p>By this study “The Menakıb of Islam Sheikh” is researched in terms of contents, language, vocabulary and the contributions to history of Turkish language. The study is composed of three chapters: Text, Research, Index. In the first chapter transcribed text that is the subject of our study is given. For construction of text the sole copy is taken into consideration. In the second chapter the language and spelling characteristics are researched. The work has the Chagatai Turkish properties. In the third chapter dictionary and index of the text is given. Index is made on the base of index plan of <i>Kutadgu Bilig</i> by Reşit Rahmeti Arat.</p> <p>Manuscript of the work is supplied by Library of Şarkşinaslık Institute of Uzbekistan Sciences Academy. The author of the work is Muhammed Kasım bin Hasan Belhi.</p>	
Keywords: Chagatai Turkish, Menakıbyname, Naqshbandi, Kasım bin Hasan Belhi, Language Research.	

GİRİŞ

Türklerin İslâmiyeti kabulü her alanda birçok değişimi de beraberinde getirmiştir. Bu dönemden sonra İslâm dininin temel esaslarını ve bu dine mensup büyük kişilerin mucizelerini anlatan birçok eser meydana getirilmiştir. Müşterek Orta Asya Türkçesinin son evresi olan Çağatay Türkçesi döneminde de bu kapsamda çok değerli eserler kaleme alınmıştır. Bu dinî metinlerin dil özelliklerini tespit etmek, unutulmuş bazı Türkçe sözcük ve terimleri gün ışığına çıkarmak dilbilimciler için çok önemli olmuştur.

Araştırmanın Konusu

Tezimizin konusu, Çağatay Türkçesi eserlerinden Muhammed Kasım bin Hasan Belhî'nin "Menâkıb-ı İslâm Şeyh" adlı eserinin transkripsiyonlu metninin oluşturularak dil ve yazım özellikleri ile dizinin hazırlanmasıdır. Nakşibendî takipçilerinden olan İslâm Şeyh'in menkıbevî hayatı temel alınarak oluşturulan eser o dönemin dil özelliklerini taşıması bakımından oldukça değerli bir hazinedir.

İslâm coğrafyasında görülen tasavvuf akımları hızla yayılarak gelişmiş, büyük merkezlerde yetişen tanınmış sûfiler, etrafında her sınıf halktan çok sayıda mürit toplamışlardır. XII. yüzyıl sonlarına doğru bu sûfilerin yanlarına Hâce Ahmet Yesevî ve Hâcegân tarikatının kurucusu Gucdevânî'nin halifeleri gelmeye başladı. Bunlar Türkler arasında tarikatlarını yaymaya ve İslâm dininin kurallarını öğretmeye çalıştılar.

Yesevîliğin daha ziyade Orta Asya'nın yarı göçebe Türk kavimleri arasında, Hâcegân'ın ise Mâverâünnehir'in Buhara gibi eski kültür merkezlerinde Farsça konuşan ve göçebe olmayan kitle arasında yaygınlık kazandığını söylemek mümkündür.¹ Orta Asya ve Türkistan coğrafyasında Nakşibendî ve Yesevî dervişlerinin faaliyetleri, bölgenin özellikler kültürel gelişiminde etkili olmuştur. Bu sûfilerin mânevî nüfûz kazanmaları, halk arasında onlarla ilgili menkıbelerin doğmasına ve yayılmasına sebep olmuştur. Bu dönemde birçok Türkçe eserin ortaya konması, Türkçenin yayılmasını ve gelişmesini de sağlamıştır.

¹ Necdet Tosun, *Bahâeddîn Nakşibend Hayatı, Eserleri, Tarikatı*, s.32

Araştırmanın Önemi

Türk milletinin dinî inançlarında meydana gelen değişiklikler, dilleri üzerinde de etkili olmuştur. İslâmiyetin din olarak kabulünden sonra Türkçe üzerinde Arapça ve Farsçanın etkisi hissedilir şekilde artmıştır. XIV. yüzyıldan sonra görülmeye başlanan Türkçeye yönelişin metinlerin incelenmesiyle ortaya konulması da önemlidir.

Metinlerin gün ışığına çıkarılarak dil incelemelerinin yapılması, hem dilbilim verileri açısından hem de o dönem hakkında değerli bilgilere ulaşmak açısından bir mecburiyet olarak görülmelidir. Dil açısından değerlendirdiğimiz bu tür yazma eserler, diğer sahalardaki bilim adamları açısından da önemli olmaktadır. Bu eserler üzerinde yapılacak bilimsel incelemeler hem Türkçenin gelişimine katkı sağlayacak hem de dinî, sosyal, siyasî ve toplumsal anlamda bizlere değerli bilgiler sunacaktır.

Hasan Belhî'nin ele aldığımız bu eseri de, dönemin dil özelliklerini aktarması, ve yazıldığı dönemin özelliklerini günümüze taşıması bakımından değerli bir eserdir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı; Çağatay Türkçesi dinî metinleri içerisinde yer alan Muhammed Kasım bin Hasan Belhî'nin Çağatay Türkçesi ile yazılmış “Menâkıb-ı İslâm Şeyh” adlı menâkıbnâmesini gün ışığına çıkarmak, ses bilgisi ve şekil özellikleri açısından incelemesini yapmak ve dil çalışmaları bakımından önemli görülen dizinini ve sözlüğünü hazırlamak, Türk dili açısından önem taşıyan bu eseri bilim dünyasına sunmak ve bu alanda yapılacak çalışmalara kaynaklık etmektir.

Kapsam

Eser, Özbekistan Bilimler Akademisi Şarkşinaslık Enstitüsü Kütüphanesinde sûfilikle ilgili yazmalar arasında 1590/1 katalog numarası ile kayıtlıdır. Eserin bilinen tek nüshası da budur. Yazarı Muhammed Kasım bin Hasan Belhî'dir. Nestâlik yazı biçimiyle yazılmış olan eserin istinsah tarihi 1897-1898 olarak kaydedilmiştir.

Metod

Eser bir dilbilimci gözüyle değerlendirilmiştir. Çalışmaya başlamadan önce kapsamlı bir araştırma yapılarak konunun çerçevesi oluşturuldu. Çalışmamızın dizin bölümü oluşturulurken hata oranını en aza indirebilmek için özel bir bilgisayar programı kullanıldı.

Metinde dizin programı için gerekli düzenlemeler yapıldı. Bir arada görülmesi istenen sözcük grupları, Arapça ve Farsça tamlamalar metin üzerinde bir araya getirildi.

Sözcükler öncelikle eksiz biçimde verildi, sonra sözcüğün üzerine gelen ekler gösterildi. Ekler sıralanırken Reşit Rahmeti Arat'ın *Kutadgu Bilig* adlı eserindeki dilbilgisi sıralaması esas alındı. Genel dizinde kullandığımız sıralama sistemi aşağıdaki gibidir:

köngül

k. 23b/1, 23b/1, 23b/2, 23b/2, 23b/3, 23b/4, 23b/5, 23a/11, 33a/11, 47b/5

k.+idin3a/10

k.+ler25a/10

k.+lerdin6a/10

k.+leri11b/6,23a/1,25b/8,44b/3,44a/2

Eş yazımlı sözcükler aşağıda görüldüğü gibi ayrı madde başı olarak belirlendi:

iç- (I) içmek

i.-erler 38b/9

i.-ip 44a/6

i.-kendürler 38b/10

iç (II) iç

i.+ni14b/9

i.+ige 75b/4

Tezimizin dil incelemesi aşamasında Vahit Türk'ün (Türk, 1990) doktora tezi; dizin oluşturulması aşamasında da Münevver Tekcan'ın (Tekcan, 2005 ve 2007) eserleri öncelikli olarak başvurulan kaynaklardır. Ayrıca kaynaklar bölümünde belirttiğimiz çalışmalar ve sözlükler de çalışmamız için başvurduğumuz diğer eserlerdir.

Araştırmamızda kullandığımız kaynaklar yazarların soyadına göre alfabetik sıraya konularak verildi.

Çağatay Türkçesi, İslâmî Orta Asya Türkçesi edebiyat dilinin inkişafının, üçüncü safhası, Timurlular imparatorluğunda (1405- 1502) Harezmi Türkçesi'nin devamı olarak teşekkül etti.¹

İlk önceleri “Çağatay” ismi, Çağatay soyuna ve bu sülâlenin kurduğu devlete verilen bir ad olduğu halde, daha sonra bu ismi Mâveraünnehir'deki Türk ve Türkleşmiş göçebe kitlelere nihayet Timurlular zamanında gelişen edebî Türk şivesi ile bu şivenin meydana getirdiği Orta Asya Türk edebiyatına verilmiştir.²

Köprülü, Çağatay edebiyatını;

1. İlk Çağatay devri XIII.-XIV. asırlar
2. Klasik devrin başlangıcı (Nevâî'ye kadar) XV.asrın ilk yarısı
3. Klasik Çağatay devri (Nevâî devri) XV. asrın son yarısı
4. Klasik devrin devamı (Babür ve Şeybanlılar devri) XVI. asır
5. Gerileme ve çökme devri XVII. –XIX. asırlar, olarak tasnif etmiştir.³

İncelediğimiz eser, içerik bakımından Nakşibendî takipçilerini; temsilcilerinin silsilesini, faaliyet ve menkıbelerini anlatan eserler arasında yer almaktadır. Hz. Peygamber zamanındaki mütevazî dinî hayata duyulan özlem ve toplumda asr-ı saâdet sonrası ortaya çıkan dinî, siyasî ve ahlakî bozulmalar tarikatların kurulmasının önemli sebeplerindendir.

Hicrî VI. (mîlâdî XII.) asırda kurulan tarikatlardan birisi de, sonraları Nakşibendîyye adıyla anılacak olan Hâcegân tarikatıdır. Yûsuf Hemedânî'nin halifesi olan Abdülhâlik Gucdevânî ve halifeleri hâce lakabını taşıdıkları için bu tarıkata Hâcegân adı verilmiştir. Hâcegân tarikatının kurucusu olarak, hafî zikir başta olmak üzere tarikatın prensiplerini ortaya koyan Abdülhâlik Gucdevânî kabul edilir. “Tarîk-ı Hâcegân” ifadesi ile genelde Gucdevânî'den Nakşibend'e kadar geçen dönem kastedilmekte ise de, Bahâeddîn

¹ Eckman Janos, *Çağatayca El Kitabı*, s. 11

² Fuad Köprülü, *Çağatay Edebiyatı*, maddesi, İ.A., c. III, s. 270- 323

³ Fuad Köprülü, *Çağatay Edebiyatı*, maddesi. İ.A., c. III, s. 270- 323

Nakşibend'den asırlarca sonra bile bu kelime unutulmamış ve Nakşibendîyye ile eş anlamlı olarak kullanılmıştır. Yûsuf Hemedânî'nin üçüncü halifesi ve Yesevîyye'nin kurucusu Ahmet Yesevî'nin halifeleri ile kurduğu tarîkate mensup olanların "hâce" yerine "ata" lakabını taşımaları sebebiyle bunların Hâcegân silsilesinden ayrıldıkları söylenebilir. Hemedânî'nin dördüncü halifesi olan Guçdevânî, Hâcegân'ın prensiplerini ortaya koyarken hafî zikri tercih ederek usûlde Yesevîler'den ayrılmıştır. Bu yüzden Yesevîlik ve Hâcegân'ı ayrı ve müstakil iki tarîkat olarak kabul etmek gerekir.¹

Nakşibendîliğin, Ahmet Yesevî ile alâkalı sayılması tarîkatın pîri Hâce Bahâeddîn Nakşibend lakabıyla tanınmış Muhammed b. Muhammedü'l-Buhârî'nin, Yesevî şeyhlerinden Kasam Şeyh ve Halîl Ata'dan feyz almasıdır. Hâce Bahâeddîn Nakşibend'in mânevî terbiyesi Hâce Abdülhâlik Guçdevânî'dendir. Bu yüzden, Nakşibendîlik bir yandan Kasam Şeyh ve Halîl Ata vasıtasıyla Yesevîlik tesirinde kaldığı gibi, diğer yandan da Hâce Abdülhâlik Guçdevânî'nin, Ahmet Yesevî'den sonra Yusuf Hemedânî halifesi olması itibariyle Yesevîlikle benzerlik gösterir.²

İslâm dünyasında Kâdiriyye'den sonra en yaygın tarîkat olan Nakşibendîyye, anavatanı Orta Asya'da Kübreviyye ve Yesevîyye başta olmak üzere hemen hemen diğer bütün tarikatların yerini almış, Arap yarımadası, Mağrib ve aşağı Sahrâ Afrikası dışında İslâm dünyasının hemen her bölgesine yayılmıştır.³

Hâce Bahâeddin Nakşibend, Abdülhâlik Guçdevânî'nin hafî zikir esasına dayalı olarak kurduğu Hâcegân tarikatının unutulmaya yüz tutan prensiplerini ihyâ ettiği için yeni bir tarikat kurucusu olarak telakkî edilmiş ve hakkında müstakil menâkıbnâmeler yazılmıştır.⁴

Nakşibend'in hayatı ve düşüncelerini günümüze aktaran eserler şunlardır: *Risâle-i Kudsiyye*: Muhammed Pârsâ'nın (ö. 822/1420) Bahâeddîn Nakşibend'in sohbetlerinde tuttuğu notları şerh etmesiyle meydana getirdiği Farsça bir eserdir. Nakşibend'in halifelerinden Alâeddîn Attâr'ın (ö.802/1400) tavsiyesi ile yazılan eser on iki bölümden oluşmaktadır.

¹ Necdet Tosun, *Bahâeddîn Nakşibend Hayatı, Eserleri, Tarîkatı*, s.31-32

² Fuad Köprülü, *Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar*, s.125-127

³ Hamid Algar, *Nakşibendiyye*, TDVİA, c.32, s. 335

⁴ Necdet Tosun, *Bahâeddîn Nakşibend Hayatı, Eserleri, Tarîkatı*, s. 95

Enîsü't-tâlibîn ve uddetü's-sâlikîn: Bahâeddîn Nakşbend'in sohbetlerinde bulunmuş olan Salâh b. Mubârek Buhârî'nin kaleme aldığı Farsça bir eserdir. Alâeddîn Attâr'ın tavsiyesi ile yazılan eser dört bölümden oluşmaktadır.

er-Risâletü'l-Bahâiyye: Ebu'l-Kâsım Muhammed b. Mes'ud Buhârî'nin kaleme aldığı Farsça bir eserdir. Üç bölümden oluşan eserde Bahâeddîn Nakşbend'in gençlik yılları, hikmetli sözleri ve kerâmetleri anlatılmaktadır.

Makâmât-ı Hazret-i Hâce-i Nakşbend: Ebu'l-Muhsin Muhammed Bâkır b. Muhammed Ali tarafından yazılan Farsça bir eserdir. Eser bir mukaddime ve üç bölümden oluşmaktadır.¹

Bahâeddîn Nakşbend, Abdülhâlık Guçdevânî Hazretleri'ni hiç görmediği hâlde ondan mânen istifade ettiği için Üveysî sayılmıştır. Emîr Külâl ve Halîl Ata'nın sohbet ve hizmetinde bulunmuştur. Tarîkatında halvet ve semâya yer yoktur. Hafî zikri esas alır. Tarîkatını, Hz. Peygamberin sünnetine ve ashâbının sözlerine tâbi olmak diye özetlemiştir.²

Bahâeddîn Nakşbend birçok mürîd yetiştirmişti. Bahâeddîn Nakşbend geride yazılı eser bırakmamış ise de, birçok mürîd ve halife yetiştirmiştir, bu sayede kurduğu tarîkat asırlar boyu devam etmiştir.³ Köklü tarîkatların ortaya çıkmasıyla önceleri sözlü, sonra da yazılı silsileler oluşturulmuştur. Silsilelerin yazılı hale getirilmesinin bir amacı da sahte şeyhleri önlemek olmalıdır. Diğer tarîkatlar gibi Hâcegân da biri Hz. Ali'ye diğeri Hz. Ebû Bekir'e ulaşan iki silsile bulunduğunu beyân etmiştir. Hâcegân'ı asr-ı saâdete bağlayan silsile, ilk kez Abdülhâlık Guçdevânî'ye nisbet edilen Makâmât-ı Yûsuf-i Hemedânî adlı eserde görülmektedir.⁴

Çalıştığımız eserde de [19a-20b] Nakşibendîliği Hz. Ebû Bekir'e ve oradan da Hz. Peygambere ulaştıran bir silsile verilmiştir:

“ [19b]... ol kişini (10) pîrleri hâce 'ârif-i rîvgerî ol kişini pîrleri hazret-i hâce (11) 'abdu'l-hâlık guçdevânî kıddese sırrıhu ol kişini pîrleri hâce yûsûf ”

¹ Necdet Tosun, Bahâeddîn Nakşbend Hayatı, Eserleri, Tarîkatı, s. 95-96-97

² Necdet Tosun, Bahâeddîn Nakşbend Hayatı, Eserleri, Tarîkatı, s.95-113

³ Necdet Tosun, Bahâeddîn Nakşbend Hayatı, Eserleri, Tarîkatı, s.118-119

⁴ Necdet Tosun, Bahâeddîn Nakşbend Hayatı, Eserleri, Tarîkatı, s. 33-34

[20a] ... ol kiřini p̄rleri ħazret-i selmān-ı (6) fārisī ol kiřini p̄rleri ħazret-i ebabekr-i řiddīķ rađyāllāhü ‘anh ve (7) ol kiřini p̄rleri ħazret-i seyyidü’l kāināt ve efdālü’l maĥlūķāt (8) ve eřrefü’l mevcūdāt menbaü’l cūd ve’l iĥsān ve’l ħayrāt ā’na cenāb-ı (9) ħazret-i muĥammed muřtafa řalla’llāhu ‘aleyhi ve ‘alā ālihī ve eřĥābihī ecma’īne...”

BÖLÜM 1: METİN

[1B]

(1) menākıb-ı hāzret-i gavṣū'z-zamān cenāb-ı islām şeyḫ ḳaddesallahu sırruhü (2) ve ruhehu bismillahirrahmanirrahim el'aziz (3) elhamdü lillahi rabbil 'alemīn ve'l- 'ākıbetü lilmüttekīn vesselatü vesselamü (4) 'alā ḫayri ḫalkıhı muḫammedin ve ālihı ve aṣḫabihı ecmeīne'tṭayyibīne't-ṭāhirīn (5) ve rüviye 'aninnebiyyi ṣallallahu aleyhi ve sellem ḳāle innallahe ta'ālā cennetehü ve fiddünya men deḫalehā (6) ṭābe 'ayṣihi ḳıle mahiye ḳāle meclisü'z-zıkrillahu ve 'an mecālis-i 'ulema-i ehlittaṣavvuf (7) ya'ni rivāyet ḳılurlar kim peygamber 'aleyhi's-selāmdın aydılar kim (8) ve rāstiğe her kiṣi ḫ'āhılsa cennetni tapsunlar ol kiṣi ṣol (9) dünyada dédiler sordılar ki yā resülallāh bul dünyāda cennetni (10) ḳaydın taparlar ve aydılar ehlullāh ve ehl-i taṣavvuf meclisleride (11) bolsunlar ve 'ulemā-yı mutaṣavvuf ve ehl'ü-l zıkr meclisleri gūyā cennet turur.

[2A]

(1) (2) ya'nı resül 'aleyhi's-selām aydılar ki her kiṣi allāh ta'ālā bilen meclisni (3) ḫ'āhılsa oltursun ol kiṣi 'ulemā-yı ehli't-taṣavvuf bilen zīrā ki (4) 'ālim-i mutaṣavvuf bilen olturmasa ve ehlullāhlar zıkrığa kirmese ol (5) kiṣi 'ömrudin lezzet tapmapdur 'ömr zāyī' gāfil bāṭıl bolupdur (6) ey mü'minler ve ey birāderler kāmiller ve ey ṣādık ve ey ehl-i (7) taḫḳīḳler ve ey ṭālib-i müṣṭāḳlar bilinğler ve āgāh bolunğlar (8) ḫaḳḳ ta'ālā sizlerğa rāh-ı rāst körsetgey ve hemīşe rāh-ı rāst (9) ve toğrı ḳılıpdur sizlerğa 'ilm-i ṣerī'at ve ṭarīḳat yolını (10) açıp meṣğül ḳılıpdur zīrā ki bul ṣerī'at ve ṭarīḳat yollarıdın peygamber 'aleyhi's-selām (11) yorup ve ümmetlerni uṣbu yolğa salıpdurlar çünki muratlarığa

[2B]

(1) bul yollardın vāşıl bolurlar ol 'ilm-i şerī'atnı bilürler (2) ve andın sonğra 'ilm-i tarīkatdın bilür ve 'ilm-i taşavvuf dép 'ilm (3) tarīkatnı ayturlar ve andın 'ilm-i taqvānı bilürler ve 'amel (4) kılurlar ve libās-ı taqvā-yı mertebesin bülend kılur ve libās-ı (5) taqvānı hīç uzun ve kışka dép bolmas anıñğ için (6) bizlerğa vācib kılıpdur meşāyih raḥmetu'llāhğa tābi' bolup (7) alarnıñ emirleri bilen yolğa kirmaqnı ḥāhlapdur qavlulu ta'ālā (8) ve resül ve meşāyihlerni yolları resülullāh (9) yolları turur ve her ṭālib-i şādıq-ı tarīkat yolığa meyl kılsalar (10) ol 'ulemā-yı ehl-i taşavvuf meclisleridin ta'līm alsunlar andın (11) tarīkatğa kirsünler ve rivāyet kılur ḥāzret-i imāmü'l üstādü'l kaşrī

[3A]

(1) raḥmetu'llāh ḳaddesallahu sırrıhu'l 'azīz ol murīdlerni ḳademlerin rāst (2) yolğa ya'nī şerī'at yolığa ḳoydurur édiler andın tarīkat yolını ta'līm (3) birür édiler ve ef'allerin şerī'at ve tarīkatğa rāst (4) kılur édiler ve köngüllerini ḥaḳḳ ta'ālāğa rāst kılur édiler (5) bes bed-restige meşāyih-i māzī ya'nī güzeşteler iletıpdürler kim (6) her kişi ḥaḳḳ ta'ālā yolıda rāst bolmasa meşāyihler şöḥbetidin (7) bī-behre bolurlar ve 'ömrleri zāyi' bolğay dédiler ey birāderler (8) ve ey mü'minler ḥaḳḳ ta'ālā yolıda rāst bolğay sizler 'ömrleriñğ zāyi' (9) kéçmegey dédiler ve kitāb-ı fütūḥātdın naḳl kılıpdurlar kim her kişi (10) ṭāyife-i şūfīyyeğa muḥālefetlik kılsa bes be-taḥḳīḳ ol kişini köngülidin (11) kötergey ḥaḳḳ ta'ālā nūr-ı imānını anıñğdın zīrā ki muvāfaḳatlik ḥaḳīḳat-i ta'zīm-i

[3B]

(1) ilāhī turur ve ef`āl-i şūfī ef`āl-i resūlullāh turur ki ḥaḳḳat ol (2) şūfīlik sa`ādet-i ilāhī turur çünki şūfī- i ḥaḳḳī resūl-ı ḥudā tururlar (3) ve taḳı şūfīlik şakīlerdin émes sa`īdlerdin turur şūfīlik (4) ef`al-i bedlik émesdür ve taḳı resūl `aleyhi`s-selām aydılar her kişi kim (5) ḥudā bilen oltursam dép ārzū kılsa oltursun ol kişi (6) oltursunlar ehlullāh şūfīler meclisleride çünki ḳavluhu ta`ālā (7) ve taḳı resūl `aleyhi`s-selām aydılar kim (8) ya`nī resūl `aleyhi`s-selām (9) aydılar her kişi kim ḥaḳḳ bilen meclisni ḥ`āhlasa anıng zıkrı bilen (10) bolur güyā ki ḥaḳḳ ta`ālā yādı bilen oltursalar ḥaḳḳ bilen olturgan (11) bolur dédiler bes sizler gümān kıılır sizler ki bul ḫāyife-yi şūfīlerni

[4A]

(1) olturuşlarıdın néme ḥāşıl bolur dér sizler velīkin (2) ḥaḳḳ ta`ālā özini zıkrı ve fikri bilen bolgan bendesini dillerin (3) özige tertīb ve yaḳın dostların zümresidin kıılır andın (4) tevfiḳ bérıp ma`arifetu'llāh ḥāşıl kılgan pāre pāre meşāyihler maḳām(5)larını ḥāşıl kılganlar ve taḳı resūl `aleyhi`s-selām aydılar büzürgler (6) bilen ve `ulemā ve şālihler bilen bolgay sizler zīrā ki `ulemā nighbānı(7)dın tururlar ve ḫā'yife-i şuleḫā `āmildin tururlar bes bul ḫāyifelerini nighbān-ı (8) büzürg bilip ḫürmet kıılış ḫürmetdin ve ta`zīmıleri ta`zīmdin (9) bolgay dédiler bul ma`nīler tamāmı kitāb-ı fetevā-yı şūfīyedin turur (10) ve resūl-ı ḥudā şalla'llāhu `aleyhi ve sellem aydılar kim maḅga ḥiç kişi raḫm kıılmaslar (11) ve méni ḳadrim bilmesler ve büzürg tutmaslar çünki `ālimlerga raḫm kıılsalar

[4B]

(1) gūyā ki maṅga raḥm kılğan bolur ve alarnı ḥürmetleri méni ḥürmetimni (2) bécā kéltürgeni bolur bes ‘ālimlerni ve meşāyihlerni ḥürmeti becāy (3) tevfiḳ ve hidāyet bolur ve alarnı ḥār körüş rüsvālik ve ‘azāb (4) ḥārlik ve şekāvet turur ve resül ‘aleyhi’s-selām aydılar ‘ālimler (5) naḳḳāşlardın naḳş kılguçılardın bolğay ve ‘ārif-i kāmiller (6) şayḳal birgüçilerdin bolğaylar şayḳal bérip bāṭınlar perhīz bérip (7) ḥudādın başḳanı zıkr fikrini könğülleridin maḥv kılurlar ve esrār-ı (8) ilāhī bilen bil küll masivādın pāk kılurlar ve kitāb-ı leṭāyifdin (9) imām-ı ḳaşrī aytıpdurlar kim barça ḥalāyıklar evliyā’ullāh bolsam (10) déydürler velīkin ḥaḳḳ özi ḥāhlasa bolur ve ḥāhlasa evvel (11) ‘ilm bérür ba’de dostlarını zümresidin kılur çünki ḳavluhu

ولیا جابر

[5A]

(1) **ولیا جابر** ya’nī ḥaḳḳ ta’ālā hīç velīni cāhil kılmadı ve evliyālarını (2) aylanturdu ve yérlerini mihladı revāsī bilen ya’nī kūh tağlar (3) bilen ve hem-çünīn evliyālarını ḥalāyıklar içinde yorutupdur çünki (4) ‘ālemni perverīş kılmaḳ ve belānı alarnı du‘āsı bilen def kılmaḳ (5) üçün alar kamil ve mükemmeldürler ‘ālem alarnıñ ṭufeylīdin ber-ḳarār (6) turur çünāsınça eger kūh u tağlar bolmasa érdi yérler ber-ḳarār üstüne (7) turmas érdi ve muḥkem bolmas érdi ve hem- çünīn evliyālar ve meşāyih(8)ullāh bolmasalar ‘ālem ber-ḳarār turmaslar érdi ve tamām belālar ḥalāyık (9) larğa nāzil bolur érdi alarnıñ du‘ālarınıñ şerāfetīdin (10) ḳaytarlar ve yérler ber-ḳarār turup ḥalāyıklar rızḳ u rüzīsın andın (11) ḥāşıl kılurlar allāh ta’ālā luṭf-i ‘ināyet kılıp meşāyihlerni du‘ā-gūyī

[5B]

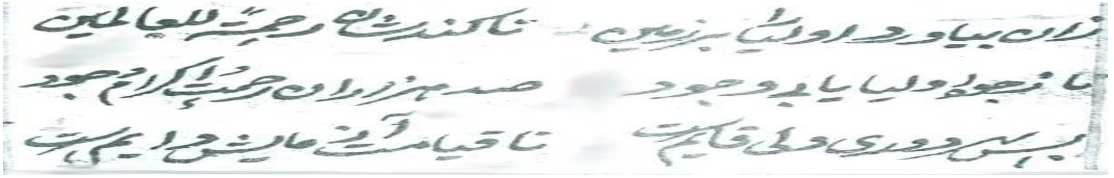
(1) étipdür ve hem-çünin meşâyihler menzilen miḥ-ı zemîn turur gūyā ki zemîn (2) üstide turğan tağdurlar ve ‘abdullah bin beşir aydılar ḥazret-i resül (3) ‘aleyhi’s-selām bir kün aydılar ki ey ḥalāyıklar cem’ bolunğ ve sizlerğa (4) pend ü naşīhat kıılır mén dēdiler anda yigirmi ya otuz adam cem’ boldılar ve aydılar (5) ey āşhāblar eger sizlerni aralarınızda dost-ı ḥudālar bolmasa (6) bes be-taḥkīk helāk bolur sizler ve ‘ömrleriniz ve kesb ü kārlarınız barçası (7) zāyi’ bolur bes ma’lūmdur ki meşâyihler allāh ta’ālā rahmet kıılıp ve şefkat (8) étip özi yolğa salıp devlet kıılıp öz yādığa meşğül étipdür (9) ve anıñ üçün mürīdlerğa ta’līm ve ādāb-ı şerī’at ve ṭarīkatdın (10) terğīb kıılıpdurlar ve zāhir ü bāṭın yolğa salıp terbiyet kıılırlar (11) ḥaḥḥ ta’ālā özi hidāyet kıılıp yolığa alarnı rāst kirizüpdür bes

[6A]

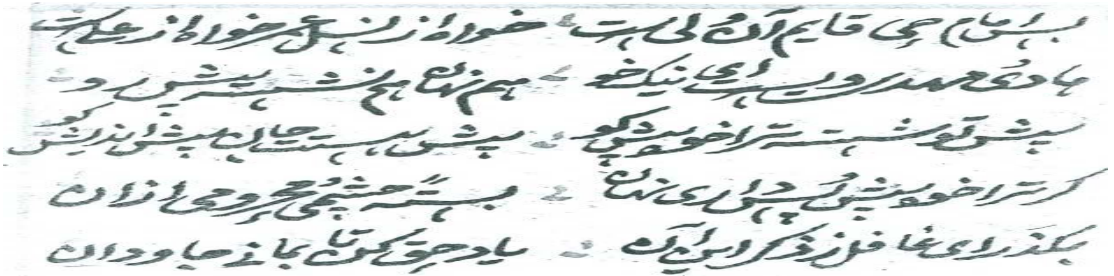
(1) hidāyet ger meşâyihlerge iḥtidā kıılmaq vācibdür çünki alarnı (2) allāh ta’ālā hidāyet étipdür ve derece-i iḥtidālīkge yétkürüpdür (3) ve pişvā-yı perhīzkār kıılıpdur ve ḥazret-i resül ‘aleyhi’s-selām aydılar (4) hidāyet’ullāh aytur kim her bende kim méninğ yādım bilen meşğül bolsa anı (5) ḥuzūr u lezzeti ve server-i devleti ve zikri ve fikri ve ‘aşkı himmeti ve rif’atı (6) méninğ bilen bolur ol bendem maṅğa ‘āşık turur ve mén ol bendemge (7) ‘āşık bolur mén ve köterür mén ol bendem bilen meni ārāmda (8) perde ve ḥicāb bolmas ve gāfil turmas ve hevā-yı hevesni ṭaleb kıılmas (9) ve ḥalāyıklar andağ kişini dūnyā maşlaḥatıge қоşmas belki ferāmūş (10) kıılıp köngüllerdin çıkarurlar meğer ḥaḥḥ üçün yoklar andağ (11) dost-ı ḥudā bolğan kişini sözleri ḥudā ve resül-ı ḥudā ve enbiyā ‘aleyhi’s-selām

[6B]

(1) sözleridür ve meclisleri ehlullāhlar bilen bolur *دراکن* (2) *من غافلین ای جاہلین*
ya'nī gāfiller ve cāhiller bilen (3) oturmaslar andağ kişileri abdāl dەرler ve ebrār
dەرler (4) ez-berāy-ı dillerini allāh ta'ālāğa tapşurup ve ğayrıdın bil-küll üzülp (5)
ħağğa toğrı rāst-ı zikru'llāhğa meşğul bolup tururlar anzamān (6) ehl-i zemīn ü
asumān 'uķūbet veya 'azāb kélse alarnı yād kılıp du'āğa (7) kılırlar şol zamān ħağğ
ta'ālā alarnı arasıdın ol 'azāb u (8) 'uķūbetni kötergey dەرler sebab ābdāl ve ebrārlar
beyt

[7A]

ey birāder-i mü'min ki birāder-i mü'min tururlar el-mü'min mir'āt (7)ül
mü'min dödiler *مؤمنان کی یکدیگرند این خبر را از سفر آوردند* (8) anıñ üçün mü'minler birbirlerini
yüzlerige qarap otururlar ki (9) ħāzret-i mevlānā celālü'd-dīn ħaber bérür levh-i
maħfuż *مستعار و علمه* (10) *قال ای من نظر و الجود من انوار*
(11) ya'nī nazār kılınğlar mü'minler birbirleringizni yüzleringizge ki şafā-yı ħalp
bolur

[7B]

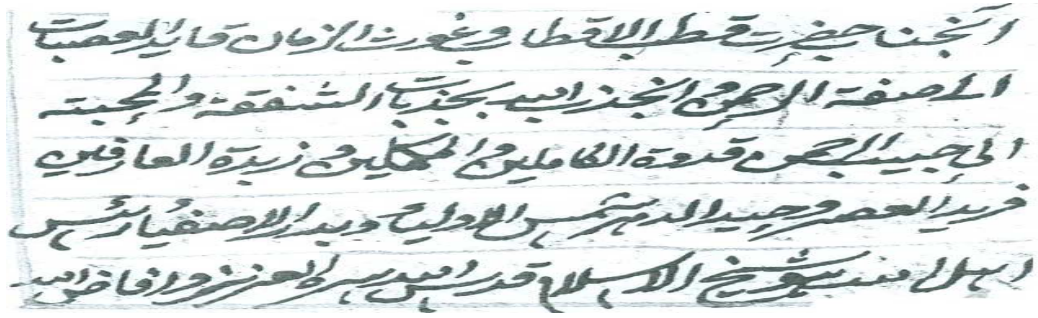
(1) ya'nī dillerinġizni közi açılır dédiler sâ'il ü su'âl kıldılar cenâb-ı (2) ħazretü's-selâm şeyġ-i şehîd dérler ve şehâdet-penâh dérler ki cerr öyine (3) nisbet-îşân kıyası 'azîz'ül kirâmġa barurlar ve taķı ħazret-i sulţân (4) ül- 'arîfîn ħ'âce ahmet yesevîdin turur ve meşnevî-i şerîf-i mevlânâ rûmîdin (5) turur ne üçün isti'mâl kılurlar dédiler anġa cevap bérdirler ki (6) ya'nī su'âl kılınġlar ehlü'l-'ilm (7) zümresidin eger bilinġler ve āġâh bolunġlar ki cenâb-ı mu'allâ-elķab (8) ķâb mürşidem ħak-sâr bi-miķdârġa 'inâyet kıldılar ve maźmûn (9) âyet-i kerîme (10) ya'nī sâ'ilni köġülüni rüşen kılmak üçün neġe kelime sözni (11) taķrîr kıldılar ve sâ'il kıavlġa bérdirler şâyed ki sebeb-i 'aķîdesi ziyâde

[8A]

(1) ziyâde bolġay belki sâ'ilniġ ķalbi ya'nī köġülleriġa taķrîr kıldılar (2) binâberîn eţlâf ve beşâret ve işâret an âlî himmet işân (3) işâret-hây fârisî ve 'arabî ve türķî (4) şerġ kıldılar türķî şerġ kıldım (5) ey birâder-i 'azîzler (6) ve ey şaġib-i temîzler bilinġ ve āġâh bolunġlar ki menfa'atü'l 'avâm (7) ve şefķatü'l-ġavâşşü'l-'ulemâ el müferrakînü'l-ġelâl ve'l-ġarâm ü ġudâ kıldılar (8) andın 'âlim ve sâlik ve mâlik ve meşâyihü'l â'zamlar peydâ boldılar (9) ve ŧâliblerġa râġ-ı râst körgüzüp ve köġülleriġa zevķ ü şevķ (10) bérüp ve şaġib-dilleriġa fetġ bérüp dillerini açıp ve ġâfillerġa (11) tenbih kılıp ve münkirlerini inķiyâd kıldırıp ve mübtedi'lerni işlâġ étip

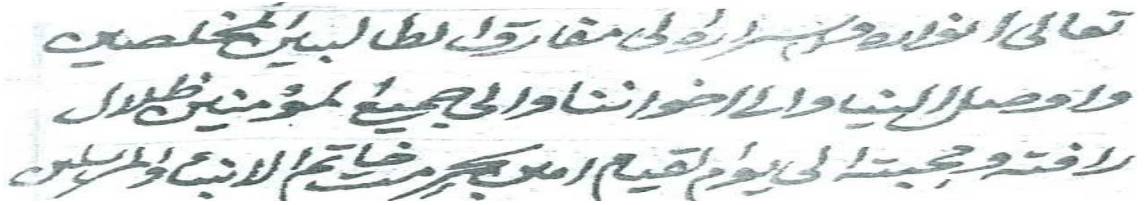
[8B]

(1) ve müşekkek ihlaşğa keltürüp ve nefsanîlerni sernigün (2) étip ve aşîlerğa tevfiķ ve nedāmet ü peşīmān kıldurup (3) ve zāhidlerğa tazarru' ve ehl-i vecdlerğa vecd-i hālet (4) béríp ve muħibbī devletlerğa ıztırāb ve zevķ ve şevķ-ı iştiyāk (5) ve rūhānîlerğa müşāhedeti ve 'āriflerğa ma'rifeti ve 'āşıklerğa (6) tecelliyatı ve ehl-i cünūnlerğa cezbe ve hālāveti hāşıl kıldılar

انجن حيفر عطر الالقط وغورث الزمان قار العصبية
المصنفه الريحون انجنز ايبه بجزبا الشنفقة والمجبت
الى جيبه البصن قدوة الكاملين المكلين من زبده العاقون
فريد العصر جيبه المديتس الالوليه وبيد الاصغيا رشس
ابهل من شيوخ الاسلام قدس الله سره العزوز ورافا فاضل

[9A]

تعالى الخوارزمي سره الى مفاروق لطل لبيد المخلصين
واوصل اليه بنا والاخواننا والى جميع المؤمنين طلال
رافته ومجبتنا الى يوم القيمة امين بكم خاتمة الانبياء والمرسلين

(4) ammā ba'de andağ bilinğler ki ey birāderler cenāb-ı hāzretniņg (5) evvelā tevellūdleri ve ikāmetleri dégeni mevzi'da (6) boldılar ķarye-i meymeneter turur andın be-gerdiş-i devran be-irade-yi (7) darende-i kevn ü mekān aylanturup belde-i buhārāğa keltürüp (8) neçe müddet anda istikāmet kıldılar şol vaķt sulţan-ı (9) zamān 'ayn ğurūrlıklaride tutup ān 'ālī maķām cenāb-ı hāzret (10) şeyhü'l-islāmı 'asker kıldılar her kün teraķķi mertebe hāşıl kılıp (11) 'askerler içinde şaħib ķırān boldılar padişāhğa köp muķarreb boldılar

[9B]

(1) āhirü'l-emr cemî' muqarreblerdin yakın ve uluğrak mertebeğe yéttiler (2) ve hemîşe mülâzemet-i sulţân-ı zamân boldılar ve hâzarda ve seferde (3) hıdmet kılip enâm-hâ-yı bî-nihâye ve libâş-hây-ı fâhire ve bahşış (4) bî- hesâb aldılar ve vezîr-i ekâbirler ve ehl-i meclis-i hâzırlar arzû-yı (5) hâsed köprek kıldılar ve pâdişâh-ı zamânğa melâmet kılip (6) cenâb-ı hâzretğa ihânet ve hıyânet kılip belki hâkklarığa töhmet kıldılar (7) andın sulţân-ı zamân bilip seferğa özleri bilen hemrâh alıp (8) yorıdılar bir kün hârezmğa sefer kılip barur érdiler (9) yarım yolğa barganlarıda bir müy-ı sefid yere merdî-i nûrânî (10) hemrâh boldılar bul kişige köp suhanverlik kılip 'inâyet-i (11) bî- nihâyet emr éttiler ve aydılar ey ferzend-i dilbend 'ömrinğni zâyi'

[10A]

(1) kıлмаğıl mülâzemet-i sulţân-ı zamân bilen yorurmız dép gâfil (2) bolmağıl ey ferzend hâkķ ta'âlâ seni ezberây-ı bazî beyhüde için (3) halk éylemedi bul hüner körk turur veya dîvâneler (4) hüneri turur ve sén ol nâdân gâfillerdin bolmağıl ki (5) alarınğ himmet ve gayret-i maqşadları ezberây-ı dünyâ için turur (6) ve mén seni âgâh kılmak için naşîhat-i müşfikâne kıldım ve bul (7) padişâh zamâne meclisleridin yüz évgürgil ve ziyâret-i ehlullâh (8) ve bir be-riyâzet hâkķ ta'âlâğa gūşış kılgıl ve ziyâret-i dost u (9) huda ve hıdmet-i ehlullâh kılip hâkķa dost boldılar ve hâkķa (10) vâşıl bolup maqşudların haşıl kıldılar ve hiç kim öz maqşudı (11) bilen yorup hâkķa yetmediler meger meşâyiğ-i ehl-i taşavvuf

[10B]

(1) kıldılar andın keyin murādlarığa yéttiler ve meşāyih-i muhakkak (2) boldılar ehl-i cezb ü ehl-i ma'rifet boldılar dép köp naşihāt (3)lar kılıp gāyb boldılar cenāb-ı hazretniñ nazarlarığa üç (4) künğaça körünmediler ba'dehū barçası dīgerke yine keldiler ve aydılar (5) ey ferzend mēn kēlip seyyār-ı naşihatlar kıldım érse mēn hıızr (6) 'aleyhi's-selām bolur mēn ve sēnge telkīn-i zikru'llāh kıılır mēn (7) meşgūl ve gūşış kılgıl (8) ve pādīşāh mecāzınıñ meclisleridin cūdā bolgıl ve bul (9) selātinlik bilen gāfil bolmağıl ve bī-hığmet aħkemū'l-(10) hākimīniñ becā kılgıl her āyīne rāst-rū ve rāst-gūlardın (11) bolgıl ve hāliş muhlişerdin bolgıl ve eger ne kim zālimlerdin

[11A]

(1) bolmağıl cāhillik kıılmağıl ve yērsiz kılgıl libās-ı şāhāne(2)niñ koygıl ve libās-ı fakrāne keygil ta'āmnı kem yēgil ve (3) halāyıklardın kaçkıllı hāqqa yangıl tā ki tağqa barıp (4) gār-ı bīnāğa kérgil zikru'llāhğa meşgūl bolgıl ve mūcāhedāt-ı (5) riyāzet tartkıllı ve pīriñni emrin becā kēltürgil kim o (6) hazret-i hıızr 'aleyhis's-selām turur evvelā terbiyetgerleri hazret-i (7) hıızr boldılar bir néçe müddet dırāz gūşegerlik kıldırıp (8) muvāfaqāt-ı sūnnet-i peygamber 'aleyhi's-selām kıldılar dép ta'līm bērdiler (9) el-kışşa hazret-i cenābü's-selām şeyh kıddese sırrıhu'l-'aziz terk-i (10) şöhet-i pādīşāh kıldılar sulţān-ı zamān her çend siyāset (11) kıldılar ve vahşetleri cāygırlık bolmadı āhir'ü-l emr mānend

[11B]

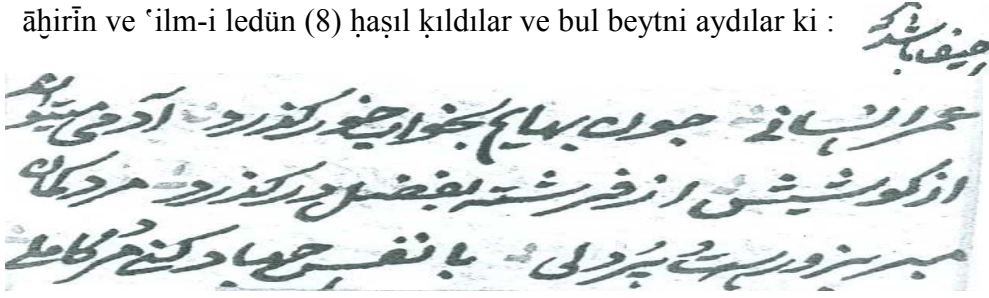
(1) bī-ser ü sāmān yorıdılar çünki Һazret-i Һızır ‘aleyhi’s-selām ser-i (2) zinde dillerdin érürler ya’nī dil közini açқанlarını (3) başı turur bés nevbet kélip Һazret-i islām şeyhni (4) yolğa saldılar ve Һazret-i Һızır ‘aleyhi’s-selāmınñ mübārek nefes(5)leridin Һazret-i islām şeyhni mübārek dilleri cünbüşğa kirdiler (6) yétti endāmları bilen zıkrullāhğa meşğul boldılar ve köngülleri (7) nūr-ı ilāhī bilen rüşen boldılar çünāsınça işrakatü’l-arz ve (8) ez-enfās-ı Һazret-i Һızır ‘aleyhi’s-selām bilen müşerref (9) boldılar Һaşılı’l-keām Һızır ‘aleyhi’s-selām terbiyet étip fāide-i (10) ‘azīm tatıpdılar zīrā ki Һızır ‘aleyhi’s-selām āb-ı dehenleridin (11) Һazret-i islām şeyhni ağızlarığa saldılar érse yuttılar

[12A]

(1) el-kışşa Һızır ‘aleyhis-selām islām şeyhniñ terbiyetleriğa meşğul (2) boldılar sâ’at-be-sâ’at zamān der zamān kélip nazār kılıp (3) yolğa saldılar ve fi’l u kavllerini Һaqqā vāşıl kıldılar ve aydılar (4) ey ferzend émdi néçe zamān gār-ı penāda boldıñız émdi çıkıp (5) öziñizni şehr-i buhāra içre alur-siz zīrā ki anda uluğ (6) meşāyiğ-i kibārlar bardur andın tarīkat şöhetleridin (7) ta’līm alur-sız ve behrever bolur-sız dédiler çünki bā-emr Һazret-i (8) Һızır ‘aleyhi’s-selām emrleri bilen gārdın çıkıp kélip şehr-i buhārağa (9) kirdiler ve mescid-i meğākda qarār kıldılar érse mescidniñ (10) şūfileri eşiklerini қаflap muhkem kılır érdiler ve bul (11) ademğa aydılar ki mesciddin çıkqıl eşiklerini bağlar-mén

[12B]

(1) Һazret-i islām şeyh Һabūl Һilmadılar aҺir-ū'l emr bul kişini (2) mescidniň içinde koyup üstidin eşikni muҺkem éttiler (3) velikīn her kéçe cehl tenlerğa baş bolup Һızr 'aleyhi's-selām kélip (4) şarāb-ū'n-ťahūr bérür édiler şol kéçe bir ademni kördiler ki (5) mescid içre oturupdur mihrیبānlıq Һılıp şarāb-ū'-n ťahūrdın (6) bértiler ve mest-i müstağraқ bolup vücūdları cünbişğa (7) kirdiler andın sonğra tamām 'ilm evvelīn ve āhirīn ve 'ilm-i ledūn (8) Һaşıl Һıldılar ve bul beytni aydılar ki :

[13A]

(1) andın Һıķıp vücūd ğarқ-ı nūr-ı ilāhīğa tolup mezār-ı feyz āşār(2)larını yorup ziyāret étip ve meşāyih-i zamānlarını şöҺbetlerini (3) tatıptılar andın lāťifehā-yı ve vazīfehā-yı vird-i evrād ta'līm (4) aldılar bir néçe meşāyih-i zamānlarını şöҺbetlerin tapıp (5) behre aldılar kemālātlarınınğ barça meşāyih-i ehl-i zamānlar (6) körup ruşat bértiler émdi şeyhlikni siz kirāmığa ta'līm (7) Һıldıқ dédiler andın yine bir şeyhğa andın taķı bir şeyh-i zamān(8)ınığ Һıđmetleride ehl-i şöҺbet ve rāбіta ve közlerini birbirlerini (9) pīşānesiğa қарap oturмақni ve közlerin ақıp yād-ı Һaққ (10) bilen meşğūl boluşlarını bildiler ehl-i meclisler birbirleridin (11) nef ü feyz-i ilāhī Һaşıl Һıldılar bul kişini şūfi-i diҺқān

[13B]

(1) āteş nefş dēr édiler meşhūr buḥārā-yı şerīf aydılar ki (2) ba'daz edā-yı namāz bāmdād qur'ān oqur érdiler ehl-i meclis (3) istima' kıılır érdiler ba'de-zān birbirlerini yüzige qarap (4) oturur érdiler ve feyz-i ilāhīni birbirlerini bāṭınlardı (5) tapıp behrever bolur édiler ve meşāyihler ḥazret-i islām şeyḡa (6) andağ ta'līm kıldılar ki ez-cīhetinge ḥalāyık seyrdin nef' (7) alğaylar ve behre tapğaylar dédiler andın hem ruḡşat-ı (8) küll alıp başqa şeyḡni ḥıdmetleriğa bardılar ol kişi (9) ehl-i fenā érdiler nisbetleri ḥazret-i sulṭān ibrahīm ethem (10) barur érdiler bullar hem ba'dāz namāz bāmdād qur'ān oqurdılar (11) ba'de-zān yerlerini yüzige teveccüh kılıp oturur édiler ve yene

[14A]

(1) birbirlerini yüzige hem müteveccih bolur édiler ve közlerni (2) açıp oturur érdiler şol ṭarīka rābiṭa bilen istiğrāk (3) ve envār-ı tecelliyāt bolup ġarḡ-ı nūr-ı ilāhī feyz-i ḥaḡḡa vāşıl (4) bolur édiler ḥaḡḡ ta'ālā nigüterin ġüşş kılıp birden nūrāniğa (5) körküzür érdiler ve eger bir ay veya ékki ay şol ṭarīka şöḡbetğa (6) otururlar 'amelü's-şakāleyn ya'nī 'amelü'l ins ve cinni taparlar (7) dép ruḡşat kıldılar ve aydılar ey islām şeyḡ émdi sizğa (8) şeyḡlık mübārek bolğay émdi nef'-i ḥalāyık kıılır-siz çünki (9) sizdin köp ḥalāyık behrever bolurlar dédiler el-kışşa (10) meşāyihlerdin köp nef' alıp ṭalebü'l a'lāğa yéttiler (11) ṭalebü'l-a'lā dép anı ayturlar ki refiḡu'llāh ve dost-ı ḥaḡḡ ta'ālā

[14B]

(1)dın boldılar ve ā'la himmet ve şāhib-i ğayret boldılar ba'de (2) bisyār şeyh-i zamānlardın ruḥṣat-ı küll taptılar ve aydılar ya islām (3) şeyh bilinĝ kim barça sülūklarnı tamām kıldınĝız be-taḥkīk-i sülūk (4) meşāyiḥlerni siz dék barçasın tamām étgeni yigitni (5) hiç körĝen émesmiz dédiler bârek-allāh ā'la himmet ve şāhib-i ğayret (6) éken siz dédiler ba'de-zān ḥāzret-i ḥızr 'aleyhi's-selām kéldiler ve mülākī (7) boldılar ve aydılar ey ferzend mücāhede kılinĝ andın sonĝra (8) müşāhid kılinĝ dédiler riyāzāt kılinĝ zikru'llāh ḍarbını ḳalbĝe (9) alinĝ andın mücāhede bilen ya'nī rüzedārlik bilen içni pāk (10) kılinĝ andın sonĝra müşāhede kılinĝ ya'nī ḥāḳḳnı ḳalbde (11) ḥāzır bilinĝ dép inşā'allāh cemālullāhĝa vāşıl bolur-sız dédiler

[15A]

(1) andaĝ kılip ḥāḳḳa vāşıl bolup ve muratların ḥāşıl kıldılar
(2)
(3)
(4) ve andın sonĝra ḥāzret-i islām şeyh andaĝ mücāhede ya'nī rüze(5)lık kıldılar tā ki evrāḳ-ı ḥāşīş ya'nī berg-i giyāhlar yép (6) 'ibādet-i rabbü'l-ĝafūrĝa meşĝül boldılar ve özlerini (7) nezr éttiler ki kündüz rüze ve kéçeni bī-dār ötkerürĝe (8) ve yene özlerini ĝār-ı penāĝa aldılar meşĝül-i 'ibādet-i rabbü'l-ĝafūr (9) boldılar ve ḥızr 'aleyhi's-selām sākī bolup şarābü't-tāhūr (10) içirür érdiler tā ki üç ay kéçe perverīş étip mübārek (11) könĝüllerin açıp deryā dék mevc urup ve aĝızlar köfürüp

[15B]

(1) mestāne-vār bolup esrār-ı ilāhī ve aḥkām-ı şer'îdin ḥalāyıklarğa (2) ma'rifetu'llāh kılıp ve beyān ve 'ayān éttiler ve ervāh-ı meşāyih ü mazīler (3) cem' bolup kældiler ve esrārlardın ḥaber bérdiler barçaları (4) sülüklerini ḥazret-i islām şeyḡa tapşurdılar du'ā kıldılar (5) andın cemi'ü'l-ervāḡü'l-enbiyālarınḡ rūḡ-ı şerīfleri (6) ḡazır bolup imdād-ı vāfire ve fāide-i 'azīm aḡvālleriga yétkürdiler

(7)

(8)

(9) ba'de-zān ḡizr 'aleyhi's-selām kældiler ve esrār ve envār u 'ilm-i ledün (10) ta'līm bérdiler ve ḡazret-i şeyḡü'l-islām andaḡ revāç taptılar ki (11) vücudları uluḡ deryā boldılar ve barça memleket taşarruflariga

[16A]

(1) kirip emrleriga mişl ölüḡ iḡtiyār-ı gassälde bolur ve bizler (2) iḡtiyārımıznı ḡazretleriga tapşurup kel-meyyit bolup (3) ḡalāyık barçaları giryen zārī kılıp civārlarında yorıdılar (4) ba'de ḡazret-i ḡizr 'aleyhi's-selām aydılar ey ferzend dil-bend ḡalāyıḡu'llāḡa tevāzu' (5) kılıḡıl ve ḡaḡḡa zārī tazarrü' kılıḡıl dép köp naşihatlar (6) kıldılar anda cemi' ervāḡ-ı ḡayyibeler ḡazır turup érdiler (7) ḡazret-i resülullāḡ 'aleyḡüşşalavatü vesselām bā-cemi' aşḡabları (8) bilen ḡazır boldılar ve ḡār-ı penāḡ içre kirdiler barçaları (9) ḡalka olup ve rābiḡa kılıp olturdılar mişl-i ay kibi ḡalka urup (10) işāret ve beşāret bérdiler mişl bizlerni murāḡabe ve müşāhede (11) körür-siz dédiler be-taḡḡik resül 'aleyhi's-selāmın közleridin yaşları

[16B]

(1) cārī bolup ve közlerini yummay açıp aşhāblarğa teveccüh étip (2) olturdılar ve ehl-i meclis ervāh-ı tayyībeler hāzır bolup köp (3) müddet olturdılar ba'de-zān resūl 'aleyhi's-selām başlarını (4) köterip nazar kıldılar teveccüh hizb-i hāletleri hāzret-i islām (5) şeyhniñ ħasmīlarığa ıztırāb ve lerze tüşüp ve hāzret-i (6) resūlullāhniñ heybetleridin qorqup turdılar (7) ve hāzret-i resūl-i ekrem şalla'llāhu 'aleyhi ve sellem mihrībānlıq kılıp aydılar ki (8) ey ferzend be-tahkīk sizni şeyhü'l-islām kıldım zīrā ki (9) dīn-i islām zāyīf boldı ve siz muqavvū'l islām boluñg (10) ve mecālis ve müşāhede ve rābıta ve şöhetleriñizdin barça (11) ħalāyıklar behre-ver bolsun ve 'ālemde şāhib-i tarīkatlar

[17A]

(1) kem qaldı meger sizniñ tarīkiñizge münderiç boldı (2) ve meşāyiḥ-i zamānların sizni ruḥuñızni bülend (3) kıldım dēp emr kıldılar ve barça meşāyiḥlerde hāl (4) qalmadı meger hāl-i 'ilm-i ledün sizni şa'niñizğa lāyık boldı (5) icmālen ma'nevīyen ey ferzend ḥātır-ı cem' boluñg meger sizni (6) ruḥuñızge ve terbiyetiñizge özüm kefīl turur-mén ve hemīşe (7) sülük içre ve meclis-i şöhet özüm birge bolur-men ve manşıb-ı (8) şeyhlikğa lāyık-siz ve ħalāyıklarni qavlin alıñg (9) ve yolga salıñg alar sizdin behre ve nef' alsunlar (10) çünki ḥayrū'n-nās men yenfea' dēdiler anda hāzret-i islām şeyh (11) aydılar ya resūlullāh mañga mundağ emr kıılurlar aḥirü'l-emr méni

[17B]

(1) ölümim kandağ bolur ékeni dédiler érse hazret-i resül (2) 'aleyhi's-selām aydılar şehādet (3) ya'nī āhir 'ömrinġiz şehīdlik turur ve allāh a'lā küll şey'in şehīd (4) ve hazret-i islām şeyh kadde sa'llāhu sırruhu el'azīz aydılar be-tahkīk (5) kördüm cem'ī ervāh enbiyā ve evliyālarını barça resül 'aleyhi's-selām (6) yüzlerige qarap müştāk tururlar ve 'arz kıldılar ya resülullāh (7) şehīdlikni kıyası cānibdin taleb kılurlar dédiler hazret-i resülullāh (8) aydılar kim sebū-yı cevānib ħorāsān barurlar ve şeyh-i ma'rūf-i kerhī (9) kıddesallahu sırrıhu el-'azīzning civārlarıġa mesken kıldılar ħalkullāhını (10) dīnū'l-islām tarīkıġa da'vet kılurlar ya ferzend sülūk-ı hazret-i (11) sultān ħāce ahmet yesevīni kılınġ ve manzūmāt-ı hazret-i mevlānā

[18A]

(1) celāleddīn rūmīning kıddesallahū sırrıhını kırā'at kılınġ çünki (2) menfa'at-i ħalāyık bolsun ve ā'zamū'l ħalāyık evā'zīmū'l menāfi' (3) bolġay ve sizke ve aştāblarıġızge ħayret bolġay ilā yevmü'ddīn (4) ammā ba'de bilgil kim ey birāder sāmi' hazret-i islām şeyh beşāret (5) ve işāret ve ruḥşat bilen gār-ı penāhdın çıqtılar taleb-i refīk (6)ü'l nām kıldılar

(7) ve bir menāfi' ki cenāb-ı hazret-i (8) islām şeyh kıddese sırrıhul 'azīzning evvelen bir terbiyet-gerleri (9) pür zinde delā'il hazret-i ħızr 'aleyhi's-selām boldılar ve nevāzişhā-yı (10) bisyār en'ām-hā-yı vāfir kıavlen ve fi'len ve ma'nen boldılar (11) vaqt-i ma'ārifleride mededġarlık kıldılar ve himmet ve ġayret

[18B]

(1) hodrā şefkat güzārılığa şarf kıldılar bā-vücūd feyz-i (2) keşirü'l-vücūdları şoĥbet ve terbiyetleri 'avāmü'l-nāsğa (3) 'ibret için ve ĥavāşlarğa menfa'at için ve ĥalāyık-ı (4) 'alāyıkların münkaṭı' kılmak için ve ṭāliblerni rāgıb kılmak (5) için ve bisyār muĥnişlerni ihlāşğa keltürmak için (6) cemī' meşāyihlerni ĥıdmetiğa körküzüp köp fāide 'azīm aldılar (7) cenāb-ı ĥazret miftaĥü'l ebvāb ve kuṭbü'l aḳṭāf ve ġavşü's-zamān (8) re'īs ü ehlü'l cezbe vél 'irfān kudvetü'l 'ārifin ve'l mükemmel ü ĥayrū'l 'aşr (9) ferīdü'd-dehr şemsü'l evliyā-yı bedrū'l āşfiyā (10) hu ĥazret-i islām şeyĥ ḳaddese sırrıhu'l azīz ve'l cezbu'llāh bā (11) el-cezbātü's-şefkaṭe ve'l-cezbetü'l-hakāyıkğa yéttiler ve maḳāmları

[19A]

(1) a'lā ve re'isü's sālikin boldılar ve nūr-ı ilāhīğa vücūdları (2) ġark ve esrār-ı ilāhīdin alıp ṭāliblerni ma'rifetğa vāşıl (3) kıldılar ve birāderlerğa muĥabbet-i ilāhīdin ĥaber bērdiler ve ta'līm (4) kıldılar ve zelāletğa kētgenlerni şefkat güzārılığ mürüvvet (5) ve muĥabbet bilen yolğa saldılar
(6)
(7) ecma'in ve maĥfī ḳalmasunlar kim cenāb-ı ĥazret-i şeyĥü'l islām (8) ḳaddese sırrıhu ve şehādet penāhnı pīri ruḥşat-gerdeleri (9) ĥazret-i ĥalīfe-i zamān ġāyb-i nazar dēr érdiler ol kişini (10) pīr murahĥaşları ĥazret-i işān şūfullāh yār aydılar (11) ol kişini pīrleri şeyĥ ĥabībullāh ve laḳabları ĥalīfe nevrüz

[19B]

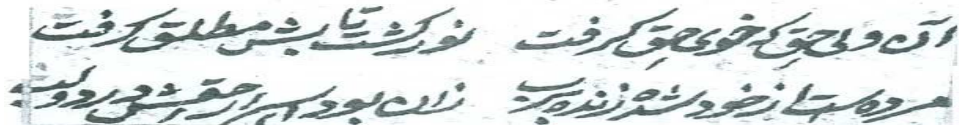
(1) d r  diler ol kişini p rlerini mey n-ı maŐ m d r  diler ve mürşid (2) ol kişini p rleri h  ce aŐmed serhend  ve laŐ bları b k  bill h  di (3) ve ol kişini p rleri h  ce mey n-ı b k  ve ol kişini p rleri h  ce emgene (4) ol kişini p rleri h  ce aŐmed ŐemerŐand  bul kişini  kki oŐulları (5) bar  di p rleri h  ce  al iddin  aŐ ar tururlar ve yöne (6) p rlerini h  ce z hid d r  diler ol kişini p rleri h  ce (7)  abdull h aŐr r  addese sırrıhu ki r bıŐa ve mur kabe ve m Ő hede bilen (8) kem -k n d yim bolur  rdiler yeg ne-i devr n  rdiler ol kişini (9) p rleri h  ce muŐammed rız   diler ol kişini p rleri Ő f  (10) dihŐ n 'l meŐ ur beldet 'l f h ret 'l buŐ r   teŐ nefis bi-istimd d (11) ve' l mez r t 'l müteberrike tururlar ol kişini p rleri ŐeyŐu bah d r  immetu'll h-i  aleyh

[20A]

(1) ol kişini p rleri  azret-i ŐeyŐu eml  raŐmetu'll h-ı  aleyh ol kişini p rleri (2)  azret-i ŐeyŐu efg n  ol kişini p rleri  azret-i ŐeyŐu ŐaŐt ŐaŐ f (3) ol kişini p rleri  azret-i ŐeyŐu k s n  ve laŐapları maŐt m-ı a'z m (4) d r  diler ol kişini p rleri mevl n  kaŐı ol kişini p rleri (5)  azret-i mevl n  ya'Ő b-i  erŐ  ol kişini p rleri  azret-i h  ce (6) bah u'l-ŐaŐŐvedd n buŐ r  ol kişini p rleri  azret-i m r kel l (7) ve ol kişini p rleri  azret-i h  ce b b y sim s  ol kişini p rleri (8)  azret-i ŐeyŐu  aziz n tururlar ve ol kişini p rleri h  ce  al -i (9) r mt n  ol kişini p rleri h  ce maŐm d el-Őayr-i faŐnev  ol kişini (10) p rleri h  ce  arif-i r vger  ol kişini p rleri  azret-i h  ce (11)  abdu'l-Ő lık  ucdev n   addese sırrıhu ol kişini p rleri h  ce y s f

[20B]

(1) hemedānī ol kişini pīrleri ḥazret-i ḥāce ‘alī fārumedī ol kişini pīrleri (2) ḥāce ebū’l kāsım-i gürgānī ol kişini pīrleri ḥazret-i şeyḥ ebū’l ḥasanū’l ḥarḳānī (3) ol kişini pīrleri sultan bāyezīd-i biṣṭāmī ol kişini pīrleri (4) ḥazret-i imām ca’fer-i ṣādiḳ raḍyallāhü ‘anh ol kişini pīrleri ḥazret-i (5) şeyḥ kāsım bin mahmud bin ebābekr-i raḍyallāhü ‘anh ol kişini pīrleri ḥazret-i selmān-ı (6) fārisī ol kişini pīrleri ḥazret-i ebābekr-i ṣiddīḳ raḍyallāhü ‘anh ve (7) ol kişini pīrleri ḥazret-i seyyidü’l kāināt ve efḍālū’l maḥlūkāt (8) ve eşrefü’l mevcūdāt menbau’l cūd ve’l iḥsān ve’l ḥayrāt ā’na cenāb-ı (9) ḥazret-i muḥammed muṣṭafa ṣalla’llāhu ‘aleyhi ve ‘alā ālihī ve eşḫābihī ecma’īne

[21A]

(1) ammā ba’de ey birāderler ḥazret-i ḳuṭbū’l aḳṭāb-ı iṣān ṣehādet (2) penāhni ḥasb-ı ḥallerin bildinḡler ki zāhir ve bāṭın pīrlerdin (3) murahḥaş boldılar barçaları cāmī’ü’l kemālāt ve’l maḳāmāt a’lā (4)ü’d derecāt érdiler ve hemme meşāyih-i a’zām ve kirāmlar icāzet (5) ve murahḥaş ḳıldılar ba-vücūd ṣunca ṣāḫib kemāller terbiyet étip (6) kemālḡa yétkürdiler érse ve taḳı öz himmet-i ‘āliler bilen ve ḡayret (7) ḳılıp özlerini ‘ibādet ve mücāhedet yolıda ve müşāhedegā yétkürdiler (8) zīra ki evvelā pīrleri ḥazret-i ḥızr boldılar naṣiḫathā-yı müşfikāne be-güş (9) hūşlarıḡa yétkürdiler irādetde maḳāmları ābdāl fi’linḡ (10) tebdīlü’l aḫvāl boldılar āḫirü’l emr ḥazret-i resül ü ekrem ṣalla’llāhu aleyhi ve sellem (11) icāzet bérip muḳtedālḡ ve şeyḫlḡ mesnediḡa emr ḳılıp otḳurdılar

[21B]

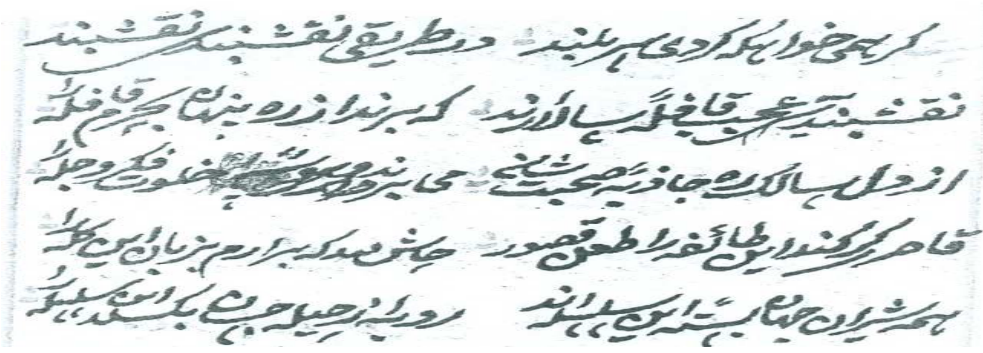
(1) ey birāderler bilinğler ve işitingler (2) ve anğlap alinğlar kim maqāmların ve a'lā derecātlarını (3) ve aqşā-yü'l ğayāt maqāmlarını andağ uluğ boldılar zīrā ki (4) evvelen terbiyet gerleri ħāzret-i ħızr 'aleyhi's-selām mehdī elţāf (5) ya'nī luţf-i beşigide perveriş kıldılar çünki 'ālem-i rūĥānīde (6) rūĥ-ı pāklarını körüp miħribān boldılar bināberīn tıflık (7) gehvārelerini kēlip tebrettiler maqām a'lā derecātıĝa (8) yētkürdiler ve şöhret āvāzelerini eţrāf-ı cevānib ve memleketlerĝa (9) ħāzret-i ħızr yürüp āvāze kıldılar ve sizler gümān kıılır-sizler ki (10) bular ħiç maqāmını ve leţāyif-i seb'anı bilmesler ve belki ħiç şeyĥ (11)lık hūnerlerin bilmesler dēp gümānı kıılır-sizler ve öz

[22A]

(1) zamānlarıda yēĝāne-i devrān boldılar mertebede şeyĥü'z-zamān (2) ve maĥbūb-ı ħāzret-i rahmān ve devlet-i sulţān ħākiķī boldılar ve (3) makāmları şeyĥ-i re'īs-ü'l islām ve ehlü'l 'irfān ve 'ārif bi'llāh (4) ve ħabību'llāh boldılar bāyed ki işitĝüçi ve oĝuĝuçını (5) 'aķīde-i ihlāşları ziyāde bolĝay ve gümāndın bilküllü çıĝĝaylar (6) çünki der-ĥāĝĝ ħāzret-i şehādet penāh şeyĥü'l islām ĝaddese sırrēhu'l-'azīz (7)ning evvel ħāzret-i ħızr 'aleyhi's-selām terbiyet kıldılar ba'de ħāzret-i resūl (8) seyyid-gūnīn ve resūlü's-şāķāleyn şeyĥlikka ve muĝtedālīĝĝa emr (9) etti ve ruĝşat kıldılar ve ħāzret-i şeyĥü'l-islām aydılar kim (10) ezān vaĝtīnĝe resūl 'aleyhi's-selām emr kıldılar érse cemī' deķāyīĝ (11) ve ħāķāyīĝ 'ulūmlar keşf ü ħāşıl boldı mertebe-i maqāmlarĝa şeb

[22B]

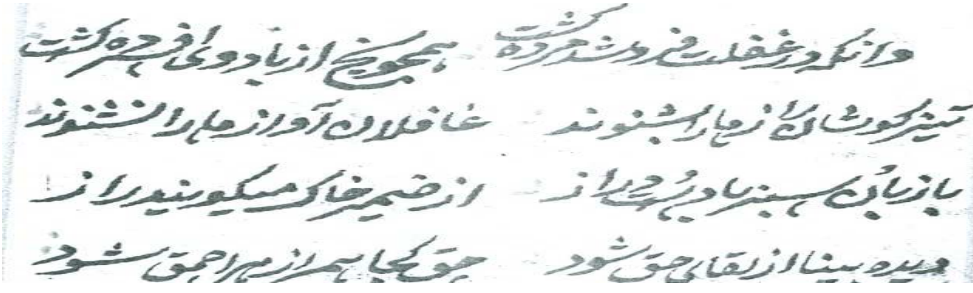
(1) gār-ı penāhda faķırlıkğa şabr қanā'at étip turur tonını on ékki (2) yıl kéydiler yaz tersin ve қış çünİN kéyerlerdi aç (3)lıkа қanā'at étip berg-i giyāhlarnı yér édiler ve köngüllerіğa (4) allāh ta'ālānı yādını ve ism ü zātnı naқş қılğan édiler ve dāyim (5) rābıta ve zābıta pey-der-pey 'aşq-ı muħabbet ve ħalku'llāhğa pend ve naşīhat қılurdılar

(11) ey birāderler bul ma'nīdin ġāfil қalmağay sizler ve ġāfiller mürde

[23A]

(1) dil turur ya'nī dilleri tirig émes ve köngüllerі қара turur

(6) ammā bul ṭarīқан naқşbendīyeğa bél bağlağanlar ve derd-i 'aşqda (7) dem be dem yığlağanlar ve ṭaleb yolıda ħużūr-ı dil tapıp lezzet-i dil anğlağanlar (8) zāhirde ħalāyıklargа ihtilāṭ étip bāṭında ħizmetde (9) bél bağlağanlar keşret içinde kézerler ve cān ü dillerin ħaққа (10) teslīm éterler maħfīçe ħaққ yolıda toğrı kéterler ħalka-i bī-gāne (11) içinde hemhāne olurlar bedeni āgyār ile köngül yār ile қулақ

[23B]

(1) şadā ile cān ü köngül hudā ile köz rakībde köngül hasībde (2) lisān güftār ile köngül dildār ile āl-i şan'atda köngül (3) hazretde ayağ kétmede köngül zıkr étmekde bedeni post ile (4) nāim köngül dost ile dāyim beden rāhat ile mekānda dil (5) şeyāhat ile cevelānda beden esbāb ile gavgāda köngül (6) muṭlak üns-i mevlāda bolurlar anıñg üçün aydılar ki (7) şüretleri keşretde ma'nāları vahdetde (8) şüretleri firkatde siretleri haşletde (9) andağ bolur ki dāyimü'l evkāt endişelerin haḳḳa teslīm (10) éterler ve hıçbir dem ve hıç zamān gāfil bolmaslar

(11) ey birāder

روفقہاں ندرتہ ما بقے تو اسخواری

[24A]

(1) el-kışşa terbiyet kavī tapıp hazret-i şeyh'ül islām fāide-i 'azīmğa (2) koşuldılar ve gayret-i himmet étip ve cāndın kéçip cānānga yaḳın (3) boldılar ey birāderler sizler seng-i melāmet taşın atar-sizler (4) haḳḳ ta'ālā anğa temkīn bérıp bir daş kıldurup koyupdur ve mü'minler (5) ve muhlişler cem' bolup ve ḥalāyıklar şıfatların ve ta'rīf tavşif (6)ler eṭrāf ve eknān-ı 'ālemğa yétkürüp mülāzemetleriğa kélip tā ki (7) derece-i a'lāğa koşulup ve cemāl ve kemāllerin nūrđn feyz aldılar (8) ve bul bābğa ve bul ma'nīğa 'aḳl-ı 'uḳalālar ḥayrān turur ki cebren (9) bularğa ḥalāyık cem' bolup teveccüh bisyār kılurlar dép ḥayrān tururlar (10) ve şöhetler bilād-i 'arab ve 'acemğa ve māverāu'n-nehrğa belki maşrıḳ (11) ve mağribğa yayıldılar mişl-i ṭulū'-i āfītāb dék yā on dört kéçelik

[24B]

(1) tolun ay dék 'ālemğa rüşen ve ma'lüm boldılar ve hemme iqlīmğa (2) meşhūr bolup şöhetleri ve silsileleri bākī qaldı (3) ve mülāzetleri ve hizmetleridin mürīdler ve muhlişler (4) ve 'āşık u şādıklar cem' bolup kélip behrever bolurlar (5) ve 'āşık-ı şādıklar ili yurtdın ağa inisidin hoş (6) tebālarıdın belki ata anasıdın kéçip hizmet étip rızālikların (7) tapıp du'ālardın kögerip ékki cihānda 'azīzlerdin boldılar

جو ننگ هر یک جزو ننگ است می نداشتند هیچ کس از فروختن
مرتا جزو ننگ نماند که سجود تو کند اهل جہان
کودکان را در صورتی که از ننگها مردود کوشی که

(11) ammā münāfiqlar kaçıp hīç cāyda qarar tapmas érdiler hūş

[25A]

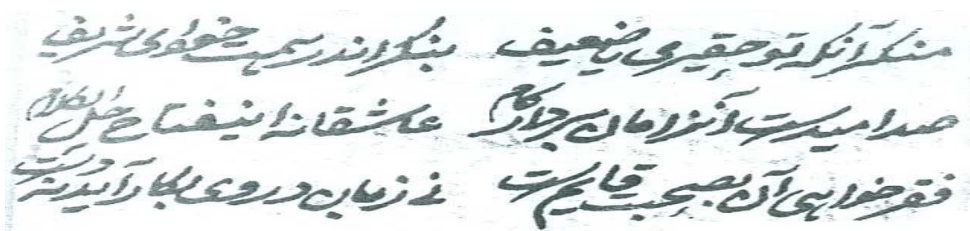
(1)ları kétip cān-ı cihānları köyüp her cāyda penāhğa kaçır édiler (2) ve muhlişler ve 'āşık-ı şādıklar ān-çünān cem' bolur édiler (3) evvel sékkiz miñg on miñg ve ba'zı vaqtlar on (4) ékki miñg adam can-ı keremlerdin evqātların her kün (5) qılur édiler barçaları 'āşık kelāmları ve cemāllerığa (6) müştāk bolup iştiyāqlardın başqa cāyda barıp (7) turalmas édiler ey sāmī'ler söz anğlağucı mü'minler (8) cemāl-i cihān arāylarığa müştāk her kün intizār-ı didārları (9) bolup olturur haberlerni haqq ta'ālā köngüllerini açıp nūrlarıdın (10) köngüller rüşen bolup derece-i vilāyetke yétti ve maqşadların (11) qollarığa aldılar ékki cihānda 'azīzlerdin boldılar

[25B]

(1) ve cemāl-i mübārekleriġa müteveccih bolup oturup behre aldılar (2) ve közlerini yummas édiler zīrā ki resūl ‘aleyhi’s-selām andaġ (3) ta’līm kıldılar āşhāblarıġa çünki ol hālde ġazret-i (4) resūlullāh kıbleġa ġarāp oturup édiler āşhāblar (5) mübārek cemāleriġa müştāk édiler ve ġazret-i perverdigār (6) ‘ālem-i cemi’ge vaşī yıbardı ve aydı kim ġabībim āşhāblarıġa (7) ġarāp oltursunlar zīrā ki şahābeler cemāleriġa ‘āşık (8) tururlar ve dil-gīr bolmasunlar ve köngülleri açılunsunlar (9) ve rüşen ve revnāk tapsunlar andın kéyin ġalka ġurup (10) özleri mihrābka oturup mişl-i kamer ve ay şıfat ġāle ġurup (11) olturdılar ki közlerini açıp birbirleriġe ġarap olturdılar

[26A]

(1) şol revīşka ta’līm éttiler vaġtġe ġazret-i işān şeyhü’l-islāmġa (2) ruġsat kıldılar şol ġarīka oturup teveccüh kıılır érdiler (3) ve mü’minler fevc fevc kélip behre alur édiler vücūdları (4) feyz-i ilāhīdin ġarġ-ı nūr bolur édiler ve münāfiġlar inkār (5)lık kıılır édiler ve ser-nigūn cehennemġa kéter édiler

(9) ve ey birāderler bilinġler kim ġazret-i işān şehādet penāh (10) şeyhü’l-islam şehīd ġaddese sırrıhu vücūdgā kélmesleridin (11) ilgeri bisyār ‘azīzler ve evliyālar ġaber kıldılar ki tā’rīġ

[26B]

(1) bağladılar ve 'alāmāt-i zühūrlarından haber bédiler ef'āl-i ḥasenāt (2)larından meşāyih-i a'zām ve kirāmlar haber bédiler ol kişini meded-kārları (3) ervāh-ı tayyibāt-ı evliyā-yı a'zām kirām bolurlar ve yene ayturlar ki (4) belki a'zām terin meded-kārān ālī-cenāb ḥazret-i muḥammed muṣṭafa (5) şalla'llāhu 'aleyhi ve sellem tururlar bā-cem'ī aşhābü'l kirām rıdvān-(6)ullāh ta'ālā 'aleyhim ecmaīn boldılar ve 'ināyethāy 'azīm ve fāiden (7) kerīm irsāl kıldılar sol ma'nīning eş'şeyhü's-şuyūhu'l (8)'ālem maḳbūl 'ulemāü'l 'arab ve'l acem māhīü'l bedī' enzām-ı evşāf (9) meşhūr fi'l 'ālem-i ra'na ḥazret-i ḥāce bahāü'l ḥaḳḳveddīn (10)ü'l ḥüseynü'l-ḥaṭībü'l belhī ḳaddese sırrıhu el'azīzdin hīn-i muḥāceret (11)leride belhdin rümğa ḥicret kıldılar vecd-i ḥaletleri

[27A]

(1) gālib kēlip aşhāblarığa aydılar ve istiğrāk vaḳtinde (2) şevḳleri gālib bolup aydılar ey aşhāblar tā ki (3) bizdin kēyin filān zamānda bir ādem peydā bolur tābi' (4) meymenedin çıḳgay allāh ta'ālā anğa ervāh-ı tayyibelerni (5) yār-ı mededgār kılḡay ve āfet-i semāvīdin öz 'işmetde (6) saḳlaḡay ve özi ehlü'l cezbü'l ḳaviyetü'l ḥaḳḳāniye bolur (7) be-taḥḳīḳ yéryüzi anıḡ mürīdleri bilen tolur başḳa (8) şıfat evşāf ve ta'rīf bisyār ve ef'āl ve aḥvālleri (9) köp turur dēdiler ve andın yene eş'şeyhü's-şuyūhu'l 'ālem (10) menba'ü'l-cūd vel kerem meşhūr bi'l-'arab ve'l-'acem fī cemī'ü'l-ümem (11) ve ḥazret-i mevlānā celāleddin mūkerremü'l mu'azzam ḳaddese sırrıhul 'azīz

[27B]

(1) aydılar ki der vaqt ğalebātü'l 'aşk ve'l cezebāt-ı istiğrāk (2)larıda aydılar ey t̄ālib-i haqq bolğan 'āşık-ı şādıklar (3) bilinğler ki sizlerğa ma'lūm bolsun kim filān zamān bolğanda (4) bir şeyh-i zamān peydā bolğay ve kāmil ve mükemmel bolur ve haqāyık-ı (5) ilāhiyye turur ve cezb-i hālet ve muḥabbetleri kavī bolğay (6) ve maṅga el-ḥazret-i resūl ekrem şalla'llahu 'aleyhi ve sellem işāret (7) ve beşāret ve iltimās étip aydılar ey ferzend-i dilbend (8) celāleddīn sizning manzūmātü'l meşnevīyye ve'l ma'nevīyye kitabıñızni (9) kırā'at kılurlar ve şeyhü'l-islām kıldım rızālik (10) birinğ dédiler şol kişi bizdin kéyin filān zamānda çıkar

[28A]

(1) lar atları islām şeyh bolurlar şol kişiğe ḥalāyıklar cem' (2) bolurlar ve meşnevī-i şerīfni kırā'at kılurlar evvel el-ḥazret-i (3) resūl-i ekrem şalla'llāhu 'aleyhi ve sellem mededgār bolup bizdin cevāb (4) alıp ruḥşāt bértiler ve meşnevī-i şerīfni kırā'at kılurğa (5) hīç kim anğa berāber bolmağay çünki cem'-ī ervāḥ-ı tayyībeler (6) ve cem'ī ervāḥ-ı meşāyih-ı mazīler cem' bolup ve aşḥāb-ı (7) resūl ekrem şalla'llāhu aleyhi ve sellem ruḥşat-ı küll kıldılar ve ehl-i (8) meclisleri istimā'-ı meşnevī-i şerīf bolur ve bizdin iltimās (9) kıldılar cevāb aydım ya resūlullāh ol kişini bizning kitabımızni (10) kırā'at kılur bolsalar özüm ol kişiğe yārī bolur (11) men dédim dép şundağ aydılar allahım arzū'l ḥürmet-i mevlānā

[28B]

(1) ve hıfz-ı ĩmānenā yā hıfzū'l hāfızīn veya ekremū'l ekremīn (2) ve taķı eŝ'ŝeyhū'ŝ-ŝuyūhū'l 'ālem ŝeyh necmū'd-dīn kübrā ķaddese sırrıhu (3) aydılar ki bizdin keyin filān zamān bolġanda bir ŝeyh ıķar (4) ve anıġ vaŝf-ı hālī ve kemālīga hīç ŝeyh berāber kēlmes anıġ (5) ŝıfatını ve ta'rīfīn hīç kim yētküre almas ŝeyh-i mezkūrınıġ (6) devlet-i hālī keŝīr ve bisyār turur ve taķı maķāmlarını ve mertebelerini (7) h'āce hāfız ŝīrāzī manzūmāt-ı divānlarıda vaŝf-ı hālını (8) ve kāmīl-i mükemmelliklerini ta'rīfīn beyān ve 'ayān ķıldılar ki (9) hevā ehlū'l-cezbe ve'l haķķaniye turur ve her kim anġa ķoŝulsa anıġ (10) 'ilmi 'amelū's-ŝaķaleyn bolur dēdiler ve taķı ŝeyh yelānī aydılar hemme (11) kitāb-ı ġazeliyyātlarıda ŝıfat-ı evŝāflarını köp

[29A]

(1) dēdiler ki aŝhāb ve aħbāblarıġa beyān ve 'ayān ķılur ēdiler (2) bizdin sonġra filān zamānda bir ŝeyh-i zamānı peydā bolġay anıġ (3) vaŝf-ı hālī velāyet nūrı tamām 'ālemni alġay be-taħķīķ andaġ (4) ŝeyh öz zamānıda bolmaġay belki anıġ sülükige hīç sülük (5) ting bolmas anıġ ismi islām ŝeyh bolġay ķaddesa'llāhu sırrıhu (6) anıġ atı ĩŝān ŝehīd-i ŝehādet penāh dēp laķab ķılurlar ki sene (7) miġ ēllig ēkkinci yılda aŝhābları bilen ŝehādetlik derecesige (8) yētgeyler mebādā bizdin aŝhablar körseler veya ferzendleri (9) veya evlādlarındın körgenler ki andaġ ġaber bērsünler ki bizdin du'ā (10) ve selām elbette ķullarını tapŝursunlar ki nūr-ı velāyetleri (11) köp uluġ bolġay elbette tövbe ķılġuçılar bizdin selām ayturlar

[29B]

(1) ve taķı Һazret-i Őāh meşreb raħmetu'llāh aleyhe aydılar ki filān vaķtde (2) islām Őeyħ deĝeni bir Őeyħ vüçüdge kélgey dép anıĝ vaşf-ı (3) ĥāllerini ĝazeliyātlarında beyān ü 'ayān ķılur édiler ki (4) atı islām bolĝay andın bolĝusıdur revnāķü'l-islām (5) hidāyetler tapıp andın bolur Őehbāzlar peydā (6) dép yürlerdi ey meŐāyiħler be-taħķıķ bilinĝler ki (7) 'ilmleri barķa 'ilmdin bülend turur zīrā ki 'ilm-i ledün ĥaŐıl (8) bolĝay ve aħķām-ı erkānlarını tamām bilgeyler ve ervāħ-ı (9) muķaddeslerdin meded-ķār bolĝaylar ve el Һazret özleri (10) meded-ķār turur ve cem'ī enbiyā ve evliyā nīz ervāħ-ı Őayyībeler kélip (11) imdād ķılĝaylar ve ef'āl-i resülullāhını becā kéltürgeyler

[30A]

(1) dép barķa ĝirdi-ĝārlarını beyān ķıldılar ve senet-i resül (2) 'aleyhi's-selām barķa ķılur érdiler ve dāyīm ervāħ-ı Őayyībeler (3) hem-rāh bolup yorur érdiler ve ĥalāyıķlarĝa imdād (4) ķılurdılar ve bul kiŐiĝe her kim münkirlik ķılrsa bes ol (5) kişi resül-ı ĥudāĝa münkir bolĝan dék bolur ne'uzu billāh (6) andaĝ münkirlerĝa iķtidā ķılĝuķlarını ĥaķķ ta'ālā ĝüm-rāh (7) ķılĝan bolĝay ve ķahr ve ĝazab-ı resül 'aleyhi's-selām ve ĝazab-ı cem'ī (8) enbiyā 'aleyhi's-selāmĝa ĝiriftār bolĝay ve taķı ĝazab-ı cem'ī evliyālarĝa (9) uçrab el-ervāħ-ı Őayyībeleri anıĝ dünyā ve āħiretde ĥasirlerdin (10) bolĝay ķavluhu ta'ala (11) ĝiriftār bolĝaylar ve islām Őeyħni her sözleri Őerī'at ve Őarīķat

[30B]

(1) *الرجوع الى الله ليعيدواى يعرفون* ādāblarını ve emr-i ḥazret-i resūlullāhını becā kılurlar ve yene (2) ḥazret-i resūl ekrem şalla'llahu 'aleyhi ve sellem aydılar ki her kimersedin (3) ḥaqq ta'ālā razı bolur meger 'ibādet bilen çünki kavluhu *ما خلقت* (4) bes ey mü'minler (5) sizler allāh ta'ālādın rızalık izler-sizler likin 'ibādetğa (6) meşğul bolunğlar dēdiler ve her kişi ḥazret-i islām şeyhni (7) rızalığın tapsa güyā ki ḥudā-yı resūlullāhınıñ rızalığın (8) tāpğan bolğay ve eger anğa düşmanlık kılsalar güyā ki ḥudā-yı (9) resūl-ı ḥudāğa düşmanlık kılgan bolğaylar ve islām şeyhni (10) rızası ve resūl-ı ḥudānı rızalığı bolğay ve anıñ ğazabı (11) ve resūl-ı ḥudānı ğazabı bolğay dēdiler ey birāderler

[31A]

(1) an-çünān sa'y-ı kūşış kılip anıñ dostlarıdın ve birāderleridin (2) bolğıl ve düşmanlık kılip ğazab-ı ilāhığa giriftār bolmağay sen (3) çünki ba'zı kavimler zāhirlerin şerī'atğa āreste kılgay (4) ammā bāınların memlū vesvāsü's şeytān adüvv bolğay (5) ve fi'l-i enbiyā ve evliyālarğa münkir bolğay bes şundağ aydılar ki (6) andağ ol şerī'atnı halka eytgey özi 'amel kılmagay (7) belki şerī'at ve tārīkat ve'l ḥaқиkatü's-suyūf kılgay andağ (8) kişini 'ibādetdin şemeresi ve ḥāşılı bolmağay ammā zāhirī (9) mütecerrin ve cerār ve 'ilm-i zāhirğa tayyār ezberāy nefsi üçün turur (10) ve 'ulemā-yı ḥaqqānīni aldıda cāhil turur ve 'ulemā-yı ḥaqqānī 'amel kılur (11) ve ma'rifetu'llāh kılip ḥaqq ta'ālānı yolığa salurlar dēdiler

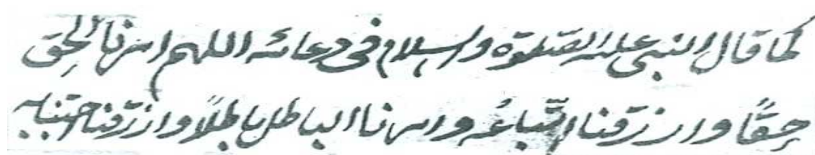
[31B]

(1) ve ba'zı 'ulemālarınᅡ ef'ālleri sūfiyegā mūnkīr bolurlar çūnki (2) 'adem-i idrāk ve k̅uᅡūr-ı nazar ve ma'nīdin bī-fehm bolur ve mūctehid (3) lerniᅡ aᅡvāllerini anᅡlamay beyhūde sözlerni ayturlar (4) ve gūmān k̅ılurlar ki aᅡvāl ve ef'āl-i ᅡaliᅡālar bid'at veya (5) mekrūh veya merdūd dēp 'aᅡīde k̅ılurlar ve ᅡerī'atda (6) bul iᅡleri bi-kār dērler ve tekellūf-i zāhir āyāt u eᅡādiᅡ (7) bul dēp sened k̅ılurlar ve fehm-i firāsetleri nef'-i dūnyā (8) üçūn k̅ılur dērler ve hīç emr émes an-çūnīn eger emr (9) bolsa nefᅡ'ı -emr dūnyā üçūn dēp 'aᅡīde k̅ılurlar bes ān ki (10) küberā ve ᅡāliᅡā ve meᅡāyiᅡler ef'ālleriᅡa mūnkir turur zīrā ki (11) 'ilm-i sūlūk ve taᅡavvufdın ᅡaber bilmepdūrler ve ayturlar ki

[32A]

(1) bizler hem 'ālem-i ehl-i taᅡavvufıardın tururmız da'vā k̅ılurlar (2) ve evliyā ve meᅡāyiᅡlar ef'āllerini k̅ılmaslar her vaᅡt ki (3) meᅡāyiᅡlerni körseler ve ᅡoᅡbetleride bolurlar līkīn (4) ve ef'āl ve aᅡvālleriᅡa inkār k̅ılurlar ve mūnkir bolurlar (5) hemīᅡe fi'llerini k̅ılmaslar anıᅡ üçūn andaᅡ 'ālīm-i (6) meᅡāyiᅡlerdin behre almaslar ve ef'āl-i hevādın (7) kéçmesler ve etbā'ü'l meᅡāyiᅡu'llāᅡ bi'l-ᅡaᅡiᅡat ittibā'-yı resūlullāᅡ (8) dēp 'aᅡīde k̅ılmaslar ve eger bilseler hem hevā bilen boyun (9)

sunmaslar

[32B]

- (1) bes Һazret-i resül 'aleyhi's-selām Һaber bérürler kim her kimerse Һaqq ta'ālāğa
(2) 'ibādet kılsa anıñg dostı allāh ta'ālā bolğay çünki Һavluhu
(3) dédiler
(4) ve meşāyihlar yorup Һalāyıklarğa andağ naşihat kılurlar ki (5) Һazret-i resülullāh
andağ ruşşat bérđiler zīrā ki meşāyihu'llah (6)lar yéryüzide yorup mürīdleriğa
ta'līm-i 'ibādet kıldılar da'vet-i (7) dīn kıldılar ve allāh ta'ālāğa yaqın dost kıldılar
anıñg (8) üçün Һazret-i resül ekrem şalla'lāhu 'aleyhi ve sellem aydılar ki eş-şeyh
(9) ve taqı aydılar (10)
ve çün şeyhniñg mertebesi meretebe-i a'lādur tariķen (11) şūfiyye ve niyābete-i
nebeviyye dépdürler ve der-vaqt du'ā gūyā ki icābet

[33A]

- (1) dépdürler bes şeyhniñg du'āsını red kılmās dépdürler (2) zīrā ki meşāyihlar dost-ı
Һudādurlar hiç vaqt dostnı (3) du'āsını red kılmās ve her kişi meşāyihlarğa tābi'
bolsalar (4) ve mürīd bolup iktidā kılsalar gūyā ki Һazret-i resülullāhğa (5) iktidā
kılgan bolğay şaħiħ dost turur dédiler Һavluhu
(6)
(7) ya'nī her kişi Һudā ta'ālāğa dost bolay dése bes (8) Һaqq ta'ālānı
dostlarığa muṭi' bolğay ve alarıñg sülük (9) larını ve emr-i tariķa becā kılip ve
mürīd bolup ve be-ṭariķü't-tizge (10) ve'ttaħliyye kılip ve öz nefsinı pāk kılip ve
saykal bilen cilā bérıp (11) mirātü'l Һalb köngül ayīnesini açıp ve nūr-ı ilāhī vilāyet-i
cemāliyeğa

[33B]

(1) envār-ı ilāhīyeğa vāşıl bolup et-tevhīd ya'nī vaḥdāniyyet-i ilāhīdin (2) behre-ver bolup ve cezb-i ḥālet peydā kılıp mertebe-i kemāliğa (3) yétip ḥudānı dostlarığa muḥabbet kılıp ve düşmen-i ḥudānı düşmen (4) bilip andın ictināb étip yorurlar andağ ḥudāğa yaqın boldılar

(5) evliyāu'llāh ki her şūrete bar

ba'zı étmiş bu rüşeni ihtiyār

(6) çün érürler kıssalar içre nihān

ḥaqqdın özge kimsege érmes 'ayān

(7) bes ey birāder benden mü'min özini tā'at ve 'ibādet bilen (8) ve zühd ü taqṣvāy bilen ḥalāyıqlardın kānī kılıp ve penāhğa (9) alıp andın qurb-ı ḥālet-i vecd-i kerāmetka ulanıp mertebe-i şeyḥ (10) lıqqa barurlar fi's şeyḥ men cūdu'llāhğa yétip mürīdlerini (11) hidāyet yolğa salıp ve ṭāliblerğa yol körsetürler

[34A]

(1) ve fi'l 'avārif ya'nī 'avārifde beyān kılırlar kim der-her 'aşr (2) ve her zamānda 'ulemā-yı zamān çıkıp kāyim bolurlar ve 'ārif-i billāh (3) bolup ve maqam mertebelerni tayy kılıp ve meşāyiḥ-i 'āmalīn ve kāmīlīn (4) din murahḥaş bolup ve ḥalku'llāhnı da'vet étip delālet kılıp (5) yaḥşi yolğa salıp tururlar mertebelerin müttakīlıqqa (6) yétkürür ve fi'l ḥaqqat 'alāmetleri ve aşār-ı mertebeleri (7) zāhirdür ve der-zamān evveldin ve āḥir zamānğaça nūr-ı ilāhī (8) alarınığ yüzidin zāhir ve hüveydā bolur ve ḥalāyıqlarğa (9) 'amel kılıp maqşūdlarığa vāşıl (10) boldılar ve münkirler ḍalālet yolıda ne'uzubillāh (11) 'imāndın berī bolup münkir-i meşāyiḥ ve münkir-i resūlullāh bolup

[34B]

(1) barça hālāyıklar arasında yoldın azıp dalaletğa giriftār (2) bolurlar ve meşāyih beķāu'llāh-ı 'aleyh yolıǵa salǵaylar *لايونا*

*ذلك بياورا اوليا ريزون تاكنرلك صر العالمين
آدمي چون نو كير داز خدا بهت سجودلا شون حيا
بهت تو شين مهل شوا تامنور كور داز نور خدا
از خدا نور انور كور ديد كه بخا حوز حوز بير
يعني اربا الاضوان سافرو علمي طر فو الاكنا بالعالم*

(8) ey birāderler bilinǵler ve müsāfirlik kılıp eṭrāf (9) ve'l eknāf 'ālemini yorup ve meşāyihlerdin ṭaleb kılıp (10) ve du'āların alıp barça maķşūdların taptılar ve ey (11) ihvānlar ve birāderler ve şādıklar bedrestige nazār-ı 'ulemā-yı rāsihūn

[35A]

(1) ve'l ricāl-i bāliǵıynlerniṅ nazār kılmaķını 'ibādet dēdiler (2) ḥaber bērdiler ki

قال النبي صلى الله عليه وسلم من نظر وجه العالم عبدا (3) ya'nī 'ulemāi'r-rāsihūn ve ṣulehā-yı 'ābidūnlarniṅ nazār kılmaķ (4) 'ibādet dēpdürler bes allāh ta'ālā isti'dād bērse bir bir (5) kesb kılıp birbirini ḥālleridin nazārlardın kesb étip (6) ḥālǵa ḥāl ulap sūnnet-i resūlullāh ve sūnnet-i meşāyih (7) dēp şıdķ-ı 'aķīdelerin muḥkem étip ve münkirlik kılmaķ (8) oturup ve hūş der-dem bolup ve nazār-ı ilāu'l insān bolup (9) füyüzāt-ı ilāhīǵa ğarķ bolup ḳudretu'llāh bilen ba'zı (10) 'ārif billāh bolǵan meşāyihler şundaǵ ta'līm bērdiler (11) ve her kimerse tiriglini ḡanīmet bilip hayavāt-ı ser medīde yorup

[35B]

(1)müsāfirlikde ve ġarīplık kılıp ve iştiyāk-ı firākat menāfī'-i (2) keşīrū'l-a'zām tapıp ve rüy-ı meşāyih-ı a'zāmü'l kirāmdın(3)rızālığın alıp ve yene haqq rızālıkını tatıpdılar

رضی عنہم ورضوعنہم الا کیہ یا ایہا ساعونہ عنہ (4) لقول تعالیٰ

(5) لی حللہم الاولینہ (6) menākıb-ı hāzret-i şeyhü'l-islām şehīd (6) kıddese sırrıhu'l-'azīz andağ aydılar ki ol maķām şeyhlik (7) ve muķtedālıkını nef'-i hālāyıkılgā ma'lūm boldı her meclisde (8) sa'ādetlik bolup feyz-i ilāhī ġarķ-ı nurānī bolup (9) hālī tebdīlü'l hāl bolup bare bare abdāl boldılar be-taħķīķ (10) hālāyıklar cem' bolup uşal vilāyetke fuķarā-yı 'izām ve mehādım-i (11) kirām ve 'ulemā-yı zevīü'l ihtışām

لا یوردو اکیھی
cem' boldılar

[36A]

(1) külle hum cem' bolup fāiden 'uzmā taptılar ve derecen vilāyetke vāşıl (2) boldılar derece be derece isti'dādılgā ķarāp ba'zıları (3) ba'zılarıdın fevķ boldılar el-kışşa hāzret-i islām şeyh (4) kıddese sırrıhu'l-'aziz hāzret-i resül 'aleyhi's-selāmını kördiler (5) işāret el-hakem el-melikü'l kayyumning ma'lūm kıldılar ķad āhberanī (6) hāzret-i resülü'llāh şalla'llāhu 'aleyhi ve sellem

انت مودت البرجسته
الشهداء والحقوا بآثارهم وامنوا على كل شيء شهيد
وجون آن مقدر الزمان ودرهنگی لبان وشداد فرزند
سینه عاشقان وحرور وایضا مشتاقان ودرهنگی
وگداز برادران ایرشاد یافتند

peyğamber-i ahir zamān şalla'llāhu

(11) 'aleyhi ve sellemdin beşāret taptılar ve ba-cemī' şehīdān

باجرم زنگنه

[36B]

وبارادۀ مقدر تقدیر سچا وعالم پر شو و فیسترا آخرازا
برای پرواز کردن بعالم جاننا و معنی روح معطران عال

(3) *شعبرای اشتیاق طیران چون برق* himmet bilen bā-'ālem-i (4) afāk
қағд ёттилер ez-berāy kāfirlerğa cihād қилмақ ve дүшман-ı (5) һудāларға esbāb-ı
seferni җайыяр қилып 'azm ёттилер ki bā-hemrāh (6) дүвāздеһ миңг ya'ni on ёкки миңг
adam dilr-i cān bāz ü 'āşiqān (7) dil-rīşler ez-berāy-ı rızā-yı һāзret-i rahmān деп ān
bī- mülhid (8) dīnlerğa istimdādü'l-mülkü'l һүнānü'l-menān sübhānü'd-deyyān (9)
zū'l-celāl ve'l-ikrāmdın tilep teveccüh қıldılar ān-gümrah bed җынетler (10) ve ān
rāfizī harlar sipāh girān bilen ve ehl-i hevālar tuғыān ётип (11) ve қағр-ı virān қилмақ
ve dīn-i müselmān ve 'imān-ı islāmларын мүнһедим

[37A]

(1) қилмақ vīrān ётип һарāb қилмақға қағд қıldılar ve ehl-i herāt (2) үстике кёлдилер ve
муһаşара қıldılar padişāh-ı herāt istimdād (3) җaleb қıldılar ve aydıлар ki cenāb-ı
һāзret-i işān şeyһü'l-islām (4) 'arzımızның һүb bilsünler ki bizlerke дүшман қағд
ётип кёлди (5) ammā anğa 'acз кёлдүк вақт-и meded-и imdād деп 'arz ёттилер (6) ve
i'ānet-и müslim farz дёдилер vilāyet müslümānnı şey'en (7) mel'ūniye ve maṭrūdiye
berāy inhidām ve һарāb-ı dīn-и müslümānлар (8) ve ehl-и sūnnet cemā'atлар үчүн ez-
rūzgār-ı қадīmdin (9) һеміşe zıdd-ı dīn müstaқīm болуп кёлүр ёди ve тақı cenāb (10)
ларıға vāridдүр ki i'ānet-и müslim farz дёпдүрлер ve (11) мақām ve me'vāларı керһ
turur ёди ān-maқām һāşü'l һāş ālīhi

[37B]

(1)ve şāyetse ehlullāh a'nī cenāb-ı şeyh ma'rūf kerhī ḳaddesa'llāhı (2) sırrıhu'l 'azīz āmed i'ānet ve ziyāret ḳıldılar zīrā ki (3) ma'mūr érürler bendelerge her vaḳta ki (4) dépdürler ve 'amel ḳıldılar (5) ve bā-hemrāh bisyār birāderān cānbāzān ve eşk rīzān ve meczübān (6) ve āh vāh günān ve fiḡān ve muḫibbān şinīde pūşān ba-'āşıḳān (7) dil-rīşān bā-cüvānān recülān pehlevānān mübārezān meydān (8) ve şūr-günān ve ıztırāb-günān ve na'razenān ve vāzda hezār birāderān (9) başḳa sāīr 'askeriyye-i zamāndın başḳa be-cānib ve berü (10) boldılar çünān ḫurūş ḳıldılar ki ān bed tıynet ziyānkārlar (11) ve ān mashāra-i cünūd şeytānlar yüz miñḡ mekr hile bilen şeytān

[38A]

(1) bilen ve enbūh şükr-i bi-gümān her ṫarafdın kélip ve muḫārebe bisyār (2) ḳılıp āḫirü'l-emr musallaṫ ve ḡalip kélip cemā'āt-ı müselmānlarını köp (3) şehīd ḳıldılar aḫīr müteveccih birāderler bolup ān ḡulāb ḫıncır-ı (4) cehennem ve sa'īrler cem' bolup yék-pare key ḫamle ḳıldılar ān-çünān (5) ceng ve sūrūş ḳıldılar ki 'ālem hemme zülemāt bolup köp birāderler (6) bedrçe şehādetlikḳa yéttiler āḫirü'l-emr ḡaleben uluḡ bolup (7) kafirler ve ceng-i 'azīm nihāyetsiz bolup ve hīç (8) kim mundaḡ uluḡ sūrūşnı ve eşitken ve körgen émes zīrā ki (9) hüçüm ehl-i kāfirler tīḡ-ı bārānnı andaḡ ḡüyā ki kar ve yamḡur misl-i (10) yaḡdurdı ve ḫāzret-i ḳuṫbü'l aḳṫāb ḡavsü'z zamān ve kablen ehl-i 'irfān (11) a'nī ḫāzret-i işān şeyhü'l-islāmın a'lā terīn derecāt-ı şehādetlikḡa

[38B]

(1) yéttiler *قالوا انما سدوا نارا الى جمعون* ān zamān ehl-i 'ālem-i yarān-ı

(2) birāderān ve destān hūdālar barçalar nālān ve giryān boldılar

*جمعون بكونهم كما كان يشود: چون نبال خورشید با رخسار خورشید
آخر هر که رسید به کفندگی است: مردی آخرین به مبارزین است
هر که آت و آن به بند بود: هر که آت و آن به بند بود*

(6) ammā ba'de hīç nefs nisbet ki şerbet *كل نفس اثم الموت* (7) içmegen cān bulmas

çūnançe kavluhu *كل من عليها فهو يبي* (8) *وجبريك في الجلال والاكرام* bes hemme maḥlūqātğa

ilāhī şerbet-i mergni (9) elbette içerler ve dūnyā güzergāht ve hemme peygāmer ve

evliyālar 'aleyhimü's-selām (10) ve hemme ehlullāhlar bul şerbet-i mergdin

içkendürler ve rāḥat-ı (11) ebedīge yétgendürler zīrā ki *الموعود من الموت* ya'nī

[39A]

(1) merg ve ölüm köfrüg turur andın ötgen kişi barıp vāşıl (2) bolur ya'nī dost dostge
koşulur dédiler ve yene aydılar ki

(3) *ان اولياء الله لا يموتون ولكن ينقلونهم دارا الى دار الاخرى*

(4) ve taqı "ale'l-ḥuşūş" şehīdlerniḡ ḥaqqıda delīl kavluhu ta'ālā *قوله تعالى والذين*

(5) *قتلوا في سبيل الله امواتا بل احياء عند ربهم يرزقون فحين*

(6) *بما آتاهم الله* ve dīger delīlān ki 'ārifān ve mü'minān kamillerni (7)

ölümlerni başqa bolurlar dép ḥaber bérđiler ki *المؤمنين* (8) *في الدارين*

ve dīger şol ki müştāklar hemīşe él-evkāt didār (9) ma'sūḡ ve maḥbūb bolsalar kerek

ve hemme meşāyiḡ-ı a'zām rahmetullah 'aleyhim (10) ecma'in ve hemme enbiyā

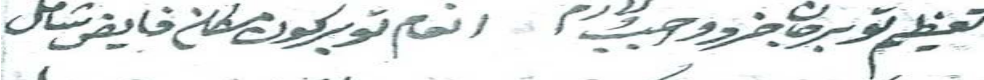

aleyhimü'l-islāmni ittifākları ezberāy ins ü cin (11) aḥkām-ı ilāhī-i şer'iyye

yétküрмаğça meşāyiḡu'llahlarını nāyib-ı peygāmer kıldılar

[39B]

(1) ve haber bédiler ki eş-şeyh ya'nī aḥkām-ı (2) ilāhī ve şerī'at-i peygamber-i ḥudānı ümmetlerige yétkürüp (3) ve ta'līm bédiler bes ey birāderler ve ey 'azīzü'l vücūdlar (4) ḥazret-i ḳuṭbü'l-aḳṭāb ve gavşü'z-zamān bayezid-i devrān ve maḫhar-ı (5) envār-ı esrār-ı peygamber-i āhirü'z-zamān be-maḳām-ı ehl-i 'irfān 'āna ḥazret-i (6) cenāb şehādet penāh ve maḳbūl-ı ilāhī ve maḫşūş-ı cümle-i ehlullāh (7) ve ḥazret-i şeyhü'l-islām ḳaddese sırrıhu'l-'azīz icmālen sülūk (8) hemme meşāyiḥnıng sülūkların der-ber aldılar be-ittifāḳ ve ṭarīḳ (9) reviyet 'ālem-maḳām şoḫbet bilen der-ẓımn-ı şoḫbet teveccüh ḳalbi (10) ve rūhı ve seri ve murāḳabe ve murābiṭ ḥāşıl ḳılur érdiler ve her (11) ḳays-ı birāderler maḳām-ı cezb ve muḫabbet ve zevḳ ü şevḳ ve müstaḡrak

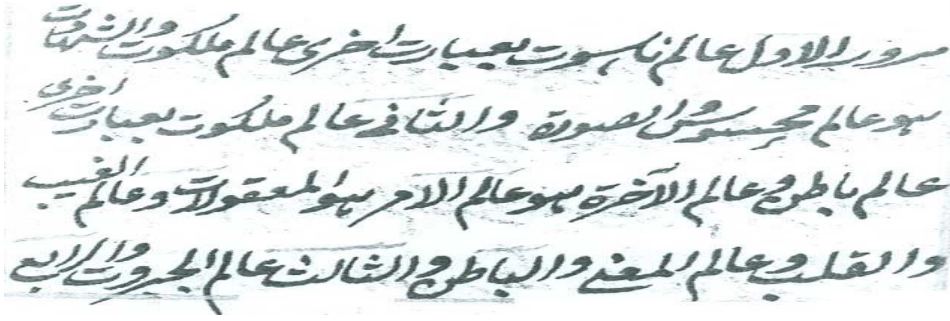
[40A]

(1) boldılar

(7) ve cenāb-ı ḥazret-i ḳuṭbü'l-aḳṭāb ḥazret şeyhü'l-islāmıng sülūk (8) ları ṭayerān ve seyerān étip yolğa salurlar ve ṭālibler (9) tızrak behre-ver bolur édiler çünki 'ālem-i nāsūtdın (10) be 'ālem-i melekūtke ve 'ālem-i melekūtdın 'ālem-ı ceberūtke ve 'ālem-i (11) ceberūtdın 'ālem-i lāhūtke andın hahūt ve bāhūtke

[40B]

(1) ʔayerān ve seyerān ʔetip maʔrifetuʔllāhğa yʔtkürüp ve ʔariflerdin (2) kıılır ʔrdiler ve ey ʔālib ü şādıklar bilinğler kim bedrestige (3) meşāyih rahmetuʔllāh ʔaleyhe icmālen važʔ kııldılar ve asl-ı ehl-i ʔarīğ (4) ve mürīd ʔālib-i şādık ʔört yol turur tā ki anıñ mağāmların (5) ve menzillerini bilip ve ʔamel kıılıp andın sonğra mağşūdların hāşıl (6) kııldılar evvelğı yol şerīʔat turur ikkinçi yol ʔarīğat turur (7) üçünçi yol hağığat turur ʔörtünçi yol maʔrifetuʔllāh

[41A]

(1) ʔālemüʔl-lāhut ve ʔālem-i lāhut derece turur derecen (2) evvel lāhut ve ve derecen evsāğ-ı hāhut ve derecen (3) bahūt ʔrür dēdiler ve ʔālib-i rāh-ı sālīkīn ʔālem-i nāsūtke (4) kirmegünçe hāşıl kıılalması ʔālem-i melekūtnı seyr kıılalması (5) ve kişige ʔālem-i melekūtke kirip andın ʔālem-i ceberūtke kirür (6) andın ölseler ʔālem-i lāhutke kirürler dēp beyān kııldılar (7) ve aytıpdurlar kim ʔālem-i nāsūt hū ʔālemüʔl hayvānāt (8) turur anıñ efʔālleri ekl ü şurb veʔr-raviyyete ve esmāʔ veʔl lahud (9) turab ve emşāl-i ma ve şeyğ-i kāmiller mürīdlerin mücāhedet ʔetip (10) ʔālem-i melāikke yʔtkürürler ve bul menzilde efʔālleri (11) şeyğ veʔttehlīl bolur veʔl rükūʔuʔs-sücūd veʔl kıyām veʔl kuʔūd

[41B]

(1) bolğay ve eğer sâlik bu ef`âllerdin tecāvüz kılsalar (2) vâşıl bolurlar `âlem-i ceberûtğa ve `âlem-i ceberût ve `âlem-i (3) ervâh tâ ki se merâtib üzre turur hū `âlem-i lâhût (4) ve hahût ve bahût ve bu menzillerde cā`îz émes turur (5) ve `ibâret ve işâret ve bul mertebeniġ menzilleri (6) `aşk ve muḥabbet ve zevk ve şevk ve talebü'l-vecd ve'l-sekrân (7) her vakt ki sâlik bul menzillerdin ötseler fenâfi'llâh (8) bolurlar tâki `âlem-i lâhûtke vâşıl bolur *کما قال الله*

(9) *تبارک وتعالی الی ربک المنتهی اللہ* ve ḥazret-i mevlâna celâl (10) leddîn ḳaddese sırrıhu el `azîz aydılar ki ḥaḳîḳatü'l ḥakâyıḳ ḥaḳdurur (11) hiçkes saḥn ḳılalmasılar hemme zevk ve şevk bilen vâlihen ḥayrân

[42A]

(1) *ومن استغفر لک ذنوبک شو قوم و من لک جسم* ya'nî (2) öz vucūdumda émes miz belki ân zevk ve şevk bilen (3) ḥuş turur mız ki der baṭın mürîdlerdin *من استغفر لک ذنوبک* (4) *از ذنوب کلک* ki çün bul demni her kim tapsa ol (5) âdem zevk ve şevkni mezesin bilipdür ve ġanimet bilür (6) bul demni ve şükru'llâhnı becâ kıllurlar dédiler

*گفت سخی که باهت زانتم که بودم کوم هم هستم
مرد از آن نور بیند جان که من ایستاد ای چشم بدو
با صیحا چون درین دوت بلکه اندر شریکیت
پرسینا و همچنان ترا میرساند جان بکله خدا*

(11) ve mesnevi-i şerif mu`azzez ḳur`ân turur zîrâ ki an-çünin aydılar

[42B]

(1) *سجود مشنوی مازول باوی بعضی بعضی* (2) ya'nî meşnevî-i şerîf altı defter boldı ki bul altı 'âlemğa (3) togrı kıldılar ya'nî şeş defteri meşnevî-i ma'nevî-i şerîf (4) işâret be 'âlem-i nāsūt ve 'âlem-i melekūt ve 'âlem-i ceberūt (5) ve 'âlem-i lâhut ve 'âlem-i hahūt ve 'âlem-i bāhūt bilen (6) tamām boldı çünki 'âlem-i nāsūt 'âlem-i mülk ve şehâdet turur ki (7) emr-i şerî'at bilen tamām bolur şol ki zıkr-i zebān ba-mer-i meşāyihu'llāh (8) ve 'āmāl ve erkān ve encām tamām bolur dēdiler ve 'âlem-i melekūt (9) 'âlem-i baṭın ve 'âlem-i ḳalb ve ḡayb turur dēdiler anıñ ṭarīḳat (10) nām kıldılar anıñ 'ilm ü 'amel seyr-i esrār turur anıñ (11) ve 'alāmet-i 'aşḳ ve muḥabbet ve zevḳ ve şevḳ ve vecd turur ki

[43A]

(1) el-ḥadīşü'l şerî'at 'amel bi'l-erkān ve'l ṭarīḳat 'amelü'l-ḳulüb (2) ve'l-ḥaḳīḳat 'amel bi's-ser dēdiler anıñ 'alāmeti melekūt ve şāhibān-ı sülük ve şeyḫ ve tehlīl ve rükū' ve sücūd ve ḳıyām ḳu'ūd (4) ve bularğa manend érür nāzırlar ya'nî kitābu'llāhnı körüp (5) bilip ve fehm-i firāset bilen ḥaḳīḳatın anḡlap 'ābid ve 'āşık (6) boldılar ve maḳşūd-ı murādlarığa yéttiler ammā nāḳış nādān (7) larnıñ fehm-i idrākleri ve ferāsetler yétmey münāfiḳ (8) bolup bi-behre ḳaldılar ve ammā 'âlem-i ceberūt 'âlem-i ḥaḳīḳat (9) ve eser-i esrār érür ve 'ibādet ve işāretdin hīç (10) derk yok turur ve anıñ 'alāmet-i vecd ve 'aşḳ ve muḥabbet ve ṭaleb-i (11) zevḳ ve şevḳ ve şükr elem-i veda' der dil ü cān turur ḳalem ança maḡrem

[43B]

(1) émes dūr çunki dép şıfat kıldılar (2) ve ‘âlem-i lâhût ve hâhût ve bâhût bularnı muhaqqakani (3) meşâyihler ‘âlem-i zât dédiler zîrâ ki haber resûlullâh şalla’llâhu ‘aleyhi ve selem

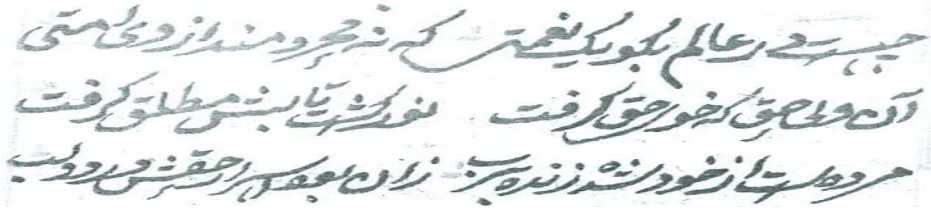
(4) (5) ve hazret-i (6) mevlâna celâleddîn-i rûmî kıddese sırrıhu’l-‘azîz şeş mertebeniğ (7) zıkr kıldılar şeş defterge îrâd kıldılar ey sâmi’ler (8) ve işitgüçi birâderler ve ey teşne-leb bolğan tâlibler (9) ve ey cüyende-gân fazl-ı keremi hazretdin ümid kılguçılar (10) ve ey mütemekkân-ı envâr ve esrâr-ı meşâyih bolğanlar ve ey talib (11) künende-i rızâ-yı meşâyihân bolğanlar ve ey sîr-âb-ı didâr-ı meşâyih

[44A]

(1) bolğanlar ve alarğa hizmet étip dilleri münevver ü rüşen (2) ve köngülleri ârâm tapkân ve cezb-i haqqâ yétip ve şöhetleridin (3) behre alğan salık u mesâlik birâderler bilinğler kim tarîken (4) rüyen hazret kuţbu’l-aqtâb ve ğavsü’z-zamân ve muqtedâ-yı kâmilîn (5) hazret-i şeyhü’l-islâm kıddese sırrıhu’l-‘azîz şarâb-ı envâr (6) ve esrâr yakın hazret-i mevlânâ celâleddîn-i rûmîdin içip (7) mest-i müstağraq bolup ez-berây mü’minler üçün (8) ve şâdık muhlişler üçün icâzet bilen beyân ve ‘ayân (9) meşnevî-i şerîfdin halâyıklarğa ma’rifetullâh kılip da’vet-i (10) dîn ü îmân kılip édiler tâlibân ehl-i temkînler ve meczû (11) bân-ı ilâhî bolğan birâderler ve maħbûbân-ı sâlikler ve sebağ ber-dâr

[44B]

(1) t̄alib-i şādıklar z̄evk ü şevk h̄aşıl kılip mertebe-i a'lağa (2) yétip ve murādların taptılar ve mübtedīler t̄alib boldılar (3) ve nev-niyāz muhlişlarning köngülleri qarar taptılar ve meşnevīni (4) ve ma'nevīni isti'māl kıldılar ki bīmār-ı günāh ve t̄alib-i der-gāh-ı (5) ālihi bolğan sālīklerğa sebeb bolup fenāfillāh ve beķābillāhğa (6) yétkürür édiler ve 'amellerin becā kıldurup a'zām terīn (7) na'me-yi ilāhīning ehlullāhlar bilür édiler

(11) ve hemme ehl-i zamān ve ittifāk-ı mü'minān ve ez-berāy hall-i müşkilāt-ı

[45A]

(1) sālīkān ve irtifā maķām-ı birāderān ehl-i muħabbetler üçün (2) okup eşitsünler ve 'amel kılsunlar dép meşnevī-i şerīfni (3) oķup eşittürmekke emr kıldılar ve t̄aleb-i sālīk ve ehl-i derd (4) ve ehl-i cezblerining yollarını körküzüp ve maķşūdlarığa (5) yétkürüp ehl-i 'irfānlardın kıldılar ve maķāmların (6) bülend kıldılar anıñ üçün meşāyih-ı zamānlardın maķām (7) ve mertebeleri bülend boldılar ez-berāy ħod şikāyet (8) kılip müşkek ve münāfiķlar gūh-ı seg yéyürler beyhüde söz (9) ayturlar çünkü ħāzret-i meşāyih-ı a'zām ve evliyā-yı kirām ve 'ulemā-yı (10) z̄evī-yü'l-i ħtişāmlar cem' bolup meşnevī-i şerīf ve ma'nevī-i laṭīfni (11) magz-i ķur'an turur ve beyān ve 'ayān kılıñg dép ruḫşat bérđiler

[45B]

(1) andın songra beyān ve ‘ayān-ı meşnevi-i ma’nevīğa şürū’ kıldılar (2) ve halāyıklar bisyār cem’ bolup istimā’-ı meşnevī-i şerīf boldılar (3) ve mübtedī ve müşkekler küllāb-ı cehennem boldılar ve t̄alib-i şādıklar (4) ve sālīk-i ber haqqklar ve ‘arīf-i ‘aşıklar haqqka vāşıl boldılar ef’āl (5) ve aqvāl meşāyih-ı a’zāmlarğa irāde kılıp eşitip ve bilip ve (6) ‘amel kılıp ve mertebe-i a’lāğa yéttiler ve maqāmları abdāl fi’līng (7) tebdīlū’l aqvāl boldılar şūretde ādem ve ma’nīde ferīşte sıfat (8) boldılar ve hazret-i k̄utbü’l-aqtāb ve gavşü’z-zamān birāderleriğa (9) emr kıldılar ki istimā’ kılınklar dēdiler ve hulefā-yı a’zāmğa (10) te’kīd kıldılar ki zīnhār elbette iştigāl-i be-meşnevī-i ma’nevī kılınklar (11) bayed ki sāmī’ān ehl-i sülūklar muḥabbet ve cezb-i ilāhī ḥāşıl kıldılar

[46A]

(1) dēp ḥaber bērdiler andın birin sülūkları ve tarīkat yolları (2) şol tarīkde boldılar ve nūr-ı envār ve esrār-ı ilāhī ve meşnevī-i (3) ma’nevīniḡ şoḥbet-i meşāyihlikleriğe ve birāderleriğa be-ḡarār (4) ḡāl öz ḡalleriğa ḡarab dil ve könḡüllerini közini açıp (5) nūr-ı ilāhīni andın köterişğa ḡarāb birür édiler ve beyān-ı (6) ‘ayān kılır édiler ve eger rızālīḡ ve isti’dād tapsalar mişl-i (7) āfitāb taban kibi t̄ulū’ kılıp vücūdların şehrini rūşen (8) kılıp ve mürīdlerin ve muḡlişlerin dil ü cānların haqq (9) nūrığa vāşıl kılır édiler ve nā-maḡremler bul esrārırdın (10) bi-ḡaber bolup şikāyet kılıp ḡūh-ı sek yéyür édiler zīrā ki (11) bi-behre ḡalıp meşāyihlerni melāmet kılır édiler anıḡ üçün

[46B]

(1) ḥased kılıp ve ḥaḳıḳat-ı meşāyihlikdin bi-ḥaber 'ömrlerin zāyi' (2) beyhüde ve efsāne-güylük bilen ötkerip taḅla meşāyihler (3) tuḅların nevā-yı peygamberler bilen turḅuzḅanlarında yüz (4) leri ḳara bolurlar ve suretleri mesh bolup bozulur (5) dēdiler ve sa'adet-i ilāhīḅa yüzlerin ḳoymay ve özlerin (6) ḳoşmay meşāyihlerdin sırr-ı ḥālin silmey belaḅa giriftār bolur (7) dēdiler anıḅıḅ için ḫa'ne ve şikāyet aytarlar

چون خدا خواسته بود که من
و خدا خواهد که پوشیده است
مؤمنان از سرکه دور آیدند
میدانی اندر طعن با جان بود
کم زنده در مصیبت با نفس
لاجرم نور علی نور آمدند

(11) ya'ni mü'minler ve muḥlisler cenāb-ı ḫāzret-i islām şeyḅ ḳaddese sırrıḫunıḅıḅ

[47A]

(1) şöḅbetleride oturup muvāḑakatlık kılıp be-ḳarar ḫāl-i naşīb (2) ve behre taptılar ve ba'zıları müşkek bolup behre alalmay (3) ḫayrān boldılar ve aytur édiler ki bul cemā'atler közlerin (4) açıp ḫāmūş otururlar ḫaber mundaḅ bid'at kılırlar (5) dēp ḫaḳīḳatīn bilmey bid'at dēp bilürler

آن یکدم رخ زار و جوئی ب
او عجب مانند که فوق او چیست
مهر بر خورشید که اینچو چیست
هم نشینا بهر بیایند هم
مهر بیایان که با پیت نیست
تو ای که گوید عجب خلد و شوکت
و آن یک پهلوی و اندر خند
و این عجب مانند که این در چیست
مهر بر خورشید که اینچو چیست
هم نشینا بهر بیایند هم
مهر بیایان که با پیت نیست
تو ای که گوید عجب خلد و شوکت

[47B]

سوخ فوکر شدم او بجز تیز کونک ازین نثر به استند
او غنایت به یلوی او بجز خف خود در نیت از ان شوق

(3) ve bul elfāzlar ve mektūblar varaklarğa bitilip ve ħalāyıklar (4) eşitip andın
‘ibretlenip ve cān-ı köngülleri şekkdin (5) çıqıp ve münkirlilik ve cāhillıkdın kutulup
ve köngül közin (6) açıp ayine-i dillerini musaffā kılıp dünyāda ve ahiretde yol (7)
larını adaşmay dostān-ı ħudālar bilen baş kötergeyler (8) ve özlerini şūfī ehl-i
mutaşavvufağa қоşup bir ten ve bir renk (9) kılsalar ve meşāyih-ı a’zām қадrin
bilseler ve şūret ve sīretde (10) ehl-i mutaşavvufa ve meşāyih ‘amelleri bilen evrād
ve ezkār kılsalar (11) rāh-ı rāst tapıp meşāyihler hidāyetleridin çıkmay ħaққа

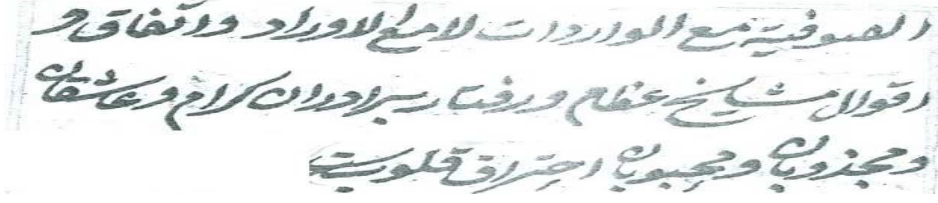
[48A]

(1) yéttiler ve ilā ħaқıқat-ı meşāyih-kār sūfīyedin bi-ħaber yörgeñler (2) ve melāmet
kılguçı nādānlar đalāletde қalıp ħaғāğa kétip (3) laf u güzāf urup çındın ademlerini
gümrāh kılıp meger şeytān (4) bilen özlerini mutaşavvuf ve ‘ālīm bilip laf urarlar

جندک شایع ہا انبلا ف جند سچای کذاف اند کذاف
کار شایع ہا کلا راجع ہو او بہر دم میکند صد رنک ہو

(7) ve şūfīlikdin maқşūd şoldur ki meşāyihler ta’līmlerini (8) ve ādāb-ı sülüklerini ve
irādet ve’l ilhāmāt-ı ħaққānīniñ (9) ve tecelliyāt-ı raĥmānīniñ köngüllerige naқş
étip ve anlap (10) iş kılurlar ve işleri ħaққānī bolurlar ve nefs-i şeytānī (11) bolmas
ve eger bolsa ol sūfī ħaққānī émes dédiler ve taқı ħaber bérđiler

[48B]

(3) ya'nī birāderler öz (4) lerini yırakka ve firākka alıp ve iştiyāk ve firāk otı bilen (5) bağırların firāk otı bilen ve yandurup 'aşka özni örtenip (6) ve özleri arığ ve renkleri sarığ ve derd-i 'aşkdın keçe (7) ve küntüz āh urup nalān ve giryān ve büryān bolup yürürler ki (8) 'aşıklarnı yolları cān nisār kılmak ve 'aşk yolıda (9) ölmek turur çünkü derd-i 'aşkı izlep alıp kélürler (10) ve hiç kim alıp barıp baralması ve her kim öz öyide oturup (11) 'aşk tapılması zīrā ki özlerini firākka alıp hizmet-i meşāyihu'llāh kılıp

[49A]

(1) taptılar öz neflerini öltürdiler ve haqq yolıda tırgüz (2) diler ve sālīk-rāh bolğan birāderlerni hālīga rahm kıldular (3) ve haqq yolıda in'ām ve ihsān bisyār haddin aşurup köngül (4) aldılar ve hāne-i şeytān vesvasü'l-hannās mekkāreni ve nefsi emmareni (5) öyin bozdılar çünkü ol şeytān-ı mekkāre kaçır-ı imān ve islāmı (6) öyin virān étip hemīşe iblis ü pürtelbis mekrler kılıp (7) hāne-i imānnı bozmağa kaçd kılır ve anıñ mekridin 'aşık-ı (8) şādıklar kırqup haqqa özlerini taşılap şām ü şabā (9) yığlap nalān ve giryān ve hizmetni rāhat bilip öttiler

(10)

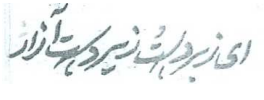
(11) erenler hizmetidin çekmegil baş

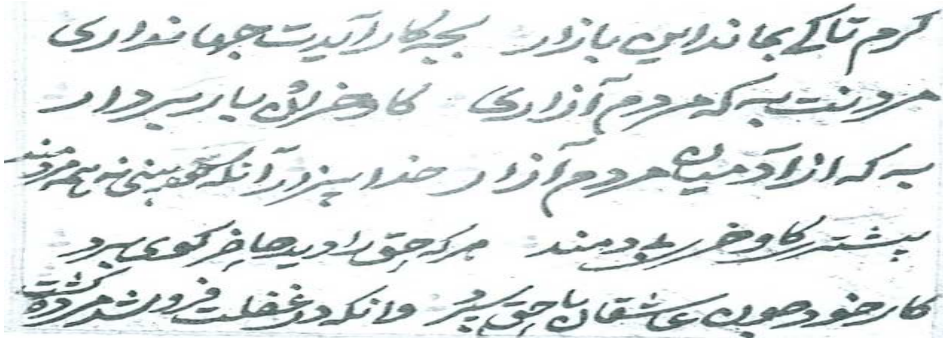
eger başıñğa gerdündin yağar taş

[49B]

(1)

(2) ve 'azîzler öz eşig ve öyleridin (3) yırak kaçıp ehl-i şafâlar eşikleride yatıp nefsi (4) emmâresin ve şeytân-i mekkâresin öltürüp zâyîf (5) hâl

bolup ve zorluk ve zeber-destlikni yerge urup (6) yolga kirdiler

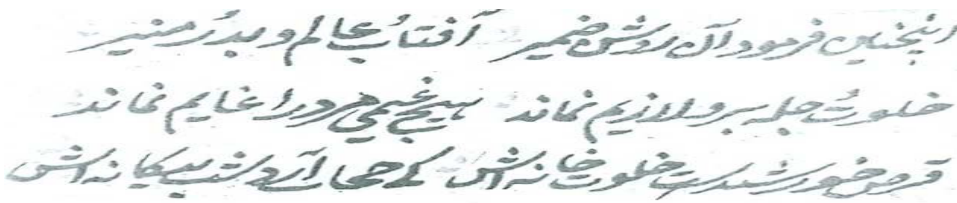

[50A]

(3) bes her kimerse bul yollarga

(4) kirse 'alâmetleri derd ve hâlet ve söz ve güzâr ve 'alâmet (5) 'âşık-ı şâdık âh ü figân ve nalân âh ve zârî bi-çarârî ve bi-ârâm (6) ve bi-h`âb ve bi-râhat ve hicrân-ı firâkda bolur dédiler

(10) éy tâlib-i şâdık ve yâr-ı muvâfık maqşûd ez sülûk-ı tarîkat

(11) şoldur ki 'ibâdet ve bendelik kılmak turur anıñ bilen haqqa yakın bolurlar

[50B]

(1) ve müşkeklerğa ehlullāhlar ve ehl-i ḥaḳḳ bolğan dost-ı ḥudālar (2) nā-bend bolurlar ve şekklikdin çıkıp ehl-i yaqın-i sālikni (3) manzūr kılmalar ve cenāb-ı ḥazret-i şeyḫü'l-islām mertebe-i a'lāğa (4) yéttiler ki meşāyih-ı a'zam ve evliyā-yı zeviyü'l-ihtirāmlar ṭarīqa (5) larını dervīş étip ihtiyār kıldılar ve hemme ṭarīqanınğ (6) derber aldılar ve ḥāşıl kıldılar ḥuşusen ṭarīqa-yı 'aleyhi naḳşibendiyega (7) vā-beste boldılar ve ḥazret-i zāt-ı şerīf-i işān şeyḫ (8) ü'l-islām şehīd-i şehādet penāh ḳaddese sırrıhu'l 'azīz dervīş (9) ḥulefā ve tābi'ān-ı işān ḥuzur ve āgāhī bā-ḥaḳḳ bolurlar ve hemīşe (10) ḥaḳḳnı yādı bilen bolurlar ve nigahī hem ḥaḳḳ bilen bolurlar (11) zerre ğāfil bolmas ki āḫir seyr-i sülūk turur ve hemme ṭarīqhā

[51A]

(1) be-hemīn ma'na ḥuzūr āgāhlik bilen boldılar ve ḥazret-i ḥaḳḳ sübhān (2) ve ta'ālānıñ bī-vird ü ğaflet bilen hiç kim tapmadı şol ṭarīqa-i (3) sülūk büzürg-vār taşḫīḥ bilen boldılar ve 'aḳideler muḥkem etip (4) imān keltürdiler ve sücū' bilen boldılar (5) bir mezheb ehl-i sünnet ve'l-cemā'at 'aḳīdelerini muvāfiḳ 'aḳaid (6) kıldılar

(7)

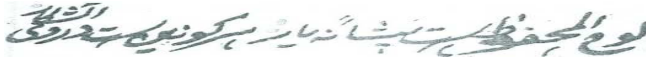

امامان بزرگواران کثرت رهنواران مد علیهم
اجمعین بجای آوردن و با مجال صالح و امورش و غیرت است

(8) sünnet-i resūlullāhning becā kılıp ve āşār-ı marazīyye evliyā (9) ve şāliḫīnlerni becā keltürüp ve mekr ve mekruhāt ve ḥuṭūrātdın (10) ictināb kılıp şeri'at ve ṭarīqat işlerini ḥāşıl (11) kılıp devam-ı ḥuzūr ve āgāhīlik bilen ḥaḳḳdın ğāfil bolmay

[51B]

(1) hemme vaqt ve hemme hāl-h'āh-ı reften yörgende ve h'āh olturgende (2) ve h'āh yatqanda ve ğayr-ı fetretde veya perişān hatır bolğanda (3) ve bul nisbet huzūr-ı dil ve āġāhīlık turur meleke-i nefsi-sālik (4) kılurlar bul mertebeni müşāhede kılıp rābiṭa kılurlar ki (5) şāhib-i yol maḳāmlarını kamil ve mükemmel ve merd tamām déyürler (6) ve bul devlet 'azmiġa barurġa sicdin şerāīṭler bilen (7) barurlar ve hāzret-i şeyhü'l-islām şehīd-i şehādet penāh ḳaddese sırrıhu (8) ve esrār hem h'ācegān ṭarīḳa-i naḳşibendīyeni hoş kördiler ki (9) ve ṭarīḳa bilen bolur zıkr ve murāḳabe ve rābiṭa ve ammā ṭarīḳ-i (10) yakın şoldur ki tiz murādıġa vāşıl bolurlar ve ṭālib-i şādık (11) be-endék fırsatda bāl-i himmetke yétip pervāz étip maḳşūdıġa yétgeyler

[52A]

(1) ve taḳı tiz cāmi' hemme ṭarīḳhā ṭarīḳ-i rābiṭa ya'nī rābiṭ peyvesten ü dil-siten beyeri (2) ki maḳām-ı müşāhede bolur ve tecelliyāt-ı zātīyye ve şevḳiyye bolur (3) ve müşerrefu'llāh ve müteḥallık bā ḥallāḳu'llāh bolur be-ṭarīḳ-i cezb (4) ve sülük-i ilāhīni tamām kılur bes nazār ḳılmaḳ pirini yüzige zıkru'llāh (5) turur (6) ammā fāide ki zıkru'llāhdın ḥāşıl bolur ve pīrini yüzike ḳarab oltursa (7) andın ziyāderāḳ ḥāşıl bolġay (8) bérür ve çün sa'ādet (9) mendlik ve devlet-i dīdār bolup şundaġ merdige hem şöḳbet (10) bolsa çünin 'azizlikni tā şerer-i şöḳbetlerin tapḳay ve keyfiyet-i (11) taşarruf işānnı bilgey ve ḡanimet bilip bi'l-küll özini tapşurġey

[52B]

(1) ve anıñ rızası bilen iş kılğay ve huşul-ı keyfiyet-i āgāhlıknı (2) nisbet dérlér
қанça tapsa nefslerike hāzır bolup āgāh (3) bolurlar ve eger fütür-ı hātır bolsalar bāz
ol 'azīzni şöhetlerini (4) izlep barğaylar bi-bereket-i işān bā-zān ma'nī pertev urgey
(5) tā şerer-i şöhetleri bolup şöhetlerike harīşleri ziyāde (6) bolğay merreten āhirī
ba'de an-çünin şöhet kılurlar tā ki ān (7) keyfiyet aḥvāl-i meleke bolğay dédiler ve
ḥazret-i şeyḥü'l-islām (8) ḳaddese sırrıhu aydılar ki ṭarīḳat şöhet şartı nef' bolsa
ya'nī (9) nef' ve cūd ḳılsalar bir birāder dīgerdin özlerini kem bilseler (10) oltursa
rābiṭa ḳılsa verziş bul nisbet rābiṭa turur (11) ve eger her kişi 'azīzge ināyet kéltürse
ve nisbetlerike kirse şöhetlerike

[53A]

(1) hāzır bolsa ve ṭarīḳat sülüklerike kirse ve anıñ ef'āllerin (2) ḳılalmasa bī-kār ve
bī-behredür ve hiç ṭarīḳatdın būy-ı naşīb (3) alalmıpdur ve eger ḥazret-i islām şeyḥ
şöhetleri ve sülük (4) larıdın ümīd feyz-i ilāhī ḳılğan kişi şüret-i zāhiri belki (5)
birbirlerini pişānesiğa ḳarāb oltururlar zīrā ki mahall-i (6) zuhūr-ı füyūzāt ḥaḳḳ
süphanehu ve ta'ālā turur ve mülāḥaza ḳılıp (7) cem'ī ḥavās zāhiri ve bāṭını bilen
müteveccih bolup ism-i zātnı (8) dilige naşş étip ve lafzğa keltürmey lebinini ve
muḥkem étip (9) şeş cihetdin ḥaḳḳını hāzır bilip ve nāzır ḳılıp oltururlar (10) ve
ma'nīde ḥaḳḳını bī-çün ve bī-çigune körerler tā ki āngāh keyfiyet (11) bi-hadlik ḥāşıl
bolup rüy-ı berkāy ve her kārı ḥaḳḳ bilen bolğay

[53B]

(1) ol bi-hodlik rüy birgey ki bul ma'nîni huzûr ve āgāhî (2) dەرler ve hākiqat zikr nef masiva'llāh ve fenāfillāh érür ve hemün (3) bî-hodlik ve bî-ihtiyārlik nef masiva'llāh ve fenāfillāh turur (4) ve bul maqāmda tecelliyāt-ı zātî ve envār-ı hākkānî der-ān hāl-i tālibğa (5) rüy bergey ve eger ān-'azîz gāyb bolsalar bā-yed ki mürîd-i tālib-i (6) şöhet içinde veyā hālvet içinde veyā şöhet-i birāder-i tārîkatda (7) mişāl pîrlerini şüretlerini hayāllerige nazar-ı bāṭm bilen (8) alıp kélip cem'î a'zā-yı zāhir ve bāṭm bilen müteveccih bolup (9) oltururlar ve köngül közi bilen körerler dil dép (10) endîşeni ayturlar ve dil-i hākiķî hemān endîşe turur

دل کی منظر است ایازنه خانہ دیوراجیہ دل خورانی

[54A]

ای برادر تو هم اندر منی ما بقی تو استخوان زاری
کرد اندر من است غویطیف نزد بزرگان تو عزیز شریف
در بوم اندر من است رشید میشود درود مطرود بعید

(4) ve mir'āt-ı dil mülāhaza ma'nî bî-çün ve bî-çigune hāṭır bilürler (5) ve eger her vesvese hāṭıra ki dil endîşeke yol tapsa ism-i zāt (6) ullah allahnı bi vasıta lafzğa keltürse ve ma'būdı ve (7) bi-çün müteveccih bolurlar andın keyfiyet bî-hodlik rüy (8) birgey ve eger vesvese ve hōṭra bisyār bolsa tālib-i şādıķ mülāhaza (9) kılıp zikr-i ism-i zāt ki "allāh allāh ya ilāhe illallāh" bedel veya (10) bazbān bilen tekrār meleke kılurlar ol vesvese ve hāṭreler def (11) bolğay hemîşe şundağ mu'āmele kılurlar şol nisbet meleke bolur

[54B]

دايم حجابك في كل وقت من وقتك من غير ان ينقص من حجابك

(2) tefekkür ve zıkr-i ihfâ ki ez hemme zıkrılerdin bihter turur dédiler ki (3) ma'nîde andağ aydılar ki rābıta kılınğlar ki hıç tarîk der-huşul (4) maqşud-ı rābıtdın yakın émes bes vakt-ı mürîd-i şadık (5) kabiliyyet tapsa bir rüy-ı taşarruf kılsalar maqşudığa yétkürürler (6) ve şoĥbet-i rābıta bilen müşāhede kııurlar ki andağ ki fırsatda (7) tecelli nūrı körüngey ve zevk ü şevk ziyāde bolğay ve keyfiyyet (8) bi-hodı ve bi-ĥararı ol mürîdğa ĥaşıl bolğay ammā devām (9) bul nisbetde ve bul sülükda bâkî ve ĥızmet bilen dāyim bolsalar (10) kerek ve ādāb-ı şoĥbetni bilip kılsa derecelerde kemālğa yétgeyler (11) ve eger bilmey nefis ü şeytānığa kétip ve nefis-i emmaresini sözige

[55A]

(1) kirip ĥaĥkı kıoyup nā-ĥaĥk mekkārılık kılsalar tengle pîr-i kāmil (2) ve mükemmeller aldılarıda yüzleri ĥara bolup şermende bolur (3)lar ve eger dünyā için emānet ve ĥıyānet kılsalar ol kişi (4) yolğa kirgeni bî-kār ve özi mekkār ve şermsār bolup dünyāda (5) ve āĥiretde ĥār ve ĥüsrānlardın bolğay ve şoĥbet-i 'azîzlerdin (6) bî-behre bolğaylar ve terbiyyet-i meşāyih oldur ki behre-i tarîk (7) bolsa ĥalbğa teveccüh kıldurur ki ĥalb oldur ki lâĥm-ı şanavberî ki (8) anıñ dil hem dérler zarūr şoldur ki teveccühni kıılıp alıp oltursunlar (9) anı vuĥuf-ı ĥalbî dérler bā-yed ki cem'î evĥāt ve aĥvāl vāĥıf-ı dil (10) bolurlar ki nefis-i ĥaflet ve ferāmüşlikde 'ömrlerin ötkermesünler (11) ĥünāsınça étıpdürler ki manend-i mürğ-i pas-bān

[55B]

کریضه دل با بیزش استی ذوق و قوت
ve dīger şoldur ki
(2) be-ṭarīḳ murākābe ve rābıta bilen pās-enfās kılurlar ya'nī (3) nefsnı kırışke ve
çıkışke hāzır bolurlar ki bī-yād-ı haḳḳ (4) çıkarmaslar çünāsınça étıpdürler ki
انفاس بسطازد باشند از روی
(5) ve dīger (6) şol
ṭarīḳa nef' ve cūd kılurlar ki özlerini hemmedin (7) kem bilürler ve hemme
merdümnı özleridin bihterek bilürler (8) derḥāl teşīr-i verziş bul nisbet füyüzāt-ı
ilāhī rü bergey (9) ve hercā ki şoḥbet tutsalar birāder-i ṭarīḳatlarığa müşfik (10) ve
mihribān bolurlar ilticāü'l ḥazret rabbü'l-'izzet kılurlar (11) ve du'ā kılıp dilleride
ayturlar ki yā ilāhel 'ālemīn méni

[56A]

(1) şol birāderlerniñ sebebıdın rāh-ı rāst-ı kerāmet kılgıl dep du'ā-yı (2) zārī
kılgaylar ve her du'āyı ki 'acizlik ve şıkestelikni (3) pīş kéltürseler elbette icābetke
maḳrūn bolgay dédiler (4) ol bā-yed ki ehl-i ṭarīḳ nisbetlerini 'amellerini bilip
kılgaylar (5) ammā ef'āllerini ve aḳvāllerini ve etvār-ı girdārlarını (6) zāhir ve
bāṭınlarını ṭarīḳ-ı nisbetlerini 'azīmetlikni (7) bilip ihtiyār kılurlar ve eger sehl bilse
füyüzāt-ı (8) meşāyihdın nā-ümīd bolur dédiler ve kāhillıḳ cāhillıḳka (9) tüşüp
nādānlıḳda gümrāh bolup kéter dédiler zinhār andağ (10) nādān cāhil ve kāhildin
perhiz kılınğlar ki cāhil nādān (11) ve nādān kāfir bolur ve cāhil ve kāhillıḳ kılıp āḫir
'ömrıde bī-imān kéter

[56B]

(1) “ne’uzu billāh min zālike” şundağ nādān āhmaqlıkdın kāfir bolur (2) ların bilmesler küfr sözlerdin perhîz kılmaları ve yaḥşî (3) ‘azîzler hîç sa’at ve hîç daḳıka ādāb-ı şerî’at ve ṭarîḳatnı (4) ḳavlleridin bérmediler ve nevāhî ve me’āşîlîḳ kılmadılar (5) belki ictināb étip ḳaçtılar ve perhîz-kārlıḳ ḳıldılar (6) ve ehl-i taḳvā boldılar ve emr-i fermān-ı ‘ulemānı ve şerî’at-ı muştafanı (7) be-cān u dil bilen tuttılar ve hemîşe ba-ṭahāret boldılar (8) ve penc vaḳt namāzğa ḥāzır cemā’at boldılar ve pîrlerni (9) buyruğan namāz-ı nevāfillerini edā ḳıldılar ve zinde-gānî (10) ḥaḳḳ bilen bolup vaḳt-ı maḥşūşasın edā ḳıldılar (11) ve ‘ömr-i’azîzlerin gāfil ve bi-kār kılmadılar ve ḥ āste ḥudā néme bolsa

[57A]

(1) şol bolur dēp i’timād ḳıldılar tā ki aḥîr kār néme ki encām bolur

تادمی آخری مغافل میشی اندرین حق تراشید و میخیزد
چون زین خاموش شد بهوشی است بند واقف بهر ایش
چون با رخ خاموش شد از کف کف کردید در دست کس از
چون یازدهم فرزندین دید و دل در شوق آن جمیع
چند کفیه نظم نشر از فاش خود یکی روز امتحان رکعتی
کسین سخی نماید کس تا بداند بهر علم من لدون
اللهم جعل خوارقنا بالخير واختم لنا بالخیر
بجهدك بیاد سلیم خاتم النبیین محمد بن عبد الله
بشیرت بیضا و آن خوارق مخصوص طایفه کسین
در سبک سالی را از انکسار سلیم و مبلغ بگذرد

[57B]

وما علينا الا ابلاغ المبعوثين وبنزله مقتداي احمد ع (2) imām-i a'zām ve mu'azzam kūfī şūfī rahmetu'llāh 'aleyh aydılar ki pūşīde (3) ve mestūr qalmasıunlar kim libās-ı şūf ve peşm kéymaqlıq (4) ve cünde kéymağ ve külāh-ı nemedī ve cübbe-yi destār oramaqlıq (5) sünnet-i enbiyā ve sünnet-i hażret-i resūlullāh ve seyyidü'l mürselīn (6) ve ef'āl-i sülūk-i enbiyā ve māzīyındür çünki hażret-i mūsā (7) 'aleyhi's-selām ve ğayr enbiyā şalavātu'llāh 'aleyhim ecma'inlerni (8) tarīqleri ve revīş-i meşāyih mutaşavvufalardın ve (9) müteqaddimīnlerdin qalğanı cāiz ve meşrū'dur ammā (10) ba'de be endek aşl-ı külāh hażret-i perverdigār 'ālemdin mihter cebrail (11) 'aleyhis selām emr bilen alıp kélip hażret-i resūl 'aleyhis selamğa

[58A]

(1) bérdirler cennetdin tört pergāle alıp kélip resūlullāhğa (2) bérdirler ve aydılar ki ya resūlullah sizge fermān-ı ilāhi şoldur ki (3) bul tört pergāle sefidni alıng cem' étip başıngge koyunğ (4) ba'de her kimge lāyık ve münāsib körsenğiz bérinğ dédirler ammā (5) bul külāh-ı peşm andağdur ki haqq ta'ālā cennetde öz qudret (6) qavli bilen bir koy ve қоşqar yaratı bérdir anıng peşm (7) din turur ve feriştelerga emr étip bul pergālelerni tayyār (8) kılıp münāsibü'l-hāl bolğan ādemlarga tac-ı nemedīni koyup (9) devlet 'azmıga yétkürdiler ve hażret-i seyyidü't-tāyife şeyh cüneyd-i (10) bağdādī rahmetu'llāh 'aleyh aydılar ki seyyid-i kâināt ve hūlāşa-yı mevcūdāt (11) hażret-i resūl ekrem şalla'llāhu 'aleyhi ve sellem pūşīde ya'nī resūl 'aleyhi's-selām kéydiler

[58B]

(1) ba'de Һazret-i ebā bekr şiddīk rağıya'llāhu 'anh kéydiler ve ba'de 'ömer rağıya'
(2) allahu 'anh kéydiler ve ba'de Һazret-i 'oşmān rağıya'llahu 'anh kéydiler (3) ve
ba'de (Һazret-i 'alī kerremu'llāh-ı vechhehū) kéydiler ve meşāyihlergā sūnnet (4)
bolup Һaldılar imdi bilinğler kim şı'ar-ı ehl-i mutaşavvufa bes (5) muraqqa'est ve'l-
bes muraqqa'āt sūnnet turur ya'nī cūnde pūşiden (6) sūnnet-i resūlullāh turur ve fi'l-i
aşhāb-ı resūlullāh turur dédiler (7) ve ziyinetü'l-libās "min nefsih" ya'nī libāslarıgā
ziynet bérmağlık (8) nefis rızāsı üçün turur ve Һaqq ta'alā rızāsı faqīrlık libāsı (9)
bilen bolur ki Һazret-i resūl 'aleyhi's-selām Һaber bér diler el-Һadış

(10)

(11) ya'nī cāme-i peşmīn kéymağ imāndın Һalāvet ve Һuzūr-ı dil tapmağ

[59A]

(1) turur ve yene resūl 'aleyhis-selām aşhāblarıgā aydılar ki el-Һadış

(2)

ve yene (3) Һazret-i resūl 'aleyhis-selām libās-ı şūfī kéyer édiler ve libās-ı (4)
peşmīn kéyip ve eşikke miner édiler ve yene Һazret-i resūl 'aleyhis-selām (5) aydılar

aydılar ya 'ayişe rağıya'llāhu 'anha cāmening zāyi' (7) kılmağil ki ta peyvenīd
salmayın qoymağil ve Һazret-i 'ömer rağıya'llāhu 'anh (8) muraqqa' tuttilar ya'nī
külāh-ı nemedī ve libās-ı fuqarānı kéydiler ve yene aydılar ki (9) bihterīn cāme oldur
ki mü'ennet ve sebükter bolur dédiler (10) ve Һazret-i Һasan-ı basri raħmetu'llāh
'aleyhe aydılar ki yétmiş kişini ceng-i (11) bedrde kördüm barçaları cāme-i peşmīn
kéyipdürler ve yene

[59B]

(1) Һазрет-i ebā bekr-i ʃiddīk-i ekber Һāl-i tecrīdleride cāme-i ʃūf ve peʃmīn (2) kénydiler ve Һазрет-i 'ömer ve Һазрет-i 'alī kerremu'llāhu vechedin ibn Һasan rızā (3) rivāyet kılıpdurlar kim vaqtige üveys Һaraniniŋ izlep (4) taptılar cāme vü peʃmīn içinde kördiler ve bularğa rıqa'hā (5) mübārek cünde içindin Һıkarıp bėrdiler ve taķı Һasan-ı baʃrī (6) ve mālīk-i dīnār ve süfyān-i ʃervī rağıya'llahu 'anhüm ecma'in cümleki (7) ʃāhib-i ʃūf ve peʃmīn ėrdiler ve taķı rivāyet kılurlar ki (8) kitāb-ı tariħü'l-meʃāyiħ muħammed bin 'alī-i tirmizī raħmetu'llāh 'aleyh (9) taʃnīf kıldılar ki anda aydılar ibtidā-yı ʃūf kėyip andın (10) kėyin Һaʃd-ı 'uzlet kılurlar tā ki peygamber 'aleyhis selāmı tüʃ (11) kördiler ve aydılar ki ey ferzend meni sünnetimni iħyā kıldıŋız

[60A]

(1) dédiler ve mén sizdin rızādur mén dép horsend boldılar ve Һазрет-i (2) dāvūd-i ta'ī raħmetu'llāh 'aleyh aydılar libās-ı sūf ve peʃmīn (3) kėyiŋler ki terk-i sünnet bolmasun zīrā ki enbiyā-yı müteħaddimīnler (4) ve evliyā-yı müteħaddimīn barçaları libās-ı peʃmīn kėydiler çünānçe (5) ibrāhim edhem raħmetu'llāhu 'aleyh kėydiler ve aʃħāblar hem libās-ı peʃmīn (6) kėydiler ve Һазрет-i imām-ı a'zām raħmetu'llāh 'aleyh aydılar ki sulṫān (7) ibrāhim edhemni nisbetleri aʃħāblarığa cünbe kėydürüp yolğa (8) salurlar ėdiler her Һaçan aħkām-ı ʃeri'at ve tariķatdın mesele-yi (9) müʃkil vāki' bolsa bular ortasıda yazulur ėdi çünānçe (10) ya'nī her kiʃi özin Һaysı cemāğa mānend (11) kılısalar uʃa cemā'dın bolğay yörüşde veya 'itikādda

[60B]

(1) kıyası kıavmni dost tutsalar anıñ bilen baş kötergeyler (2) ve her çend emīnning ef'āl-i şıfatlarını becā kıılalmasa hem (3) anı bilen turğaylar ve tız hazret-i resül ekrem şalla'llāhu 'aleyhi ve sellem (4) aydılar ki ya'nī dostān her kıavm (5) kıyāmet künide anıñ bilen bolurlar bes murād libāsın peşmīn (6) kéymak umūr-ı dünyā-ver üçün émes ve şıdk-ı şaka ehl-i şafā (7) bolğan ve dostān-ı hūdā bolğanlar kéyip zinde-gānlık (8) kıldılar ve her kimerse özin alarğa mānend kılsalar der (9) kıyāmet-i işānān şefī' ol bolğaylar ve şeyh ebū 'alī (10) rahmetu'llāh 'aleyh aydılar ki libās-ı murakka' ve peşmīn himmet-i şālihān-est (11) ve 'alāmet-i nīgān ve libās-ı ehl-i mutaşavvufa turur dédiler ve eger

[61A]

(1) libās-ı evliyānı alt öziğe der-ber alsa şol kıadar bolsa hem kifāye (2) bolur dédiler h'āh bizleriğe ve ehl-i taşavvufğa keşfü'l-maħcūb min (3) nefsih ve hazret-i 'alī rağıya'llāhu 'anh ve ibn 'abbās rağıya'llāhu 'anh aydılar ki (4) bir kün hazret-i resül ekrem şalla'llāhu 'aleyhi ve sellem vefāt taptılar ki (5) mübārek tenleride pirāhenleri peşmīn ediler on ikki (6) cāyıdın peyvend salğan édi ba'zı peyvendleri post (7) tūt édiler ve ezān vaqtige hazret-i (8) resül 'aleyhüi's-selām eyyām-ı hılāfet minberğa çıkıp huṭbe okudılar (9) uşal vaqtde cāmeleri murakka' ve peşmīn édiler ve yene hazret-i (10) resül 'aleyhi's-selām aydılar ki cāme kem kıymet kéyseler ĩmānları (11) be-ķuvvet bolur zühretü'l-mülk men nefsih ve der ebū davūd

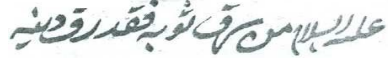
[61B]

(1) zıkr kılıpdurlar ki rivāyet ibn mes'ūd radiya'llāhu 'anh (2) andağ aytıpdurlar
hazret-i resül ekrem şalla'llāhu 'aleyhi ve selem (3) bir kün mescidde oturup érdiler
kıble (4) ve yüzlerini ashāblarığa qaratıp pend ü naşihat kılıp (5) oturur ediler
mübārek başlarıdın selelerini (6) alıp yérke qoydılar yarānlar kördiler ki külāh-ı şūf
yérke (7) başlarıda selenin tekide qoyupdurlar ezān (8) sebab-i libās-ı şūf ve külāh-ı
sūf kéymağ sünnet dédiler (9) ve hazret-i resülü'llāh şalla'llāhu 'aleyhi ve sellem bir
kün aşhābları (10) bilen istikbāl-i hazret-i selmānga çıktı ve kördiler ki hırqa-yı (11)
peşmīn kéyipdürler ve külāh-ı nemedīn başlarıda kördiler ki

[62A]

(1) resül ekrem şalla'llāhu 'aleyhi ve sellem ve hazret-i selmān yérge yumalanıp (2)
yaturlar ve ayturlar ki “eşhedü enlā ilāhe illallah ve eşhedü enne (3) muhammeden
'abdühü ve resūluh” dédiler ve hazret-i resülü'llāh şalla'llāhu 'aleyhi ve selem (4)
aydılar ki ve şol teşrīfğa (5) müşerref boldılar ve
hazret-i mih-ter müsā 'aleyhi's-selām haqq ta'ālā (6) bilen rāz éttiler şol vaqtda
libāsları kelīm érdiler (7) ve ayağlarıda na'līn érđi anıng üçün haqq ta'ālā (8) dép
haberi dégenni libās-ı kelīmlerige na'leyn pişteri post (9) hām érđi ammā sālīk-i haqq
bolğan kişi cāmesini der-est (10) kılıp kéyip 'ibādetğa meşgūl bolurlar ve cāme-i
bārīkdin (11) yırağ qaçqaylar çünki haber béripdürler ki

[62B]

- (1) (2) ebū hureyre rađıya'llāhu 'anh aydılar ki "asl-ı tasavvuf dér (3) çünkü hażret-i resūl ekrem aydılar ki (4) ya'nī herkes cāme-i (5) der-est ve peşmīn kéyseler din ü imānları kāmīl bolğay dēdiler (6) sulṭān bayezīd-i bestāmī ḳaddese sırrıhu aydılar ki her kim ṭa'ām (7) hūb ve mergūb ḥ'āhlasa ve cāme-i mergūb ḥ'āhlasa anıḡ yüzige (8) cennetde eşik açmas dēdiler ve hażret-i mih-ter mūsā 'aleyhi's-selām (9) kelīm kéydiler ki hażret-i ebū bekr ve hażret-i 'ömer rađıya'llāhu 'anhūma köterelmadılar (10) ve hırḳa-yı hażret-i ömer rađıya'llāhu 'anh on yētti min kēldiler ve şeyḡ (11) ebu'l fażl raḡmetu'llāh aydılar ki libās-ı kelīm mekrān ādemīge derest

[63A]

- (1) ḥaḳḳ ta'ālā dost bolsa kerek ve aydılar ki libās-ı peşm peygamberler (2) libāsı turur ve penbe libās-ı mü'minler turur ve ibrişim (3) libās-ı ḥātūn turur enisü'l-vā'izīn ve hażret-i resūl 'aleyhi's-selām (4) mir'āç kéçesi hażret-i mūsā 'aleyhi's-selāmı ḳavmini kördiler (5) barçaları mü'min ve aydılar ki ey ḳavm renklerinḡiz nige sarıḡ (6) turur ve aydılar ki ḥaḳḳ ta'ālānı ḳorḳunçıdın ve taḳı aydılar libāsınḡlar (7) néme üçün peşm aydılar ki libās-ı enbiyā mātaḳaddüm ve evliyālar (8) libās-ı peşm kéydiler libās-ı ekşer-i enbiyā 'aleyhi's-selām peşm érdiler (9) naḳl ḳılıpdurlar ki eger külāh başlarıḡa ḳoysalar muraşşā' (10) mervārid ḳılsa hażret-i imām-ı a'zām re'isü'l ümem aydılar ki namāz-ı evvel (11) mekrūh bolmas dēdiler ve çün hażret-i imām-ı a'zām raḡmetu'llāhu 'aleyh ravzan

[63B]

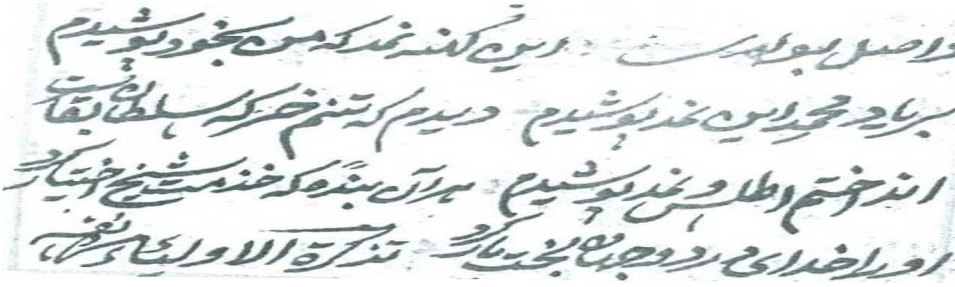
(1) ān-ḥazretke barip selām bērdiler “esselamu aleykūm yā seyyidū’l mürselīn” (2) dēdiler ve āvāz eşittiler ki “‘aleykūm selām yā imāmū’l müslimīn” (3) dégen bes zāviye-yi ‘işmetleride ‘uzlet (4) aldılar ve ḥalāyıkların yüz évgürdiler ve şūf (5) kéyip olturdılar şol sebepdinki teveccūh be-ḳablen ḥaḳīḳī (6) ḳıldılar ve muḥammed eslem tūsī rahmet’ullāh ‘aleyh yegāne-i cihān (7) ve muḳtedā-yı ehl-i zamān muṭlaḳ édiler ol kişini ḥazret-i resūl (8) ‘aleyhi’s-selām meşāyiḥ-i zamān dér édiler ol vaḳtde hīç kim (9) müteba’is ḥazret-i seyyidū’l mürselīndin taşḳarı çıkmās édiler (10) barça ḥarekāt ü sekenāt ki kılurlar çāre-i şeri’atdın (11) taşḳarı çıḳmay mertebe ve kemālāt taptılar ve aytıpdurlar ki

[64A]

(1) imām ‘alī mūsā nişāburī bir kün kēldiler ki her bir mürīdleri (2) bir tivege minipdürler ve merdümler nazār ḳılıp kördiler ki (3) başlarıda külāh-ı nemedin ve libāsları peşmīn ḥılṭaları (4) tola kitāb barçaları ‘ālim érdiler ve meşāyiḥ-ı zamān édiler (5) ve ançünīn ‘ayāz raḥmetu’llāh ‘aleyh meşāyiḥlerni uluḡı (6) édiler ve rızāt ve kerāmatda bi-hem-tā édiler ḳadr-i (7) mertebeleri bülend édiler ve ‘ārif-i billāh ve ma’rifet’ullahḡa (8) bi-hem-tā édiler ve ehl-i vera’ ve ehl-i taḳvā édiler ve beyābānda (9) ḥayme tutup olturur édiler ve pālās bilā-pes ve nemed-puş édiler (10) ve külāh-ı nemedīn kéyer édiler ve gerdenleride turdılar ve (11) hem-çünīn ibrahīm edhem raḥmetu’llāh ‘aleyh şahrāḡa bardılar ve kördiler ki

[64B]

(1) bir şopānī koylarını bakıp yorur başıda nemedīn külāhı (2) bardur ve libās-ı nemedīn kéygen turur çün hūb tefahhuş kıldılar (3) kim öz gulāmları turur açdın tüşdiler ve cāme-i zerrīni (4) yeşip çofanğa bérdirer külāh-ı tāk-ı ma'rūfnı hem uşal gulāmğa (5) bérdirer ve libās-ı gulāmnı kéyip aldılar gulāmğa haṭṭ-ı āzādī (6) bérdirer ve cem' gūsfendlerini çofanğa bahışladılar ki (7) hażret-i zū'l-celāl anğa zebān-ı kerāmet-i hāl bérdirer ve maqşūdığa

[65A]

وزینت باطن نوم شغوا بودیدیدر فلما کان یهدو

(2) ya'nī şūf kéymaḡ libās-ı peygamber 'aleyhi's-selām tururlar ve peşmīn (3) libās-ı evliyāullāh turur ve ḡāle'l-hūsn raḡmetu'llāh 'aleyh aydılar ki (4) hażret-i 'isā 'aleyhi's-selām libās-ı fuḡarānı kéydiler ve giyāhlar bergin (5) yédiler ve hażret-i ebū mūsā raḡıya'llāhu 'anh aydılar hażret-i resūl (6) 'aleyhi's-selām şūf kéydiler ve ḡımār mindiler ve kélip her yérde (7) za'yıfū'l-ḡāl bolsa sürer édiler ve taḡı ḡasan başrī aydılar ki (8) ceng-i bedrde yetmiş kişini kördüm ki barçaları libās-ı (9) şūf kéygen édiler émdi bilinḡler ki aḡvāl-i enbiyā (10) ve evliyā'ullāhlar andaḡ zindeḡānlıḡ kıldılar ekşerleri (11) pā-bürehne yorur édiler ziynet-i zāhirmi ṡaleb kılmās édiler

[65B]

(1) ve ziynet-i bâṭınga meşgûl bolur édiler

فلما كان عهد

الطائفة الصوفية في ما ذكرنا اول باب محمد بن ميموني (3)

şūfiyet ve çün şaffet-i işān-ı libās ehl-i şaffet (4) bolurlar şol ma'nîdin işānı şūfî dérler ez-bahran ki (5) işān behr-i nefs cāme-i bezm kéymediler ve libāshā-yı dirāşet kéydiler (6) ve ḥazret-i şeyḫ ḥudāy-dād ḳaddese sırrihu'l-'azîz cāme-i nemed kéydiler (7) ve külāh-ı nemedîn başlarığa ḳoydılar ve girîbān-ı cāmeleri peyveste (8) post tut ve taḳşîr guyān ḳadem ḳoyar érdiler şeyḫ 'azîzān (9) cemāleddîn aydılar ki muttaşîf fenā işān bolur ve ḥazret-i ḥ'āce (10) 'abdu'llāh tüsterî raḥmetu'llāh 'aleyh aydılar ki külāh-ı çehār terkî çehār-ḥāne (11) bolur ḥāne-yi esrār ve envārest ḥāne-yi muḥabbet ve tevekkülest

[66A]

(1) seyyüm ḥāne-yi rızā' ve muvāfaḳat turur çehār ḥāne-yi 'aşḳ turur (2) ve iştiyāk turur ve ān kes ki külāh-ı çehār terkî her pūşed ya'nî (3) ol ādemî ki külāh tórt terkîni kéyse tengtārılıḳdın (4) burun çıḳḳāy ve devlet-i ebedî ol bendeğe yār bolgay (5) bes ey dervîş mundağ devlet ve sa'ādet ve bol ni'met (6) 'azmidin maḥrūm ḳalmay déseñgizler külāh-ı nemedîn kéyer sizler (7) ba'de-zān merdümler ḥaḳḳ ta'ālādın ḳorḳsalar külāh-ı nemedîn (8) kéyürler ve pîrlerini dost tutsalar ḥarb-i nefis ḳılurlar (9) (10) ve herkes külāh-pūş bolsalar özlerini mücāhede ḳılsunlar (11) ya'nî rûze tutsunlar ve ḥ'āce ibrahimdin sordılar ki sa'ādet-i

[66B]

(1) dīn ve dünyā kıaysı turur cevāb aydılar ki zebān ya'nī til turur (2) ve emr-i ma'rūf turur h'āce ḥasan baṣrī raḥmetu'llāh 'aleyh aydılar ki (3) sa'ādet-i dīn-i dünyānı der-zīr-i ṭākıyyeğa koydum herkes ki (4) külāh-ı nemedīn kéyseler ve hem dīn ve hem dünyā ve sırrınıñ tapıpdurlar (5) ey 'azizler andağ bilingler ki ḥazret-i resūlu'llāh ṣalla'llāhu 'aleyhi (6) ve sellem ḥulefā-yı rāṣidīnğa bī'at bėrdiler ve aydılar ki (7) aṣḥāb-ı külāh büzürgter aṣḥāb-ı ğayr külāhdım be-ḥürmet "lā ilāhe illāllah (8) muḥammeden resūlullah" ammā çünānçe emr-i ḥaḳḳ ta'ālānı becā kéltürmak hemmege (9) farz turur ve hem-çünān mütāba'at-ı resūlullāh ve ḥulefā-yı rāṣidīn barçağa (10) farz turur dėdiler ve herkes muḥabbet-i ḥaḳḳ ta'ālāğa dem urisa elbette (11) mütāba'at-ı resūl-ı ḥudā ki 'aleyhi's-ṣalavātü'l islām ve's-selām lāzım dāned bilürler

[67A]

(1) ve ef'āl ve aḳvāl çünasıñça der-keleām muḥidde ḥaber bėrür kim

(2)

(3) bes her ki mütāba'at-ı resūlullāh (4) dım taṣḳarı ḳadem ḳoysa ḳaşden bilgil ki eynehümme ol ümmet (5) émes dėdiler ve sünnet-i resūlullāhnı iḥtiyār ḳılmap andağ (6) ḳiṣini münāfiḳ dėrler ve ḥāl-i münāfiḳān ṣoldur ki ba'de (7) ve ğaflet bilen dünyāda giriftār ve aḥretde cāy-ı münāfiḳ (8) esfele sāfilīn turur ve saht-ı terīn yėtti duzahnı teki

(9) bolur

(10) bul maḳāmda egerçi lezzet-i

(11) ḥikmet-i ṣer' ve sünnet-i muḥammed 'aleyhi's-selāmı tapalmasa ḳavā'id-i ṣer'ni

[67B]

(1) öziğe lāzım ve lāyık bilip ve taqlīd kılıp iş kılsa şeri'at (2) buyruğdın taşkarı çıkmasa ez-rūy taqlīd kılığanı (3) taḥkīkğa ögürölgey dédiler çünki kavluhu 'aleyhi's-selām (4) *المجاز فنظرة الحقيقه* dédiler ya'nī ferdā-yı kıyāmet (5) ḥaḳḳ ta'ālā ura ez-zümre-yi şiddīklar ve 'ābid ve 'āşıklar (6) ve 'ārifān müteşer'ān bolğan 'ulemālar bilen el-ḥazret (7) şalla'llāhu 'aleyhi ve sellemni toğrılarını tekidīn baş kötergeyler (8) zīrā ki ḥazret-i resūl 'aleyhi's-selām aydılar ki *من تشبه بقوم* (9) *فانتم منهم* her ki dünyāda ḳaysı ḳavmni dost tutar kıyāmetde (10) uşol ḳavm bilen baş köterür ki her çend alarnı ef'al (11) ve fi'llerini kılalmasa hem dediler ve taḳı ḫaber bérdirler ki

[68A]

(1) çün fir'avn ve leşker-i vey helāklikke yétti érse ol ḫāl-i helāk (2) bolmadı ve derd-i ser hem körmedi çünki muḳallid-i ḥazret-i mūsā 'aleyhi's-selām (3) bolur be-tarıḳ müsaḫḫar ki taqlīd kılıur érde zīrā ki ḥaḳḳ sübhanehu (4) ve ta'ālā nidā kıldı ki muḳallid ya'nī méni dostum turur anğa muḳalled (5) kıldı kılsa necāt bérür mén dédi bes her ki taqlīd-i enbiyā (6) ve evliyānı bā-'itikād der-est kılsa be-libās ve be-reftār kılsa (7) ferdā-yi rüz-ı kıyāmet çigüne ayıng ateş-i dūzaḫ köydürgey dédiler (8) ve ba'zı ḳavl-i ez-berāy muḳalled ḥazret-i mūsā kılgan sebebden necāt bérür dépdürler

*ووللا اللام اجبتا عنده على محمد مصطفى صلا الله عليه وسلم
على هذا اللام انصرفوا الى محمد وجعلنا منهم وارضوا من خلق
الدين ولا تجعلنا منهم ومعهم ايمان يارب العالمين*

[68B]

(1) ve taķı aydılar ki Őehīdān-ı sūnnet-i meŐāyih'ullāh ve erbāb-ı sūlūk andaĝ (2) aydılar ki vaķtipe el-ħazret Őalla'llāhu 'aleyhi ve sellem dūnyādın fānī (3) boldılar Őol vaķt kefenleridin ziyādesin ĉehār yār (4) nāzenīnler aldılar bizlerge sūnnet boldı ef'āl-i zemīmeni (5) oturup nefsi-hevādın keĉip baŐlarıĝa (6) kılıp keydiler ve ef'āl-i ĥamīdeĝa yüz koydılar ve meŐāyih (7) bularnı sūnnet ve sūlūk kıldılar Őehīdīni keygen kiŐi gūyā (8) nefsi-hevāsın ve kibr-i Őeytānın öltürüp ve fi'l-i zemime (9) lerdin kaĉıp Őıfatlarını ĥamīde kılıp sūlūk ve (10) meŐāyihler ādāblarının taŐķarı ĉıkmay iŐ kılur (11) ve eger anga özlerini muvāfiķ kılmasa tārīķat yolıĝa yörĝeni

[69A]

(1) yalĝan turur dēdiler zīrā ki 'azīzler aydılar ki sa'ādet-i (2) dīn ve dūnyā ķaysı dēp su'al kıldılar anĝa meŐāyihler (3) cevāb bērdiler ki sa'ādet-i dīn ve dūnyā tākıyānĝını tekide (4) turur dēdiler sebep Őol ki bul ĥalāyıklar zāhirīn turur (5) lar zāhirlerini kōrüp ĥalāyıklar manzūr kılmalar (6) ve baķınlarında 'aŐķ u muĥabbet ve ihlāŐların bilmesler anı (7) üĉün kim ĥalāyıklarda nefsi-hevā heves ve ĥased ve ĝıybet (8) ve bühtān ve Őehvet bar turur bularnı öltürüp ĥaķķnı (9) yolıĝa ķerip özlerini fenā kılıp Őehīd keydiler (10) andaĝ özlerini bul zıkr-i mezkūrlarĝe muvāfiķ kılsalar (11) anı 'aŐıķ-ı Őādık ve yār-ı muvāfiķ sūfī rāst kōrdiler

[69B]

(1) ve şehīd ay isnād bērdiler kaçan islām şeyh kıddese sırrıhu'l (2) 'azīz hāzret-i hıızırdın ta'līm alıp 'ālemü'l-ervāhlarını (3) körüp ve resül 'aleyhi's-selām aşhabları bilen kēlip işān (4) lık ve şeyhlikkı ruşat bērdiler ve hemme meşāyih (5) lerni hāzır kılıp emr kıldılar anda başlarığa şehīd ay (6) kēydirüp nisbet bērdiler ki ahīr 'ömrleri şehīd bolurlar (7) dēdiler sebep şoldur ki isnād ayı şehīd ayı dērler (8) émdi birāderler bilinğler ve āgāh bolunğlar kim ehl-i (9) i'tikad ve ehl-i mutaşavvufa ve ehlü'l 'ilmü's-selefler (10) andağ aytıpdurlar kim cāy-nişīn meşāyih bolup (11) hūlifelik kılsalar 'ilm-i şeri'at ve tarīkatdın be-ķarār

[70A]

(1) hācet bilürler zīrā ki mevşūfu'l-fi'l bolur emr-i (2) ma'rūf 'ilm bilen hāşıl bolur dēdiler ve 'ilm hāşıl (3) kılalmasalar ma'rifetu'llāh kıydın peydā kılırlar (4) ve hūlāyıklarnı hidāyet yolığa salalmaslar ya'nī (5) şeri'at ve tarīkat yolın rāst tutalmaslar (6) anıñ üçün 'azizler yār pīş-ķademni cāy-nişīn (7) kılıp olturguzurlar ve hāzret-i sulţānū'l-'ārifīn (8) toķsan toķuz minğ meşāyihğa ruşat bērdiler barça (9) ları müctehid-i zamān 'ulemā-yı devrān édiler émdi bul (10) zamānlarda hem ehlü'l 'ilm ve pīş-ķademni hūlefā kılsalar (11) kerek zīrā ki hūlāyıklar iķtidā kılır ve hidāyet yolığa başlarlar

[70B]

(1) ve zāhirdin ‘ilm hāşıl kılip ve bātındın ħilm ya’nī ħāl bilür (2) ler çünki
 (3) ya’nī ħaqq ta’ālā ħaber bérür
kim ey ħalāyıklar ħaqq ta’ālā (4) sizlerni hidāyet kılip meşāyihlerğa iktidā kıldırup
(5) dur bes meşāyihu’llāhlarnı yörgen yolları taqvā (6) yoludur ve barça e’imme-i
māzīler ehl-i taqvāy édiler anğa (7) iktidā kılip e’imme-i müttakī zamān boldılar ve
ħazret-i resül (8) ‘aleyhi’s-selām aydılar ki ey ferzend islām şeyĥ her kaçan (9) allah
ta’ālānı yādı ve vaşf-ı ħāli bendesige gālib kélse anı (10) şuglı ve fikri ve zıkrini ve
himmeti ve lezzetini özi bilür anıñg (11) ħuzūrın başqa kişi bilmesler ve kişike seyrin
ve ħālin

[71A]

(1) étmesler ve anıñg bilen ħaqq ta’ālā arasında hıç ħicāb (2) bolmas meger körse ve
oltursa ve yörüse ħaqqnı körer çünki (3)
ya’nī her kim ħaqqnı (4) yādı bilen bolsalar ħaqq ta’ālā anı bilen bolur dédiler (5)
andağ ademni ef’ālleri ħalāyıklarğa ma’kūl (6) kélmes ve ħalāyıklarğa hidāyet ya’nī
ħaqqnı yolın étse (7) ħ’āhlaşlar barça sözleri emr-i ma’rūf ħaqqnı (8) sözi resül-i
hudānı ħadīslerin beyān kılurlar (9) andağ kişini abdāllardın dérler ve bul ŧāyife (10)
yéryüzide ‘azāb ve ‘ukūbete ve töhmet ve melāmetni köp (11) çeğerler belki ħalāyık
urup kovlarlar anı tinç kıoymaslar

[71B]

(1) ve taķı aytıpdurlar ki Һazret-i resül 'aleyhi's-selām aydılar tābi'-i (2) meşāyiḡ Һaķķaniye bolunġlar kim ey ferzend dil-bend islām şeyḡ (3) tābi'-i meşāyiḡ Һaķķaniye bolġuġılar tābi'-i resülullāh ve aşḡab-ı (4) etbā' rağıya'llāhu 'anhüm ecma'in bolurlardur ve der 'avārif (5) aytıpdurlar ki her 'aşrda 'ulemā-yı ḡā'imün ve meşāyiḡ-ı tābi'in (6) bardurlar her kişi alarġa tābi' bolsalar taķvā (7) yolıġa körgüzürler ve rāh-ı rāstġa salurlar zāhir (8) leri ḡaḡ içinde ve baṡınları Һaķķ yadı bilen (9) turup ve nūr-ı velāyetleri 'ālemġa intişār bolur dédiler (10) her kimerse iġtidā kılsa ya'nī iġtidā kılsalar (11) hidāyet kılurlar ve her kişi ki münkir-i meşāyiḡ bolsalar

[72A]

(1) ḡalāletġa kéterler ve her kişi i'tiġad ve ihlāş ve 'aķīde (2) bilen imān ve islām yolın tapıp ve meşāyiḡ-ı Һaķķanīġa (3) vaşıl bolup ve şefā'at-i Һazret-i resülullāhġa yéterler (4) dépdürler ve şeyḡlık Һaķīķī Һazret-i resül 'aleyhi's-selām (5) dın tā ki fī zamāninā küll-hümm'ü-l mevġūfāt ve yéryüzinde (6) émdiki zamānda ki meşāyiḡlarını tilleride şeyḡü'l-kāmil (7) miz dép da'vā kılurlar ammā dilleride ḡüdādın ḡorġunġ (8) ları yok turur ez-berāy dünyā üçün şeyḡlık kılurlar (9) zāhirleri ehlü'l-'ilmü'l-mutaşavvuf tururlar ve bāṡınları (10) tola vesvasü's-şeytān tururlar ve anıġ ef'āl-i evliyālar (11) ge münkir tururlar der-Һaķīġat bilip turup şerī'atnı nef

[72B]

(1) kılurlar ya'nî şerī'at buyruğın kılmaslar ve tarīkat (2) ve haqīkatdın hīç semereleri yok turur ve eger çendiki (3) 'ālem-i zāhirleri mütebahhir yér cerār tururlar ez-berāy nefsleri (4) üçün 'ālim tururlar ve haqīkī cāhillerdin tururlar (5) çünkü 'ilmullāh-ı ta'ālā ma'arifet'ullāh kılıp hālişen allāh (6) halkullāh ta'ālānı yolğa salurlar anıñ çün alarnı 'ulemā-yı (7) haqqānī ve meşāyiḥ sübhāne dérler ve her sühannı ki ayturlar (8) 'indullāh hāliş ayturlar ve nefsleri üçün beyhüde söz (9) lerni aytmadılar ve zamān ilgerki sâbıklar keşşāfū'l (10) 'ulüm ya'nî 'ilm-i keşf hāşıl kıldılar zāhirleri halk (11) içinde mişl-i müşk ü 'anber dék büy-ı muḥabbetni halknı dimāğığa

[73A]

(1) yétkürür édiler bul zamānı 'ālīmlerinin beyānları (2) zamān-ı şābıq ya'nî ilgerki zamān müctehidlerni ef'āl (3) ve āḥvāl girdārlarını ayturlar āmmā özleri 'amel (4) kılmaslar zāhirleri keşşāfū'l-ulüm tururlar halk içinde (5) mişl-i semk ya'nî deryā içinde yürgen balık gibi seyr éterler (6) ve bāṭınları memlū ya'nî bāṭınları tola yılan ve çiyān (7) tururlar her kim alar bilen meclis étseler yehlekūn ya'nî (8) helāk kıılır ehl-i meclislerini dédiler bol ṭāyifen 'ālīmdin (9) kaçsunlar kim aşl münāfiq nişānı şoldur dédiler çünāsınça (10)

كما قال الله تعالى ان المنافقين في الدرك الأسفل

(11) من النار ومن تجد لهم نصيرا ve şol ṭāyifen münāfiqlarnı

[73B]

(1) ef'āl-i mezküreleri dāīm evliyālarını yād étürler (2) mişl-i şādık kibi tilleride ammā zelleride i'tikad (3) kılmalar olarnıñ vaşf-ı mişl-i huffāş-ı āfitābğa (4) hıç tāb étip turalmalar veyā havzğa oşşarlar (5) kim deryā kélse havz teki bilen yok bolup kéter dépdürler (6) ura gerd yékilip yanı bilen yok bolur havz hıç bünyadı bilen (7) ve eđer āfitāb tūlū' étip maşrıq ve mağribğa pertāv ura (8) huffāşlar kaçıp cāy-ı zulmetğa özin alurlar ve taqı (9) ayturlar ki bizler āfitābğa ihlāş kılurmız dérler ammā (10) tiller bilen ayturlar velīkin tābı yok turur çıkıp körege (11) émdi éy birāderler yéryüzide hıç evliyāullāh yoktur

[74A]

(1) démenğler kim ve hıç vaqt ve hıç zamān hālī émesdür (2) kimde néme barın bilür sizler ve taqı aydılar éy birāder (3) ler eţrāf ve eknāf-ı 'ālemğa yorup ve misāfirlik ve ğarīblik (4) kılip meşāyiğlerni şöhetlerin tapıp cüst ü cū étip (5) körseler ve maqşad ve murādlarını tapsalar kerek inşā'allāhu (6) ta'ālā çünki liķā'yı- meşāyiğ raḥimehum'ullāh ve cemāl-i kemāl-i birāderān-ı (7) şādıklar ve nazār-ı 'ulemā-yı rāsiğler ve ricāl ya'nī merdān (8) hudādın bāliğ bolup feyz-i ilāhīdin ḥaberdār bolup kemālğa (9) yétkenlerniñ nazār-ı merḥametleri ve mihr-i muḥabbetleri tüşüp (10) kemālğa yétkürürler ve maqşadların qavleriğa alurlar (11) inşā'allāhu ta'ālā çünāsınça renk ü rūylarığa te'sīr éterler

[74B]

(1) çünkü şahâret-i zâhirniñg te'sîri bâtınğa urar ve bâtınları (2) nûrlık bolup zâhiridin ma'lûm bolur zîrâ ki şûfî (3) demek hâcet émes zâhiridin ma'lûm turur ve yâd-ı haqq ta'âlâ (4) bilen bâtınların saykal bérürler allah ta'alanı nûrı (5) bâtınların rûşen éterler ve zâhirdin ma'lûm bolğay (6) ve taqı 'âlimni 'âlim demek hâcet émes turur ve 'ilm nûrı (7) zâhir ve bâtınlarını muşaffâ kıılır ve bul sizlerni kesb (8) kıılır mén déseler 'ulemâ-yı rāsîh ve meşâyiğ-ı şâdıqlar (9) hizmetleride ve şöhetleride turup kesb kıılırlar (10) ve şöhetleri te'sîr kıılıp zâhir ve bâtınlarıdın ma'lûm (11) bolur dépdürler ve her kimerse öz himmeti ve gayreti ve isti'dadı

[75A]

(1) barıça kesb étip alur dédiler ve ba'zı hâşân hudâlarını (2) nazâr mübârekleri mişl-i ölügni tırgüzürler ve kimersen (3) cehl ve gâzab ve vahşet ve töhmet ve bühtânlar özini (4) helâk kıılır mundağ belâlarınğ nazâr-ı ve şöhet-i 'azîzler

(5) yok kıılır

سخنوت و عوی کبر سر با و کزین از دلگنا
یا بخت و خواریکه شود در صبر آینه ده چیز دردی
در درون بینه بخل طمع کز فیفای شهوت جرمی هست

(8) کبر در یاد کینه ve bulardın pāk bolup meşâyiğler nazârige (9) alsalar inşâ'allâh libâs hâlni derber kıılıp kéyerler andın (10) sonğra hâlden bolur ve ehl-i hâl bolğanlar mundağ kesb éttiler (11) ve حیوان ebediyye ve hâl-i ser-mediyye taptılar ve meşâyiğ rızâları

[75B]

(1) haqq ta'ālā rızāsı turur

(4) ve taqı aytıpdurlar kim genc-i hazāin 'ilm-i ma'rifet haqq ta'ālā kéyseler içige (5) sıgmas dépdürler 'ulemā-yı ehl-i 'irfān ya'nī ma'rifetu'llāh kılguçı (6) 'ārifler keshā-yı hazāin-i haqq ta'ālā tururlar alarnıng dilleri (7) allah ta'ālānıng hazānesi turur zīrā ki el 'ilm hazāin-i allāh ta'ālā ve taqı (8) aydılar kim qalbü'l-'ulemā gencü'r-rahman dédiler murād-ı qalbü'l-'ulemā ehl-i (9) 'irfānest ki iştiğāl-i haqq ta'ālā rızayu'llāhu ta'ālā bolur cüyende ve (10) pāyende ve 'ulemā ki meşgül bi-kār-ı dünyā bolupdurlar çünāsınça 'ilm-i (11) hendese ve 'ilm-i bārık ve 'ilm-i nücüm ve 'ilm-i tıb hāşılı'l-kelem müte'allık-ı dünyā

[76A]

(1) bolurlar nādānlık ve bi-nūr-ı bāṭın bolurlar 'ilmullah ta'ālāğa sa'y (2) kıılır bolsalar ma'rifetu'llāh kesb kıılırlar ez-berāy dünyā üçün (3) 'ilmni kesb kıılmadılar an-çünin şundağ bilseler kerek vallāhi ā'lem (4) ammā ba'de bul maqāle-i müteberrike ve sebep-i te'lif ve tertib bul risāle-i (5) faqīrū'l-ḥaḳīr kem bızā'at muḥammed kāsım bin el-ḥasanū'l-belhīdūr ki ez (6) muḥibbān ve dostān ve mu'tteḳıdan ḥazret qutbü'l-'ārifīn ve gāvş (7) ü's-sālikīn ve şeyḫ şehābe'd-dīn şāḥib-i 'aḳāyid ve müctehid-i 'aşr (8) imām-ı zamān bu dend ibtidā-yı taḥşil-i 'ulūm ve verziş bul nisbet (9) şehru'l-bilād-ı belḥde kesb étip andın ḥazret-i şeyḫü'l-islāmğa (10) keldiler ve andın bul maqāleni te'lif étip birāderlerğa (11) yādigār kııldılar bā-emr ḥazret qutbü'l-'ārifīn boldılar kim

[76B]

(1) *که توانم وصف و را حدیثی آوردین که بسیار صدق است*

(2) el-kıssa keşret-i ḥalāyık be-ṭarık rīze-i çīnī ve ḥʿan-ı ʿatāyī ve enʿām-ı (3) iḥsānlarığa başların koyup sofralarından nān-ı kamaş (4) larını yép turur édiler benāgāh ḥazret-i şeyḥü'l-islāmı (5) felek şuʿbede-bāz aylanturup şeyʿan şamğa rü be rü kılip (6) şubḥ-ı vişāllerin şām-ı firākka mubeddel kıldı ve şeyḥ-i kāmil (7) ʿālem-i nāsütdın ʿālem-i lāhütğa intikāl boldılar ve hemme (8) mürīdān-ı muḥlişān barça başlarını ḥāk-i mezelletğa baş koydılar (9) ve barçalarını gāzāları çün boldılar şol ṭarīkada (10) birāderler içtimāʿ kıldılar ve ittifāklık maşlahat kıldılar (11) ve aydılar ki derest ʿaḳīde ve ihlāş tapıp icmāʿ-ı aşḥāb ve tābiʿin

[77A]

(1) *چونکہ شہ خورشید مارا کردے
چارہ نیو دیر فاش جبرائے چونکہ کل فرشتے
شہ خراب ہوئے کل اگر ز جویم از کلاب*

(4) bayed ki bilinğler éy birāderler meşāyihler ḥulefālarından (5) ḳaysıları pīş ḳadem bolsalar ve şālih ve ʿālim ve veraʿ (6) ve esen ve yaşları uluğ bolsa ihtiyār ḳılsunlar kim (7) ve ḥazret-i şeyḥü'l-islāmı ḥulefāları bisyār köp édiler (8) barçalarından pīş-ḳademraḳları ḥazret-i mevlānā raḥmet (9) uʿllāh ibnü'l-ʿazīzü'l-ḥaṭībūʿn-nişābūrī aydılar ve be-ḥizmet-i (10) mevlānā rükneddīn bedaḥşānīge hem ʿaşr édiler ol kişiğe (11) ʿarz kıldılar ki umūr mütābaʿat-ı ihtilāf ehl-i mutaşavvufar arasında

[77B]

(1) ceng ü cidāl bolup birāderler müteferriķa bolġu dēk boldılar ki (2) barçaları şarāb ħ̄ār yēk piyāle ve loķmadār yēġünü ala tururlar (3) çünki bir tarafge mütāba‘at kılıp ħacet taleb kılırlar āħir (4)ü‘l-emr mülāħaza şol ki mişl-i ‘avān birbirleri bilen ħuşūmet (5) peydā kılır boldılar şol ħ̄inde cemī‘ fuķarā ittifaķ kılıp cenāb-ı (6) şeyġ rükne‘d-dīn ħızmetleriġa ‘arıza yıbardılar ki çünān (7) bilsünler kim rızā-yı resūl-ı ħudā ve ķānūn muķarreren büzüġāne (8) din kandaġ bolur ve ħaṭṭ-ı rivāyet kılıp yıbarsalar tākī (9) def‘-i tevehhümāt-ı ŗalıbīnler bolsa kerek dēdiler érse ħazret-i (10) şeyġ be-ṭariķ müşfikāne be-çend-şūħan-ı muvāfiķ irşād (11) baġt-ı şerīf ħavf merķūm étipdürler ki cenāb-ı ħazret-i risālet penāh

[78A]

(1) şalla‘llahu ‘aleyhi ve sellem dünyādın intiķāl kıldılar tā henüz cism-i (2) mübārek laṭīflerini ħücre içinde koyup aşġāblar maşlahat (3) kıldılar ki yār piş ķademlerininġ cāy-nişīn kılıp (4) cān fedā kıldılar ve ba‘zı aşġāb her biri her ķaysı (5) yārning ħ̄āhlasanġlar dēp maşlahat körküzdı anġa (6) ma‘ķūl bolmadılar āħirü‘l-emr yār-ı ġār der-sefer ve huzur-ı subh-ı (7) şām bel ‘aled-devām ħazret-i ebā bekr şiddiķ raḡıya‘llāhu ‘anh (8) cenāb-ı ħazret resulullāh bilen birge aydılar barça (9) aşġāblar ittifaķ bilen bi‘at kıldılar ba‘de-zān (10) naķş-ı mübārek server ‘ālemni medine-i münevvereke defn kıldılar (11) zīrā ki şol debdebe-i risālet her umūr-ı maşlahat nuzūl-ı cebrail ‘aleyhi’s-selām

[78B]

(1) 'aleyhis-selām bilen bolğan dédiler ba'de hemme ki ve sāver hem fī'lü'l-(2) umūr
haqq-sübḥāne ve ta'ālānıñg emr-i fermānı hem şol ma'niğa (3) delālet kıılır ki umūr-
ı zinde-ğānı meşveret bilen ber-қарar taptı (4) tākī be-bereket-i tabi'at ve müvāfaқat-ı
i'lām hidāyet-i nizām taptı (5) ve hem-çünin her veli öz 'aşırda ve ba'dezzinde-ğāni
(6) icmā'-ı ḥalāyık ve birāderān-ı yār-ı müvāfiқlarını maşlaḥat bilen (7) yār-ı pīş
қademleriğa қарār kııldılar ve taқı peygamber 'aleyhi's-selām (8) ḥaber bérдiler ki (9)
ya'nī her қaysı şeyḥ öz қavmleri içinde mişl-i peygamber turur (10) ve rehber turur
ki ḥaṭa yolğa ya'nī şeri'at ve таріқat yolıdın çıkıp (11) nefsi şeyṭān yolığa kirse
anıñ rāh-ı rāstğa salurlar

[79A]

(1) dédiler eger kimerse éytseler ki ez-tevehhümāt ba'daz ḥazret-i pīr (2) ve pīr-i
dīgerke barmaq ḥacet émes déseler bul söz (3) a'zam-ı ceḥldür ki belki münkir-i pīr
ol bolur ve şānīniñg (4) i'tibār-ı şüret körer ve cūd-ı şeyḥ maḥcüb tururlar zīrā ki (5)
nisbet-i yigit eger hezār miñg bolsalar hem ve dīger kemāl-i (6) insān baқи turur
mā-dāmige ḥayāt baқи bolsa dédiler (7) ve 'ilmu'llāh ta'ālā bī nihāyet turur her çend
münāsebet pīş (8) şafā pīş ve eger ba'zı ayturlar ki muntazır turur mén tākī (9)
nisbet-i zevқıyye ve nisbet-i küll kimdin zuhūr kıılır ve қaysı vücuddın (10) ḥāhlap
ma'lūm bolur déseler bul tereddüdlar ve tefekkürleri (11) mağbūn ve h'ar-ı zebūnlık
turur zīrā ki zuhūr-ı muṭlaқ ez vücūd

[79B]

(1) Һazret-i şeyh tururlar intişār ma'ni turur vesāyir birader (2) ler hemān ittifāk verzīnde muṭī'i yék dīger bolur ve muṭī' insān (3) bolur dēdiler ve bir avuç silsile-i müteberrike berqarār (4) ve Һasb-i Һāl her kimni öz sa'y-ı beligiçe mevcūd bolur ki (5) ve kimdin zuhūr iken dēp 'ömrin zāyi' ötkerseler bul (6) i'tikādları baṭıl turur sünnetu'llāh çünin cāri bolur ki (7) her şahşīniṅ şöhet-i şerīflerini tapsa andın kesb-i (8) kemālat kılsa maḥall-i zuhūr şoldur dērler guyā ki aşḥāb (9) vaqt-i işān bolurlar şundaḡ kişiḡe iktidā kılsunlar ki (10) hidāyet kıılır dēdiler

کما قال النبي صلى الله عليه وسلم

اصحابي كالنجوم بايعهم ارضيتهم يعني من غير عداوة

[80A]

(1) aydılar ki méniṅ aşḥāblarıniṅ mişl-i nücüm turur ve eger ay bolmasa (2) yulduzḡa iktidā kılsalar hem yolların adaşmas dēdiler (3) ve şāhib-i nisbet bolğanlar ay şifāt ve āfitāb şifāt (4) bolurlar ve andın yulduzlar behre tapqaylar andaḡ (5) bolmasa ademler gümrāh bolurlar ve taḡı her kişi Һazret-i şeyhni (6) ān-çünin ve ān-çünān dēseler 'alāmet-i tenhārevīlik turur (7) belki Һazelān-ı 'azīm ve iştibāh ve inkārlıkdür ve Һazret-i şeyh (8) müteḥallıḡ bā-ḡallāḡu'llāh ve muttaşif be-şifāt'ullāh ve me'mūr (9) min 'indillāh bolurlar ve tamamı emr-i işān be-zāhir kıyās (10) nā-pesend turur ve emr-i şariḡ ki escüdü ve'l-ādem dēp ḡaḡḡ ta'ālā (11) emr kııldı iblīs kıyās-pīşe kııldı ki

خلقه من طين

[80B]

- (1) *وخلقتني من نأ* ya'nī ādemning ħalk kıldı t̄in ya'nī (2) tofraқdın ve mēni ħalk éyledi ottın dép özini (3) mertebede bülend kördi lācerem la'neti ilā yevmüd'dīn (4) boldı ve ehl-i i'tikādğa tā ħinü'l-mevt bul sūĥanlar (5) pesende bolur ve ba'daz vefāt sālīk cevāb-ı sūĥan (6) ez-tevehhümāt ba'zı ĥulefālarğa imtinā' kılurlar zirā ki (7) ve ayturlar ki mülāzım yék dīger bolur mız bul sözler delālet (8) kılur ki efserdegi ve pejmürdegi ve ĥilāf-ı āyet-i -kerime turur ki
- (9) *قال استعز وفضلنا بعضهم على بعضهم الا نبي*
- (10) 'aleyhi's-selām turur ve bul t̄āyife-yi 'aleyhni bi-hemtā bi'at hem-çünīn turur
- (11) dēdiler ey *من فدى نضاف ان شاكر حوان كركب سوك*

[81A]

- (1) eger binā-gāĥ özidin қабилraqnı mülāĥaza kılıp tapsalar (2) fi'l-fevr anıng ĥızmet-i şerīfıge қadem қoyar ve anıng (3) sözün bilip ve 'amel kılurlar zīrā ki herkes be-fenā ve beқā (4) t̄arīk-ı şūfiye ve mutaşavvufağa 'ālemraq bolsalar anıng (5) cānı ve dili vaĥy-ı ilāhīdin bā-ĥaber turur ve her kimge söz aytsa (6) ĥālet ve vaşf-ı keyfiyet bilen ayturlar ve be-ĥükm-i iĥtilāf (7) ü'l-aĥvāl min iĥtilāfü'l-aқvāl ya'nī i'tirāz kıluŋlar (8) cāhillerdin ve ĥilāf-ı ahvāl ve ĥilāf-ı aқvāllerdin
- (9) *قوله كونه مع الصادقين وهو من الحبايلين*
- (10) dēdiler bedānıge mübāya'āt-ı sūnnet turur ve mütāba'at-ı (11) farz turur bul maĥzar-ı 'aleyh-i sūnnetni farzdın ilgeri

[81B]

(1) ve muḳaddem ḳıldı dēp ḳan ve gümān ḳılmanḡlar kim sūnnet efdāl-i (2) farz émes velīkin mübāya'at-ı sūnnet ve mahall-i 'ibretdür kāffe-i (3) ve 'ämme-i mü'minlerḡa mütāba'āt ez-rāh-ı dil farz turur (4) ve ḡazret-i imām ca'fer ṣādiḳ raḡıya'llāhu 'anh naḳl ḳılıpdurlar (5) ḡazret-i resūl ekrem ṣalla'llāhu 'aleyhi ve sellemdin ve aytıpdurlar ki

لأن النفس للتوبة فرض مع التصديق والقلب في ضابطه
عون للمؤمنين قوله تعالى لقد رضي الله عن المؤمنين إذ
يبايعونك تحت الشجرة فعلم ما في قلوبهم فأنزل السكينة

(9) ya'nī aytıpdurlar kim aḡz-ı yed ya'nī meṣāyiḡlarnı (10) ḳavl alıp tevbe kéltürmaḳ mü'rīdlerıḡa sūnnet turur ezīn (11) sebep ki ḡudā ta'ālā resūl ekrem ṣalla'llāhu 'aleyhi ve sellemḡa emr-i fermān ḳıldı ki

[82A]

(1) bigü ey muḡammed ya'nī ey muḡammed 'aleyhi's-selām aṣḡāblarıḡızke aytıḡ
(2) sizke bi'at ḳılsun ez-rūy ma'ni mén ki ḡudāvendim (3) gūyā ki ménḡe bi'at ḳılḡan bolḡay ve ménḡe bi'at ḳılsalar (4) mén alarḡa nigāh-bān bolur mén ki ez-ṣer-i şeytān méni penāhımda (5) bulur ve alarnı şeytān azgur almaslar dédi ḳavluhu ta'ālā

(6) (7) ya'nī meṣāyiḡ-ı kāmīlınḡa (8) ḳavl bérmaḳ sūnnet turur ve mütāba'at farz murād ez (9) kāmīl ve mükemmel ṣāḡib-i sūnnetke irādet ḳılmaḳ farz dédiler (10) ve mübāya'at sūnnet ve mütāba'at ez-rāh-idil farz turur (11) ammā murād déyü la'īn ve şeytān mercümḡa ve mübāya'at sedd bolur

[82B]

(1) dépdürler ve her gāh ki vücūh-ı kimyā eşer-i şeyhül-kāmil vaqt-i (2) dārü'l-fenādın bī-dārü'l-beḳāğa rihlet kılsalar aşhāb-ı (3) vaqtleri külle hum yeni ber pīş ḳademleriḡa teslīm (4) ḳılurlar dép çend kelimelerni beyt-i mevlāna raḫmetu'llāh ki (5) yār-ı pīş- ḳadem faḳīrlerdin édiler anḡa yıbardılar (6) ve taḳı aydılar ki mādāmī ki yār-ı pīş-ḳadem-i ḡayāt tururlar (7) başḳalar anḡa inkār ḳılalmaslar ve ḳā'ideten külliyyen ādāb şol (8) dur dép cevāb bérđiler el-ṭarīḳate küllehā ādāb ya'nī (9) ṭarīḳat yolın barçası ādāb bilen bolur dépdürler (10) ve ḡazret-i şeyḡ sizke izḡār menşüb-ı zebān niyābet ḳılmasalar hem (11) ārā-yı ḳānūn büzürgān be-ṭarīḳ remz-est mén aydım ki mevlānā

[83A]

(1) raḫmetu'llāh rā yār-ı pīş-ḳadem ve a'lem ve eşlāh sizlerḡa andın (2) cenāb-ı mevlānā kédiler ser-i seccādeḡa olturdılar ki (3) tamāmı aşhāb ve aḡbāblar kélip ḡaṭṭı fermānlarıdın (4) çıḳmadılar ve dest-i sākī rūzgār-ı şerbet-i memātnıḡ (5) içürüp dünyādın bardılar andın sonḡra ba'zı mutaşavvufa (6) bolḡan ve nazār-ı kem-yāb ḡazret-i şeyḡ bolḡanlar bar érdiler (7) mişl-i ḡazret-i şeyḡü'l-'ālem ve dārü'l-āmān ve hem-çünin teşbih-i şüret (8) 'adīmü'l-mişl maḡcüb boldılar ve serkeşlik ḳılḡanları (9) baḡi ve taḡi boldılar ne'uzu billāh mén zālik ü temmet (10) ü'l-kitāp allāhümme āḡfaza şebtü'l-ḳulübü'l-müstākīn āmīn (11) ve rabbü'l- 'ālemīn.

BÖLÜM 2: YAZIM ve DİL ÖZELLİKLERİ

2.1. Yazım Özellikleri

2.1.1. Ünlülerin Yazımı

Türkçe kelimelerde ünlüler elif (ا), vâv (و), yâ (ى) ve hâ-yı resmiye (ه) ile yazılmış ve gösterilmiştir.

/ a / ünlüsünün yazımı

Kelime başında genellikle medsiz elifle (ا) yazılmıştır: anıñg انینگ (7a/b), aydılar ايدلار (75b/8), andağ انداغ (66b/5), anasidin اناسدين (24b/6).

Bunun yanında medli elifle (آ) yazılanları da vardır: açıp آچپ (14a/2), alsalar آلسهلار (75a/9), alıñg آلىنگ (58a/3), ay آى (14a/5)

Kelime içinde /a/ ünlüsü medsiz elifle yazılmıştır: bolmağay بولماغاي (28a/5), şundağ شونداغ (76a/3), taşqarı تاشقارى (67b/2)

Kelime sonunda /a/ ünlüsü bazen elif (ا) ile bazen de hâ-yı resmiye ile (ه) ile yazılmıştır: ata اتا (24b/6), batında باطن ده (23a/8), aldılarıda آلدیلاریده (55a/2), ihlâşğa احلاصغه (18b/5), barça برچه (78a/8)

/ e / ünlüsünün yazımı

Kelime içinde /e/ ünlüsü elif (ا) ile yazılmıştır. kögerip کوکاريپ (24b/7), kötergeyler کوتارتايلار (47b/7).

Kelime sonunda /e/ ünlüsü genellikle hâ-yı resmiye (ه) ile bazen de elifle (ا) yazılmıştır: éşikleride اشیگلاریده (49b/3), birge برکا (17a/7), kélse کیسه (70b/9), néçe نیچه (9a/8)

/é/ ünlüsünün yazımı

Kelime başında elif-yâ (ای), bazen de elif (ا) ile yazılmıştır: ékki ایکی (14a/5), émdi ایمدی (72a/6), édiler ادیلار (3a/4,10b/5), kök hecede ise genellikle yâ (ی) ile yazılmıştır: dédiler دیدیلار (3a/9), néçe نیچه (7b/10), kéydiler کیدیلار (58b/1).

/ı / ünlüsünün yazımı

Kelime içinde /ı/ ünlüsü yâ (ی) ile yazılmıştır: kılıp قیلپ (53a/9), şeyhlik شیخلیق (14a/8)

Kelime sonunda /ı/ ünlüsü yâ (ی) ile yazılmıştır: kıldı قیلدی (80b/1), barçalarını برچهلارینی (76b/9), ğazaları غزالاری (76b/9), toĝrı توغری (2a/9)

/i / ünlüsünün yazımı

Kelime başında /i/ genellikle elif ve yâ (ای), bazen de elif (ا) ile yazılmıştır : inĝe اینکه (13b/6), içmegen ایچمکان (38b/7), içinde ایچنده (71b/8)

Kelime içinde /i/ ünlüsü yâ (ی) ile yazılmıştır: étip ایتیب (74a/4), ming مینگ (25a/4), kişini کشینی (59a/10)

Kelime sonunda /i/ yâ (ی) ile yazılmıştır: sizlerni سزلارنی (74b/7), lebinii لبینی (53a/8) ili ایلی (24b/5) kişi کشی (72a/1)

/ u / ünlüsünün yazımı

Kelime başında /u/ elif ve vâv (او) ile yazılmıştır: uşbu او شبو (2a/11), ursa او رسه (73b/6), uluğ او لوغ (29a/11), uzun او زون (2b/5)

Kelime içinde /u/ ünlüsü vâv (و) ile yazılmıştır: uluğraq او لوغراق (9b/1), urup اوروب (15a/11), tutar توتار (67b/9)

Kelime sonunda /u/ ünlüsü vâv (و) ile yazılmıştır: bu بو (33b / 5)

/ ü / ünlüsünün yazımı

Kelime başında /ü/ ünlüsü elif ve vâv (او) ile yazılmıştır: üçün او چون (2b/5), üzülüp او جونچی (40b/7), üçünçü او زو لوب (6b/4)

Kelime içinde /ü/ ünlüsü vâv (و) ile yazılmıştır: tüşdiler توشدیلار (64b/3), kün او کور و لکای (67b/3), ögürülgey (5b/3), کون

/o/ ünlüsünün yazımı

Kelime başında /o/ elif ve vâv ile (او) yazılmıştır:

on او ن (36b/6), olturdılar اولتوردیلار (83a/2), okup او قوب (45a/3), ol اول (63b/8)

Kelime içinde /o/ ünlüsü vâv (و) ile yazılmıştır: toğrı توغری (2a/9), yolını یولینی (2a/9), koşmay قوشمای (4b/6), şol شول (26b/7)

/ö/ ünlüsünün yazımı

Kelime başında /ö/ elif ve vâv (او) ile yazılmıştır: öyleridin اویلاریدن (49b/2), öz او ز (58a/5), öltürüp اولتوروب (49b/4).

Kelime içinde /ö/ ünlüsü vâv (او) ile yazılmıştır: köngülleri كونكللارى (44b/3), köp كوپ (9b/10), tört تور ت (24a/11), körerler كور ار لار (53a/10).

2.1.2. Ünsüzlerin Yazılışı

/ç/ ünsüzünün Yazılışı

Türkçe sözlerde /c/ ve /ç/ ünsüzleri (چ), (ج) ile yazılmaktadır: barçaları برچه لارى (21a/3), néçe نيچه (9a/8), açlıkqa اچليقه (22b/2).

/ñ/ ünsüzünün yazılışı

ñ gerek köklerde, gerekse eklerde daima (نك) ile yazılmaktadır: köngül كونكل (23b/1), anğla انكلا (31b/3), ma'nining معنى نينگ (26b/7)

/g/ ünsüzünün yazılışı

/g/ ünsüzü metinde kef (ك) ile yazılmaktadır: kéygen كيكان (64b/2), ögürülgey او ز كاه (33b/6), özge او كور و لكاي (67b/3).

/ğ/ ünsüzünün yazılışı

Kelime sonlarında /ğ/ sesi gayın (غ) ile yazılmaktadır: arıg اريغ (48b/6), uluğ او لوغ (21b/3), ayağ اياغ (23b/3)

/p/ ünsüzünün yazılışı

Metinde /p/ ünsüzü ve zarf-fiil eki –(I)p, be (ب) ile yazılmaktadır: örtenip اور تانيب (48b/5), taptılar تابتيلار (34b/10), turup تور و ب (5a/10), üzülüp او ز لوب (6b/4)

2.1.3. Eklerin Yazılışı

Klasik Çağatay imlasının en önemli özelliklerinden biri çekim ve yapım eklerinin genel olarak ayrı yazılmasıdır:

İsim Çekim Ekleri

1. Belirtme hali eki : (نی) şeklinde yazılmaktadır: köngülini **کونکلی نی** (7b/10), kişini **کشینی** (12b/1), alarnı **الار نی** (67b/10), özni **اوز نی** (48b/5)
2. İlgi hali eki : (نینگ) şeklinde yazılmaktadır: ādem+ning **آدم نینگ** (80b/1), alar+nıng **الار نینگ** (2b/7), ma`ni+nıng **معنی نینگ** (26b/7)
3. Yönelme hal eki (قا, گا, غا) şeklinde yazılmaktadır: meşāyih + ğa **مشایخ غه** (70a/8), mén + ge **من گه** (82/a3), tağ + қа **تا غه** (11a/3), țarīkat + ğa **طریقت غه** (2b/11), eşik + ke **ایشگ گه** (59a/4).
4. Bulunma hali eki (ده, ده, د) şeklinde yazılmaktadır: haqq + ı + da **حقیق ا** (39a/4), kalb + de **قلب ده** (14b/10), öy + i + de **اویده** (48b/10)
5. Ayrılma hali eki (دین) şeklinde yazılmaktadır: tofrağ + dın **تفر اقدین** (80b/2), yol + dın **یول دین** (34b/1), birbiri + ler + i + din **بربری لار دین** (13a/10), biz + din **بزدین** (27a/3).
6. Eşitlik hali eki (چه) şeklinde yazılmaktadır: biligiçe **بلیغی چه** (79b/4), şunça **شونچه** (21a/5), ança **انچه** (43a/11), néçe **نیچه** (7b/10), barça **بر چه** (4b/9)
7. Vasıta hali eki (ن, لا) şeklinde yazılmaktadır: taŋgla **تنکلا** (46b/2), emr + in **امرین** (11a/5), öz + in **اوزین** (60b/8)

8. Yön hali eki (غاري, قارى, ر ا) şeklinde yazılmaktadır: iç + re ايجره (12b/5), taşkari تا شقري (63b/11), sonğ + ra سونكره (29a/2)
9. Sınırlandırma eki (غچه) şeklinde yazılmaktadır: küngaça کونغچه (10b/4), zamāngaça ز مانغچه (34a/7)
10. Aitlik eki (كى) şeklinde yazılmaktadır: efer+de+gi افسرد هكى (80b/8), ilger+ki ايلكار كى (72b/9), pejmürde+gi پژمرده كى (80b/8)
11. Çokluk eki (لار) şeklinde yazılmaktadır: ağız + lar اغيز لار (15a/11), şahābe + ler صحابه لار (20b/7)

Fiil Çekim Ekleri

1. Geniş zaman eki “ر, ار, اور” şeklinde yazılmaktadır: açılır آچيلور (7b/1), aytarlar آيتار لار (46b/7), dır دير (4a/1).
2. Görülen geçmiş zaman eki “تى, دو, دى” şeklinde yazılmaktadır. Genellikle ünsüz uyumuna bağlıdır: ét-ti ايتى (22a/9), bér-di بر دى (64b/7), kör-düm كوردوم (17b/5)
3. Anlatılan geçmiş zaman eki “ميش” şeklinde yazılmaktadır: étmiş اتميش (33b/5)
4. Gelecek zaman eki “قاي, گاي, غاي” şeklinde yazılmaktadır: eyt-gey ايتكاي (31a/b), tap-ğay-lar تابغاي لار (13b/7), tap-ğay تابقاي (52a/10)
5. Şart eki “سانل, سانكيز, سا” şeklinde yazılmaktadır: kör-senğiz كور سنكيز (58a/4), bil-se بيلسه (56a/7), oltur-sa اوتور سه (52b/10).

6. Emir eki “**نکیز, نکلار, سونلار, سون, ايین, قيل, کيل**” şeklinde yazılmaktadır: sal-mayın **قيلسون** (59a/7), kaç-sunlar **قاچسونلار** (73a/9), káy-îng **کيینگ** (14b/7), kıl-sun **کيلسون** (82a/2), kir-gil **کير گيل** (11a/4), tart-kıl **تارت کيل** (11a/5), al-mıglar **آ لينگلار** (21b/2).

İsim-Fiil Ekleri

1. -ğan / -gen, -қан isim-fiil eki “**قان, كان, غان**” şeklinde yazılmaktadır: dé-gen **ديگان** (9a/5), tap-қан **تاپقان** (44a/2), yör-gen **يورگان** (70b/5)

2. -ğu/ -gü isim-fiil eki “**غو**” şeklinde yazılmaktadır: bol-ğu **بولغو** (77b/1), işit-gü-çi **ایشیتکویچی** (22a/4), bol-ğu-sı-dur **بولغوسیدور** (29b/4)

3. -mağ/-mek isim-fiil eki “**ماق, مگ**” şeklinde yazılmaktadır: dé-mek **دیمگ** (74b/3), bar-mağ **بارماق** (79a/2).

4. -r, -ar/-er, -ur/-ür ekleri “**ر, ار, ور**” şeklinde yazılmaktadır: kıl-ur-ğa **کیلورغه** (28a/4), bar-ur-ğa **بارورغه** (51b/6).

Zarf-Fiil Ekleri

1. -a/-e, -y ekleri “**ی, ا**” şeklinde yazılmaktadır: yetkür-e almas **یتکورالمس** (28b/5), köter-e almadılar **کوترالمدیلار** (62b/9), ur-a **اورا** (67b/5)

2. -may / -mey eki “**مای**” şeklinde yazılmaktadır: yum-may **یومای** (16b/1), adaş-may **اداشمای** (47b/7), bil-mey **بیلمای** (47a/5)

3. -p eki “**وب, يب, ب**” şeklinde yazılmaktadır: anla-p **انکلاب** (48a/9), bér-(i)p **بریپ** (4a/4), kıldırup **کیلدروب** (8b/2), köfürüp **کوفوروب** (15a/11)

4- -mayın/-meyin “**ماین**” şeklinde yazılmaktadır: sal-mayın **سالماين** (59a/7).

Olumsuzluk eki: -ma / -me “ما, مه” şeklinde yazılmaktadır: k c-me-gey كچمكاي

(3a/9), oltur-ma-sa او لتور مسه (2a/4), b r-me-di-ler بر مد يلا ر (56b/4)

2.1.4. Hemzenin Yazılışı

Çağatay Türkçesinin bir imla özelliği olarak Arapçaya ait bir ünsüz olan hemze, özellikle kelime içerisinde “y” ye çevrilmektedir: f ’ide > f yide (18b/6), s ’ir > s yir (37b/9), le ’if > le yif-i seb’a (21b/10), d ’im > d yim (19b/8),  al ’i  >  al y k (13b/6), s ’il > s yil (7b/1), al i  > al y k (18b/3), k im > k yim (34a/2)

2.2. DİL ÖZELLİKLERİ

2.2.1. Ünlüler

2.2.1.1.   / i Meselesi

İlk hecede   durumu: Eckmann, Karahanlıca’da ilk hecede bulunan e sesinin, genellikle on dördüncü yüzyılım ortalarına kadar Harezmi Türkçesinde de korunduğunu daha sonraları   ile yazılan bir sese dönüşmeğe başladığını ve bu işaretin muhtemelen e ile i’nin her ikisinden de farklı yarı açık bir   ‘yi temsil ettiğini ifade etmektedir.¹ Timur Kocaoğlu ise ilk hecede   / i konusunu ele aldığı çalışmasında, Türk dilinin değişik sahalarda verdiği örneklerle, Türkçede / / sesinin en eski dönemlerden beri bulunduğunu ve tarihî Türk lehçelerine ait eserlerin transkripsiyon metinlerinin hazırlanmasında kapalı / / ünlüsünün gösterilmesinin önemini belirtmektedir.²

¹ Janos Eckmann, *Çağatay El Kitabı* (çev. Günay Karaağaç), İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1988, s. 18.

² Timur Kocaoğlu, “Tarihî Türk Lehçeleri Metinlerinin Transkripsiyonlanmasında Kapalı  /i Meselesi”, *Türk Kültürü*, S. 483-484, Ankara 2003, s. 266-281.

Çalıştığımız metinde de kapalı /é/ ünlü sesi, ı ile yazılmış ya da yazılmamış olsun transkripsiyonda gösterildi.

2.2.1.2. Ünlü Değişmeleri

é- > ö- değişimi: öy (< ev < eb) (7b/2, 48b/ 10)

a- > e- değişimi: emdi < amtı (12a/4)

2.2.1.3. Ünlü Uyumu

1. Kalınlık-İncelik Uyumu

Türkçe kelimelerde tamdır ancak dil benzeşmesine aykırı durumlarla da karşılaşmaktadır: iç+i+ğa (75b/4), aldi+da (31a/10), baş+ınğ+ge (58a/3), key-mağ+lık (57b/3), bér-mağ+lık (58b/7)

Arapça ve Farsça kökenli bazı kelimelerde genellikle ince ünlü ile biten kelimelere kalın, kalın ünlü ile biten kelimelere ise ince ünlü bulunduran ekler gelmektedir: ibâdet+ğa (30b/5), hâl+ni (75a/9), rızâ+lık (27b/9), idrâk+leri (43a/7) tîz+rağ (40a/9), bende+ğa (66a/4), devlet+ler+ğa (8b/4)

2. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

Düzlük-yuvarlaklık uyumu tam olarak gelişmemiştir.

Köklerde düzlük-yuvarlaklık uyumuna aykırı kelimeler: yamğur (38a/ 9), aşur- (49a/3), azgur- (82a/5), kéltür- (52b/11), kıldur- (55a/7), yağdur- (38a/10), yandur- (48b/5), yazul- (60a/9), yétkür- (34a/6)

Eklerde düzlük-yuvarlaklık uyumuna aykırılık

1. Geniş zaman ekleri: -Ur

Teklik

3.şahıs: al-ur (75a/1), açıl-ur (7b/1), kııl-ur (2b/4)

Çokluk

3.şahıs: bar-ur-lar (33b/10), kél-ür-ler (48b/9)

2. Anlatılan geçmiş zaman ekleri: (I)p+ (dur/tur)

Teklik

3.şahıs: kııl-ıpdur (2b/6), kııldır-updur (70b/4), kiriz-ıpdür (5b/11)

Çokluk

3.şahıs: kııl-ıpdurlar (3a/9), sal-ıpdurlar (2a/11), tap-ıpdurlar (66b/4)

Anlatılan geçmiş zaman eki olan –mış/-miş daima düz ünlüdür. Metinde bir örnekte görülmektedir: ét-miş (33b/5)

3. Görülen geçmiş zaman ekleri: -dI/-tI

Teklik

1. şahıs: Metindeki örnekler uyuma tâbidir: koy-du-m (66b/3), kör-dü-m (17b/5, 59a/10)

3. şahıs: kör-di (80b/3), körgüz-di (78b/5), çık-tı (61b/10), tap-tı (78b/3)

Çokluk

1. şahıs: Çağatay Türkçesinde bu ek –duk/-dük şeklindedir. Metinde bir örneği tespit edilmiştir: kél-dü-k (37a/5), kııl-du-ķ (13a/7)

2. şahıs: bol-dı-nġız (12a/4)

3. şahıs: bol-dı-lar (5b/4), kör-di-ler (12b/4), kél-tür-di-ler (51a/4), tırgüz-di-ler (49a/1)
tut-tı-lar (56b/7), yut-tı-lar (11b/6)

4. Emir kipleri:

Teklik

2. şahıs: bol-ġıl (10b/8), évgür-gil (10a/7)

3. şahıs: kı-l-sun (82a/2), otur-sun (2a/3), bol-ma-sun (60a/3)

Çokluk

2. şahıs: Metinde bir örnekte görölmektedir: bol- unġ (5b/3)

3. şahıs: bér-sünler (29a/9), éşit-sünler (45a/2), kaç-sunlar (73a/9), tapşur-sunlar
(29a/10), ötker-me-sünler (55a/10)

5. Birinci çokluk şahıs ekleri -mız/-miz

bol-ur-mız (80b/7), kıldur-ur-mız (73b/9), tur-ur-mız (32a/1), yürü-r-miz (10a/1)

6. Fiilden fiil yapım eki -dur-/-dür-, -tur-/-tür- düzlük yuvarlaklık uyumuna tabi
değildir:

kı-l-dur-ur (55a/7), yağ-dur (38a/10), yan-dur (48b/5), éşit-tür-mek+ke (45a/3), kél-tür-
ür-se (52b/11)

7. Fiilden fiil yapım eki -ġur-/-gür-, -kür-/-kür- düzlük yuvarlaklık uyumuna tabi
değildir: yét-kür-ür (34a/6), évgür-gil (10a/7), az-gur (82a/5)

8. Fiilden fiil yapım eki -ur-/-ür- dudak uyumuna aykırıdır: éşit-ür-mek+ke (45a/3)

9. Yükleme hali eki +nı/+ni, +n şeklinde ve yalnızca düz şekilleri olan bir ektir: söz + ni (7b/10) öz+i+ni (75a/3), yol+ı+nı (2b/1), öz+in (60b/8), öy+in (49a/5)

10. Ayrılma hali eki +dın/+din, +tın/+tin şeklindedir ve uyuma tabi değildir: bular+dın (75a/8), yol+dın (34b/1), yurt+dın (24b/5), andın (40b/5), belh+din (26b/11), ot+tın (80b/2)

11. Üçüncü teklik şahıs iyelik eki +ı/+i, +sı/+si daima düzlük yuvarlık uyumuna aykırıdır: üst+i+de (5b/2), yüz+i+ge (14a/1), öz+i (4b/10), öy+i+de (48b/10) bol-ğu-sı-dur (29b/4)

12. -ğu/-gü isim fiil ekinin sadece yuvarlak şekilleri vardır: kıl-ğu-çı (48a/2), eşit-gü-çi (22a/4)

13. -p, -İp zarf fiil ekleri nadiren uyumdan kaçır: kıl-dur-up (8a/11), key-dir-üp (69b/6)

14. +ınçı/+inçi, +unçı/+ünçi ekinin ünlüsü bazı durumlarda düzlük-yuvarlaklık uyumuna aykırılık gösterir: üç+ünçi (40b/7), dört+ünçi (40b/7)

15. +rağ/+rek karşılaştırma eki Arapça ve Farsça alıntı kelimelerde; ince sıradan kelimelere kalın olarak gelmektedir: 'ālim+rağ (81a/9), kadem+rağ (77a/8), tīz+rağ (40a/9)

Aynı ek Türkçe kelimelerde uyuma tabidir: köp+rek (9b/5), uluğ+rağ (9b/1)

16. +lığ,/+lik,+lık isimden isim yapım eki bazen uyumdan kaçır: münkir+lık (30a/4) cāhil+lık (11a/1) faḫīr+lık+ğa (22b/1) ḫar+lık (4b/4) Aynı sözcüğün iki farklı şekilde yazıldığı da görülmektedir: garīb+lik (74a/3), ġarīb+lık (35b/1), münkir+lık (30a/4), münkir+lik (35a/7)

2.2.1.4. Yuvarlaklaşma

Geniş zaman ekinin bağlayıcı ünlüsü genelde yuvarlak olarak kullanılır: bar-ur-lar (7b/3), çıkar-ur-lar (6a/10), kıl-ur (2b/4)

Görülen geçmiş zaman eki yuvarlak ve düz şekillerde kullanılmıştır: öl-tür-di-ler (49a/1), tüş-di-ler (64b/3), bér-di (64b/7), kör-dü-m (17b/5), bol-du-lar (77b/1), bol-dı-
nğız (12a/4), yet-ti (11b/6), kıl-du-k (13a/7)

Emir üçüncü teklik ve çokluk şahıs ekleri yuvarlak olarak kullanılır: açıl-sunlar (25b/8), bil-sünler (37a/4) kıl-sun (82a/2)

Fiilden fiil yapım eki -dur-/dür-, -tur-/tür- daima yuvarlak şekilleriyle kullanılmaktadır: yağ-dur-dı (38a/10), kıl-dur-ur (55a/7)

İyelik eklerinde de yuvarlak ve düz şekillere rastlanmaktadır: ölüm+im (17b/1), Allah+ım (28a/11) 'arz+ımız-nınğ (37a/4), baş+ınğ+ğa (49a/11)

-p zarf-fiil ekinin bağlayıcı ünlüsünün de düz ve yuvarlak şekillerine rastlanmaktadır: sal-ıp (33b/11), tap-ıp (74a/4), tapşur-up (6b/4), ur-up (16a/9), üzül-üp (6b/4)

2.2.1.5. Ünlü Düşmesi

Orta hecede vurgusuz dar ünlünün düşmesi: könğlini < könğülünü (7b/10), buyruğın < buyuruğın (72b/1) ayt- < ayıt

2.2.1.6. Ünlü Birleşmesi

andağ (< anda+oğ) (6b/3), kandağ (< kanda+oğ) (17b/1), mundağ (<munda+oğ) (17a/11)

2.2.1.7. Hece Düşmesi

-ayın / -eyin emir ekinin son hecesi bir örnekte düşürülmüştür : bol-ay < bol – ayın
(33a/7)

2.2.2. Ünsüzler

2.2.2.1. Kelime Başında Korunan Ünsüzler

/b-/ ünsüzünün korunması

Kelime başında /b/ ünsüzü muhafaza edilir : bar-dı-lar (13b/8), bol-ğan (4a/2), bér-ür
(4b/11) bar (19b/5)

bol- ve ol- fiillerinin metindeki oranı şu şekildedir: bol- 427, ol- 1 kelimedede tespit edilmiştir.

/t-/ ünsüzünün korunması

Çağatay Türkçesinde ötümlüleşme temayülü yoktur. Bu nedenle /t-/li şekiller /d-/li şekillere göre daha çoktur. /d-/li şekillerin az da olsa kullanılmasının nedeni Oğuz tesiridir: tağ+қа (11a/3), taқı (3b/3), taş (49a/11), taş+қarı (63b/9), tebret-ti-ler (21b/7), til (66b/1), tile-p (36b/9), tinç (71a/11), tiriğ (23a/1), tive+ge (64a/2), toғrı (2a/9), tofraқ+dın (80b/2) toқuz (70a/8), tol-ur (27a/7), ton+ı+nı (22b/1), tört (24a/11), tur-dı (5a/2)

dil 27, til 4, daş 1, taş 2, dé- 182, tur- 18, tur- (yardımcı fiil) defa tespit edilmiştir.

2.2.2.2. Ünsüz Değişmeleri

/b-/ > /m-/ değişmesi

Kelime başında #b > #m olması hadisesi nazal sestem dolayısı gerilek benzetmeye bağlıdır. maŋa (4a/10, 6a/b, 17a/11, 27b/6), miŋ (25a/3, 25a/3, 25a/4, 29a/7, 36b/6, 36b/6, 37b/11, 62b/10, 79a/5) min- (65a/b, 59a/4, 64a/2), miŋge (4b/1)

/-p-/ > /-f-/ değişmesi

/p/ ünsüzü kelime içinde üç kelimedede /f/ ye dönüşmüştür: toprak > tofraq (80b/2), köprü > köfrük (39a/1), köpür- > köfür- (15a/11)

/-b-/ > /-v-/ > /-f-/ değişmesi

Bunun dışında metnimizde /-b-/ > /-v-/ > /-f-/ değişimi gösteren sözcükler şunlardır: kafla- (12a/10), çofan (64b/4), köfür- (15a/11)

/-b-/ > /-v-/ > /-y-/ değişmesi

Eski Türkçedeki “eb” kelimesi metnimizde öy (< ev < eb) (49a/5) şeklindedir.

/-d-/ > /-y-/ değişmesi

Bu konuda “y” li şekiller tamamen hakim durumdadır. Aslî “d” ler “y” ye dönüşmüştür. adağ > ayağ (23b/3), kédin > kéyin (10b/1), ƣod- > ƣoy- (81a/2) kéd- > kéy- (66a/6), -mayın / -meyin zarf fiil eki /-d-/ > /-y-/ değişimine uğramış olarak sal-mayın (59a/7)

Bu zarf fill çoğunlukla -may / -mey zarf fiili olarak kısaltılır: bil-mey (47a/5), yét-mey (43a/7), ƣoş-may (46b/6), ƣıl-may (35a/7), yum-may (16b/1)

/-k- / > /-h- / değişmesi

Kelime içinde /-k- / < /-h- / değişmesi görölmektedir: yakşsı > yahşsi (34a/5, 56b/2), oğşa- > oğşa- (73b/4)

/-k / > /-ğ / değişmesi

kandağ (17b/1, 77b/8), köfrüg (39a/1), ölüğ (16a/1), tiriglig (35a/11), andağ < anda + oğ, beşig < beşik (21b/5)

/t- / > /d- / değişmesi

Söz başında asli /t- /'ler korunmaktadır. /d- /li biçimlerin kullanılması Oğuz Türkçesinin etkisindedir. Bazı sözcükler /t- /li ve /d- /li olmak üzere iki şekilli kullanılmıştır: dé- (<te-) (22a/1), daş (<taş) (24a/4), dil (<til) (11b/2), dék (<teg) (14b/4), til (66b/1), tile- (36b/3), tinç (71a/11), tirig (23a/1), tive (64a/2), tol- (13a/1), ton (22b/1), toğuz (70a/8), toğrı (2a/9), taş (49a/11)

2.2.2.3. Ünsüz Uyumu

1. İsim Çekim Eklerinde

İsim işletme ekleri genellikle ünsüz uyumuna bağlıdır.

Yönelme durumu +ğA, +kA : sünnet + ke (82a/9), kalb+ğa (55a/7), vilayet+ke (25a/10).

Bulunma durumu + dA : ārām+da (6a/7), batın+da (54b/9).

Ayrılma durumu + dIn : zamān+dın (37b/9), 'ālim+din (73a/8), andın (2b/2).

Yön gösterme durumu + ğArI, + kArI, + rA : taş+karı (63b/9), il+geri (26a/11).

Bildirme eki + dUr: andağ + dur (58a/5), barça+ dur (12a/6), mükemmel+dürler (5a/5)

Ünsüz uyumuna aykırı örnekler de vardır. Bunun sebebi Arapça ve Farsça alıntı kelimelerde ince ünlü ile telaffuz edilen kelimelere kalın sıradan eklerin getirilmesidir.

Yönelme durumu +ğA : ibadet + ğa (30b/5), ihlaş+ğa (8b/1).

Bulunma durumu +dA : penāh+da (22b/1), sülük + da (54b/9), vaqt+da (62a/6)

Ayrılma durumu + dIn : penāh + dın (18a/5), rābiṭ+dın (54b/4), şekk+dın (47b/4), at+dın (64b/3)

2. Fiil Çekim Eklerinde

Görülen geçmiş zaman ekleri ünsüz benzeşmesine uymaktadır: tap-tı (78b/3), yut-tı-lar (56b/7), ét-ti (22a/9), éşit-ti-ler (63b/2), ay-dı (25b/6), tur-dı (5a/2).

Gelecek zaman eki bazı örneklerde uyuma tabidir: bér-gey (55b/8), kél-gey (29b/2)

Bazı örneklerde uyum göstermemektedir: çık-ğay (27a/4), eyt-gey (31a/b), körset-gey (2a/8)

İsim fiil eki -ğan, -қан uyuma tabi olan eklerdendir: tap-қан (30b/8), yat-қанда (51b/2), aç-қанlarını (11b/2), al-ğan (44a/3), bar-ğanlarında (9b/9) қал-ғанını (57b/9)

Emir eki uyuma tabi olan eklerdendir: bil-gil (18a/4), tart-қıl (11a/5), çık-қıl (12a/11), kaç-қıl (11a/3)

2.2.2.4. Ünsüz Düşmesi

/ğ/ ve /g/ Meselesi

Tek heceli sözlerin sonundaki ğ ve g'ler korunmuştur. tağ (11a/3), yağ-ar (49a/11)

Birden fazla heceli kelimelerin iç ve son seslerindeki /-ğ/ ve /-g/ ler genellikle korunmuştur: ayağ (23b/3), uluğ (12a/5), ölüğ (16a/1), sarığ (16a/1) bérmağlıқ (58b/7), rızalığın (30b/7), şundağ (31a/5)

Bazı sözcüklerde bulunan ğ ve g sesleri düşürülmüştür: kérek < kergek (39a/9), қулақ < қулағ (23a/11)

/-r-/ Düşmesi

Bazı sözcüklerde -r- düşmesi görülmektedir: érmes > émes (23a/1), kéy-er-édi-ler (59a/3) (ér- > é-)

2.2.2.5. Kelime Başındaki /y-/ Meselesi

yıbar- (25b/6), yırak (49b/3), yığla- (23a/7)

2.2.3. İSİM

İsim grubu içerisinde yer alan sıfat ve zarflar da ayrı başlıklar altında ele alınmıştır.

İsimler şu yönleriyle ele alınmıştır:

1. İsimden İsim Yapan Ekler

2. Fiilden İsim Yapan Ekler

3. Ek Kalıplaşması

4. İsimlerde çokluk

5. İyelik Ekleri

6. İsim çekimi

7. Birleşik Sözcükler

2.2.3.1. İsimden İsim Yapan Ekler

+lığ / +lig, +luğ / +lüg ; +lık /+lik, +luk / +lük

Türkçe ve yabancı kelimelere gelen ve isim türeten bu ek çok kullanılan bir ektir. Ünlü ve ünsüz uyumlarına tâbidir: 'âciz+lik (56a/2), aç+lık+ ka (22b/2), âgâhî+lik (51a/11), 'azîmet+lik (56a/6), 'azîz+lik (52a/10) bende+lik (50a/11), düşmân+lik (31a/2), ğarîb+lik (74a/3), ğarîb+lık (35b/1), rızâ+lığ+i+n (30b/7), tirig+lig+i+n (35a/11), kéymağ+lık (57b/3), mededgâr+lık (18a/11), mekkâr+lık (55a/1), zor+luğ (49b/5)

+rak/+rek

Sıfatlara eklenerek üstünlük ifade eden Türkçe ve yabancı kökenli sözcüklere gelen bir ektir: köp+rek (9b/5), bihter+rek (55b/7), kı̇abil+rak+nı (81a/1), kı̇adem+rak+ları (77a/8), mest-i müstağ+rak (12b/6), ziyāde+rak(52a/7), ‘āli,m+rak (81a/4)

+sız/+siz

İsimlere gelerek olumsuz sıfat yapan bir ektir: yér+siz (11a/1), nihāyet+siz (38a/7).

+nçı/+nçi, +unçı/+ünçi

ékki+nçı (29a/7, 40b/6), tórt+ünçi (40b/7), üç+ünçi (40b/7)

2.2.3.2. Fiilden İsim Yapan Ekler

-(I)nç

kork-unç+ı+dın (63a/6),

-(I)ş

çık-ış+ke (55b/3), kı̇ıl-ış (4a/8), oltur-uş+ları+dın (4a/1), bol-uş+lar+nı (13a/10), yörü-ş+de (60a/11), kör-üş (4b/3)

-ı/-i, -u/-ü

yaş-i (34a/5)

-m

Az kullanılan bir ektir.

öl-ü-m (39a/1)

-ğ/-g, -k/-k

yıra-k(49b/3), aya-ğ (23b/3)

-mağ/-mek

tap-mağ (58b/11), bér-mağ(82a/8), kéltür-mağ(18b/5), kéy-mağ (57b/4), kııl-mağ (5a/4),

dé-mek(74b/3), öl-mek(48b/9)

-ğur<-mur

Bir kelimedede karşımıza çıkan bu ek metateze uğramıştır.

yam-ğur (38a/9)

2.2.3.3. Ek Kalıplaşması

Çekim eklerinden birinin kendine has olan işletme görevini yitirerek, bir söz içerisinde eriyip o sözle kaynaşmasına ek kalıplaşması denir.

İsim Çekim Eklerinde Kalıplaşma Olayları:

+da/+de bulunma durumu eki : anda “orada” (5b/4)

+dın/+din ayrılma durum eki: andın “oradan” (14b/7)

+ça/+çe eşitlik durumu eki: barça “ bütün, hep” (63b/10), néçe (11a/7) “ne kadar, çok”

+n vasıta durumu eki: üçün “için” (18b/5)

+ra/+re yön durumu eki: songra “sonra” (12b/7)

İyelik eklerinde kalıplaşma olayı: kibi “gibi” (16a/9)

2.2.3.4. İsimlerde Çokluk

İsimlerde çokluk bütün sözlerde +lar, +ler eki ile yapılır: tağ+lar (5a/2), til+ler (73b/10), yér+ler (13b/10) Yabancı kökenli sözlerin çoklukları da aynı şekilde yapılır: aşhâb+lar (5b/4), 'asker+ler (9a/11), mürîd+ler (24b/3)

2.2.3.5. İyelik Ekleri

Teklik

1. şahıs +m: Allâh+i+m (2a/7), bende+m (6a/6), dost+u+m (68a/4), habîb+i+m (25b/6), öz+ü+m (17a/6)
2. şahıs +nġ: ay+i+nġ (68a/7), baş+i+nġ+ġa (49a/11), baş+i+nġ+ġa (49a/11), fi'l+i+nġ (21a/9), pîr+i+nġ+ni (11a/5), tâkıyâ+ nġ+nı (69a/3)
3. şahıs iyelik eki ünsüzle biten sözlerde +i/+i ; ünlü ile bitenlerde +sı/+si' dir.

+ı

buyruġ+i+dın (67b/2), bünyâd+ı (73b/6), cân+ı (25a/1, 47b/4), derecât+i+ġa (21b/7), ġayr+i+dın (6b/4), istidâd+ı (74b/11), kirâm+i+ġa (13a/6)

+i

könġül+i+ni (7b/10), kün+i+de (60b/5), leb+i+ni (53a/8), libâs+ı (58b/8, 63a/2), ma'rifet+i (8b/5), meclis+i (1b/6, 9b/4), iç+i+ge (75b/4), defter+i (42b/3)

+sı

ana+sı+dın (24b/6), barça+sı (5b/6), duâ'+sı (5a/4), orta+sı+da (60a/9), hevâ+sı+n (68b/8), rızâ+sı (30b/10)

+si

mekkâre+si+n (49b/4), hazine+si (75b/7), ini+si+din (24b/5), kâçe+si (63a/4),
mertebesi (32b/10), rûzî+si+n (5a/10)

Çokluk

1. şahıs iyelik eki metnimizde +mız/+miz şeklinde kullanılmıştır. Bağlayıcı ünlüleri
ünlü uyumuna tabidir: ihtiyâr+i+mız+nı (16a/2), arz+i+mız+nınġ (37a/4),
kitâb+i+mız+nı (28a/9)

2. şahıs iyelik eki metnimizde +nġz/+inġz şeklindedir. Bağlayıcı ünlüleri ünlü
uyumuna tabidir: aşhâb+lar+i+nġz+ge (18a/3), birbir+i+ler+i+nġz+ni (7a/11),
kâr+lar+i+nġz (5b/6), yüz+ler+i+nġz+ge (7a/11)

3. şahıs iyelik eki daima +ları/+leri şeklinde kullanılmıştır: at+ları (28a/1), barça+ları
(15b/3), bân+ları (71b/8), cenâb+ları+ğa (37a/9), köngül+leri (11b/6), meclis+leri
(1b/11), öz+leri (29b/10)

2.2.3.6. İsim Çekimi

İlgi hali:

İlgi hali eki düzlük-yuvarlaklık uyumundan kaçan bir ektir. Ek yuvarlak ünlülerden
sonra da düz şekilleriyle kullanılmaktadır.

+nınġ/+ninġ

siz+ninġ (17a/1), anınġ (28b/4), kayyüm+ninġ (36a/5), hâzret+ninġ (10b/3),
'ömr+i+ninġ+ni (9b/11)

Eksiz ilgi hali: şeriat yolıĝa (3a/2), dūnyā maşlahatige (6a/9)

Belirtme hali :

Belirtme hali eki üçüncü teklik şahıs iyelik eki almış sözcükler hariç, Türkçe ve yabancı bütün kelimelerin yalın ve ek almış şekillerinde +nı/+ni'dir.

aḥbār+nı (36a/5), alar+nı (4b/1), 'aleyhi's-selām+nı (16a/11), āşār+lar+nı (13a/1), baĝşa+nı (4b/7), belā+nı (5a/4), dost+nı (13a/1), evliyā+lar+nı (38b/9), ḥaĝĝ+nı (14b/10), iḥtiyār+ı+mız+nı (16a/2), ĝoy+lar+nı (64b/1), maĝām+lar+nı (51b/5), ma'nevī+ni (44b/4), nefis+ni (55b/3), ölüm+ler+ni (39a/7), öz+i+ni (4a/2), pīr+i+ni (52a/4), sāil+ni (7b/10), sünnet+im+ni (59b/11), tālib+ler+ni (18b/4)

Üçüncü teklik şahıs iyelik eki almış olan sözcüklerde belirtme hal eki +n'dir: barça+sı+n (14b/4), mekkāre+si+n (49b/4), meze+si+n (42a/5), hevā+sı+n (68b/8), libās+sı+n (60b/5)

Yönelme hali:

Bu ek genellikle +ĝa/+ge, +ĝa/+ke şeklinde kullanılmaktadır. Ayrıca bu ekin bazı durumlarda +a/+e şeklinde kullanıldığı da görülmektedir: şüret+e (33b/5)

+ĝa/+ge

'acem+ĝa (24a/10), ādem+ĝa (12a/11), afitāb+ĝa (73b/9), aĝız+ları+ĝa (11b/11), aḥvāl+ĝa (15b/6), barça+ĝa (66b/9), biz+ler+ĝa (61a/2), cünbiş+ĝa (11b/5), ḍalālet+ĝa (34b/1), devlet+ler+ĝa (8b/4), faĝīrlıĝ+ĝa (22b/1), iç+i+ge (75b/4), kalb+ge (14b/8), kim+ge (58a/4), kimse+ge (33b/6), merd+i+ge (52a/9), öz+i+ge (4a/3), sēn+ge (10b/6), siz+ge (58a/2), ṭaraf+ge (77b/3), vaĝt+i+ge (26a/1), yēr+ge (49b/5), yüz+i+ge (14a/1)

+ka/+ke

açlık+ka (22b/2), 'aşk+ka (48b/5), boz-mak+ka (49a/7), cāhillik+ka (56a/8), mihrāb+ka (25b/10), reviş+ka (26a/1), şeyhlik+ka (22a/8), tağ+ka (11a/3), çıkış+ke (55b/3), diger+ke (10b/4), endīşe+ke (54a/5), eşik+ke (59a/4), helāklik+ke (70b/11), nisbet+leri+ke (52b/11)

Bulunma hali:

Bulunma hali eki +da/+de'dir.

aldi+da (31a/10), anda (5b/4), baş+ı+da (64b/1), cevalān+da (23b/5), civār+ları+da (16a/3), dünyā+da (1b/9), fırsat+da (51b/11), haqq+da (39a/4), itikad+da (60a/11), maḳām+da (53b/4), meclis+de (35b/7), meşāyiḥ+ler+de (17a/3), otur-gen+de (51b/1), nādānlik+da (56a/9), öy+i+de (48b/10), raḳīb+de (23b/1), sefer+de (9b/2), tarīk+de (46a/2), tek+i+de (61b/7), ten+ler+de (61a/5), penāh+ı+m+da (82a/4), üst+i+de (5b/2)

Ayrılma hali:

Ayrılma hali eki +dın/+din'dir. Metnimizde bir örnekte ot+tın (80b/2) ünsüz uyumuna tabi olarak +tın şeklinde kullanılmıştır.

andın (2b/2), ana+sı+dın (24b/6), at+dın (64b/3), 'azm+i+din (66a/6), barça+ları+dın (77a/8), biz+din (27b/10), bular+dın (75a/8), cāhil+ler+din (72b/4), diger+din (52b/9), evlād+ları+dın (29a/9), ğar+dın (2a/8), ğayr+ı+dın (6b/4), ḫalāyık+lar+dın (33b/8), iç+i+n+din (59b/4), kimerse+din (30b/2), korkunç+ı+dın (63a/6), köngül+i+din (3a/10), köz+leri+din (16a/11), mürid+ler+din (42a/3), naẓar+lar+dın (35a/11), öz+leri+din (55b/7), penāh+dın (18a/5), resūlullāh+dın (67a/3), sebep+din+ki (63b/5), siz+din

(14a/9), söz+ler+din (56b/2), şekk+din (47b/4), ta'ālā+dın (14a/11), tofrağ+dın (80b/2), üst+i+din (12b/2), yol+i+dın (78b/10), yurt+dın (24b/5)

+tın

ot+tın (80b/2)

Eşitlik hali:

+ça/+çe

ança (43a/11), barça (4b/9), barıça (75a/1), kança (52b/2), şunça (21a/5), néçe (7b/10)

Vasıta hali:

Metnimizde vasıta hali olarak +n eki kullanılmıştır: emr+in (11a/5), öz+in (60b/8), bile+n (2b/7)

Yön gösterme hali :

+ğarı/+geri: il+geri (26a/11)

+kırı: taş+kırı (63b/9)

+ra/+re: iç+re (12b/5), üz+re (41b/3), sonğ+ra (12b/7)

2.2.3.7. Birleşik Sözcükler

uşbu < uş+bu “tam bu”

2.2.4. SIFAT

2.2.4.1. Niteleme Sıfatları

yağın ve **uluğrak** mertebe (9b/1), **yarım** yolğa (9b/9), **zinde** dillerdin (11b/2), **mübarek** nefesleridin (11b/4), **uluğ** meşāyih-i kibārlar (12a/6), **cehl** tenlerğa (12b/4), meşhūr buhārā-yı şerīf (13b/1), **uluğ** deryā (15b/11), **hoş** tebālarıdın (24b/5), rast yolğa (3a/2), **yağın** dostların (4a/3), **mübarek** cemāllerığa (25b/5), **yağşi** yolğa (34a/5), **uluğ şūrūşnı** (38a/8), **hağa** yolğa (78b/10), **ahır** ‘ömrleri (69b/6), **mübarek** laṭiflerini (78a/2)

2.2.4.2. Belirtme Sıfatları

2.2.4.2.1. İşaret Sıfatları

ol kişi (1b/8,3b/5, 13b/8), **bul** dünyāda (1b/9), **bul** yollardın (2b/1), **ol** müridlerini (3a/1), **ol** kişini (3a/10), **bul** ṭāyife-yi şūfīlerni (3b/11), **bul** ṭāyifelerni (4a/7), **bul** ma‘niler (4a/9), **ol** bendemge (6a/6), **ol** bendem (6a/6), **şol** vakt (9a/8), **bul** kişige (9b/10), **bul** selāṭīnlik (10b/8), **bul** ‘ādemğa (12a/10), **şol** kéçe (12b/4), **bul** beytni (12b/8), **bul** kişini (13a/11), **ol** kişi (13b/8), **şol** ṭarīka (14a/5), **bul** bābğa (24a/8), **bul** ma‘nīga (24a/8), **bul** menzilde (40b/10), **bul** demni (42a/6), **bul** yollargā (55a/3), **şol** ṭarīka (55b/6), **uşol** cema‘dın (60a/11), **şol** teşrīfğa (62a/4), **uşol** gulāmğa (64b/4), **ol** ādemī (66a/3), **uşol** kavm (67b/10), **şol** ṭarīka (26a/2), **şol** revişka (26a/1), **şol kişi (27b/10)**, **ol** şerī‘atnı (31a/6), **bul** işleri (31b/6), **uşol** vilayetke (35b/10), **bul** sözler (80b/7)

2.2.4.2.2. Sayı Sıfatları

1. Asıl Sayı Sıfatları

tört yol (40b/4), **altı** ‘ālemğa (42b/2), **altı** defter (42b/2), **şeş** defteri (42b/3), **tört** pergāle (58a/3), **yétmiş** kişini (65a/8), **tört** terkini (66a/3), **ékki** cihānda (25a/11), **on ékki minğ** adam (25a/3, 36b/6), **bir** şeyh (28b/3,29b/2), **bir** ay (14a/5), **ékki** ay (14a/5), **üç** ay (15a/10), **on dört** kéçelik (24a/11), **üç** künğaça (10b/4), **bés** növbet (11b/3), **yétti** endamları (11b/6), **yüz minğ** mekr hile (37b/11)

1. Sıra Sayı Sıfatları

ékkinçi yol (40b/6), **üçünçi** yol (40b/7), **törtünçi** yol (40b/7), **minğ élliğ ékkinçi** yılda (29a/7)

2.2.4.2.3. Soru Sıfatları

ķaysı ķavmni (67b/9), **ķaysı** vücūddin (79a/9), **ķaysı** ķavmni (60b/1), **ķaysı** cemağa (60a/10), **ķaysı** birāderler (39b/11), **ķaysı** cānibdin (17b/7), **nige** sariğ turur (63a/5), **né** kim zālīmlerdin (10b/11), **néçe** müddet (9a/8), **néçe** zamān (12a/4), **néçe** kelime (7b/10)

2.2.4.2.4. Belirsizlik Sıfatları

her kün (9a/10, 25a/4, 25a/8), **her** kişi (3a/6, 3a/10, 3b/9, 30b/6, 33a/3, 33a/7, 60a/10), **her** kim (28b/9, 30a/4, 42a/4), **her** kéçe (12b/3), **her** ķavm (60b/2), **her** kimersedin (30b/2) **her** çend (60b/2, 67b/0), **her** ķaysı yarıñğ (78a/4), **her** ķaysı şeyh (78b/9) **her** sözlerni (30a/11), **her** vaķt (32a/2), **her** şürete (33b/5), **her** zamānda (34a/2), **her** meclisde (35b/7), **barça** sözlerni (71a/7), **barça** ħalāyıklar (34b/1), **barça** sülüklerini (14b/3), **barça** memleket (15b/11), **barça** meşāyīħlerde (17a/2), **bir** kün (5b/3, 9b/8, 61b/3) **bir** néçe müddet (11a/7), **bir** ādemni (12b/8), **bir** ten (47b/8), **bir** reng (47b/8), **bir** şopānī (64b/1) **ba’zı** ħulefālarğa (80b/6), **ba’zı** vaķtler (25a/3), **ba’zı** ‘ulemālarınğ (31b/1), **hīç** kim (10a/10), **hīç** cāyda (25a/1), **hīç** şeyh (28b/4), **hīç** sülük

(29a/5), **h̄iç** emr (31b/8), **h̄iç** vaqt (33a/2), **h̄iç** nefis (38b/6), **h̄iç** maḳāmnı (21b/10), **başḳa** cāyda (25a/6), **başḳa** şeyḩni (13b/8) **köp** ḩalāyıḳ (14a/9), **köp** müddet (16b/3), **köp** fayīde (18b/6), **köp** biraderler (38a/5), **filān** zamān (28b/4), **filān** zamānda (29a/2), **filān** vaḳtde (29b/1), **cemī**^c meşayihlerni (18b/6), **tamām** belālar (5a/8), **özge** kimsege

2.2.4.3. Sıfatların Derecelendirilmesi

1. Eşitlik Derecesi

bolḒu dék (77b/1), siz dék (14b/4), deryā dék (15a/11), āfıtab dék (24a/11), tolunay dék (24b/1) ‘anber dék (72b/11)

2. Üstünlük Derecesi

uluḒraḳ mertebege (9b/1)

2.2.5. ZARF

Zarflar, kelime gruplarında sıfatın, fiilin veya başka bir zarfın anlamını etkileyen sözcüklerdir. Müstakil olarak ele alındıkları zaman isim olan bu kelimeler, cümlede kullanıldıkları yere göre zarf olurlar.

Zarflar şu gruplara ayrılarak incelenmiştir :

1. Durum Zarfları
2. Miktar Zarfları
3. Yer Zarfları
4. Zaman Zarfları

5. Soru Zarfları

2.2.5.1. Durum Zarfları

hîç uzun ve kıskıca dép bolmas (2b/5), **hor** körüş (4b/3) **bi'l-küll** üzülüp (6b/4) **yene** keldiler (10b/4), **bî-ser** ü **sāmān** yorıdılar (11b/1), **hem** müteveccih bolur (14a/1), **birden** nūrānīğa körküzür (14a/4), **mübārek** bolğay (14a/8) **tamām** kıldıñız (14b/3), **pāk** kılıñg (14b/9), **biligiçe** mevcut bolur (79), **maħfi** kalmasunlar (19a/7), **maħfiçe** haqq yolıda toğrı kéterler (23a/10), **fevc fevc** kélip (26a/3), **yene** ayturlar (26b/3), **āreste** kılğay (31a/3), **bare bare** abdāl boldılar (35b/9), **karap** oturmağnı (13a/9) **karap** oturup (25b/4), **uluđ** boldılar (21b/3), **elbette** iğerler (38b/9)

2.2.5.2. Miktar Zarfları

andağ bolur (23b/9), **andağ** ta'līm kıldılar (25b/2), **becā** kéltürgeyler (29b/11), **köprek** kıldılar (9b/5), **tızrak** behre-ver bolur édiler (40a/9), **bisyār** kılurlar (24a/9) **köp** uluğ bolğay (29a/11), **köp** şehīd kıldılar (38a/2), **köp** naşihātlar kıldıñız (14b/3), **néme** hāşıl bolur (40/1), **becāy** tevfiķ ve hidāyet bolur (4b/2).

2.2.5.3. Yer Zarfları

anda istikāmet kıldılar (9a/8), **aldılarında** yüzleri kara bolup (55a/2), mescid **içre** oturupdur (12b/5), **taşkarı** çıkmay (63b/11), **üstige** kéldiler (37a/2), **yağın** boldılar (24a/2), **yırac** kaçıp (49b/3)

2.2.5.4. Zaman Zarfları

burun çıkğay (66a/4), **pış kadem** bolsalar (77a/5), **émdi** nef'-i halāyık kılur siz (14a/8), **ba'daz** edā-yı namāz (13b/2), **hemişe** mülazemet-i sultān-ı zamān boldılar (9b/2), **hiçbir**

dem ve **hĩç zamān** ğafil bolmaslar (23b/10), **ba‘de** bilgil (18a/4) **āhirü’l-emr** musallaḩ ve ğālip kēlip (38a/6), **andın kēyin** murādlarığa yēttiler (10b/1), **şol kéçe** bir ademni kördiler (12b/4), **andın sonġra** (12b/7), **kéçe ve küntüz** āh urup (48b/6), **üç künġaça** körünmediler (10b/3).

2.2.5.5 Soru Zarfları

ķandaġ bolur (17b/1), **nige** sarıġ turur (63a/5), **nēme** üçün peşm aydılar (63a/7)

2.2.6. ZAMİR

2.2.6.1. Şahıs Zamirleri

Teklik

1. Şahıs : mén (6a/b, 10b/5, 10b/6, 60a/1, 82b/11, 82a/2)

Çekimli şekilleri şunlardır : mén + inġ (6a/4, 80a/1), mén + ge (82a/3), mén + i (4b/1, 4a/11, 6a/7, 17a/11, 55b/11, 59b/11, 68a/4, 80b/2) manġa (6a/6)

2. Şahıs : sén (10a/4)

Çekimli şekilleri şunlardır : sén + ge (10 b/6), sén + i (10a/2)

3. Şahıs : ol (60b/9, 68a/1) Çekimli şekilleri şunlardır : anınġ (3b/9, anı (6a/4), anınġ+dın (3a/11), anġa (27a/4)

Çokluk

1. Şahıs : biz

Çekimli şekilleri şunlardır : biz + ninġ (28a/9), biz+din (27b/10), biz+ler (16a/1), biz+ler+ni (16a/10), biz+ler+ge (2b/6)

2. Şahıs : siz (10a/3)

Çekimli şekilleri şunlardır: siz + ge (18a/3), siz + ğa (14a/7), siz+din (14a/9), siz + ler (24a/3), siz+ler+ğa (5b/3), siz+ler+ni (70b/4).

3. Şahıs : alar (5a/5)

Çekimli şekilleri şunlardır: alar+nınğ (5a/5), olar+nınğ (73b/3) alar+nı (4b/1), alar + ğa (44a/1)

2.2.6.2. İşaret Zamirleri

Asıl işaret zamirleri *bu* ve *ol'*dur.

Teklik

mundağ (38a/8), anınğ (40b/4), anğa (30b/8), anı (55a/9), anda (12a/5) andın (14b/9)

Çokluk

bular (13b /10), bular + ğa (43a/4), bular + nı (68b/7), bular + dın (75a/8), alar (17a/9) alar+nınğ (2b/7), alar+nı (6a/1), alar+ğa (71b/6)

2.2.6.3. Soru Zamirleri

kim (38a/8), kim+ni (79b/4), kim+ge (58a/4), kim+de (74a/2), kim+din (79b/5), kim+dür (34a/1)

2.2.6.4. Belirsiz Zamirler

barça (13a/5), barça+sı (5b/6), barça+ları (15b/3), başka+nı (4b/7), başka+lar (82b/7), ba'zı+ları (36a/2), birbiri+leri (13b/3), kimerse+ni (75a/2), kimerse+din (30b/2), kimse+ge (33b/6), ne kim (10b/11), herkes (62b/4) her kimğe (81a/5), hiç kim (28b/5)

2.2.6.5. Dönüştürülük Zamirleri

öz (5b/8), öz+i (4b/10), öz+i+din (81a/1), öz+i+ge (4a/3), öz+i+ni (4a/2), öz + inğiz +ni (12a/5), öz+leri (9b/7) öz+leri+din (55b/7), öz+üm (17a/6) öz/ni (48b/5)

2.2.6.6. İlgi Zamiri

ilger+ki (72b/9), efser+de+gi (80b/8)

2.2.7. EDAT

2.2.7.1. Çekim Edatları

andın keyin (10b/1), andın sonğra (2b/2) anıñg üçün (2b/5), def kılmak üçün (5a/5)

2.2.7.2. Benzetme Edatları

balıq **k**ibi (73a/5), derya dék (15a/11) ay dék (24b/1)

2.2.7.3. Bağlama Edatları

ammā : ammā ba`de andağ bilinğler ki (90/4)

bes : bes ma`lum ki (5b/7)

bilen : emirleri bilen yolğa kirmekni

eger : eger kuh u tağlar bolmasa érdi (5a/6)

ger : hidāyet ger meşāyihlerge iktida kılmak

ile : cān ü köngül hūdā ile (23b/1)

ki : beyān ü `ayān kıtur édiler ki atı islām bolğay (29b/3)

kim : talīb ü sadıklar bilinğler kim (40b/2)

u : āyāt u ehādiş bul dēp (31b/6)

ü : ‘ilm ü ‘amel seyr-i esrār turur (42b/10)

ve : bī-nihāyet emr éttiler ve aydılar (9b/11)

vü : cāme vü peşmīn içinde kördiler

2.2.8. FİİL

Türkçede cümlenin temel unsuru olan fiil, incelememizde şu yönleriyle ele alınmıştır:

1. Fiilden fiil yapan ekler
2. İsimden fiil yapan ekler
3. Fiil kip ve zaman çekimi
4. Bildirme
5. Zarf-fiiller
6. Sıfat-fiiller
7. İsim-fiiller
8. Birleşik fiiller

2.2.8.1. Fiilden Fiil Yapan Ekler

-ar-/-er-

çık-ar-ur-lar (6a/10), köt-er-ür (67b/10)

-dur/-dür-, -tur/tür-

Çok kullanılan ve ettirgenlik görevi üstlenen bir ektir.

yağ-dur-dı (38a/10), yan-dur-up (48b/5), köy-dür-gey (68a/7), ol-tur-dı-lar (16b/2), öl-tür-di-ler (49a/1), kél-tür-ür-se (52b/11), kıl-dur-ur (55a/7)

-ğar-/ger-, -kar-/ker-, -kur/kür-

yét-kür-ür (34a/6), öt-ker-ip (46b/2), ot-kur-dı-lar (21a/11)

-l-

Bu ek ünsüzle biten fiil köklerine geldiğinde araya bağlayıcı ünlü girer.

bit-il-ip (47b/3), koş-ul-ur (39a/2), kut-ul-up (47b/5) yay-ıl-dı-lar (24a/11) ögür-ül-gey (67b/3)

-n-

Bu ek ünsüzle biten fiil köklerine bağlayıcı ünlü ile bağlanır.Dönüşlülük eki olarak kullanılan bu ek, bazen edilgenlik eki -l-'nin yerine de kullanılmaktadır.

kör-ün-gey (54b/7) ula-n-ıp (33b/9)

-r-

aş-ur-up (49a/3), tap-ş-ur-dı-lar (15b/4)

-ş-

tap-ş-ur-gey (52a/11)

-gur/-gür-

az-gur-ıp (82a/5), ev-gür-gil (10a/7)

-t-

yara-t-ı bér-di (58a/6), yörü-t-üpdür (5a/3)

-ğuz-/güz-

Bu ek ettirgenlik görevi yüklenen bir ektir.

kör-güz-di (78a/5), tir-güz-di-ler (49a/1) oltur-ğuz-ur-lar (70a/7) tur-ğuz-ğan-ları-n-da (46b/3)

2.2.8.2. İsimden Fiil Yapan Ekler

+a-/+e-

til+e-p (36b/9)

+la-/+le-

kov+la-r-lar (71a/11), bağ+la-r-mén (12a/11)

2.2.8.3. Fiil Kip, Zaman ve Çekimi

2.2.8.3.1. Geniş Zaman

Geniş zaman fiilin ifade ettiği oluş, hareket veya durumun belirli bir zamanda olmayıp, şimdi veya gelecekte yapılabileceğini bildirir. Bu bakımdan geniş zaman ekleri genellikle şimdiki ve gelecek zaman kavramlarını da ifade eder.

-r,-ar/-er,-ur/-ür

Teklik

1.Şahıs: bol-ur-mén (6a/7), kı́l-ur-mén (5b/4), köter-ür-mén (6a/7)

3.Şahıs: çık-ar (28b/3), bol-ur (3b/10), bér-ür (4b/11) al-ur (75a/1)

Çokluk

1.Şahıs: kı́l-ur-mız (73b/9), tur-ur-mız (32a/1), yörü-r-mız (10a/1)

2.Şahıs: al-ur-siz (12a/5), kı́l-ur-siz (14a/8), kör-ür-siz (16a/11)

3.Şahıs: çek-er-ler (71a/11), bol-ur-lar (2b/1), yét-er-ler (72a/3), bér-ür-ler (32b/1)

Geçmiş zamanın olumsuz fiil gövdelerine -mAs- ekinin getirilmesiyle kurulmaktadır:

aç-mas (62b/8), kél-mes (28b/4), bil-mes-ler (4a/11)

2.2.8.3.2. Görülen Geçmiş Zaman

Görülen geçmiş zaman eki ünlü veya sedalı bir ünsüzle biten fiillere geldiğinde değişikliğe uğramaz. Sedasız bir sesle biten fiillere geldiği zaman ünsüz benzeşmesine uğrar ve -t olur.Zaman ekinden sonra gelen şahıs ekleri, ünlü uyumlarına uygun olarak bağlanırlar. Uyumdan kaçan azdır.

-dı/-di,-du/-dü; -tı/-ti,-tu/-tü

Teklik

1.Şahıs: kı́l-dı-m (8a/4), ay-dı-m (28a/9), dé-di-m (28a/11) kör-dü-m (17b/5)

3.Şahıs: yağ-dur-dı (38a/10), tur-dı (5a/2), ay-dı (25b/6), dé-di (68a/5) kı́l-dı (68a/4)

Çokluk

1.Şahıs: kı́l-du-k (13a/7), kél-dü-k (37a/5)

2.Şahıs: kıl-dı-nğız (14b/3), bol-dı-nğız (12a/4)

3.Şahıs: tur-dı-lar (64a/10), ay-dı-lar (1b/7), dé-di-ler (3b/11), bol-du-lar (77b/1), tut-tı-lar (56b/7), yut-tı-lar (11b/11)

Belirli geçmiş zamanın olumsuz fiil kök ya da gövdelerine **-mA-** ekinin getirilmesiyle kurulmaktadır: ayt-ma-dı-lar (72b/9), çık-ma-dı-lar (83a/4), kal-ma-dı (17a/4), kör-me-di (68a/2)

2.2.8.3.3. Anlatılan Geçmiş Zaman

Fiil tabanı + -p(dur/tur) + zamir kökenli şahıs ekleri

Teklik

3.Şahıs: h̄âhla-p-dur (2b/7), kıl-ıp-dur (2b/6), kiriz-ıp-dür (5b/11), yürüt-üp-tür (5a/3)

Çokluk

3.Şahıs: bol-up-dur-lar (75b/10), min-ıp-dür-ler (64a/2), sal-ıp-dur-lar (2a/11)

2.2.8.3.4. Şimdiki Zaman

Fiil tabanı -a/-e/ -y (+dur) + şahıs zamirleri

dé-y-dür-ler (4b/10)

2.2.8.3.5. Gelecek Zaman

Fiil tabanı + (gAy) +zamir kökenli şahıs ekleri

Teklik

3.Şahıs: eyt-gey (31a/6), kél-gey (29b/2), ur-gey (52b/4), körset-gey (2a/8)

Çokluk

3.Şahıs: bol-ğay-lar (4b/6), tur-ğay-lar (60b/3)

Gelecek zaman ekinin olumsuz fiil gövdelerine –mA- olumsuzluk ekinin getirilmesiyle teşkil edilmektedir: bol-ma-ğay (28a/5), kéc-me-gey (3a/9), kéc-me-gey (3a/9)

-ğu/gü + iyelik eki (+dur) gelecek zaman bir örnekte görülmüştür: bolğusıdur (29b/4)

2.2.8.3.6. Emir Kipi

Teklik

1.Şahıs (-Ay/-AyIn): bol-ay (33a/7)

2.Şahıs (-gIl): bol-ğıl (10b/8), bil-gil (18a/4), yan-ğıl (11a/3), çık-қıl (12a/11), tart-қıl (11a/5)

3.Şahıs (-sUn) : қıl-sun (82a/2), oltur-sun (2a/3)

Çokluk

2.Şahıs (-Inğ/-Inğlar): қıl-inğ (14b/7), sal-inğ (17a/9), bér-inğ (58a/4), eşit-inğ-ler (21b/1), kény-inğ-ler (60a/3), bil-inğ-ler (2a/7)

3.Şahıs (-sUnlAr) : kir-sün-ler (2b/11), açıl-sun-lar (25b/8), tut-sun-lar (66a/11), kaç-sun-lar (73a/9)

Emir kipinin olumsuz fiil gövdelerine -mA- olumsuzluk ekinin getirilmesiyle teşkil edilmektedir: ötker-me-sün-ler (55a/10), қал-ma-sun-lar (19a/7), bol-ma-sun (60a/3), bol-ma-sun-lar (25b/8)

2.2.8.3.7. Şart Kipi

fiil tabanı +(-sA)+ iyelik kökenli şahıs ekleri

Teklik

1.Şahıs: otur-sa-m (3b/5), bol-sa-m (4b/9)

3.Şahıs: al-sa (61a/1), ur-sa (66b/10), tap-sa (30b/7), ayt-sa (81a/5), otur-sa (52b/10)

Çokluk

3.Şahıs: yıbar-sa-lar (77b/8), tut-sa-lar (55b/9)

Şart kipinin olumsuz fiil gövdelerine -mA- olumsuzluk ekinin getirilmesiyle teşkil edilmektedir: bol-ma-sa (3a/6), otur-ma-sa (2a/4), çık-ma-sa (67b/2), bol-ma-sa-lar (5a/8)

Fiillerin birleşik çekimleri ér-, é- yardımcı fiilinin görülen geçmiş zaman, anlatılan geçmiş zaman veya şart çekimlerinin basit çekimli kiplere getirilmesiyle kurulmuştur.

Metnimizde kullanılan birleşik çekim örnekleri şunlardır:

Geniş Zamanın Hikayesi

Teklik

3.Şahıs:bar-ur ér-di (5a/9), kıl-ur ér-di (68a/3), yaz-ul-ur é-di (60a/9), kél-ür é-di (37a/9), tur-ur é-di (37a/11)

Çokluk

3.Şahıs: iç-ir-ür ér-di-ler (15a/10), koy-ar ér-di-ler (65b/8), kıl-ur ér-di-ler (12a/10), oğu-r ér-di-ler (13b/2), kör-güz-ür ér-di-ler (14a/5) yürü-r ér-di-ler (65a/11), yürü-r é-di-ler (30a/3)

Geniş zamanın hikāyesinin olumsuz şekillerinin örnekleri şunlardır: tur-mas-lar ér-di (5a/8), yum-mas é-di-ler (25b/2), bol-mas ér-di (5a/7), çık-mas é-di-ler (63b/9)

Geçmiş Zamanın Hikāyesi

Çokluk

3.Şahıs: tur-up ér-di-ler (16a/6), qarap birür édiler (46a/5)

Geniş Zamanın Rivāyeti

Teklik

3.Şahıs: bol-ur é-ken+i (17b/1)

Geçmiş Zamanın Şartı

Çokluk

3.Şahıs: kı1-dı-lar ér-se (12a/9), sal-dı-lar ér-se (11b/11)

2.2.8.4. Bildirme

Geniş Zaman:

Teklik

1.Şahıs: rızādur mén (60a/1), muntazır turur mén (79a/8)

3.Şahıs: haqq durur (41b/10), şoldur (48a/7), andağdur (58a/5) belhīdür (76a/5), cehldür (79a/3)

Çokluk

1.Şahıs: şeyhü'l kāmīl miz (72a/6)

2.Şahıs: lāyık siz (17a/8)

3.Şahıs: niğebānıdın tururlar (4a/6), müştak tururlar (17b/6), maḥcūb tururlar (79a/4), barçadurlar (71b/6), tağdurlar (5b/2), mükemmeldürler (5a/5)

Olumsuz şekli: vücūdumda é-mes miz (42a/2), maḥrem é-mes-dür (43b/1) emr é-mes (31b/8)

Geçmiş Zaman

Görülen Geçmiş Zaman

Teklik

3.Şahıs: na'īn érdi (62a/7), bākī billāh édi (19b/2)

Çokluk

3.Şahıs: yegāne-i devrān érdiler (19b/2), kelīm érdiler (62a/6), peşmīn érdiler (59b/7)

3.2.8.5. Zarf-Fiiller

-a/-e

köter-(e) al-ma-dı-lar (62b/9), yet-kür-e al-mas (28b/5), ur-a (67b/9)

-ıp/-ip, -up/-üp

bağ-ıp (64b/1), çık-ıp (12a/4), iç-ıp (44a/6), yeş-ıp (64b/4), yan-dur-up (48b/5), tol-up (13a/1), köfür-üp (15a/11), üzül-üp (6b/4)

-may/-mey

yum-may (16b/1), adaş-may (47b/7), bil-mey (47a/5)

-mayın/-meyin

sal-mayın (59a/7)

-günça/-günçe

kir-me-günçe (41a/4)

-ğanda/-gende, -kanda

ol-tur-gende (51b/6), bol-ğanda (27b/3), yat-kanda (51b/2)

2.2.8.6. Sıfat-Fiiller

-ğan/-gen, -kan/-ken

ol-tur-ğan (3b/10), sal-ğan (61a/6), kal-ğan+ı (57b/9), tur-ğan (5b/2), öt-gen (39a/1), dé-gen (9a/5), ét-gen+i (14b/4), kél-tür-gen+i (4b/2), dé-gen+ni (62a/7), tap-kan (30b/8), aç-kan+lar+nı (11b/2)

Bazı örneklerde bu ek *-dığı* anlamında kullanılmıştır.

ol-tur-gen-de (51b/1), bol-ğan-da (27b/3,28b/3), yat-kan-da (51b/2)

-ur/-ür

bar-ur+ğa (51b/6), kıl-ur+ğa (28a/4), bol-ur+lar+ın (56b/1)

2.2.8.7. İsim-Fiiller

-mağ/-mek

bér-mağ (82a/8), boz-mağ+ka (49a/7), kél-tür-mağ (18b/5), tap-mağ (58b/11), dé-mek (74b/3), éşit-tür-mek+ke (45a/3), öl-mek (48b/9)

-ış/-iş, -uş/-üş

çık-ış+ke (55b/3), ol-uş+ları+dın (4a/1), bol-uş+lar+nı (13a/10)

2.2.8.8. Birleşik Fiiller

2.2.8.8.1. Yeterlilik Fiilleri

Metnimizde yeterlilik fiili *a/-* fiilidir.Yeterlilik fiil kök ve gövdelerinin sonuna ünsüzlerden sonra *-a/-e* zarf-fiil, ünlülerden sonra *-y* zarf-fiil ekleri getirilerek yapılır. *al-al-may* (47a/2), *kı-l-al-mas* (41a/4), *köter-e-al-ma-dı-lar* (62b/9), *sal-al-mas-lar* (70a/4), *tap-al-mas-lar* (48b/11) *yét-kür-e-al-mas* (28b/5)

2.2.8.8.2. Diğer Birleşik Fiiller

yarat-ı bér-di (58a/6), *çık-ıp bér-di* (59b/5), *çık-ıp kél-ip* (12a/8), *ét-ip kél-ip* (37a/4) *éşit-ip tur-ur* (22b/1), *sal-ıp-tur-lar* (34a/5), *bil-ip kı-l-sa* (54b/10), *kı-l-al-mas* (41a/4), *sal-al-mas-lar* (70a/4) *al-ıp bar-ıp* (48b/5)

2.2.8.8.3. Bir İsim ile Bir Fiilden Oluşan Birleşik Fiiller

naql kı-l- (63a/9), *nazar kı-l-* (64a/2), *ihtiyār kı-lma-* (67a/5) *meyl kı-l-* (2b/9), *yok bol-* (73b/5), *meşgul bol-* (65b/1), *vāşıl bol-* (64b/8), *cem bol-* (5b/3), *ma'kūl bolma-* (78a/6), *baş koy-* (76b/8), *yolğa sal-* (11b/4), *arz ét-* (37a/5), *kevn ü mekân eyle-* (9a/7), *halk eyleme-* (10a/3), *emr ét-* (9b/11), *ziyāret ét-* (13a/2), *teveccüh ét-* (16b/2), *selām bér-* (63b/1)

BÖLÜM 3: DİZİN

A

abdāl dünya ile ilgisini kesip, Tanrı'ya bağlanmış olan

a. 6b/3, 6b/8,35b/9, 45b/6

a.+lardın 71a/9

'abdullah bin beşir (k.a.)

a. 5b/2

āb-ı dehen ağız suyu

ā.+leridin 11b/10

'ābid ibâdet eden

'ā. 43a/5

'acem İranlı

'a. 26b/8

'a.+ğā 24a/10

'āciz âciz

'ā. 37a/5

'ācizlik âcizlik

'ā. 56a/2

aç- açmak

a.-ip 2a/10, 8a/10, 13a/9, 14a/2,
15a/11, 16b/1, 25b/11, 25a/9, 33a/11,
46a/4, 47b/6

a.-қанlarını 11b/2

a.-mas 62b/8

açıl- açılmak

a.-ur 7b/1

a.-sunlar 25b/8

açlık açlık

a.+қа 22b/2

ādāb terbiyeler

ā. 82b/9, 82b/7

ā.+ı 5b/9, 48a/8,56b/3

ā.+larını 30b/1

ā.+larıdın 68b/10

adaş- kaybetmek

a.-mas 80a/2

a.-may 47b/7

ādem insan, adam

ā. 5b/4, 25a/4,27a/3, 36b/6,45b/7

ā.+nirŋ 80b/1

ā.+ni 12b/4

ā.+ğā 12a/11

ā.+ler 80a/5

ā.+lerni 48a/3

ā.+lerge 58a/8

ādemī ademoğlu

a. 31b/2

a.+ge 62b/10

'adīmū'l mişl benzersiz

'a. 83a/8

'adüvv düşman, hasım

'a. 31a/4

āfāk ufuklar

a. 36b/3

āfet-i semāvī Allaktan gelen belalar

ā.+din 27a/5

āfitāb güneş

a. 73b/7,80a/3

a.+ğā 73b/9

ağa büyük kardeş

a. 24b/5

āgāh bilgili

a. 2a/7, 7b/7,10a/6,69b/8

āgāhī haberli ve uyanık olma

a. 50b/9

āgāhīlık uyanıklık

a. 51b/3

āgāhīlik uyanıklık

ā. 51a/11

āgāhlik bilgili olma

ā. 51a/1
ağız yüzde dudakları çevreleyen bölüm
a.+lar 15a/11
a.+larığa 11b/11
ağyār yabancılar
a. 23a/11
āh “feryād” bildirir
ā. 50a/5
āh vāh kūnān feryād ederek
ā. 37b/6
aḥbāb dost
a.+larığa 29a/1
a.+lar 83a/3
aḥbār haberler
ā.+nı 36a/5
āḥir son, son olarak
ā. 17b/3, 34a/7, 36a/10, 38a/3,
50b/11,
57a/1
āḥiret öbür dünya
ā.+de 30a/9,47b/6
āḥirī sonunda, en son
ā. 52b/6
āḥirū’l-emr sonunda, nihayet
ā. 9b/1, 11a/11, 12b/1, 21a/10, 38a/2,
77b/3
ahkām emirler
a. 15b/1, 29b/8, 39a/11,39b/1
ahkām-ı ilāhī-i şerīyye şerîata uygun
hükümler
a.39a/11
aḥkemū’l ḥākīmīn hâkimlerin en
kuvvetlisi
a.+ning 10b/9
aḥmaḳlık akılsızlık
ā.+dın 56b/1

aḥret öbür dünya
a.+de 67a/7
aḥvāl oluşlar
a. 31b/4, 45b/7, 52b/7, 55a/9,73a/3
a.+ğa 15b/6
a.+leri 27a/8
aḥz-ı yed el alımı,tutmak
a. 81b/8
‘aḳaid inanılan şeyler
‘a. 51a/5
‘aḳīde dînî inanış
‘a. 31b/5, 31b/9, 32a/8, 72a/1
‘a.+lerini 51a/5
‘a.+ler 51a/3
‘aḳīde-i ihlāş temiz imân
‘a.+ları 22a/5
‘aḳl akıl
‘a. 24a/8
aḳşâyü’l ḡayāt gayelerin sonu
a. 21b/3
aḳvāl sözler
a. 45b/5
a.+lerini 31b/3
a.+larığa 32a/4
a’lā yüksek
ā.
1b/4,21b/2,38a/11,14b/1,14b/5,19a/1
a.+ğa 44b/1
ā.+dur 32b/10
al- almak
a.-almapdur 53a/3
a.-almay 47a/2
‘alāmat-ı zuhūr meydana çıkan izler
‘a.+larıdın 26b/1
‘alāmet işaret
‘a. 50a/4

- ‘a.+leri 34a/6, 50a/4
- ‘alāmet-i ‘aşk aşkın işareti
- ‘a.42b/11
- ‘alāmet-i meleküt ruhların ve meleklerin
- ‘a.43a/2
- ‘alāmet-i tenhārevīlik yalnızlık alāmeti,belirtisi
- ‘a. 80a/6
- ‘alāmet-i vecd feyzin işaretleri
- ‘a.43a/10
- ‘alāmāt-ı zuhūr meydana çıkan izler
- ‘a.+larıdın 26b/1
- ‘alāmet-i niġān iyilerin belirtisi
- a.+ı 60b/11
- alar onlar
- a. 5a/5, 17a/9, 48a/1
- a.+ nıġ 2b/7,5a/5, 5a/9, 10a/5, 33a/8
- a.+nı 4b/1, 4b/3, 5a/4, 5b/11, 6a/1, 6b/6, 6b/7, 67b/10, 72b/6
- a.+ ġa 44a/1, 60b/8, 71b/6
- al- almak
- a.-ur 75a/1
- a.-ur-siz 12a/5, 12a/7
- a.-urlar 73b/8
- a.-dılar 9b/4, 13a/4, 13a/5, 15a/8, 18b/6, 24a/7, 25b/1, 25a/11, 39b/8, 49a/4, 50b/6, 63b/4, 64b/5
- a.- ġay 29a/3
- a.-ıġ 14b/9, 17a/8
- a.-ıġlar 21b/2
- a.-sunlar 2b/10
- a.-sa 61a/1
- a.-salar 75a/9
- a.-ip 9b/7, 13b/8, 14a/10, 19a/2, 28a/4, 33b/9, 34b/10, 35b/3, 48b/4, 48b/9, 48b/10, 48b/11, 53b/8, 55a/8, 57b/11, 58a/1, 61b/6, 69b/1
- a.- ġan 44a/3
- a.- ur édiler 26a/3
- a.-maslar 32a/6
- a.-a tururlar 77b/2
- aldı ön, ileri; önu, ilerisi
- a.+da 31a/10
- a.+larıda 55a/2
- alel ġuşuş yol yordam gereğince
- a. 39a/4
- a’lem en bilen
- a. 76a/3
- ‘ālem dünya
- ‘ā. 5a/5, 5a/8,21b/5, 25b/6, 26b/8, 26b/9, 27a/9, 32a/1, 40a/9, 40a/10, 40a/11, 41b/2, 41b/2, 41b/2, 41b/3, 41b/8, 41a/1, 41a/3, 41a/4, 41a/5, 41a/5, 41a/6, 41a/7, 41a/10, 42b/4, 42b/4, 42b/4, 42b/5, 42b/5, 42b/5, 42b/6, 42b/6, 42b/8, 42b/9, 42b/9, 43b/2, 43b/3, 43a/8, 43a/8, 72b/3, 76b/7
- ‘ā.+ni 5a/4, 29a/3
- ‘ā.+ ġa 24b/1, 42b/2, 71b/9
- ‘ā.+de 16b/11
- ‘ā.+dın 57b/10
- ‘ā.+ini 34b/8
- ‘ālem-i bāhūt bāhūt ālemi
- ‘ā.42b/5, 43b/2
- ‘ālem-i ceberūt tanrının bulunduğu dünya
- ‘ā.41b/2,42b/4,43a/8
- ‘ā.+ke 40a/10, 41a/5
- ‘ā.+ ġa 41b/2
- ‘ā.+dın 40a/11

‘âlem-i hâhût hâhût âlemi	olsun!”
‘â.43b/2	‘a. 38b/9
‘âlem-i lâhut tanrı âlemi	‘aleyhi’s şalavât “Salavat üzerine
‘â. 41b/3,41a/1,42b/5,43b/2	olsun!”
‘â.+ke 40a/11,41b/8,41a/6	‘a. 66b/11
‘â.+ğa 76b/7	‘aleyhi’s-selâm “Selâm onun üzerine
‘âlem-i melekût tanrının mutlak	olsun!”
hükümdar olduğu âlem	‘a. 2a/2, 2a/10, 3b/4, 3b/7, 3b/8, 4b/4,
‘â.42b/4,42b/8	4a/5, 5b/3, 6a/3, 6a/11, 10b/6, 11a/6,
‘â.+nı 41a/4	11b/1, 11b/8, 11b/9, 11b/10, 11a/8,
‘â.+ke 40a/10, 41a/5	12b/3, 12a/1, 12a/8, 14b/6, 15b/9,
‘â.+dın 40a/10	15a/9, 16b/3, 16a/4, 17b/2, 17b/5,
‘âlem-i melâik melekler âlemi	18a/9, 21b/4, 22a/7, 22a/10, 25b/2,
‘â.+ke 41a/10	30a/2, 30a/7, 32b/1, 57b/7, 57b/11,
‘âlem-i nâsût insanlık âlemi	58b/9, 58a/11, 59a/1, 59a/3, 59a/4,
‘â.41a/7,42b/4,42b/6	59a/5, 59a/6, 61a/8, 61a/10, 62b/8,
‘â.+ke 41a/3	62a/5, 63b/8, 63a/3, 63a/8, 65a/2,
‘â.+dın 40a/9,76b/7	65a/4, 65a/6, 67b/3, 67b/8, 68a/2,
‘âlem-i ra’nâ hoş görünen âlem	69b/3, 70b/8, 71b/1, 78b/1, 78b/7,
‘â. 26b/9	78a/11, 79b/11
‘âlem-i rûhânî rûha ait âlem	‘a.+nıng 11b/4
‘â .+de 21b/5	‘a.+nı 16a/11, 36a/4, 59b/10, 63a/4
‘âlemîn dünyalar	‘a.+ğa 30a/8
‘â. 1b/3	‘a.+dın 1b/7
‘âlem maķâm makam bilen	‘aleyhi’s şalavâtü ve’s-selâm “Selâm
‘â. 39b/9	ve salavat üzerine olsun!”
‘âlemü’l hayvânât hayvanlar âlemi	‘a. 16a/7, 66b/11
‘â. 41a/7	‘âlî yüce, ulu
‘âlemü’l ervâh canlar âlemi	‘â. 9a/9
‘â.+harnı 69b/1	‘âlim çok okumuş, bilgin
‘âlemü’l lâhut tanrı âlemi	‘â. 8a/8, 48a/4, 64a/4, 72b/4
‘â. 41a/1	‘â.+nı 74b/6
‘aleyhimü’l islâm “İslâm üzerlerine	‘â.+dın 73a/8
olsun!”	‘â.+lerining 73a/1
‘a.+nı 39a/10	‘â.+ler 4b/4
‘aleyhimü’s selâm “Selâm üzerlerine	‘a.+lerni 4b/2

- ‘**ā**.+lerğa 4a/11
- ‘**ālim-i mutaşavvuf** tasavvufu uğraşan
bilgin
‘**ā**. 2a/4
- ‘**ālimrak** daha çok okumuş, daha bilgin
‘**ā**. 81a/4
- allāh** Tanrı
a. 2a/2, 5b/7, 5a/11, 6b/4, 6a/2,
22b/4, 27a/4, 30b/5, 32b/2, 32b/7,
35a/4, 70b/9, 72b/5, 74b/4, 75b/7
a.+nı 54a/6
a.+ım 28a/11
- alt** yere bakan kısım
a. 61a/1
- altı** altı
a. 42b/2
- a‘**māl** işler
‘**ā**. 42b/8
- āmed** gelme, geliş
a. 37b/2
- ‘**amel** iş, niyet
‘a. 2b/3, 31a/6, 31a/10, 34a/9, 37b/4,
40b/5, 42b/10, 45b/6, 45a/2, 73a/3
‘a.+leri 47b/10
‘a.+lerin 44b/6
‘a.+lerini 56a/4
- ‘**amelü’l ins** insanın işi
‘a. 14a/6
- ‘**amelü’s şakaleyn** insanın ve cinlerin
işi
‘a. 14a/6
- ‘**āmil** sebep
‘**ā**.+din 4a/7
- āmīn** “Ya Rab duamızı kabul eyle”
‘**ā**. 83a/10
- ammā** amma, fakat
a. 9a/4, 18a/4, 21a/1, 23a/6, 24b/11,
31a/4, 31a/8, 37a/5, 38b/6, 43a/6,
43a/8, 51b/9, 52a/6, 54b/8, 56a/5,
57b/9, 58a/4, 62a/9, 66b/8, 72a/7,
73a/3, 73b/2, 73b/9, 76a/4
- ammāü’s sāl** soran
a. 7b/9
- ān** lahza
‘**ā**. 1b/6, 9a/9, 37b/10, 42a/2, 38a/3,
31b/9, 36b/9, 36b/10,
52b/6, 53b/5, 63b/1
- anğa** ona
a. 7b/5, 24a/4, 27a/4, 28b/9, 30b/8,
37a/5, 64b/7, 69a/2, 68b/11, 68a/4,
78a/5, 82b/5
- ana** anne
a.+sıdın 24b/6
- ‘**ānī** alçak gönüllü
‘**ā**. 20b/8
- ança** o kadar, o şekilde
a. 43a/11
- ānçünīn** böyle, bunun gibi
‘**ā**. 31b/8, 52b/6, 76a/3, 80a/6
- ānçünān** böyle, bunun gibi
‘**ā**. 25a/2, 31a/1, 38a/4
- anda** onda
a. 5b/4, 9a/8, 12a/5, 16a/6, 17a/10,
59b/9
- andağ** o şekilde, öyle
a. 6b/3, 6a/9, 6a/10, 9a/4, 13b/6,
15b/10,
15a/1, 15a/4, 21b/3, 23b/9, 25b/2,
29a/3, 29a/9, 30a/6, 31a/6, 31a/7,
32b/4, 32b/5, 32a/5, 33b/4, 35b/6,
38a/9, 54b/3, 54b/6, 56a/9, 61b/2,

- 65a/10, 66b/5, 67a/5, 68b/1, 69b/10,
69a/10, 71a/5, 71a/9
a.+dur 58a/5
- andın** ondan, oradan
a. 2b/2, 2b/3, 2b/10, 3a/2, 4a/3,
5a/10, 8a/8, 9b/7, 9a/6, 10b/1, 12b/7,
12a/6, 13b/7, 13a/1, 13a/3, 13a/7,
13a/7, 14b/7, 14b/9, 14b/10, 15b/5,
15a/4, 25b/9, 27a/9, 29b/4, 29b/5,
33b/4, 33b/9, 39a/1, 40b/5, 40a/11,
41a/5, 41a/6, 45b/1, 46a/1, 46a/5,
47b/4, 52a/7, 54a/7, 59b/9, 75a/9,
76a/9, 76a/10, 79b/7, 80a/4, 83a/1
- āngāh** ondan sonra
ā. 53a/10
- ān kes ki** o kimse ki
ā. 66a/2
- anı** onda
a. 6a/4, 14a/11, 55a/9, 60b/3, 69a/6,
69a/11, 70b/9, 71a/4
- anınġ** onun
a. 2b/5, 3b/9, 5b/9, 7a/8, 23b/6,
27a/7, 28b/4, 28b/4, 28b/9, 29b/2,
29a/2, 29a/4, 29a/5, 29a/6, 30b/10,
30a/9, 31a/1, 32b/2, 32b/7, 32a/5,
40b/4, 41a/8, 42b/9, 42b/10, 42b/10,
43a/2, 43a/10, 45a/6, 46b/7, 46a/11,
49a/7, 50a/11, 52b/1, 53a/1, 55a/8,
58a/6, 60b/1, 60b/5, 62a/7, 62b/7,
70b/10, 71a/1, 72b/6, 72a/10, 78b/11,
81a/2
a.+dın 3a/11
- anla-** anlamak
a.-p 21b/2, 48a/9
a.- ġanlar 23a/7
a.- ġuçı 25a/7
- anġla-** anlamak
a.-may 31b/3
- ān-makām** makamda
ā. 37a/11
- ān-zamān** o anda
ā. 6b/5, 38b/1
- ‘arabī** Arapça, Arap dili
‘a. 8a/3
- ara** kişilerin birbirine karşı olan durumu
a.+ larınġızda 5b/5
- ārām** durma; karar kılma
ā. 44a/2
ā.+da 6a/7
ā.+ sıġa 77a/11
ā.+sıda 34b/1
ā.+sıdın 6b/7
- ārāy** süs
ā.+larıġa 25a/8
- ārā-yı ġanūn**
ā. 82b/11
- āreste** süslenmiş
ā. 31a/3
- arıġ** arı, temiz
a. 48b/6
- ‘ārıza** aksama; bozukluk
‘a. 77b/6
- ‘ārif** bilen, bilgili
‘ā. 22a/3
‘ā.+ler 75b/6
‘ā.+lerġa 8b/5
‘ā.+lerdin 40b/1
- ‘ārifān** arifler
‘ā. 39a /6
- ‘ārif billāh** marifeti Allah’a vasıl olan
‘ā. 22a/3, 34a/2, 35a/10

- ‘ārif-i ‘āşık** aşıkların bileni
‘ā.+lar 45b/4
- ‘ārif-i kāmīl** alimlerin bileni
‘ā.+ler 4b/5
- arż** genişlik
a. 17b/6, 37a/5
a.+ımızınġ 37a/4
- ārzū** istek
ā. 3b/5
- ārzū-yı ḥased** kötü istek
ā. 9b/4
- ‘arżü’l ḥürmet-i mevlānā** Mevlana saygısı gösterme
‘a. 28a/11
- āşār** izler, işaretler
ā.+larını 13a/1
- āşār-ı marazīyye** hastalıkların işaretleri
ā. 51a/8
- āşār-ı mertebe** derece işaretleri
ā.+leri 34a/6
- aşhāb** sahipler
a. 29a/1, 78a/4, 79b/8
a.+ları 16a/7, 29a/7, 69b/3
a.+ larınınġ 80a/1
a.+larıġa 25b/3, 27a/1, 59a/1, 60a/6
a.+lar 5b/5, 25b/4, 27a/2, 29a/8, 60a/5, 78a/2
a.+ larġa 16b/1
a.+ larınġızke 82a/1
a.+ larınġızge 18a/3
- aşhāb-ı etbā’** hizmet edenler
a. 71b/3
- aşhāb-ı ġayr** yabancılar
a. 66b/7
- aşhāb-ı resūl ekrem** Hz. Muhammed’e tabi olanlar
a. 28a/6
- aşhāb-ı resūlullāh** Hz. Muhammed’e tabi olanlar
a. 58b/6
- aşhāb-ı vaqt** zamanın ashabı
a.+leri 2b/2
- aşhābü’l kirām** Hz. Peygamberin değerli arkadaşları
a. 26b/5
- aşl** asıl, esas
a. 73a/9
- aşl-ı külāh** derviş başlığının aslı
a. 57b/10
- ‘āşī** karşı gelen
‘ā.+lerġa 8b/2
- ‘asker** er
‘a. 9a/10
‘a.+ler 9a/11
- ‘askeriyye-i zamān** zamanın askeri
‘a. 37b/9
- ‘aşr** yüzyıl
‘a. 34a/1, 76a/7
‘a.+da 71b/5
‘a.+ıda 78b/5
- ‘āşık** hak aşığı
‘ā. 6a/6, 6a/7, 24b/4, 25a/5, 25b/7
‘ā.+lar 67b/5
‘ā.+larını 48b/8
‘ā.+ larġa 8b/5
- ‘āşıkān** Hak aşıkları
ā. 36b/6
- ‘āşık-ı şādık** gerçek hak aşığı
‘ā. 50a/5
‘ā.+lar 24b/5, 25/a/2, 27/b/2, 49a/7
- ‘aşk** sevgi

a. 41b/6, 43a/10, 48b/8, 48b/11,
66a/1

‘a.+nı 48b/9

‘a.+ka 48b/5

‘a.+t1 6a/5

aşur- aşırmak, geçirmek

a.-up 49a/3

ata ata, baba

a. 24b/6

at- (I) atmak

a.- ar sizler 24a/3

aṭ (II) binek hayvanı

a.+dın 64b/3

at (III) isim

a.+t1 29b/4

a.+ları 28a/1

ateş-i dūzah cehennem ateşi

a. 68a/7

āteş nefis nefis ateşi

ā. 13b/1

‘avāmü’l nas cahil halk

‘a.+ğa 18b/2

‘avārif iyilikler, bağışlar

‘a. 71b/4

‘a.+de 34a/1

āvāz ses, sedâ

ā. 63b/2

āvāze şöhret, ün

ā. 21b/9

ā.+lerni 21b/8

avuç elin iç tarafı

a. 79b/3

ay (I) yılın on iki bölümünden biri

a. 14a/5, 15a/10

a.+ıng 68a/7

a.+t1 69b/7

ay (II) gök cismi

a. 16a/9, 24b/1, 25b/10, 80a/1

ay- (III) söylemek

a.- 80a/1

a.-dım 28a/9

a.-dı 25b/6

a.-dılar 1b/7, 1b/10, 2a/2, 3b/4, 3b/7,

3b/9, 4a/5, 4a/10, 4b/4, 5b/2, 5b/3,

5b/4, 6a/3, 9b/11, 10b/4, 12a/3,

12a/11, 12b/8, 13b/1, 14a/7, 14b/2,

14b/7, 16a/4, 16b/7, 17a/11, 17b/2,

17b/4, 17b/8, 19a/10, 22a/9, 23b/6,

27b/1, 27a/1, 27a/2, 27b/2, 27b/7,

28a/11, 28b/3, 28b/10, 29b/1, 30b/2,

31a/5, 32b/8, 32b/9, 35b/6, 37a/3,

39a/2, 41b/10, 42a/11, 52b/8, 54b/3,

57b/2, 58a/2, 58a/9, 59a/1, 59a/5,

59a/6, 59a/8, 59a/10, 59b/9, 59b/11,

60a/1, 60a/6, 60b/4, 60b/10, 61a/2,

61a/10, 62a/4, 62b/2, 62b/3,

62b/6, 62b/10, 63a/1, 63a/5,

63a/6, 63a/6, 63a/7, 63a/10, 65a/3,

65a/5, 65a/7, 65b/8, 65b/8, 66b/1,

66b/2, 66b/6, 67b/8, 68b/1, 68b/2,

69a/1, 70b/8, 71b/1, 74a/2, 75b/8,

76b/11, 77a/8, 78a/8, 80a/1

ayağ ayak

a. 23b/3

a.+larında 62a/7

‘ayān belli, açık

‘a. 15b/2, 28b/8, 29a/1, 29b/3, 33b/6,

44a/8, 45a/11, 45b/1

āyāt kur’an cümleleri

ā. 31b/6

ayāz (k.a.)

a. 64a/5

āyet-i kerīme kutsal âyet

ā. 7b/9

āyīne ayna

ā10b/10

ā.+sini 33a/11

āyīne-i dil gönül aynası

ā.+lerini 47b/6

‘āyişe (k.a.)

‘ā. 59a/5, 59a/6

aylantur- döndürmek, çevirmek

a.-up 9a/7

a.-dı 5a/2

‘ayn aslı; bir şeyin tıpkısı

‘a. 9a/9

ayt- söylemek

a.-ur 6a/4

a.-urlar 2b/3, 14a/11, 26b/3, 29a/11,
31b/3, 31b/11, 45a/9, 53b/10, 55b/11,
62a/2, 72b/7, 72b/8, 73a/3, 73b/9,
73b/10, 79a/8, 80b/7

a.-arlar 46b/7

a.-ıpdurlar 4b/9, 41a/7, 61b/2, 63b/11,
69b/10, 71b/5, 75b/4, 81b/5

a.- mġ 82a/1

a.-sa 81a/5

a.-ıp 71b/1

a.- ur édiler 47a/3

a.-madılar 72b/9

‘azāb işkence, keder

‘a. 4b/3, 6b/6, 6b/7

a‘zām büyük

a. 39a/9, 44b/6, 45a/9, 47b/9, 50b/4,
57b/2, 60a/6

a.+ ġa 45b/9

a.+ larġa 45b/5

a‘zām-ı ceġl cahilliğin büyüklüğü

a.+dür 79a/3

a‘zā-yı zāhir görünen üyeler

a. 53b/8

az- azmak, yoldan çıkmak

a.-gur 82a/5

a.-ıp 34b/1

‘azīm büyük,ulu

‘a. 15b/6, 18b/6, 26b/6

‘azīmetlik azimetlik

‘a.+ni 56a/6

‘azīz muhterem, saygın

‘a. 53b/5, 3a/1

‘a.+ni 52b/3

‘a.+ge 52b/11

‘a.+ler 26a/11, 49b/2, 56b/3, 66b/5,
69a/1, 70a/6

‘a.+lerdin 24b/7, 25a/11

‘azīzlik azizlik

‘a.+ni 52a/10

‘azīzü’l kirām şerefli muhteremler

‘a.+ ġa 7b/3

‘azm niyet, karar

‘a. 36b/5

‘a.+iġa 51b/6

‘a.+idin 66a/6

ā‘zamü’l ġalāyık yaratılmışların

çokluğu

ā. 18a/2

B

bā-‘ālemi afāk ufukların dünyası ile

b. 36b/3

bā-‘aşıķān aşıklarla

b. 37b/6

bāb kapıtr

b.+ ġa 24a/8

- bā-cemī'** bütünüyle
b. 16a/7, 26b/5
- bā-cüvānān** genç ile
b. 37b/7
- ba'dāz** sonra
b. 13b/2, 80b/5
- ba'de** sonar
b. 9a/4, 14b/1, 16a/4, 18a/4, 21a/1, 22a/7, 38b/6, 52b/6, 57b/10, 58a/4, 58b/1, 58b/1, 58b/2, 58b/3, 67a/6, 76a/4
- ba'dehū** ondan sonra
b. 4b/11
- ba'de-zān** ondan sonar
b. 13b/3, 13b/11, 14b/6, 15b/9, 16b/3, 66a/7
- ba'de'z-zindegānī** hayattan sonra
b. 78b/5
- bağır** ciğer
b.+ların 48b/5
- baği** serkeşlik,azgınlık
b. 83a/9
- bağla-** bağlamak
b.-r men 12a/11
b.-dılar 26b/1
b.-ğanlar 23a/6
- bā-ḥaber** bilgi, havadis ile
b. 81a/5
- bā-ḥaqq** Hak ile beraber
b. 50b/9
- bā-ḥalāyık** insanlar ile beraber
b. 52a/3
- bā-ḥallākullāh** yaratıcı Allah ile beraber
b. 80a/8
- bā-hemrāh** yoldaş ile
b. 36b/5
- baḥışla-** baḥışlamak
b.-dılar 64b/6
- baht-ı şerīf** şerefli baht, kader
b. 77b/11
- bāhūt** bahut
b. 41b/4, 41a/3, 42b/5
b.+ke 40a/11
- bā-itikād** gönülden bağlanarak
b. 68a/6
- bağ-** bakmak
b.-ıp 64b/1
- bākī** kalıcı
b. 24b/2, 54b/9, 79a/6
- bākībillāh** (k.a.)
b. 19b/2
- balık** balık
b. 73a/5
- bāl-i himmet** yardımın kanadı
b.+ke 51b/11
- bālīg** son mertebeyi bulan
b. 74a/8
- bāmdād** sabah, seher vakti
b. 13b/2
- bā-emr** emir ile
b. 12a/7
- ba-mīr-i meşāyihullāh** Allah yolundaki şeyhlerin emīri ile
b. 42b/7
- bar** var
b. 19b/5, 33b/5, 69a/8
- barça** bütün, hepsi
b. 4b/9, 13a/5, 14b/3, 15b/11, 16b/10, 17b/5, 17a/3, 29b/7, 30a/1, 30a/2, 34b/1, 34b/10, 63b/10, 70b/6, 71a/7,

- 76b/8
- b.+ ğa** 66b/9
- b.+sı** 5b/6, 10b/4
- b.+sın** 14b/4
- b.+ları** 15b/3, 16a/3, 16a/8, 21a/3, 25a/5, 59a/10, 60a/4, 63a/5, 64a/4, 65a/8, 70a/8
- b.+larını** 76b/9
- b.+larıdın** 77a/8
- b.+lar** 38b/2
- b.+dur** 12a/6
- b.+durlar** 71b/6
- bar-** varmak, gitmek
- b.-urlar** 7b/3, 17b/8, 33b/10
- b.-dılar** 13b/8, 64a/11
- b.-ğaylar** 52b/4
- b.-ıp** 11a/3, 25a/6, 39a/1, 48b/10
- b.- ğanlarında** 9b/9
- b.-urġa** 51b/6
- b.-mak** 79a/2
- b.-ur érdiler** 9b/8
- bar.-almaslar** 48b/10
- bare bare** parça parça
- b.** 35b/9
- bārekallāh** “Allah mübarek etsin”
- b.** 14b/5
- barıça** bütünüyle
- b.** 75a/1
- bar** olan
- b.+ın** 74a/2
- bārīk** ince düşünen
- b.+** 62a/10
- baş** baş; öncü
- b.** 12b/3, 47b/7, 49a/11, 60b/1, 67b/7, 67b/10
- b.+ mġga** 49a/11
- b.+ mġge** 58a/3
- b.+ı** 11b/3
- b.+ıda** 64b/1
- b.+ların** 76b/3
- b.+larını** 16b/3
- b.+ larıġa** 63a/9, 65b/7, 68b/5
- b.+larıda** 61b/7, 61b/11
- b.+larıdın** 61b/5
- başka** başka
- b.** 13b/8, 25a/6, 27a/7, 37b/9, 37b/9, 39a/7
- b.+mı** 4b/7
- b.+lar** 82b/7
- başla-** başlamak
- b.-rlar** 70a/11
- bā-ṭahāret** temizlikle
- b.** 56b/7
- batıl** boş, beyhude
- b.** 2a/5
- bāṭın** gizli
- b.** 5b/10, 21a/2, 42b/9, 42a/3, 53b/8, 76a/1
- b.+ ğa** 65b/1
- b.+da** 23a/8
- b.+dın** 70b/1
- b.+ları** 71b/8, 72a/9, 73a/6, 73a/6
- b.+ların** 31a/4, 74b/4
- b.+larını** 56a/6
- b.+larıda** 69a/6
- b.+larıdın** 74b/10
- b.+lardın** 13b/4
- bāṭınī** sır ve hakikatle ilgili
- b.** 53a/7
- bā-vücūd** vücut, varlık ile
- b.** 18b/1

- bayed** gerekli
b. 22a/4, 45b/11, 53b/5, 55a/9, 56a/4
- bayezîd-i devrân** zamanın Bayezîdi
b. 39b/4
- bayezîd-i bestâmî** (k.a.)
b. 62b/6
- bâ'zân** bazen, vakit vakit
b. 52b/4
- bâz-bân** doğancı, kuşçu
b. 54a/10
- ba'zî** birazı, bir kısmı
b. 25a/3, 31b/1, 31a/3, 33b/5, 35a/9,
61a/6, 68a/8, 75a/1, 78a/4, 79a/8,
80b/6
b.+ları 36a/2
b.+larıdın 36a/3
- be-'âlem-i melekût** tanrının mutlak
hükümdar olduğu aleme
b.+ke 40a/10
- be-'âlem-i nâsût** maddî, beşerî aleme
b. 42b/4
- be-bereket-i tabiat** tabiatın bereketiyle
b. 78b/4
- becâ** erinde; uygun
b. 10b/10, 11a/5, 29b/11, 30b/1,
33a/9, 42a/6, 44b/6, 51a/8, 51a/9,
60b/2
- be-cân** cana, can ile
b. 56b/7
- be-cânib** tarafa, tarafta
b. 37b/9
- becây** yerine
b. 4b/2
- be-çend** birkaçıyla
b. 77b/9
- bed** kötü, çirkin
b. 36b/9
- beden** gövde, vücut
b. 23b/4
b.+i 23b/3
b.+ige 81a/10
- bidârü'l bekā** ahiret yurduna
b.+ ğa 82b/2
- bedel** karşılık
b. 54a/9
- bedrçe** bedir gibi
b. 38a/6
- bed-rest** kurtuluş
b.+ige 3a/5
- be-fenâ** kötülükle
b. 81a/3
- be-güş** kulak ile
b. 21a/8
- be-hemîn** tıpkı bununla, bu bile
b. 51a/1
- be-hizmet** iş ile
b. 77a/9
- behre** hisse, pay
b. 13b/7, 13a/5, 17a/9, 25b/1, 26a/3,
32a/6, 44a/3, 47a/2, 47a/2
- behre-i tarîk** yolun hissesi
b. 55a/6
- behrever** hisse ve nasîbini almış
b. 12a/7, 13b/5, 14a/9, 16b/11, 24b/4,
33b/2
- behr-i nefis** nefsin payı
b. 65b/5
- be-hürmet** saygıyla
b. 66b/7
- be-ittifâk** sözleşmeyle
b. 39b/8
- beķā** devam, bakilik

- b.** 81a/3
- be-kābillāh** Allah'ta baki olma hali
- b.+ ğa** 44b/5
- be-ķablen** öncelikle
- b.** 63b/5
- be-ķarār** süreklilikle
- b.** 46a/3, 69b/11
- be-ķuvvet** kudretle
- b.** 61a/11
- belā** afet, kötülük
- b.+nı** 5a/4
- b.+ ğa** 46b/6
- b.+lar** 5a/8
- b.+ larnığ** 75a/4
- belalü'd-devām** kötülüklerin devamlılığı
- b.** 78a/7
- belde-i buķārā** Buhara şehri
- b.+ ğa** 9a/7
- beldetü'ı fāhıretü'ı buķārā** buharanın kıymetli şehri
- b.** 19b/10
- belķ** (y.a)
- b.+din** 26b/11
- be-libās** elbise ile
- b.** 68a/6
- belki** ihtimal
- b.** 6a/9, 8a/1, 9b/6, 21b/10, 24b/6, 24a/10, 26b/4, 29a/4, 31a/7, 42a/2, 53a/4, 56b/5, 71a/11, 79a/3
- be-maķām-ı ehl-i 'ırfān** bilenlerin makamında
- b.** 39b/5
- bende** köle, bağlı; kul
- b.** 6a/4, 75b/2
- b.+ ge** 66a/4
- b.+m** 6a/6
- b.+mge** 6a/6
- b.+sini** 4a/2
- b.+sige** 70b/9
- b.+n** 33b/7
- b.+lerge** 37b/3
- bendelik** kulluk
- b.** 50a/11
- berāber** birlikte bulunan
- b.** 28b/4
- berāy** için, maksadıyla
- b.** 37a/7
- ber-dār** asılmış
- b.** 44a/11
- be-reftār** davranışla
- b.** 68a/6
- berg** yaprak
- b.+in** 65a/4
- berg-i giyāhlar** taze ot yaprağı
- b.** 15a/5
- berı** sālım, kurtulmuş
- b.** 34a/11
- be-riyāzet** nefsi kıarak
- b.** 10a/8
- ber-ķarār** kararlı, devamlı
- b.** 5a/5, 5a/6, 5a/8, 5a/10, 79b/3
- ber-pış** önde
- b.** 82b/3
- berü** kişiye daha yakın olan uzaklık
- b.** 37b/9
- bes** çok
- b.** 3b/11, 3a/5, 3a/10, 4b/2, 4a/7, 5b/6, 5b/7, 5b/11, 30a/4, 31b/9, 31a/5, 32b/1, 33b/7, 33a/1, 33a/7, 35a/4, 38b/8, 39b/3, 50a/3, 52a/4,

- 54b/4, 58b/4, 60b/5, 63b/3, 66a/5,
67a/3, 68a/5
- be-şifātullah** Allah'ın sıfatıyla
b. 80a/8
- beşāret** müjde, muştu
b. 16a/10, 18a/4, 27b/7
- beşig** bir şeyin doğup büyüdüğü yer
b.+ide 21b/5
- be-tahkīk** araştırmayla
b. 3a/10, 16b/8, 16a/11, 17b/4, 27a/7,
29b/6, 29a/3
- be-tahkīk-i sülūk** yolu tahkik ederek
b.14b/3
- be-tarīk** yol ile
b. 55b/2, 68a/3, 76b/2, 77b/9
- be-tarīk-i cezb** cezb yoluyla
b. 52a/3
- be-tarīkū't tīz** ince bir yol ile
b.+ge 33a/9
- beyābān** kır, çöl
b+da 4a/8
- beyān** anlatma, bildirme
b. 15b/2, 28b/8, 29b/3, 29a/1, 30a/1,
34a/1, 41a/6, 44a/8, 45b/1, 45a/11
b.+ları 73a/1
- beyān-ı 'ayān** açık anlatma
b.46a/5
- be-yer** yer ile
b.+i 52a/2
- beyhūde** boş
b. 10a/2, 31b/3, 45a/8, 46b/2
- beyt**
b. 6b/8
b.+ni 12b/8
b.+i 82b/4
- be-zāhir** açık olarak
b. 80a/9
- bezm** meclis
b. 65b/5
- becā** yerinde, uygun
b. 4b/2
- bél** bel
b. 23a/6
- bér-** vermek
b.- ürmén 68a/5
b.-ür 4b/11, 7a/9, 67a/1, 68a/8, 52a/8
b.-ürler 32b/1
b.-di 64b/7
b.-diler 7b/5, 7b/11, 11a/8, 12b/6,
13a/6, 15b/3, 15b/10, 16a/10, 19a/3,
26b/1, 26b/2, 28a/4, 32b/5, 35a/2,
35a/10, 39b/1, 39b/3, 39a/7, 45a/11,
46a/1, 48a/11, 58b/9, 58a/1, 58a/2,
59b/5, 63b/1, 64b/4, 64b/5, 64b/6,
66b/6, 67b/11, 69b/1, 69b/3, 69b/6,
69a/3, 70a/8, 78b/8
b.-gey 55b/8, 53b/5
b.-ing 58a/4
b.-se 35a/4
b.-ip 4b/6, 4b/6, 4a/4, 8b/4, 8a/10,
8a/10, 21a/11, 24a/4
b.-ipdürler 62a/11
b.-mediler 56b/4
b.-sünler 29a/9
b.-ür édiler 12b/4
b.- maḵ 82a/8
b.-gey 53b/1
b.- ing 27b/10
b.- güçilerdin 4b/6
b.-ür édiler 3a/3
- bérmağlık** vermeklik
b. 58b/7

bés beş	bī-ḥesāb hesapsız
b. 11b/3	b. 9b/4
bızā‘at sermâye, bilgi	bī-ḥıdmet hizmetsiz
b. 76a/5	b. 10b/9
bī-nihāyet sonsuz	bi-ḥod kendinden geçmiş olan, çılgın
b. 79a/7	b.+ı 54b/8
bī-ārām durup dinlenmeyen	bi-ḥodlik çılgınlık
b. 50a/5	b. 53a/11, 53b/1, 53b/3
bīat kabul ve tasdik muâmelesi	bihter daha iyi
b. 66b/6, 78a/9, 80b/10, 82a/2, 82a/3	b. 54b/2
bī-behre mahrum, nasipsiz	bihterek daha iyi
b. 3a/7, 43a/8, 46a/11	b. 55b/7
b.+dür 53a/2	bihterīn en iyi
bī-bereket-i iṣān velinin bereketiyle	b. 59a/9
b.52b/4	bī-ihtiyārlik kendiliğinden, elde olmayarak
bī-çigüne nasılsız	b. 53b/3
b. 53a/10	bī-īmān imânsız
bī-çün niçinsiz	b. 56a/11
b. 53a/10, 54a/4	bī-istimdād yardımsız
bī-dār uyanık	b. 19b/10
b. 15a/7	bī-kār işsiz
bid‘at peygamber zamanından sonra dinde meydana çıkan şey	b. 31b/6, 53a/2, 55a/4
b. 31b/4, 47a/4	b.-ı dünyā 75b/10
bī-fehm anlayışsız	bī-ḳarār kararsız
b. 31b/2	b.+ı 54b/8
bī-gāne kayıtsız, ilgisiz	bī-ḳarārī kararsızlık
b. 23a/10	b. 50a/5
bigū gibi	bilād-i ‘arab ve ‘acem Arap ve Fars memleketleri
b. 82a/1	b. 24a/10
bi-ḥāb uykusuz, uyanık	bilā-pes arkasız
b. 50a/6	b. 64a/9
bi-ḥaber habersiz	bi‘l-‘arab Arap ile
b. 46b/1, 46a/10	b. 27a/10
bi-hemtā benzersiz	bil- bilmek
b. 64a/6, 64a/8	

- b.-ür** 2b/2, 42a/5, 70b/10
- b.-ürler** 2b/1, 2b/3, 54a/4, 55b/7, 55b/7, 66b/11, 70b/1
- b.-ipdür** 42a/5
- b.-diler** 13a/10
- b.-gey** 52a/11
- b.-geyler** 29b/8
- b.-dingler** 21a/2
- b.-gil** 18a/4
- b.-ing** 8a/6, 14b/3
- b.-ingler** 2a/7, 7b/7, 9a/4, 21b/1, 26a/9, 27b/3, 29b/6, 34b/8, 40b/2, 44a/3, 58b/4, 65a/9, 66b/5 **b.-ip** 4a/8, 9b/7, 33b/4, 35a/11, 40b/5, 43a/5, 45b/5, 48a/4, 49a/9, 52a/11, 53a/9, 54b/10, 56a/4, 56a/7, 67b/1, 72a/11
- b.-sünler** 37a/4
- b.-se** 56a/7
- b.-seler** 32a/8, 47b/9, 52b/9
- b.-mesler** 4a/11, 21b/10, 21b/11, 56b/2, 69a/6
- b.-mey** 47a/5
- b.-ürédiler** 44b/7
- b.- mepdürler** 31b/11
- bilen** ile, birlikte
- b.** 2b/7, 2a/2, 2a/3, 2a/4, 3b/5, 3b/9, 3b/9, 3b/10, 3b/10, 4b/8, 4a/2, 4a/6, 4a/6, 5a/2, 5a/3, 5a/4, 6b/1, 6b/2, 6a/4, 6a/6, 6a/7, 9b/7, 10b/9, 10a/1, 10a/11, 11b/6, 11b/7, 11b/8, 12a/8, 13a/10, 14b/9, 14b/9, 14a/2, 16a/8, 18a/5, 19b/7, 19a/5, 21a/6, 27a/7, 29a/7, 30b/3, 32a/8, 33b/7, 33b/8, 33a/10, 35a/9, 36b/3, 36b/10, 37b/11, 38a/1, 39b/9, 41b/11, 42b/5, 42b/7, 42a/2, 43a/5, 44a/8, 46b/2, 46b/3, 47b/7, 47b/10, 48b/4, 48b/5, 48a/4, 50b/10, 50b/10, 50a/11, 51b/6, 51b/9, 51a/1, 51a/2, 51a/3, 51a/4, 51a/11, 52b/1, 53b/7, 53b/8, 53b/9, 53a/7, 53a/11, 54b/6, 54b/9, 54a/10, 55b/2, 56b/7, 56b/10, 57b/11, 58b/9, 58a/6, 60b/1, 60b/3, 60b/5, 61b/10, 62a/6, 67b/6, 67b/10, 67a/7, 69b/3, 70a/2, 71b/8, 71a/1, 71a/4, 71a/4, 72a/2, 73b/5, 73b/6, 73b/6, 73b/10, 73a/7, 74b/4, 77b/4, 78b/1, 78b/3, 78b/6, 78a/8, 78a/9, 81a/6
- biligiçe** bilgisi kadar
- b.** 79b/4
- bi'l-küll** büsbütün, bütün bütün
- b.** 4b/8,6b/4,22a/5
- billāh** Allah için
- b.** 22a/3, 34a/2, 35a/10
- bīmār-ı günāh** günah hastalığı
- b.** 44b/4
- bī-mikdār** ölçüsüz
- b.+ ğa** 7b/8
- bināberīn** bundan dolayı
- b.** 21b/6
- bināgāh** ansızın
- b.** 76b/4, 81a/1
- bī-nihāye** nihâyetsiz, sonsuz
- b.** 9b/3
- bi-nūr-ı bāṭın** gizliliğin nuru ile
- b.** 76a/1
- bir** bir
- b.** 5b/3, 9b/8, 9b/9, 10a/8, 11a/7, 12b/4, 13a/4, 13a/7, 13a/7, 14a/5, 18a/7, 18a/8, 24a/4, 27b/4, 27a/3, 28b/3, 29b/2, 29a/2, 47b/8, 47b/8,

- 51a/5, 52b/9, 54b/5, 58a/6, 61a/4,
61b/3, 61b/9, 64a/1, 64a/1, 64a/2,
64b/1, 77b/3
- birāder** kardeş; dost
b. 23b/11, 33b/7
b.+leri 31a/1
b.+leriğa 45b/8
b.+ler 2a/6, 3a/7, 9a/4, 21b/1, 21a/1,
22b/11, 24a/3, 26a/9, 30b/11, 34b/8,
34b/11, 38a/3, 38a/5, 39b/3, 39b/11,
43b/8, 44a/3, 44a/11, 48b/3, 69b/8,
73b/11, 74a/2, 76b/10, 77b/1, 77a/4
b.+leriniğ 56a/1
b.+lerni 49a/2
b.+leriğa 19a/3
- birāderān** kardeşler, dostlar
b. 37b/5, 37b/8
- birāderān-ı şādık** sadâkati olan dostlar
b.+lar 74a/6
- birāderān-ı yār-ı muvâfik** uygun
arkadaşlar
b.+larını 78b/6
- birāder-i ‘azîz** muhterem dostlar
b.8a/5
- birāder-i mü‘min** iman eden dostlar
b. 7a/6, 7a/6
- birāder-i sāmi‘** işiten dostlar
b. 18a/4
- bi-rāhat** rahatsız
b. 50a/6
- bir bir** bir bir
b. 35a/4
- birbiri** birbiri
b.+ni 35a/5
b.+leri 77b/4
- b.+lerini 7a/8, 13b/3, 13b/4, 13a/8,
14a/1
b.+leriğe 25b/11
b.+leridin 13a/10
b.+leriğizni 7a/11
- birden** aniden
b. 14a/4
- birge** beraber
b. 17a/7
- bî-ser** başsız
b. 11b/1
- bi’smillāhirrahmānirrahīm** esirgeyen ve
bağışlayan Allah’ın adıyla
b. 1b/2
- bisyar** çok
b. 14b/2, 18b/5, 18a/9, 24a/9, 26a/11,
27a/8, 28b/6, 37b/5, 38a/1, 45b/2,
49a/3, 54a/8
- bitil-** yazılmak
b.-ip 47b/3
- bî-vasita** araçsız
b. 54a/6
- bî-vird** kuran okumadan
b. 51a/2
- bî-yād-ı haqq** Allah’ın hatırası ile
b. 55b/3
- biz** biz
b.+niğ 28a/9
b.+din 27b/10, 27a/3, 28b/3, 28a/3,
28a/8, 29a/2, 29a/8, 29a/9
b.+ler 16a/1, 32a/1
b.+lerni 16a/10
b.+leriğa 2b/6,61a/2
b.+lerge 37a/4, 68b/4
- bol-** olmak
b. 66a/5

b.-dı 16b/9, 17a/1, 17a/4, 22a/11, 35b/7, 42b/2, 42b/6, 64b/8, 68b/4

b.-dılar 5b/4, 8a/8, 9b/2, 9b/10, 9a/6, 9a/11, 9a/11, 10b/2, 10b/2, 10b/3, 10a/9, 11b/6, 11b/7, 11b/9, 11a/7, 12a/2, 14b/1, 14b/1, 14b/7, 15b/11, 15a/6, 15a/9, 16a/8, 18a/9, 18a/10, 19a/1, 21b/3, 21b/6, 21a/3, 21a/8, 21a/10, 22a/1, 22a/2, 22a/4, 24b/1, 24b/7, 24a/3, 25a/11, 26b/6, 33b/4, 34a/10, 35b/9, 35b/11, 36a/2, 36a/3, 37b/10, 38b/2, 40a/1, 43a/6, 44b/2, 45b/2, 45b/3, 45b/4, 45b/7, 45b/8, 45a/7, 46a/2, 47a/3, 50b/7, 51a/1, 51a/3, 51a/4, 56b/6, 56b/7, 56b/8, 60a/1, 62a/5, 68b/3, 70b/7, 76b/7, 76b/9, 76a/11, 77b/1, 77b/5, 83a/8

b.-dınğız 12a/4

b.-ğan 4a/2, 6a/11, 27b/2, 30a/5, 35a/10, 43b/8, 44b/5, 44a/11, 49a/2, 50b/1, 58a/8, 60b/7, 62a/9, 67b/6, 78b/1

b.-ğanda 27b/3, 28b/3

b.-ğanlar 43b/10, 43b/11, 44a/1, 60b/7, 75a/10, 80a/3

b.-ğay 3a/7, 3a/8, 4b/5, 4a/9, 8a/1, 14a/8, 18a/3, 18a/3, 22a/5, 27b/4, 27b/5, 29b/4, 29b/8, 29a/2, 29a/5, 29a/11, 30b/8, 30b/10, 30b/11, 30a/7, 30a/8, 30a/10, 31a/4, 31a/5, 32b/2, 33a/5, 33a/8, 41b/1, 52b/6, 52b/7, 52a/7, 53a/11, 54b/7, 54b/8, 54a/11, 55a/5, 56a/3, 60a/11, 62b/5, 66a/4, 74b/5

b.-ğaylar 4b/6, 29b/9, 30b/9, 30a/11, 55a/6

b.-ğay sizler 4a/6

b.-ğıl 10b/8, 10b/11, 10b/11, 11a/4

b.-ğu 77b/1

b.-ay 33a/7

b.- güçılar 71b/3

b.- gusıdur 29b/4

b.-madı 11a/11

b.-madılar 78a/6

b.- mağay 28a/5, 29a/4

b.-mağay sen 31a/2

b.- mağıl 10b/9, 10a/2, 10a/4

b.- mas 2b/5, 6a/8, 29a/5, 48a/11, 50b/11, 63a/11

b.- masa 3a/6, 5b/5, 80a/1

b.- masa érdi 5a/6

b.-masalar 5a/8

b.- mas érdi 5a/7

b.-maslar 23b/10

b.-masun 60a/3

b.-masunlar 25b/8

b.-may 51a/11

b.-sa 6a/4, 31b/9, 48a/11, 52b/8, 52a/10, 53a/1, 54a/8, 55a/7, 56b/11, 60a/9, 61a/1, 63a/1, 65a/7, 77b/9, 77a/6

b.-salar 28a/10, 33a/3, 39a/9, 52b/3, 53b/5, 54b/9, 66a/10, 71b/6, 71b/11, 71a/4, 76a/2, 77a/5, 79a/5

b.-sam 4b/9

b.-sun 16b/11, 18a/2

b.- unğ

5b/3, 16b/9

b.- unğ 2a/7, 7b/7, 8a/6, 30b/6, 69b/8

b.-up 2b/6, 6b/5, 10a/10, 12b/3, 12b/6, 14a/3, 15b/1, 15b/3, 15b/6, 15a/1, 15a/9, 16b/1, 16b/2, 16a/2,

24b/2, 24b/4, 24a/5, 24a/9, 25b/1, 25a/6, 25a/9, 25a/10, 27a/2, 28a/3, 28a/6, 30a/3, 33b/1, 33b/2, 33a/4, 33a/9, 34a/3, 34a/4, 34a/11, 34a/11, 35b/8, 35b/8, 35b/9, 35b/10, 35a/8, 35a/8, 35a/9, 36a/1, 37a/9, 38a/3, 38a/4, 38a/5, 38a/6, 38a/7, 43a/8, 44b/5, 44a/7, 45b/2, 45a/10, 46b/4, 46a/10, 47a/2, 48b/7, 49b/5, 52b/2, 52b/5, 52a/9, 53b/8, 53a/7, 53a/11, 55a/2, 55a/4, 56b/10, 56a/9, 58b/4, 69b/10, 72a/3, 73b/5, 74b/2, 74a/8, 74a/8, 75a/8

b.-updur 2a/5

b.-updurlar 75b/10

b.-ur 3b/10, 3b/11, 4b/1, 4b/2, 4b/3, 4b/10, 4a/1, 5b/7, 6b/1, 6a/6, 7a/11, 10b/6, 16a/1, 23b/9, 27b/4, 27a/3, 27a/6, 28b/10, 28a/8, 29b/5, 30b/3, 30a/5, 31b/2, 34a/8, 39a/2, 41b/8, 41a/11, 42b/7, 42b/8, 46b/6, 50a/6, 51b/9, 52a/2, 52a/2, 52a/3, 52a/6, 54a/11, 56a/8, 56a/11, 57a/1, 57a/1, 58b/9, 59a/9, 61a/2, 61a/11, 65b/8, 65b/11, 68a/3, 70a/1, 70a/2, 71b/9, 71a/4, 73b/6, 74b/2, 74b/11, 75b/9, 75a/10, 77b/8, 79b/2, 79b/3, 79b/4, 79b/6, 79a/3, 79a/10, 80b/5, 82b/9

b.- ur édiler 13b/5, 14a/1, 14a/4, 25a/2, 26a/4, 40a/9

b.- ur ékeni 17b/1

b.- ur érđi 5a/9

b.- urérđiler 19b/8

b.-urlar 2b/1, 3a/7, 14a/9, 23b/6, 24b/4, 26b/3, 28a/1, 28a/2, 31b/1, 32a/3, 32a/4, 34b/2, 34a/2, 39a/7,

41b/2, 41b/8, 46b/4, 48a/10, 50b/2, 50b/9, 50b/10, 50b/10, 50a/11, 51b/10, 52b/3, 54a/7, 55b/3, 55b/10, 55a/2, 55a/10, 60b/5, 62a/10, 65b/4, 69b/6, 76a/1, 76a/1, 79b/9, 80a/4, 80a/5

b.- ur mén 6a/7,17a/7

b.-urmız 80b/7

b.-ur sizler 12a/7

b.-ur sizler 5b/6

b.-ur 67a/9

b.-urlardur 71b/4

b.-urların 56b/1

b.-uşlarını 13a/10

boyun boyun

b. 32a/8

boz- bozmak

b.-dılar 49a/5

b.- maşka 49a/7

bozul- bozulmak

b.-ur 46b/4

bu bu

b. 33b/5, 41b/1, 41b/4, 69b/11

būdend idiler

d. 76a/8

buřārā-yı řerīf şefefli Buhara

b. 13b/1

bul bu

b. 1b/9, 2b/1, 2a/10, 3b/11, 4a/7, 4a/9, 9b/10, 10b/8, 10a/3, 10a/6, 12b/1, 12b/8, 12a/10, 13a/11, 19b/4, 22b/11, 23a/6, 24a/8, 24a/8, 30a/4, 31b/6, 31b/7, 38b/10, 41b/5, 41b/7, 41a/10, 42b/2, 42a/4, 42a/6, 46a/9, 47b/3, 47a/3, 50a/3, 51b/3, 51b/4, 51b/6, 52b/10, 53b/1, 53b/4, 54b/9,

54b/9, 55b/8, 58a/3, 58a/5, 58a/7,
67a/10, 69a/4, 69a/10, 70a/9, 71a/9,
73a/1, 73a/8, 74b/7, 76a/4, 76a/4,
76a/8, 76a/10, 79b/5, 79a/2, 79a/10,
80b/4, 80b/7, 80b/10

bular bunlar
b. 21b/10
b.+nı 43b/2, 68b/7
b.+ ğa 24a/9, 43a/4
b.+dın 75a/8
b.+lar 13b/10

bul- bulmak
b.-ur 82a/5
b.-sunlar 1b/11
b.-mas 38b/7

burun önce
b. 66a/4

büy-ı naşīb hisse bulmak ümidi
b. 53a/2

buy(u)r-ğan buyuran
b.- 56b/9

buy(u)ruĝ buyruk
b.+ın 72b/1
b.+ıdın 67b/2

bühtān yalan
b. 69a/8
b.+lar 75a/3

bülend yüksek, yüce
b. 2b/4, 17a/2, 29b/7, 45a/6, 45a/7,
64a/7

bünyād asıl, esas
b.+ı 73b/6

biryān pişmiş
b. 48b/7

büzürg büyük, ulu
b. 4a/8

b.+ler 4a/5
büzürgān büyükler, ulular
b. 82b/11
büzürgāne ulu kimseye yakışacak
yolda
b.+dın 77b/7
büzürgter daha ulu
b. 66b/7
büzürg-vār büyük, ulu
b. 51a/3

C

cāhil bilgisiz
c. 5a/1, 31a/10, 56a/10, 56a/10
c.+ler 6b/2
c.+lerdin 72b/4

cāhillik cahillik
c. 11a/1
c.+ka 56a/8
c.+dın 47b/5

cāiz işlenilmesinde cevaz olan
c. 41b/4

cāme elbise
c. 58b/11, 59b/4, 59a/9, 59b/1,
59a/11, 62b/4, 62b/7, 62a/10, 64b/3,
65b/5, 65b/6
c.+ning 59a/6
c.+ sini 62a/9
c.+leri 61a/9

cāmi' cem eden, toplayan
c. 52a/1

cān ruh; gönül
c. 23b/1, 23a/9, 36b/6, 38b/7, 43a/11,
48b/8
c.+dın 24a/2
c.+ı 25a/1, 47b/4

- c.+ların** 46a/8
- cān-ı kerem** lûtfu olan sevgili
- c.+lerdin** 25a/4
- cānān** tas. Allah
- c.+ ğa** 24a/2
- cānbāzān** cānbāzlar
- c.** 37b/5
- cānib** taraf, yan
- c.+din** 17b/7
- cārī** cereyan eden
- c.** 16b/1
- cāy** yer
- c.** 67a/7
- c.+da** 24b/11, 25a/1
- c.+ıdın** 61a/6
- cāy-gīrlık** yerleşmişlik
- c.** 11a/11
- cāy-nişin** birinin yerine geçen
- c.** 69b/10, 70a/6
- cebren** zorla
- c.** 24a/8
- cehennem** günâhkâr kulların gideceği azap yeri
- c.** 38a/3
- c.+ ğa** 26a/5
- cehl** bilmemezlik
- c.** 12b/3
- c.+dür** 79a/3
- celāleddīn** (k.a.)
- c.** 27b/9
- celāleddīn rūmī** (k.a.)
- c.+ ning** 18a/1
- cem'** toplanma
- c.** 5b/3, 5b/4, 15b/3, 17a/5, 24b/4, 24a/5, 24a/9, 25a/2, 28a/1, 28a/6, 35b/10, 35b/11, 36a/1, 38a/4, 45b/2, 45a/10, 58a/3
- cemā'at** insan toplulukları
- c.** 38a/2, 56b/8
- c.+ler** 37a/8, 47a/3
- cemā'a** cemaat
- c.+ ğa** 60a/10
- c.+dın** 60a/11
- cemāl** yüz güzelliği
- c.** 24a/7, 25b/1, 25a/8
- c.+ leriga** 25b/5, 25b/7
- cemāliyye** Halvetiyye ve Uşşakiye tarikatları şubelerinin adları
- c.+ ğa** 33a/11
- cemālullāh** Allah'ın lutfu
- c.+ ğa** 14b/11
- cemī'** cümle, bütün
- c.** 9b/1, 16a/6, 17b/5, 18b/6, 22a/10, 28a/5, 28a/6, 29b/10, 53b/8, 53a/7, 55a/9
- cemī'ü'l ervahi'l enbiyā** nebilerin ruhlarının tamamı
- c.+ larınıg** 15b/5
- cemīü'l ümem** bütün ümmetler
- c.** 27a/10
- cenāb** şeref, onur ve büyüklük terimi
- c.** 39b/5
- c.+ larıga** 37a/9
- cenāb-ı hāzret** yüce büyük
- c.** 9a/9, 18b/7, 20b/8
- c.+ ning** 9a/4, 10b/3
- c.+ ğa** 9b/6
- cenāb-ı hāzret-i işān** sūfilerin yüce büyüğü
- c.** 37a/3

- cenāb- ı hāzret-i islām şeyh** (k.a.)
c. 18a/7
- cenāb-ı hāzret-i k̄ut̄b̄ü'l ak̄tāb** saygı unvanı
c.40a/7
- cenāb-ı hāzret-i risālet-penāh** saygı unvanı
c. 77b/11
- cenāb-ı hāzret-i şeyh̄ü'l islām**
şeyhülislam hazretleri
c. 19a/7, 50b/3
- cenāb-ı hāzret-i islam şeyh** İslam Şeyh hazretleri
c. 7b/1
- cenāb-ı mu'allā-alkāb** yüce isimli efendi
c. 7b/7
- cenāb-ı mevlānā** (k.a.)
c. 83a/2
- cenāb-ı şeyh marūf kerhī** (k.a.)
c. 37b/1
- cenāb-ı şeyh rükneddīn** (k.a.)
c. 77b/5
- ceng** savaş
c. 38a/5, 77b/1
- ceng-i bedr** bedir savaşı
c.+de 59a/10, 65a/8
- ceng-i 'azīm** büyük savaş
c. 38a/7
- cennet** uçmak
c. 1b/11
c.+ni 1b/8
c.+de 58a/5
c.+din 58a/1
c.+i 1b/5
- cerr** isteme, dilenme
c. 7b/2
- cerrār** arkasından sürükleyen
c. 31a/9
- cevāb** sorulan şeye verilen karşılık
c. 7b/5, 28a/3, 28a/9, 66b/1, 69a/3
- cevāb-ı sūhan** söze verilen karşılık
c. 80b/5
- cevānib** taraflar, yanlar
c. 21b/8
- cevelān** dolaşma, gezinme
c.+da 23b/5
- cezb** kendine çekme, çekilme
c. 10b/2, 39b/11
c.+ leriniᅇ 45a/4
- cezbe** heyecāna gelmesi
c. 8b/6
- cezb-i hākk** Allah'a doğru çekilme
c.+a 44a/2
- cezb-i hālet** sūretin kendine çekmesi
c. 27b/5, 33b/2
- cezebāt-ı istiᅇrāk** dünyayı unutma durumları
c. 27b/1
- cidāl** savaş
c. 77b/1
- cihād** dīn uğruna düşmanla savaşma
c. 36b/4
- cihān** dünya
c. 25a/8
c.+da 24b/7
c.+ları 25a/1
- cihet** sebep
c.+dīn 53a/9
c.+inᅇ 13b/6
- cilā'** parlatma, parlaklık
c. 33a/10

cin gözle görünmez yaratık
c.+ni 14a/6
cinān cennetler
c. 37b/10
cism-i mübārek feyizli beden
c. 78a/1
civār yön
c.+ larıġa 17b/9
c.+ larıda 16a/3
cūd cömertlik
c. 52b/9
cūd-ı şeyh şeyhin cömertliġi
c. 79a/4
cūyende arayıcı, araştırıcı
c. 75b/9
cūyendegān arayıcılar
c. 43b/9
cübbe-yi destār cübbe, sarık
c. 57b/4
cūdā ayrılmıř
c. 10b/8
cünbiş hareket
c.+ ġa 11b/5, 12b/6
cümle bütün, hep
c.+si 59b/6
cünde yamalı hırka
c. 57b/4, 58b/5, 60a/7
cünūn aşkın galip gelmesi
c.+ larġa 8b/6
cüst ü cū arayıp sorma
c. 74a/4

Ç

çāre-yi şeri'at şariat çaresi
ç. 63b/10
çehār-hāne kırk kapı

ç. 65b/10, 66a/1
çek- çekmek
ç.-erler 71a/11
ç.-megil 49a/11
çend birkaç
ç. 11a/10, 60b/2, 67b/10, 79a/7
ç.+ige 72b/2
çık- çıkmak
ç.-ar 28b/3
ç.-arlar 27b/10
ç.-tı 61b/10
ç.-tılar 61b/10
ç.-gay 27a/4
ç.-gaylar 22a/5
ç.- kıl 12a/11
ç.-ıp 12a/4, 12a/8, 13a/1, 34a/2,
47b/5, 50b/2, 61a/8, 73b/10
ç.-madılar 83a/4
ç.-masa 67b/2
ç.-may 47b/11, 63b/11
ç.- mas édiler 63b/9
çıkār- çıkarmak
ç.-urlar 6a/10
ç.-ıp 59b/5
ç.-maslar 55b/4
çıkış çıkış
ç.+ke 55b/3
çın doġru, gerçek
ç.+dın 48a/3
çi-gūne nasıl, ne türlü
ç. 68a/7
çiyān zehirli böcek
ç. 73a/6
çofan çoban
ç.+ ġa 64b/4
çünīn böyle, bunun gibi

ç. 22b/2, 5a/7, 52a/10, 78b/5
çün çünkü
ç. 32b/10, 33b/6, 42a/4, 52a/8,
63a/11, 64b/2, 65b/3, 68a/1, 72b/6
çünān bu şekilde
ç. 77b/6
çünānce bunun gibi
ç. 38b/7, 60a/4, 60a/9
çünāsınça böylece
ç. 5a/6, 11b/7, 55b/4, 55a/11, 73a/9,
74a/11
çünki şundan dolayı, çünkü
ç. 2a/11, 3b/2, 3b/6, 4a/11, 4b/11,
5a/3, 6a/1, 11b/1, 12a/7,
14a/8, 17a/10, 18a/1, 21b/5, 22a/6,
25b/3, 28a/5, 30b/3, 31a/3, 31b/1,
32b/2, 40a/9, 42b/6, 43b/1, 45a/9,
48b/9, 49a/5, 57b/6, 62b/3, 62a/11,
67b/3, 70b/2, 71a/2, 72b/5, 74b/1,
74a/6

D

dakāyık anlaşılması güç şeyler
d. 22a/10
dakıka bir saatlik zamanın altmışta biri
d. 56b/3
dālālet doğru yoldan sapma
d. 34a/10
d.+ka 72a/1
d.+ga 34b/1
d.+de 48a/2
dāned bilir
d. 66b/11
darb vurma
d.+mı 14b/8
dārū'l āmān korunulacak

d. 83a/7
dārū'l fenā dünya
d.+dm 82b/1
daş taş
d. 24a/4
da'vā mesele
d. 32a/1
da'vet çağrı
d. 17b/10
d.+idin 32b/6
dāyim devamlı, sürekli
d. 19b/8, 22b/4, 23b/4, 30a/2, 54b/9
dāyimü'l evkāt her vakit
d. 23b/9
debdebe-i risālet peygamberin ulusu
d. 78a/11
def savma; ortadan kaldırma
d. 5a/4
def-i tevehhümāt-ı t̄alibīn isteklilerin
korkularını gidermek
d.+ler 77b/9
defn gömme
d. 78a/10
defter dikilmiş kağıt mecmûası
d. 42b/2
d.+ge 43b/7
d.+i 42b/3
delālet gösterme, yol gösterme
d. 34a/4, 78b/3
delīl yol gösteren
d. 39a/4
delīlān deliller
d. 39a/6
dem an, vakit
d. 23b/10

d.+ni 42a/4	d. 22a/6
dem be dem vakit vakit, dâimâ	derhâl hemen
d. 23a/7	d. 55b/8
der -de, içinde	der-huşûl ortaya çıkanda
d. 27b/1, 42a/3, 43a/11, 60b/8	d. 54b/3
derân derhal, hemen	derk anlama, kavrama
d. 53b/4	d. 43a/10
derber tamamen	der-keleâm sözde
d. 39b/8, 50b/6, 61a/1	d. 67a/1
derd gam, keder	der-sefer savaşta
d. 45a/3	d. 78a/6
derdem zaman içinde	der-vaqt zaman içinde
d. 35a/8	d. 32b/11
derd-i 'aşk sevgi gamı	dervîş Hak âşığı
d.+nı 48b/9	d. 50b/5, 50b/8
d.+da 23a/6	deryâ deniz
d.+dın 48b/6	d. 15b/11, 73b/5
derecât rütbeler; basamaklar	deryâ dék deniz gibi
d.+ ıgâ 21b/7	d. 15a/11
d.+larını 21b/2	der-zamân zaman içinde
derecât-ı şehâdetlik şehitlik rütbesi	d. 34a/7
d. 38a/11	der-zımn-ı şöhet görüşüp konuşma maksadında
derece basamak; rütbe	d.+nı 39b/9
d. 41a/1	der-zîr-i takıyye takkenin altında
d.+n 36a/1, 41a/1, 41a/2	d.+ gâ 66b/3
d.+sige 29a/7	dostân dostlar
d.+lerde 54b/10	d. 38b/2
derece be derece yavaş yavaş	destâr sarık
d. 36a/2	d. 57b/4
derece-i a'lâ yüksek rütbe	dest-i sâkî sakinin eli
d. 24a/7	d. 83a/4
derece-i iktidâ'lik tâbî olma rütbesi	devâm dâim olma
d.+ge 6a/2	d. 54b/8
der-hakikat hakikatte	devam-ı huşûr huzurun devamlılığı
d. 72a/11	d. 51a/11
der-hakk doğrulukta	

devlet baht, talih

d. 5b/8, 51b/6, 58a/9

d.+i 28b/6

d.+ lerga 8b/4

devlet-i dīdār kalıcı talih

d.52a/9

devlet-i hālī şimdiki devleti

d. 28b/6

devlet-i sulţān sultan devleti

d. 22a/2

devrān dünya; devir

d. 9a/6, 22a/1, 39b/4

dé- demek

d.-ydürler 4b/10

d.-r 4a/1

d.- rler 6b/3, 6b/3, 6b/8, 7b/2, 7b/2,
31b/6, 31b/8, 52b/2, 53b/2,
55a/8,55a/9, 67a/6, 69b/7, 71a/9,
72b/7, 73b/9

d.-yürler 51b/5

d.-pdürler 32b/11, 33a/1, 33a/1,
35a/4, 37b/4, 37a/10, 68a/8, 72a/4,
73b/5, 74b/11, 75b/5, 82b/1

d.-dim 28a/11

d.-di 68a/5

d.-diler 1b/9, 3b/11, 3a/7, 3a/9, 4a/9,
5b/4, 7b/1, 7b/5, 7a/7, 12a/7, 13b/7,
13a/7, 14b/5, 14b/6, 14b/8, 14b/11,
14a/9, 16a/11, 17b/7, 17a/10, 27b/10,
27a/9, 28b/10, 29a/1, 30b/6, 30b/11,
31a/11, 32b/3, 33a/5, 35a/1, 37a/6,
39a/2, 41a/3, 42a/6, 42b/8, 42b/9,
43b/3, 43a/2, 45b/9, 46b/5, 46b/7,
48a/11, 50a/6, 52b/7, 54b/2, 56a/3,
56a/8, 56a/9, 58b/6, 58a/4, 59a/9,
60b/11, 60a/1, 61b/8, 61a/2, 62b/5,

62b/8, 62a/2, 63b/2, 63a/11, 66b/10,
67b/3, 67b/4, 67b/11, 67a/5, 68a/7,
69b/7, 69a/1, 69a/4, 70a/2, 71b/9,
71a/4, 73a/8, 73a/9, 75b/8, 75a/1,
77a/1, 78b/1, 79b/3, 79b/10, 79a/1,
79a/6, 80b/11, 80a/2, 81a/10

d.-se 33a/7

d.-seler 74b/8, 79a/2, 79a/10

d.- sengizler 66a/6

d.-yü 82a/11

d.-p 2b/2, 2b/5, 3b/5, 10b/2, 10a/1,
11a/8, 14b/11, 14a/7, 14a/11, 16a/5,
17a/3, 21b/11, 24a/9, 28a/11, 29b/2,
29a/6, 29b/6, 30a/1, 31b/5, 31b/7,
31b/9, 32a/8, 35a/7, 36b/7, 37a/5,
39a/7, 41a/6, 43b/1, 45a/2, 45a/11,
46a/1, 47a/5, 47a/5, 53b/9, 56a/1,
57a/1, 60a/1, 69a/2, 72a/7, 78a/5,
79b/5, 80b/2, 80a/10, 81b/1, 82b/4

d.-gen 9a/5

d.-genni 62a/7

d.-geni 29b/2

d.-r édiler 13b/1, 19b/1, 19b/1, 19b/6,
20a/4

d.- r érdiler 19a/9

d.- diler érse 17b/1

d.- mengler 74a/1

d.-mek 74b/3

d.-pyürlerdi 29b/6

dék gibi

d. 14b/4, 24b/1, 24a/11, 30a/5,
51b/11, 72b/11

dırāz uzun

d. 11a/7

dīdār yüz, çehre

d. 39a/8

- d.+ları** 25a/8
- dīger** diğer, başka
- d.** 39a/6, 39a/8, 55b/1, 55b/5, 79b/2, 79a/5
- d.+ke** 10b/4
- d.+din** 52b/9
- dihkân'ül meşhūr** şöhretli köylü
- d.** 19b/10
- dil** gönül, yürek
- d.** 11b/2, 23b/4, 23a/1, 23a/7, 23a/7, 43a/11, 46a/4, 46a/8, 51b/3, 53b/9, 54a/5, 55a/8, 55a/9, 56b/7, 58b/11, 81b/3
- d.+ige** 53a/8
- d.+leri** 11b/5, 23a/1, 44a/1
- d.+lerin** 4a/2
- d.+lerini** 6b/4, 8a/10
- d.+lerinde** 55b/1
- d.+ lerğa** 8a/10
- d.+lerdin** 11b/2
- d.+ leringizni** 7b/1
- dil-bend** gönül bağlayan
- d.** 16a/4, 27b/7
- dil-dār** sevgili
- d.** 23b/2
- dil-gīr** gönül tutan
- d.** 25b/8
- dil-i haqīkī** gerçek gönül
- d.** 53b/10
- dilīr-i cānbāz** can ile oynayan
- d.** 36b/6
- dil-rīş** yüreği yaralı
- d.+ler** 36b/7
- dil-rīşān** yüreği yaralılar
- d.** 37b/7
- dilsitān** gönül alan güzel
- d.** 52a/1
- dimāğ** beyin
- d.+ iga** 72b/11
- dīn** Allah'a inanma ve bağlanma
- d.** 37a/9, 62b/5, 66b/4, 66a/11, 69a/1
- d.+lerğa** 36b/8
- dīn-i islām** İslām dini
- d.** 16b/9
- dīn-i müselmān** Müslümânların dini
- d.** 36b/11
- dīn-i müslümān** Müslümân dini
- d.+lar** 37a/7
- dīnū'l islām** İslām dini
- d.** 17b/10
- dirāšet** çalışmak
- d.** 65b/5
- dīvāne** deli
- d.+ler** 10a/3
- dost** sevilen kimse
- d.** 10a/8, 10a/9, 23b/4, 32b/7, 33a/5, 33a/7, 39a/2, 60b/1, 63a/1, 66a/8
- d.+nı** 33a/2
- d.+ge** 39a/2
- d.+um** 68a/4
- d.+ların** 4a/3
- d.+larını** 4b/11
- d.+ larığa** 33b/3
- d.+larıdın** 31a/1
- dostān** dostlar
- d.** 60b/4, 60b/7
- dostān-ı hudā** Allah'ın dostları
- d.+lar** 47b/7
- dost-ı hudā** Allah'ın dostu
- d.+lar** 5b/5, 6a/11, 14a/11, 32b/2, 33a/2
- du'ā** Allah'a yalvarma, niyaz

d. 15b/4, 29a/9, 32b/11
d.+ ğa 6b/6
d.+sı 5a/4
d.+sını 33a/1
d.+ larınınġ 5a/9
d.+ların 34b/10
d.+lardın 24b/7
du‘a-gūy du‘acılık
d. 5a/11
du‘ā-yı zārī ağlayıp sızlama duası
d. 56a/1
dūzaḥ cehennem
d. 68a/7
d+nı 67a/8
dünyā içinde yaşadığımız âlem
d. 6a/9, 10a/5, 30a/9, 31b/7, 31b/9, 38b/9, 55a/3, 66b/1, 66b/4, 69a/2, 69a/3, 72a/8, 75b/11
d.+nı 66b/3
d.+da 1b/9, 1b/9, 47b/6, 55a/4, 67b/9
d.+dın 68b/2, 78a/1
dürüst doğru, düzgün
d. 62a/9, 62b/5, 62b/10
düşmān düşman, yağı
d. 33b/3, 37a/4
düşmānlık düşmanlık
d. 30b/8
düşmānlik düşmanlık
d. 31a/2
düşmān-ı ḥudā Allah’ın düşmanı
d.+nı 33b/3
d. +larıġa 36b/4
düvāzdeh on iki
d. 36b/6

ebedī sonu olmayan
e. 66a/4
ebediyye sonu olmayan
e. 75a/11
ebrār hayır sâhipleri; dindârlar
e. 6b/3
e.+lar 6b/8
ebū davūd (k.a.)
e. 61a/11
ebū hureyre (k.a.)
e. 62b/2
ecmain hepsi, cümlesi
e. 71b/4
edā‘ yerine getirme
e. 56b/9
edā-yı namāz namaz kılma
e. 13b/2
ef‘āl işler, ameller
e. 27a/8, 32a/4, 45b/4, 67b/10, 67a/1
e.+leri 31b/1, 41a/8, 41a/10
e.+lerin 3a/3
e.+lerini 32a/2
e.+leriġa 31b/10
e.+lerdin 41b/1
ef‘āl-i bedlik kötü işler
e. 3b/4
ef‘āl-i evliyā Allah’a yakın olanların işleri
e.+lar 72a/10
ef‘āl-i ḥamīde hamd işleri
e.+ ğa 68b/6
ef‘āl-i hevā heves işleri
e.+dın 32a/6
ef‘āl-i ḥasenāt iyi işler
e.+larıdın 26b/1

ef'āl-i resūlullāh Allah'ın
peygamberinin işleri

e. 3b/1

e.+m 29b/11

ef'āl-i şālihā iyi işler

e.+lar 31b/4

ef'āl-i şıfat keyfiyet işleri

e.+larını 60b/2

ef'āl-i sülūk-i enbiyā peygamber
yolunun işleri

e. 57b/6

ef'āl-i şūfī tasavvuf ehlinin işleri

e. 3b/1

ef'āl-i zemīme kötü işler

e.+ni 68b/4

efdāl-i farz farzın daha faziletlisi

e.+ 81b/1

efdālū'l-mahlūkāt yaratılmışların en
faziletlisi

e. 20b/7

efsāne-gūylik masal söyleyen

e. 46b/2

efser taç

e.+degi 80b/8

eger eğer, şayet

e. 5a/6, 5b/5, 7b/7, 10b/11, 14a/5,
30b/8, 31b/8, 32a/8, 41b/1, 46a/6,
48a/11, 49a/11, 52b/3, 52b/11, 53a/3,
54b/11, 54a/5, 54a/8, 55a/3, 56a/7,
60b/11, 63a/9, 68b/11, 72b/2, 73b/7,
79a/1, 79a/5, 79a/8, 80a/1

egerçi her ne kadar...

e. 67a/10

ehādīs peygamberimizin sözleri

e. 31b/6

ehl-i 'ālem-i yarān-ı birāderān

dünyadaki kardeşlerin arasındaki
dostluk

e. 38b/1

ehl-i tahkīk araştırmacı kimseler

e.+ler 2a/6

ehl-i taşavvuf tasavvufla uğraşan

e. 1b/10

ehl-i zemīn ü asumān yerin ve göğün
sahibi

e. 6b/6

ehl-i vecd kendini kaybedercesine ilâhî
aşka dalmış olan

e.+lerğa 8b/3

ehl ehil, sahip

e. 8b/6, 9b/4, 10b/2, 10b/2, , 13b/2,
13b/9, 13a/5, 13a/8, 13a/10, 16b/2,
32a/1, 36b/10, 37a/1, 37a/8, 38b/1,
38a/9, 38a/10, 40b/3, 44b/11, 44a/10,
45b/11, 45a/1, 45a/3, 45a/4, 45a/5,
47b/8, 47b/10, 49b/3, 50b/1, 50b/2,
51a/5, 56b/6, 56a/4, 60b/6, 61a/2,
63b/7, 64a/8, 64a/8, 65b/3, 69b/8,
69b/9, 70b/6, 73a/8, 75b/5, 75b/8,
75a/10, 77a/11

ehl-i meclis meclis ehli

e.+leri 28a/7

ehli't-tasavvuf tasavvuf ehli

e. 1b/6

ehlullāh veli, evliya

e. 1b/10, 3b/6, 10a/7, 10a/9, 37b/1

e.+lar 2a/4, 6b/1, 38b/10, 44b/7

ehlü'l cezbe tarikat ehlinin kendinden
geçmiş olanları

e. 28b/9

ehlü'l ilm ilim sahipleri

- e. 7b/6
ehlü'l 'ilmü'l mutaşavvuf tasavvuf (ile uğraşan) ilim ehli
e. 72a/9
ehlü'l 'ilmü's selef gelecek ilim ehli
e.+ler 69b/9
ehlü'l 'irfan irfan sâhibi
e. 22a/3
ehlü'l zikr zikir ehli
e. 1b/11
ekâbir rütbece büyük olanlar
e.+ler 9b/4
ekl ü şurb yeme içme
e. 41a/8
eknâf-ı 'âlem âlemin yönleri, tarafları
e.+ğa 74a/3
eknân-ı 'âlem âlemin mahfazaları, perdeleri
e.+ğa 24a/6
ekremü'l ekremîn Cenâbîhak
e. 28b/1
ekser en çok
e.+leri 65a/10
el-azîz muhterem
e. 1b/2
e.+din 26b/10
elbette mutlaka
e. 29a/10, 29a/11, 38b/9, 45b/10, 56a/3
elem-i vedâ' ayrılmanın kederi
e. 43a/11
el-ervâh-ı tayyibe iyi ruhlar
e.+leri 30a/9
el-evkât zamanlar
é. 39a/8
el-fâz kelimeler, sözler
- e.+lar 47b/3
el-ḥadîş Peygamberimizin kutsal sözü
e. 58b/9
el-hakem hakim
e. 36a/5
el-ḥazret saygı göstermek üzere büyüklere verilen ünvan
e. 29b/9, 67b/6
el-ḥazret-i resûl ekrem Hz. Muhammed
e. 27b/6, 28a/2
el-'ilm bilme
e. 75b/7
el-kışşa sözün kıtası
e. 11a/9, 12a/1, 14a/9, 24a/1, 36a/3
el melikü'l kayyum Allah'ın isimlerinden biri
b.+ning 36a/5
el-müferrakîn'ül helâl helâl olanlar
e. 8a/7
el-mü'min İslâm dînine inanmış
e. 7a/6
emanet emniyet için bırakılan şey
e. 55a/3
emîn emniyet sahibi
e.+ ning 60b/2
emr iş buyurma, buyruk
e. 9b/11, 17a/3, 17a/11, 21a/10, 21a/11, 22a/8, 22a/10, 31b/8, 31b/8, 31b/9, 38a/2, 38a/6, 45b/9, 45a/3, 57b/11, 58a/7, 69b/3
e.+in 11a/5
e.+leri 2b/7, 12a/8
e.+leriğa 16a/1
imdâd-ı vâfire çok yardım
e. 15b/6
emr-i fermân ferman buyruğu

- e.+ı** 78b/2
emr-i fermān-ı ‘ulemā âlimler
fermanının buyruğu
e.+nı 56b/6
emr-i ḥaḳḳ Allah’ın buyruğu
e. 66b/8
emr-i ḥazret-i resūlullāh Hz.
Muhammedin buyruğu
e.+nı 30b/1
emr-i iṣān sūfî buyruğu
e.80a/9
emr-i ma‘rūf Tanrı ve kula göre doğru
ve âdil olan
e. 66b/2, 70a/1, 71a/7
emr-i şariḥ açık emir
e. 80a/1
emr-i şerī‘at şeriat emirleri
e. 42b/7
emr-i ṭarīḳa tarikat emirleri
e. 33a/9
emṣāl-i mā suya benzer
e. 41a/9
en‘āmhā-yı bî-nihāye sonsuz nimetler
e. 9b/3
en‘āmhā-yı vafır bol nimet
e. 18a/10
enām-ı iḥsān bağışlanan canlılar
e.+larıḡa 76b/2
enbiyā peygamberler
e. 6a/11, 17b/5, 29b/10, 30a/7,
39a/10, 57b/5, 57b/6, 57b/7, 65a/9
enbiyā-yı müteḳaddimīn geçmiş
peygamberler
e.+ler 60a/3
enbūh kalabalık, başka
e. 38a/1
- encām** nihāyet, son
e. 42b/8
endām beden; boy
e.+ları 11b/6
endişe düşünce, kaygı
e. 53b/10
e.+ni 53b/10
e.+ke 54a/5
e.+lerin 23b/9
enfās nefesler
e. 55b/2
enisü’l vā‘izīn vaizlerin dostu
e. 63a/3
envār aydınlıklar
e. 15b/9, 43b/10
envār-ı tecelliyāt tecellîlerin aydınlıkları
e. 14a/3
envār-ı ilāhīyye Allah’ın aydınlıkları
e.+ ḡa 33b/1
enzām-ı evṣāf vasıfların dizileri
e. 26b/8
erbāb-ı sülūk din işleriyle uğraşanlar
e. 68b/1
eren ermiş, evliya
e.+ler 49a/11
erkān esaslar
e. 42b/8
e.+larını 29b/8
ervāh canlar
e. 17b/5
ervāh-ı meṣāyih-ı māzī‘ geçen
şeyhlerin ruhları
e.+ler 15b/2, 28a/5
ervāh-ı mukaddes mübârek canlar
e.+lerdin 29b/8
ervāh-ı tayyibe iyi canlar

- e.+ni** 27a/4
e.+ler16b/2, 16a/6
ervāh-ı tayyibāt-ı evliyā-yı a'zām yüce
erenlerin temiz ruhları
e. 26b/3
esbāb sebepler
e. 23b/5
esbāb-ı sefer savaşın sebepleri
e.+ni 36b/5
esen sağlıklı
e. 77a/6
eser-i esrār sırların alâmeti
e. 43a/9
esfele en sefil
e. 67a/8
eşlāh daha sâlih
e. 83a/1
esmā' adlar
e. 41a/8
esrār sırlar
e. 15b/9, 44a/6
e.+larımın 46a/9
e.+lardın 15b/3
esrār-ı meşâyih şeyhlerin sırları
e. 43b/10
esrār-ı ilāhī Allah'a mensup sırlar
e. 4b/7, 15b/1,46a/2
eşk gözyaşı
e. 37b/5
eşrefü'l mevcūdāt yaratılmışların
şerefli
e. 20b/8
eşşeyhü's şuyūhu'l 'ālem şeyh
necmüddīn kübrā (k.a.)
e. 28b/2
etbāü'l meşâyihullāh bil haqıkat
hakikatle Allah yolunun şeyhlerine
uyanlar
e. 32a/7
eṭrāf yanlar, kıyılar
e. 24a/6
eṭrāf-ı cevānib tarafların kıyıları
e. 21b/8
eṭrāf ve'l eknāf taraflar ve yönler
e. 34b/8
et-tevhīd birleştirme
e. 33b/1
etvār-ı girdār meşguliyet tavırları
e.+larını 56a/5
a'zamü'l halāyık yaratılmışların uluları
e. 18a/2
evgür- çevirmek
e.-diler 63b/4
e.-gil 10a/7
evkāt zamanlar
e. 55a/9
e.+ların 25a/4
evlād çocuklar
e.+larımın 29a/9
evliyā veliler, erenler
e. 29b/10, 32a/2
e.+lar 5a/7, 26a/11, 38b/9
e.+larını 5a/1, 5a/3, 17b/5
e.+ larğa 31a/5
e.+ large 72a/10
evliyāullāh (k.a.)
e. 4b/9, 33b/5, 65a/3
e.+lar 65a/10
evliyā-yı kirām şerefli erenler
e. 45a/9
evliyā-yı zevīyü'l ihtirām hürmet
sahibi veliler

- e.+lar** 50b/4
- evrād** dinî duâlar
e. 13a/3
- evrāk-ı haşîş** kuru ot
e. 15a/5
- evşāf** sıfatlar
e.+larını 28b/11
- evsāt-ı hāhut** hāhut âleminin ortaları
e. 41a/2
- evvel** ilk, birinci
e. 4b/10, 22a/7, 25a/3, 28a/2, 41a/2, 53b/1
e.+din 34a/7
- evvelğî** birinci
e.40b/6
- evvelā** birinci olarak
e. 9a/5, 11a/6
- evvelen** birinci, ilk olarak
e. 18a/8
- ey** seslenme edatı
e. 2a/6, 2a/6, 2a/6, 2a/6, 2a/7, 3a/7, 3a/8, 5b/3, 5b/5, 7a/6, 8a/5, 8a/6, 9b/11, 9a/4, 10b/5, 10a/2, 12a/4, 14b/7, 14a/7, 16b/8, 16a/4, 17a/5, 18a/4, 21b/1, 21a/1, 22b/11, 23b/11, 24a/3, 25a/7, 26a/9, 27b/2, 27b/7, 27a/2, 29b/6, 30b/4, 30b/11, 33b/7, 34b/8, 34b/10, 39b/3, 39b/3, 40b/2, 43b/7, 43b/8, 43b/9, 43b/10, 43b/10, 43b/11, 50a/10, 59b/11, 63a/5, 66b/5, 66a/5, 70b/3, 70b/8, 71b/2, 74a/2, 77a/4, 80b/11, 82a/1
- eyle-** eylemek, yapmak
e.-medi 10a/3
- eyt-** söylemek
e.-gey 31a/6
- eyyām-ı hilāfet** halîfelik günleri
e. 61a/8
- ez** - den, - dan anlamında çekim eki
e. 54b/2
- ez-sülūk-ı tarīkat** bir tarīkate intisâbetme
e. 50a/10
- ezān** namaza davet
e. 22a/10, 61b/7
- ez-bahran** çoğunlukla
e. 65b/4
- ez-berāy** o kadar çok, o denli
e. 31a/9, 36b/4, 39a/10, 44b/11, 44a/7, 45a/7, 68a/8, 72b/3, 72a/8
- ez-berāy-ı bâzî** oyun çokluğu
e. 10a/2
- ez-berāy-ı dil** gönüllü
e.+lerini 6b/4
- ez-berāy-ı dünyā** dünyanın fazlalığı
e.10a/5
- ez-cîhet** cihetle
e. 13b/6
- ez-enfās-ı hażret-i hıẓr** Hz. Hızır'ın nefesleri
e. 11b/8
- ez-în** bundan
e. 81b/10
- ez-kār** anmalar, söylemeler
e. 47b/10
- ez-muhibbān** sevenlerden
e.76a/5
- ez-rāh-ı dil** gönül yolundan
e. 81b/3
- ez-rūy** suretten
e. 67b/2
- ez-rūzgār-ı kadīm** eski devirden

- e.+din** 37a/8
- ez-şer-i şeytān** şeytanın şerinden
- e.** 82a/4
- ez-tevhimāt** korkulardan
- e.** 80b/6
- ez-zümre-yi şiddīk** doğrulardan
- e.+lar** 67b/5
- é-** imek, olmak
- é.-di** 19b/2, 61a/6
- é.-diler** 19b/9, 25b/5, 44b/6, 61a/5, 61a/7, 61a/9, 63b/7, 64a/4, 64a/6, 64a/6, 64a/7, 64a/8, 64a/8, 64a/9, 70b/6, 70a/9, 77a/7, 77a/10
- é.-ken** 14b/6, 79b/5
- é.-mes** 3b/3, 23a/1, 31b/8, 38a/8, 41b/4, 43b/1, 48a/11, 54b/4, 60b/6, 67a/5, 74b/3, 74b/6, 79a/2
- é.-mes miz** 42a/2
- é.-mes dür** 3b/4, 43b/1
- ékki** iki
- é.** 14a/5, 19b/4, 22b/1, 24b/7, 25a/4, 36b/6
- ékkinçi** ikinci
- é.** 29a/7, 40b/6
- éllig** elli
- é.** 29a/7
- émdi** şimdi
- é.** 12a/4, 12a/4, 13a/6, 14a/7, 14a/8, 58b/4, 65a/9, 69b/8, 70a/9, 72a/6
- ér-** imek, olmak
- é.-ür** 41a/3, 43a/4, 43a/9
- é.-ürler** 11b/2, 33b/6
- é.-di** 62a/7
- é.-diler** 13b/9, 19b/8, 21a/4, 39b/10, 59b/7, 62a/6, 63a/8, 64a/4
- é.-se** 68a/1
- é.-mes** 33b/6
- ervāḥ-ı meşāyih-ı mazī** geçmiş şeyhlerin ruhları
- e.+ler** 28a/6
- éşik** eşik
- é.** 49b/2, 62b/8
- é.+ni** 12b/2
- é.+ke** 59a/4
- é.+lerini** 12a/10, 12a/11
- é.+leride** 49b/3
- éşit-** işitmek
- é.-tiler** 63b/2
- é.-sünler** 45a/2
- é.-ip** 45b/5
- é.-ken** 38a/8
- éşitür-** işittirmek
- é.-mekke** 45a/3
- ét-** etmek
- é.-ürler** 73b/1
- é.-erler** 23b/10, 23a/10, 73a/5, 74b/5
- é.-miş** 33b/5
- é.-ipdür** 5b/1, 5b/8
- é.-ip turur** 22b/1
- é.-dürler** 55b/4, 55a/11
- é.-ti** 22a/9
- é.-tiler** 9b/11, 12b/2, 15b/2, 15a/7, 26a/1, 36b/4, 36b/5, 37a/5, 62a/6
- é.-se** 71a/6
- é.-seler** 73a/7
- é.-ip** 5b/8, 8b/2, 8a/11, 11b/9, 13a/2, 15a/10, 16b/1, 21a/5, 22b/3, 23a/8, 24b/6, 24a/2, 27b/7, 33b/4, 34a/4, 35a/5, 35a/7, 36b/10, 37a/1, 37a/4, 40b/1, 40a/8, 41a/9, 44a/1, 48a/9, 49a/6, 50b/5, 51a/3, 51b/11, 53a/8,

56b/5, 58a/3, 58a/7, 73b/4, 73b/7,
74a/4, 75a/1, 76a/9
é.-geni 14b/4
é.-mesler 71a/1
é.-mekde 23b/3
éyle- eylemek
é.-di 80b/2
éyt- söylemek
é.-seler 79a/1

F

fāyide fayda; hayır
f. 18b/6
fāyide-yi ‘azīm büyük yarar
f. 11b/9, 15b/6
f.+ **ğa** 24a/1
fāyiden fayda
f. 26b/6
faķīr yoksul
f.+**lerdin** 82b/5
faķīrlık yoksulluk
f.+ **ğa** 22b/1
faķīrlık yoksulluk
f. 58b/8
faķīrū’l haķīr değersiz fakīr
f. 76a/5
fānī ölümlü
f. 33b/8, 68b/2
fārisī Farsça
f. 8a/3
farz Allah’ın terk edilmesi günah olan emirleri
f. 37a/6, 37a/10, 66b/9, 66b/10,
81b/3, 81a/11, 82a/8, 82a/9
f.+**dın** 81a/11
fażl-ı kerem cömertliğin fazlalığı

f.+i 43b/9
fedā’ gözden çıkarma;kurban
f. 78a/4
fehmi-i firāset yiğitlik anlayışı
f. 43a/5
f.+**leri** 31b/7
felek gökyüzü
f. 76b/5
fenā’ yok olma; beka’nın zıddı
f. 13b/9, 65b/8
fenāfillāh Allah’n varlığı içinde yok olma
f. 41b/7, 44b/5, 53b/2
ferāmūş unutmama
f. 6a/9
ferāmūşlık unutmama durumunda olma
f.+**de** 55a/10
ferāset anlayışlılık
f.+**ler** 43a/7
ferdā-yi kıyāmet kıyametten sonra
f. 67b/4
ferdā-yi rüz-ı kıyāmet kıyamet gününün ertesi
f. 68a/7
ferište melek
f. 45b/7
f.+ **lerğa** 58a/7
fermān emir
f. 81b/10
f.+i 58a/2
f.+**larından** 83a/3
ferzend oğul
f. 10b/5, 10a/2, 12a/4, 14b/7, 16b/8,
16a/4, 17b/10, 17a/5, 59b/11, 70b/8
f.+**leri** 29a/8
ferzend-i dilbend gönül bağlayan

çocuk
f. 9b/11
feth açma, açılma
f. 8a/10
fetret peygambersiz geçen zaman
f.+de 51b/2
fevc fevc bölük bölük
f. 26a/3
fevk üst taraf
f. 36a/3
feyz ilim, irfan; bolluk
f. 13a/1
feyz-i ilāhī Allah'tan gelen bolluk
f. 13a/11, 13b/4, 26a/4, 35b/8, 53a/4
feyz-i keşir'ül vücūd varlıklarının bereketi
f.+ları 18b/1
fırsat uygun zaman
f.+da 51b/11
fī içinde, -de
f. 27a/10
figān ıztırap ile bağırma
f. 37b/6
fikr düşünce
f.+i 4a/2, 6a/5
f.+ini 4b/7
fi'l iş, kâr
f. 12a/3
f.+ **ing** 21a/9
f.+lerini 32a/5
filān falan
f. 27b/3, 27b/10, 27a/3, 28b/3, 29b/1, 34a/1, 34a/6
fi'l fevr acele iş
f. 81a/2

fi'l-i enbiyā peygamber işleri
f. 31a/5
fi'l-i aşhāb-ı resūlullāh Allah'ın resūlunun işleri
f. 58b/6
fi'lū'l umūr işler
f. 78b/1
firāk ayrılık
f. 48b/4
f.+ka 48b/4
fir'avn (k.a.)
f. 68a/1
fırkat ayrılık
f.+de 23b/8
fī-zamāne şimdiki zaman içinde
f. 72a/5
fukarā' fakirler
f. 77b/5
fukarā'-yı 'izām fakirler
f. 35b/10
fütūr-ı hātır hürmetsizlik
f. 52b/3
füyüzāt ilimler
f. 53a/5, 56a/7
füyüzāt-ı ilāhī ilāhī ilimler
f.+ga 35a/9

G

gāfil gaflette bulunan
g. 2a/5, 6a/8, 10b/9, 10a/1, 22b/11, 23b/10, 50b/11, 51a/11
g.+ler 6b/2
g.+lerga 8a/10
g.+lerdin 10a/4
gaflet gafillik; boş bulunma
g. 51a/2

gāh ara sıra, bazı; zaman bildiren edat g. 82b/1	ġ. 76a/6
ġalebātü'l 'aşk aşkın üstün gelmesi ġ. 27b/1	ġavşü'z zamān zamanın büyüğü ġ. 1b/1, 39b/4, 38a/10, 44a/4
ġalebe üstünlük ġ.+n 38a/6	ġāyb gizli olan, kayıp ġ. 10b/3, 53b/5
ġālib üstün gelen ġ. 27a/1, 38a/2	ġāyb-i naẓar bakışın gizliliği ġ. 19a/9
ġanīmet emeksiz kazanç ġ. 35a/11, 42a/5	ġayr ayrı, başka ġ. 57b/7
ġār mağara ġ+dın 2a/8	ġ.+ıdın 6b/4
ġār-ı binā mağara g. ġa 11a/4	ġayret çalışma, çabalama ġ. 18a/11
ġār-ı penāh mağara ġ. 16a/8 ġ.+dın 18a/5	ġayret-i himmet çalışma ġ. 24a/2
ġār-ı penā mağara g.+ ġa 15a/8 ġ.+da 12a/4	ġayret-i maẓşad amacın gayreti ġ.+ları 10a/5
ġarīblik gariplik ġ. 74a/3	ġayr-ı fetret fetret olmadan ġ.+de 51b/2
ġarīblık gariplik ġ. 35b/1	ġāzab hiddet, öfke ġ. 30a/7, 75a/3 ġ.+ı 30b/10, 30b/11
ġarķ boğulma ġ. 19a/2	'ġāzab-ı cemī' evliyā evliya gazabı ġ.+ larġa 30a/8
ġarķ-ı nūr nūra boğulma ġ. 26a/4	ġāzā' dīn uğruna savaş ġ.+ları 76b/9
ġarķ-ı nūrānī nūra boğulma ġ.35b/8	gehvāre beşik g.+lerini21b/7
ġarķ-ı nūr-ı ilāhī Allah'ın nūruna boğulmuş ġ. 13a/1,14a/3	genc-i ġazāin hazineler g. 75b/4
ġavġa kavga, dövüş ġ.+da 23b/5	gencü'l raġman Allah'ın hazinesi g. 75b/8
ġavşü's sālīķin salıkların büyüğü	ger eğer g. 6a/1 g.+leri 21b/4
	gerd toz, toprak g. 73b/6

gerden gerdan, boyun
 g.+leride 64a/10

gerdūn dönen, devreden
 g.+din 49a/11

ġırbet kaybolma
 ġ. 69a/7

girān ağır, sakil
 g. 36b/10

girdi-ġār Tanrı
 g.+larını 30a/1

girībān-ı cāme elbise yakası
 g.+leri 65b/7

giriftār tutulmuş; düşkün
 g. 30a/8, 30a/11, 31a/2, 34b/1, 46b/6

giryān tutulmuş, kapılmış
 g. 38b/2, 16a/3, 48b/7

giyāh taze ot
 g.+larını 22b/3

gūh-ı seg köpek pisliği
 g. 45a/8

ġulām delikanlı, genç
 ġ.+ ġa 64b/4
 ġ.+ları 64b/3

ġurūrlık gururlu olma hali
 ġ.+leride 9a/9

gūsfend koyun
 g.+lerni 64b/6

gūşegerlik bir köşeye çekilen
 g. 11a/7

gūşiş çalışma, çabalama
 g. 10b/7

gūyā sanki
 g. 1b/11, 3b/10, 4b/1, 5b/1, 30b/7,
 30b/8, 32b/11, 33a/4, 38a/9, 68b/7,
 79b/8

ġüftār söz
 g. 23b/2

ġül-āb gülsuyu
 g. 38a/3

ġümān sanma, sezme
 g. 3b/11, 21b/9, 31b/4

ġ.+dın 22a/5
 g.+11b/11

ġümrrāh yolunu şaşırması
 g. 30a/6, 36b/9, 48a/3, 56a/9

ġüzār geçme, geçiş
 g. 50a/4

ġüzārlik geçme, geçiş
 g. 19a/4
 g.+ ġa18b/1

ġüzergāh geçilen yer, geçit
 g. 38b/9

ġüzeşte geçmiş
 g.+ler 3a/5

H

ħaber yeni havadis, bilgi
 ħ. 7a/9, 15b/3, 19a/3, 26b/1, 26b/2,
 26a/11, 29a/9, 31b/11, 32b/1, 35a/2,
 39b/1, 39a/7, 43b/3, 46a/1, 47a/4,
 48a/11, 58b/9, 62a/11, 67b/11, 67a/1,
 70b/3

ħ+i 2a/7

ħ.+lerni 25a/9

ħaberdār haberli
 ħ. 74a/8

ħabīb sevgili
 ħ.+im25b/6

ħabībullah Hz.Muhammed
 ħ. 22a/4

ħā'ce abdullah aħrār (k.a.)

- h. 19b/6
hāce aḥmed ṣemerḳandī (k.a.)
 h. 19b/4
hāce aḥmed serhendī (k.a.)
 h. 19b/2
hāce ahmet yesevi (k.a.)
 h.+din7b/3
hāce alāiddin atṭār (k.a.)
 h. 19b/5
hāce ‘alī-i rāmtinī (k.a.)
 h. 20a/8
hāce ārif-i rivgerī (k.a.)
 h. 20a/10
hāce ebūl ḳāsim-ı gürgānī (k.a.)
 h. 20b/2
hāce emgene (k.a.)
 h. 19b/3
hāce gān nakṣbendī tarikati
 h. 51b/8
hāce ḥāfız ūirazi (k.a.)
 h. 28b/7
hāce ḥasan-ı baṣrī (k.a.)
 h. 66b/2
hāce ibrahim (k.a.)
 h.+din 66a/11
hāce maḥmūd el-ḥayr-i faḡnevī (k.a.)
 h. 20a/9
hāce meyān-ı bākī (k.a.)
 h. 19b/3
hāce muḥammed rızā (k.a.)
 h. 19b/9
ḥācet ihtiyaç, lüzum
 h. 70a/1, 74b/3, 74b/6, 77b/3
ḥāce yūsūf hemedānī (k.a.)
 h. 20a/11
ḥāce zāhid (k.a.)
- h. 19b/6w
ḥadd sınır
 h.+in 49a/3
ḥadīṣ peygamberin sözü, söz, olay
 h.+lerin 71a/8
ḥāh isteyen manasında kelimelere takılır
 h. 51b/1, 51b/2
ḥāhla- isteme
 h.-pdur 2b/7
 h.-sa 1b/8, 2a/3, 3b/9, 4b/10, 4b/10, 62b/7
 h.-sanḡlar78a/5
 h.-p 79a/10
 h.-maslar 71a/7
hahūt hahūt
 h. 40a/11, 41b/4
ḥakāyık doğru olan asıllar, hakikatler
 h. 22a/11, 27b/4
 h.+ḡa 18b/10
ḥāk-i mezellet hakirlik, horluk topraḡı
 h.+ ḡa 76b/8
ḥakīkat gerçek, doğru
 h. 3b/1, 3a/11, 40b/7, 43a/8
 h.+dın 72b/2
 h.+in 43a/5, 47a/5
ḥakīkat-ı meṣāyihlik şeyhlerin gerçekleri
 h.+dın 46b/1
ḥakīkatü'l ḥakāyık gerçeklerin gerçeḡi
 h. 41b/10
ḥakīkatü's suyūf mevsimlerin gerçeḡi
 h. 31a/7
ḥakīkī gerçek
 h. 22a/2, 63b/5, 72b/4
ḥakḡ doğruluk, adālet, Tanrı

- h.** 2a/8, 3b/9, 3b/10, 3b/10, 3a/4, 3a/6, 3a/8, 3a/11, 4b/10, 4a/2, 5b/11, 5a/1, 6b/7, 6a/10, 10a/2, 10a/8, 13a/9, 14a/4, 14a/11, 23a/10, 24a/4, 25a/9, 27b/2, 30b/3, 30a/6, 31a/11, 32b/1, 33a/8, 35b/3, 46a/8, 49a/1, 49a/3, 50b/1, 50b/10, 51a/1, 53a/6, 53a/11, 56b/10, 58b/8, 58a/5, 62a/5, 62a/7, 62a/9, 63a/1, 63a/6, 66b/10, 66a/7, 67b/5, 68a/3, 70b/3, 70b/3, 71b/8, 71a/1, 71a/4, 74b/3, 75b/1, 75b/4, 75b/9
- h.+ni** 14b/10, 50b/10, 53a/9, 53a/10, 55a/1, 69a/8, 71a/2, 71a/3, 71a/6
- h.+ka** 6b/5, 10a/9, 10a/9, 10a/11, 11a/3, 12a/3, 14a/3, 15a/1, 16a/5, 23b/9, 23a/9, 44a/2, 45b/4, 47b/11, 49a/8
- h.+da** 39a/4
- h.+dın** 33b/6, 51a/11
- h.+larığa** 9b/6
- h.+durur** 41b/10
- hakkani** hak ve adâlete uygun
h. 31a/10, 48a/10, 48a/11
- hakkaniyye** hak ve adâlete uygunluk
h. 28b/9, 71b/2
- hakikat** gerçek, doğru
h. 34a/6
- hak-sâr** hâli perişan
h. 7b/8
- hakk sübhânehu ve ta'âlâ** Yüce Allah
s. 53a/6, 68a/3
- hakk sübhânü'd deyyân**
mükafatlandırılan ya da cezalandırılan Allah
- s.** 36b/8
- hâl** durum, oluş
h. 17a/3, 35a/6, 46a/4, 49b/5, 70b/1, 75a/10, 75a/11
- h.+ni** 75a/9
- h.+ğa** 35a/6
- h.+de** 25b/3
- h.+i** 28b/4, 35b/9, 70b/9
- h.+in** 70b/11
- h.+iğa** 49a/2
- h.+lerini** 29b/3
- h.+leriğa** 46a/4
- halâvet** tatlılık; zevk
h. 8b/6, 58b/11
- halâyık** yaratılmışlar, varlıklar
h. 13b/6, 14a/9, 16a/3, 24a/9, 71a/11
- h.+lar** 4b/9, 5b/3, 5a/3, 5a/10, 6a/9, 16b/11, 24a/5, 28a/1, 34b/1, 34a/8, 35b/10, 45b/2, 47b/3, 69a/4, 69a/5, 70b/3
- h.+larını** 7a/8
- h.+larığa** 5a/8, 15b/1, 23a/8, 30a/3, 32b/4, 35b/7, 44a/9, 71a/5
- h.+larda** 69a/7
- h.+lardın** 11a/3, 33b/8
- halâyık-ı 'alâyık** dünya ile ilgilenmeler
h.+lardın 18b/3
- halâyıkullâh** Allah'ın yaratıkları
h.+ğa 16a/4
- hâlidân** sürüp gidenler
h. 75a/10
- hâle** ay ve güneşin etrafında görülen parlak daire
h. 25b/10
- halet** hâl, keyfiyet
h. 27b/5, 33b/2, 50a/4

ḥāl ḥāh isteme durumu	ḥ.+nı 17b/9
ḥ. 51b/1	ḥ.+ ğa 22b/5
ḥāl-i ‘ilm-i ledün gayb ilminin oluşu, durumu	ḥallākullāh Allah’ın yaratmaları
ḥ. 17a/4	ḥ. 52a/3
ḥāl-i naşīb Allah’ın kısmet ettiği durum	ḥall çözme
ḥ. 47a/1	h.+i 44b/11
ḥāl-i tālib talep edenlerin durumu	ḥalvet yalnız, tenhaya çekilmek
ḥ.+ġa 53b/4	ḥ. 53b/6
ḥāl-i tecrīd her şeyden el ayak çekip Allah’a yönelme	ḥām boş, nafile
ḥ.+leride 59b/1	ḥ. 62a/9
ḥāl-i münāfikān inanmayanların durumu	ḥamīde eğrilmiş, bükülmüş
ḥ. 67a/670b/9	ḥ. 68b/8
ḥāl-i helāk yok etme	ḥaml e atılış, atılma
ḥ. 68a/1	ḥ. 38a/4
ḥalīfelik halifelik	ḥāmūş susmuş, sessiz
ḥ. 69b/11	ḥ. 47a/4
ḥalīfe nevrūz (k.a)	ḥāne-yi imān imān evi
ḥ. 19a/11	ḥ.+nı 49a/7
ḥālīş temiz, saf	ḥāne-yi rızā’ rıza evi
ḥ. 10b/11	ḥ. 66a/1
ḥālīşen temiz yürekle	ḥāne-yi şeytān şeytan’ın evi
ḥ. 72b/5	ḥ. 49a/4
ḥalk yaratma, yaratılma	ḥār hor, hakir
ḥ. 10a/3, 80b/1	ḥ. 4b/3, 55a/5
ḥalk insanlar	ḥarāb yıkık, viran
ḥ. 71b/8, 72b/10, 73a/4	ḥ. 37a/1, 37a/7
ḥ.+nı 72b/11	ḥarb cenk, kavga
ḥalka dāire biçiminde olan şey	ḥ. 66a/8
ḥ. 16a/9, 16a/9, 23a/10, 25b/9	ḥarekāt ü sekenāt davranış
ḥalkullāh Allah’ın yaratması	ḥ.s. 63b/10
ḥ. 72b/6	ḥārezm (y.a.)
	ḥ.+ ğa 9b/8
	ḥar eşek
	ḥ. 79a/11
	ḥ.+lar 36b/10
	ḥarīş hırslı, bir şeye çok düşkün

- h.+leri** 52b/5
- hārlik** horluk, hakirlik
h. 4b/4
- hāsālīhi** üzerine
h. 37a/11
- hasan başrī** (k.a.)
h. 59b/5, 65a/7, 75a/1
- hasb-i hāl** görüşüp dertleşme
h.+lerin 21a/2, 79b/4
- hased** kıskançlık
h. 46b/1
- hāşıl** husûle gelen, çıkan
h. 4a/1, 4a/4, 4a/5, 5a/11, 8b/6, 9a/10, 10a/10, 12b/8, 13a/11, 15a/1, 22a/11, 29b/7, 39b/10, 40b/5, 41a/4, 44b/1, 45b/11, 50b/6, 51a/10, 52a/6, 52a/7, 53a/11, 54b/8, 70b/1, 70a/2, 70a/2, 75b/11
h.+ı 31a/8
- hāşilü'l kelām** sözün kıyası
h. 11b/9
- hasīb** değerli, îtibarlı
h.+de 23b/1
- hasīr** zarara, ziyāna uğrayan
h+lerdin 30a/9
- haşlet** insanın yaradılışındaki huyu
h.+de 23b/8
- hasmī** düşmanlık
h.+larığa 16b/5
- hāşşü'l hāş** en has, en güzel
h. 37a/11
- hāste** istenilmiş, istenilen
h. 56b/11
- hata'** yanlışlık; yanılma
h. 78b/10
h.+ğa 48a/2
- hātara** tehlikeler
h.+lar 54a/10
- hātır** fikir
h. 51b/2
- hātıra** hatıra gelen
h. 54a/5
- hātır-ı cem** saygılı olma
h. 17a/5
- hātı-ı āzādī** azat edilme yazısı
h. 64b/5
- hātı-ı rivāyet** söylenti yazısı
h. 77b/8
- hātire** düşünce, fikir
h. 54a/8
- havāşş** hasseler, duygular
h. 53a/7
h.+largā 18b/3
- havf** korku; korkma
h. 77b/11
- havz** havuz
h. 73b/5
h.+ ga 73b/4
- hayāl** insanın kafasında tasarladığı şey
h.+leriğa 53b/7
- hayāt** yaşama
h. 79a/6
- hayavāt-ı sermedīde** sürekli yaşayanlar
h. 35a/11
- hayme** çadır
h. 64a/9
- hayrān** şaşmış; çok tutkun
h. 24a/8, 24a/9, 41b/11
- hayrāt** sevap kazanmak için yapılan hayırlı işler, iyilikler
h. 20b/8
- hayret** şaşma

- h.** 18a/3
hazar barış ve güven
h.+da 9b/2
hazelân-ı ‘azîm büyük günah
h. 80a/7
hâzır huzurda
h. 14b/11, 15b/6, 16b/2, 16a/6, 16a/8, 52b/2, 53a/1, 53a/9, 55b/3, 56b/8
h.+lar 9b/4
hazîne hazine
h.+si 75b/7
hazret sayın, yüce
h. 1b/1, 5b/2, 6a/3, 11a/6, 16a/7, 17b/1, 17b/7, 17b/10, 18a/9, 18b/7, 19a/9, 19a/10, 20b/7, 20b/9, 21b/4, 21a/1, 21a/10, 22a/6, 22a/7, 22a/9, 26a/9, 29b/1, 30b/1, 30b/2, 32b/5, 33a/4, 35b/5, 36b/7, 36a/3, 36a/4, 36a/6, 37a/3, 38a/10, 38a/11, 39b/4, 39b/5, 40a/7, 44a/4, 44a/5, 45b/8, 45a/9, 50b/3, 51a/1, 55b/10, 57b/5, 57b/10, 57b/11, 58b/9, 58a/11, 59a/3, 60b/3, 60a/6, 61b/2, 61b/9, 61a/4, 62b/3, 62a/2, 63b/7, 63b/9, 63a/3, 63a/11, 64b/7, 65a/5, 66b/5, 67b/8, 68a/8, 69b/1, 70b/7, 70a/7, 71b/1, 72a/3, 72a/4, 76a/9, 77b/11, 79a/1, 81b/5, 82b/10
h.+ ning 10b/3
h.+ğa 9b/6
â.+ke 63b/1
h.+de 23b/3
h.+din 43b/9
h.+ leriga 16a/2
hazret-i ‘alî (k.a.)
h. 58b/3, 59b/2
- hazret-i ‘alî kerremullāhu vecchēhū**
(k.a.)
h. 58b/3
hazret-i cenābü’s selām cenab
hazretleri
h. 11a/9
hazret-i dāvūd-i taī (k.a.)
h. 60a/1
hazret-i ebā bekr-i şiddīk (k.a.) Hz. Ebu Bekir
h. 20b/6, 58b/1, 78a/7
hazret-i ebā bekr-i şiddīk-i ekber (k.a.)
Hz. Ebu Bekir
h. 59b/1
hazret-i ebā bekr (k.a.) Hz. Ebu Bekir
h. 62b/9
hazret-i ebū mūsā (k.a.)
h. 65a/5
hazret-i hāce Abdulhālīk ğucdevānī
(k.a.)
h. 20a/10
hazret-i hāce Abdullah tüsterī (k.a.)
h. 65b/8
hazret-i hāce alī fārumedī (k.a.)
h. 20b/1
hazret-i hāce babay simāsī (k.a.)
h. 20a/7
hazret-i hāce bahaü’l haqqveddīn buhārī
(k.a.) Hāce Bahāeddīn Nakşbend
h. 20a/5
hazreti hāce bahāü’l haqqveddinü’l
(k.a.)
h. 26b/9
hazret-i halīfe-i zamān zamanın halifesi
h. 19a/9
hazret-i hasan-ı basrī (k.a.)

- h. 59a/10
- hazret-i hıızr** (k.a.)
- h. 11b/1,11b/4, 11a/6, 12a/7, 14b/6, 21b/9, 21a/8
- hazret- imām ‘alā settārū’l kaşrī** (k.a.)
- h. 2b/11
- hazret-i imām cafer-i şādık** (k.a.)
- h. 20b/4
- hazret-i imām cafer şādık** (k.a.)
- h. 81b/4
- hazret-imām-ı a‘zām reisü’l ümem** (k.a.)
- h. 63a/10
- hazret-i isā** (k.a.)
- h. 65a/4
- hazret-i islām şeyh** (k.a.)
- h. 11b/3,12b/1, 15a/4, 17b/4, 17a/10, 18b/10, 18a/4
- h.+ niñg 16b/4
- h.+ni 11b/5, 11b/11
- h.+ ğa 13b/5
- hazret-i işān** veli hazretleri
- h. 19a/10, 26a/1
- hazret-i kuḫbū’l ārifīn** ariflerin en üstünü
- h. 76a/11
- hazret-i mevlānā** (k.a.)
- h. 77a/8
- hazret-i mevlānā celāleddīn** (k.a.)
- h. 7a/9, 27a/11, 41b/9
- hazret-i mevlānā celālüddīn-i rūmī** (k.a.)
- h. 43b/5
- h.+din 44a/6
- hazret-i mevlānā yaḫūb-ı çerhī** (k.a.)
- h. 20a/5
- hazret-i mihter mūsā** (k.a.)
- h. 62b/8
- hazret-i mīrkelāl** (k.a.)
- h. 20a/6
- hazret-i mūsā** (k.a.)
- h. 57b/6, 68a/8
- hazret-i oşmān** (k.a.)
- h. 58b/2
- hazret-i ömer** (k.a.)
- h. 58b/1, 59b/2, 59a/7, 62b/9
- hazret-i perverdīgār** (k.a.)
- h. 25b/5
- hazret-i resūl** Hz. Muhammed
- h. 32b/1, 59a/4, 61a/7
- hazret-i resūl ekrem** Hz. Muhammed
- h. 16b/7, 32b/8
- hazret-i resūlullāh** Hz. Muhammed
- h. 25b/3
- h.+ niñg 16b/5
- hazret-i selmān** (k.a.)
- h. 62/a/1
- hazret-i selmān-ı fārisī** (k.a.)
- h. 20b/5
- hazret-i seyyid-ü’ṭṭāife şeyh cüneydi**
- bağdādī** (k.a.)
- h. 58a/9
- hazret-i seyyidü’l kāināt** kainatın efendisi
- h. 20b/7
- hazret-i sultān ibrahīm ethem** (k.a.)
- h. 13b/9
- hazret-i sultānū’l ārifīn** ariflerin sultanı
- h. 7b/3
- hazret-i şeyh** şeyh hazretleri
- h. 77b/9, 79b/1, 80a/7

- h.+ni** 80a/5
- hazret-i şeyh azizān** azizlerin şeyhi
- h.** 20a/8
- hazret-i şeyh ebül hasanü'l harkānī** (k.a.)
- h.** 20b/2
- hazret-i şeyh efgānī** (k.a.)
- h.** 20a/2
- hazret-i şeyh emlā** (k.a.)
- h.** 20a/1
- hazret-i şeyh hudāydād** (k.a.)
- h.** 65b/6
- hazret-i şeyh kāsānī** (k.a.)
- h.** 20a/3
- hazret-i şeyh kāsım bin mahmud bin ebā bekr** (k.a.)
- h.** 20b/4
- hazret-i şeyh şaht şahaf** (k.a.)
- h.** 20a/2
- hazret-i şeyhü'l islām** şeyhülislam hazretleri
- h.** 15b/10, 24a/1, 39b/7, 51b/7
- h.+nı** 9a/9, 76b/4
- hazret-i zāt-ı şerif-i işān** velilerin şereflişi
- h.** 50b/7
- hazret-i kuṭbü'l ārifin** ariflerin büyüğü
- h.** 76a/6
- helāk** mahvolma
- h.** 5b/6, 73a/8
- helāklik** helāklik
- h.+ke** 68a/1
- hem** hem, da/de edatı karşılığı, birlikte
- h.** 5a/7, 13b/7, 13b/10, 14a/1, 32a/1, 32a/8, 50b/10, 51b/8, 52a/9, 55a/8, 60b/2, 60a/5, 61a/1, 64b/4, 66b/4, 66b/4, 67b/11, 68a/2, 70a/10, 77a/10, 78b/1, 78b/2, 78b/5, 79a/5, 80a/2
- hemān** hemen, çarçabuk
- h.** 53b/10
- hem-çünān** böylece
- h.** 66b/9
- hem-çünin** böylece
- h.** 5b/1, 5a/3, 64a/11, 80b/10
- hem-hāne** bir evde oturan
- h.** 23a/11
- hemīşe** dāimâ, her zaman
- h.** 2a/8, 9b/2, 17a/6, 32a/5, 37a/9, 39a/8, 49a/6, 50b/9, 54a/11
- hemme** böylece
- h.** 21a/4, 24b/1, 28b/10, 38b/8, 38b/9, 38b/10, 38a/5, 39b/8, 39a/9, 39a/10, 41b/11, 44b/11, 50b/5, 50b/11, 51b/1, 51b/1, 52a/1, 54b/2, 55b/7, 69b/3, 76b/7
- h.+ge** 66b/8
- h.+din** 55b/6
- hem-rāh** yoldaş, yol arkadaşı
- h.** 9b/7, 9b/10
- hemün** bununla birlikte
- y.** 53b/2
- henüz** daha, şu an
- h.** 78a/1
- her** her
- h.** 1b/8, 2b/9, 2a/2, 3b/4, 3b/9, 3a/6, 3a/9, 6a/4, 9a/10, 10b/10, 11a/10, 12b/3, 25a/1, 25a/4, 25a/8, 28b/9, 30b/2, 30b/6, 30a/4, 30a/11, 32b/1, 32a/2, 33b/5, 33a/3, 33a/7, 34a/1, 34a/2, 35b/7, 35a/11, 37b/3, 38a/1, 39b/10, 41b/7, 42a/4, 48b/10, 50a/3, 52b/11, 53a/11, 54a/5, 56a/2, 58a/4,

- 60b/2, 60b/4, 60b/8, 60a/8, 60a/10,
62b/6, 64a/1, 65a/6, 66a/2, 67b/9,
67b/10, 67a/3, 68a/5, 70b/8, 71b/5,
71b/6, 71b/10, 71b/11, 71a/3, 72b/7,
72a/1, 73a/7, 74b/11, 75b/2, 78b/5,
78b/9, 78a/4, 78a/11, 79b/4, 79b/7,
79a/7, 80a/5, 81a/5
- her biri** her biri
b. 78a/4
- herāt** (y.a.)
h. 37a/1
- her-cā** her yer
h. 55b/9
- herkes** herkes
h. 62b/4, 66b/3, 66b/10, 66a/10
- hevā** heves, istek
h. 28b/9, 32a/8
h.+sın 68b/8
h.+lar 36b/10
- hevā-yı heves** arzu, heves
h.+ni 6a/8
- heves** istek; gelip geçici istek
h. 69a/7
- heybet** korku ile saygı duygularını
birden uyandıran hal
h.+leridin 16b/6
- hezār** pek çok
h. 37b/8
- hıdmet** iş, hizmet
h. 9b/3
h.+i 10a/9
h.+iğā 18b/6
h.+leriğā 13b/8
h.+leride 13a/8
- halṭa** torba metin
h.+ları 64a/3
- himār** erkek eşek
h. 65a/6
- hinzir-ı cehennem** cehennem domuzu
h. 38a/3
- hırka-yı peşmīn** sofuların giydiği
yünden hırka
h. 61b/10
- hiyānet** hayınlık
h. 9b/6
- hızmet** iş, vazife
h. 9b/3, 54b/9
h.+ni 49a/9
h.+i 10a/9
h.+iğā 18b/6
h.+idin 49a/11
h.+leriğā 13b/8, 77b/6
h.+leride 13a/8, 74b/9
- hızmet-i meşāyihullāh** şeyhlerin
hizmeti
h. 48b/11
- hızr** (k.a.)
h. 10b/5, 11b/9, 11b/10, 11a/6,
12b/3, 15b/9, 15a/9, 18a/9
h.+dım 69b/1
- hicāb** utanma
h. 6a/8
- hicrān-ı firāk** ayrılık kederi
h.+da 50a/6
- hicret** göç
h. 26b/11
- hiç** hiç
h. 2b/5, 4a/10, 5a/1, 10a/10, 14b/5,
21b/10, 21b/10, 23b/10, 24b/11,
28b/4, 28b/5, 28a/5, 29a/4, 31b/8,
33a/2, 38b/6, 38a/7, 43a/9, 48b/10,
51a/2, 53a/2, 54b/3, 56b/3, 56b/3,

- 63b/8, 71a/1, 72b/2, 73b/4, 73b/6,
73b/11, 74a/1
- h̄içbir** hiçbir
h. 23b/10
- h̄iç-kes** hiç kimse
h. 41b/11
- hidāyet** doğru yolu gösterme
h. 4b/3, 5b/11, 6a/1, 6a/2, 33b/11,
70b/4, 70a/4, 70a/11, 71b/11,
71a/6,78b/4
h.+ler 29b/5
h.+leridin 47b/11
- hidāyetullāh** Allah'ın hidayet vermesi
h. 6a/4
- h̄ikmet-i şer'** Allah'ın emirlerinin
hakimliği
h. 67a/10
- h̄ilāfet** birinin yerini tutma
h. 61a/8
- h̄ilāf-ı akvāl** sözlerin zıddı
h.+lerdin 81a/8
- h̄ilāf-ı āyet-i kerīme** ayetin aksine
h. 80b/8
- h̄ile** oyun, aldatma
h. 37b/11
- h̄ilm** insan tabiatında olan yumuşaklık
h. 70b/1
- himmet** yardım
h. 10a/5, 14b/1, 14b/5, 18a/11
h.+i 6a/5, 70b/10
- himmet-i 'ālī** yüce yardım
h.+ler 21a/6
- himmet-i şālīhānest** salihler himmetidir
h. 60b/10
- himmetullāh-i 'aleyh** "Allah'ın
yardımı üzerine olsun"
- h. 19b/11
- h̄inū'l mevt** ölüm vakti
h. 80b/4
- h̄in-i muhāceret** göç vakti
h.+leride 26b/10
- h̄izb-i halet** durumun başkalaşması
h.+leri 16b/4
- h̄izmet** iş, iş görme
h. 24b/6
h.+de 23a/8
h.+leridin 24b/3
- h̄od** kendi
h. 45a/7
- hodrā** kendine
h. 18b/1
- h̄orāsān** (y.a.)
h.17b/8
- horsend** mutlu
h. 60a/1
- hoş** güzel, iyi
h. 24b/5
- hū** Allah
h. 18b/10, 41b/3
- h̄üb** güzel, hoş
h. 37a/4, 62b/7
- h̄udā** Allah
h. 3b/5, 4a/10, 6a/11, 6a/11, 6a/11,
8a/7, 10a/9, 23b/1, 30b/7, 30b/8,
33a/7, 56b/11, 60b/7, 66b/11, 77b/7
h.+ ga 30a/5
h.+dın 4b/7, 72a/7
h.+lar 38b/2
h.+larmı 75a/1
h.+dürler 33a/2
- h̄uffāş** yarasa, gece kuşu
h.lar 73b/ 8

hulāşa bir sözün özü
h. 58a/9
hulefâ halîfeler
h.50b/9
h.+ları 77a/7
h.+larıdın 77a/4
h.+larığa 80b/6
hulefâ-yı rāşidîn Hz. Ebûbekir, Hz. Ömer, Hz. Osman, Hz. Ali
h. 66b/9
h.+ğa 66b/6
hulefâ'-yı a'zâm büyük halîfeler
h. 45b/9
hurüş coşma
h. 37b/10
huşûl-ı keyfiyet-i agâhlık üreme, türeme
h.+nı 52b/1
huşûmet düşmanlık
h. 77b/4
huşûsen ayrıca
h. 50b/6
hüş akıl
h. 35a/8
h.+ları 24b/11
h.+larığa 21a/9
huşbe cuma namazından evvel okunan dinî öğüt
h. 61a/8
huşûrât hatıra gelmeler
h.+dın 51a/9
huzûr hâzır bulunma
h. 6a/5, 23a/7, 51b/3, 50b/9, 51a/1, 78a/6
h.+ın 70b/11
hücre göz, odacık

h. 78a/2
hücûm saldırı, saldırma
h. 38a/9
hüner ustalık, bilme
h.+i 10a/4
h.+lerin 21b/11
hürmet saygı
h. 4a/8
h.+dın 4a/8
h.+imni 4b/1
h.+i 4b/2
h.+ler 4b/1
hüseynü'l hatîbü'l belhî (k.a.)
h. 26b/9
hüsrân zarar, ziyan
h.+lardın 55a/5
hüveydâ açık, belli
h. 34a/8

I

ıslâh iyileştirme, düzeltme
ı. 8a/11
ıztırâb acı, azap
ı. 8b/4
ıztırâb günân
ı. 37b/8

İ

i'ânet yardım
i. 37b/2
i'ânet-i müslim islâm dîninde olanın yardımı
i. 37a/6
ibâdet Allah'ın emirlerini yerine getirme

- i. 21a/7, 30b/3, 32b/2, 32b/6, 33b/7,
35a/1, 35a/4, 43a/9
i.+ **ġa** 30b/5
i.+**din** 31a/8
‘ibādet-i rabū’l ġafūr Allah’ın
emirlerini yerine getirme
i.+ **ġa** 15a/6
‘ibāret bir şeyin aynı
i. 41b/5
iblīs-i pūr-telbīs çok hileli şeytan
i. 49a/6
ibn abbās (k.a.)
i. 61a/2
ibn ḥasan rızā (k.a.)
i. 59b/2
ibn mesūd (k.a.)
i. 61b/1
ibnū’l azīzū’l ḥaṭībū’n nişābūrī (k.a.)
i. 77a/8
ibrāhim edhem (k.a.)
i. 60a/5
‘ibret kötü hâdiseden alınan ders
i. 18b/3
‘ibretlen- kötü hâdiseden ders almak
i.-**ip** 47b/4
ibrişim ipek iplik
i. 63a/2
ibtidā’ başlama
i. 59b/9
icābet kabûl etme
i. 32b/11
i.+**ke** 56a/3
icāzet izin
i. 21a/4, 21a/11
icmā’-ı aşḥāb sahipleri toplama
i. 76b/11
icmālen kısaca
i. 17a/5, 39b/7
ictināb çekinme, sakınma
i. 33b/4, 51a/10
iç- (I) içmek
i.-**erler** 38b/9
i.-**ip** 44a/6
i.-**kendürler** 38b/10
i.-**megen** 38b/7
iç (II) iç
i.+**ni** 14b/9
i.+**ige** 75b/4
i.+**inde** 5a/3, 9a/11, 12b/2, 23a/9,
23a/11, 53b/6, 53b/6, 59b/4, 71b/8,
72b/11, 73a/4, 73a/5, 78b/9
i.+**indin** 59b/5
i.+**re** 12b/5, 12a/5, 16a/8, 17a/7
içir- içirmek
i.- **ür érdiler** 15a/10
içtimā’ toplanma, bir araya gelme
i. 76b/10
içür- içirmek
i.-**üp** 83a/5
idrāk anlayış, anlama
i. 31b/2
i.+**leri** 43a/7
ihānet haksızlık, kötülük
i. 9b/6
ihlāş temiz, doğru
i. 72a/1, 73b/9
i.+ **ġa** 8b/1
i.+**ların** 69a/6
ihsān iyilik etme
i. 20b/8
ihtilāf karışma, katışma
i. 23a/8

ih̄tişām debdebe, şanlı görünüş	i.+i 24b/5
i. 35b/11	
ih̄tiyār seçme, seçilme	‘ilm bilme, biliş
i. 33b/5, 50b/5, 56a/7, 67a/5	‘i. 4b/11, 12b/7, 42b/10, 70b/1,
i.+ımıznı 16a/2	70a/2, 70/2, 70a/10, 74b/6
ih̄tiyār-ı gassāl yıkayıcı seçimi	‘i.+ni 76a/3
i.+de 16a/1	‘i.+din 29b/7
i.+lar 34b/11	‘i.+i 28b/10
ihyā‘ diriltme, canlandırma	‘i.+leri 29b/7
i. 59b/11	‘ilm-i bārīk bereketli ilim
ikāmet oturma	‘i. 75b/10
i.+leri 9a/5	‘ilm-i evvelin ve āhirin sonrakiler,
iklīm ülke, diyar	sonlar
i.+ ğa 24b/1	‘i. 12b/7
iktidā‘ tâbî olma, uyma	‘ilm-i hendese geometri ilmi
i. 6a/1, 30a/6, 33a/4, 33a/5, 70b/4,	‘i. 75b/11
70b/7, 70a/11, 71b/10, 71b/10, 79b/9	‘ilm-i keşf keşif ilmi
ilāhī Allah’a mensup	‘i. 72b/10
i. 13a/11, 15b/1, 33a/11, 35b/8,	‘ilm-i ledün gayb ilmi
38b/8, 39b/2, 45b/11, 46a/2, 53a/4,	‘i. 12b/7, 15b/9, 29b/7
55b/8	‘ilm-i ma‘rifet marifet ilmi
i.+ni 13b/4, 46a/5	‘i. 72b/10, 75b/4
i.+ ğa 19a/1, 31a/2	‘ilm-i nücüm astronomi
i.+din 26a/4, 74a/8	‘i. 75b/11
ilāhiyye yaradancılık	‘ilm-i sülūk Allah ve din uğruna çile
i. 27b/5	doldurma yolunu öğreten ilim
ile ile	‘i. 31b/11
i. 23b/1, 23b/1, 23b/2, 23b/2, 23b/3,	‘ilm-i şerī‘at din kurallarını bilme
23b/4, 23b/4, 23b/5, 23b/5, 23a/11	‘i. 2a/9, 69b/11
ilet- ulaştırmak	‘i.+nı 2b/1
i.-ipdürler 3a/5	‘ilm-i taḳvā Allah korkusunu bilme
ilgeri ileri	‘i.+nı 2b/3
i. 26a/11	‘ilm-i taşavvuf tasavvuf bilgisi
ilgerki öndeki	‘i. 2b/2
i. 72b/9	‘ilm-i tarīkat tarikat ilmini bilme
il halk	‘i.+nı 2b/2
	‘i.+dın 2b/2

'ilm-i tıbb tıp ilmi	i. 7b/8
'i. 75b/11	
'ilm-i zāhir görünen âlem	ināyethāy iyilikler, ihsanlar
'i.+ ğa 31a/9	i. 26b/6
'ilmullāh Allah'ın ilmi	ināyet-i bī-nihāyet sonu olmayan ihsân
'i. 76a/1	i. 9b/10
'ilmullāh-ı ta'ālā Allah teala'nın ilmi	indullāh Allah yanında
'i. 72b/5	i. 72b/8
ilticā'ü'l hazret hezrete sığınma	inhidām yıkılma, harap ve virân olma
i. 55b/10	i. 37a/7
iltimās kayırma	ini erkek kardeş
i. 27b/7	i.+sidin 24b/5
imām 'ali mūsā nişāburī (k.a.)	inkār yaptığını saklama, gizleme
i. 64a/1	i. 32a/4
imām-ı a'zām ehl-i sünnet	inkārlık inkârlık
mezheplerinin dört büyük imamından	i. 26a/4
biri olan Hz. Numan bin Sâbit	inkârlık inkârlık
i. 57b/2, 60a/6	i.+dür 80a/7
imām-ı kaşrī (k.a.)	inkıyād boyun eğme
i. 4b/9	i. 8a/11
imām-ı zamān devrin imamı	ins insan
i. 76a/8	i. 14a/6
īmān inanma, inanç; İslâm dînini kabûl	insân insan
etme	i. 35a/8, 79b/2
İ. 44a/10, 49a/5, 51a/4	inşā'allāh Allah isterse
İ.+dın 34a/11	i. 14b/11
İ.+ları 49a/7, 62b/5	inşāallāhu dua sözü
īmān-ı islām İslâm dînine inanma	i. 74a/5
İ.+ların 36b/11	intikāl bir yerden başka bir yere
imdād yardım	geçme, göçme
i. 29b/11, 30a/3	i. 76b/7
imtinā' çekinme	intişār saçılma, dağılma
i. 80b/6	i. 79b/1
in'ām iyilik etme	intişār yayılma, dağılma
i. 49a/3	i. 71b/9
ināyet dikkat, gayret; ihsan, iyilik	intizār-ı didār yüz bekleme
	i.+ları 25a/8

İrād getirme	i.+nı 53a/7
İ. 43b/7	isnād birine atfetme
irāde dileme, isteme	i. 69b/1
i. 45b/5	istidād doğrulama
irādet irāde, dileme	i. 35a/4
i. 48a/8, 82a/9	i.+ı 74b/11
i.+de 21a/9	i.+ larıga 36a/2
irfān bilme, anlama	istiğrāk dalma; kendinden geçip
i. 38a/10, 39b/5	dünyâyı unutmama
i.+lardın 45a/5	i. 14a/2
irfānest irfandır	i.+ larıda 27b/1
i. 75b/9	istikāmet doğru hareket
irsāl gönderme	i. 9a/8
i. 26b/7	istikbāl-i hazret-i selmān Hz. Selman'ı
irşād doğru yolu gösterme	karşılama
i. 77b/9	i.+ ga 61b/10
irtifa' yükselme	istima' dinleme, dinleyip kabul etme
i. 45a/1	i. 13b/3, 28a/8
islām Hz.Muhammed'in Allah	isti'māl kullanma
tarafından tebliğine memur edindiği din	i. 7b/5
i. 1b/1, 29b/4	istimdād yardım isteme
i.+nı 49a/5	i. 37a/2
islām şeyh (k.a.)	iş çalışma
i. 14b/2, 14a/7, 28a/1, 29b/2, 29a/5,	i. 48a/10, 52b/1, 67b/1
36a/3, 69b/1, 70b/8	i.+leri 31b/6
i.+ ning 12a/1	i.+lerini 51a/10
i.+ni 30b/9	İşān velî mânâsında bir ünvan
ism isim, ad	İ. 21a/1, 26a/9, 29a/6, 38a/11, 50b/9,
i. 22b/4	52b/4, 65b/5, 65b/8
i.+i 29a/5	İ.+nı 52a/11,65b/4
'işmet masumluk, temizlik	İşānlık velîlik
i.+de 27a/5	İ. 69b/3
i.+leride 63b/3	işāret gösterme
ism-i zātullāh Allah'ın ismi	i. 16a/10, 18a/5, 27b/6, 36a/5, 41b/5
z. 54a/5	i.+din 43a/9
ism-i zāt kişi adı	işitgüçi işiten

i. 22a/4
işit- işitmek
 i.- **ingler** 21b/1
işrakatü'l-arz katılım
 e. 11b/7
iştibâh şüphelenme
 i. 80a/7
iştigâl-i be-meşnevî-i ma'nevî manevi olarak Mesnevi ile meşgul olma
 i. 45b/10
iştiyâk şevklenme, özleme
 i. 8b/4, 48b/4
 i.+**lardın** 25a/6
iştiyâk-ı firâkat ayrılıkları özleme
 i. 35b/1
i'tibâr-ı şüret görünüşe değer verme
 i. 79a/4
i'tikad bir şeye bağlanma
 i. 69b/8, 72a/1
 i.+ **ğa** 80b/4
 i.+**da** 60a/11
 i.+**ları** 79b/6
i'timâd dayanma, güvenme
 i. 57a/1
i'tirâz bir fikri kabul etmeyip çürütmeye çalışma
 i. 81a/7
ittibâ'-i resûlullâh Hz. Muhammede tâbî olma
 i. 32a/7
ittifâk birleşme, uyuşma; sözleşme
 i. 77b/5, 78a/9
 i.+**ları** 39a/10
ittifâk-ı müminân müminlerin birlik olması
 i. 44b/11

ittifâklık ittifaklık
 i. 76b/10
izhâr gösterme, meydana çıkarma
 i. 82b/10
izle- izlemek
 i.-**r** 30b/5
 i.-**p** 48b/9, 52b/4
 K
kabiliyyet anlama, anlayış
 k. 54b/5
kâbilrak daha (çok) kabul eden
 k.+**nı** 81a/1
kablen evvelki
 k. 38a/10
qabul alma
 k. 12b/1
qaçan ne zaman
 k. 60a/8, 69b/1
qaç- kaçmak
 k.-**tılar** 56b/5
 k.- **gaylar** 62a/11
 k. **kıl** 11a/3
 k.-**sunlar** 73a/9
 k.-**ıp** 24b/11, 49b/3, 68b/8
 k.-**arédiler** 25a/1
qadar miktarında, derecesinde
 k. 61a/1
qadd boy
 k. 36a/5
qaddes allâhu sırrihu'l-azîz Allah, mukaddes ve mübârek eylesin
 k. 3a/1, 17b/4, 37b/1
 k.+ **ning** 17b/9, 18a/8, 22a/6
 k.+**din** 26b/10
qaddes allâhu sırrihu Allah, mukaddes

ve mübârek eylesin

ķ. 29a/5

ķ.+nı 18a/1

ķaddese sırrıhu Allah, mukaddes ve mübârek eylesin

ķ. 19b/7, 19a/8, 20a/11, 26a/10, 28b/2, 51b/7, 52b/8

ķ.+ nıng 46b/11

ķaddese sırrıhu'ı azîz Allah, mukaddes ve mübârek eylesin

ķ. 11a/9, 18b/10, 27a/11, 35b/6, 36a/4, 39b/7, 41b/10, 43b/6, 50b/8, 69b/1

ķ.+din 26b/10

ķadem adım

ķ. 65b/8, 67a/4, 77a/5, 81a/2

ķ.+ lerining 78a/3

ķ.+lerin 3a/1

ķademrak daha ön

ķ.+ları 77a/8

ķadr-i mertebe mertebesinin kıymeti

ķ.+leri 64a/6

ķadr değer, itibar

ķ.+in 47b/9

ķ.+im 4a/11

ķāfir hakkı tanımayan

k. 56b/1

k.+ler 38a/7

k.+lerga 36b/4

ķafla- kaplamak

ķ.-p 12a/10

ķāhil olgun

k.+din 56a/10

ķāhillık olgunluk

k. 56a/8

ķahr zorlama; helâk etme

ķ. 30a/7

ķāideten kaideye uygun olarak

ķ. 82b/7

ķāyim ayakta duran

k. 34a/2

ķalb yürek, gönül

ķ. 42b/9

ķ.+ ga 55a/7

ķ.+ge 14b/8

ķ.+de 14b/10

ķ.+i 8a/1, 39b/9

ķalbü'l ulemā âlimlerin gönlü

ķ. 75b/8

ķal- kalmak

ķ.-dı 17a/1

ķ.-dılar 43a/8

ķ.-ıp 46a/11

ķ.- ganı 57b/9

ķ.-madı 17a/4

ķ.-mağaysizler 22b/11

ķ.-masunlar 19a/7

ķ.-may 66a/6

ķalem kalem

k. 43a/11

ķāmil kemâle ermiş; olgun

k. 5a/5, 27b/4, 51b/5, 55a/1, 62b/5

k.+ler 2a/6, 4b/5

k.+lerni 39a/6

ķāmil-i mükemmel kemâle ermiş, olgun olan

k.+liklerini 28b/8

ķāmilîn kemâle ermişler

k.+din 34a/3

ķanāat kısmete râzı olma

ķ. 22b/1

ķança

k. 52b/2	ķ. 18a/10
ķandaġ	ķavl söz, lâkırdı
k. 17b/1,77b/8	ķ. 81b/9
ķānūn yasa	ķ.+i 58a/6
ķ. 77b/7	ķ.+in 17a/8
ķar kar	ķ.+ iġa 7b/11
k. 38a/9	ķ.+lerini 12a/3
ķara kara	ķ.+leriga 74a/10
ķ. 23a/1, 46b/4	ķ.+leridin 56b/4
ķara-	ķavm insan topluluġu
ķ.- p 7a/8, 13b/3, 13a/9, 17b/6, 25b/4, 25b/7, 25b/11, 36a/2, 46a/4, 46a/5, 52a/6	ķ. 60b/4, 63a/5
ķarār durma; kararlılık	ķ.+ni 60b/1
ķ. 12a/9, 24b/11, 44b/3, 78b/7	ķ.+ini 63a/4
ķarat-	ķ.+leri 78b/9
ķ.-ıp 61b/4	ķ.+ler 31a/3
ķār iş güç, iş, güç	ķaydın nereden
ķ.+ı 53a/11	ķ. 1b/10
ķarye-i meymeneter daha uğurlu köy	ķaysı hangisi
ķ. 9a/6	ķ. 7b/3, 17b/7, 39b/11, 60a/10, 60b/1, 66b/1, 67b/9, 69a/2, 77a/1, 78a/4,78b/9
ķaşd niyet	ķ.+ları 77a/5
ķ. 36b/4, 37a/1, 37a/4	ķayt- dönmek
ķaşden niyetli olarak, isteyerek	ķ.-arlar 5a/10
ķ. 67a/4	ķefen ölüyü sardıkları bez
ķaşr-ı virān harap saray	ķ.+leridin 68b/3
ķ. 36b/11	ķefil bir kişiye borcunu ödeyeceğine dair taahhütte bulunan
ķaşr-ı ĩmān imān sarayı	ķ. 17a/6
ķ. 49a/5	ķelām söz, lâkırdı
ķavāid-i şer‘ Allah’ın emrinin kuralları	ķ. 75b/11
ķ.+ni 67a/11	ķ.+ları 25a/5, 62b/11
ķavī kuvvetli, güçlü	ķelīm söz söyleyen
k. 24a/1	ķ. 62b/9
ķavlen sözle	ķ.+lerige 62a/8
	ķelime kelime, söz

k. 7b/10	k. 75b/6
k.+lerni 82b/4	keşir çok çok olan, bol
kem az, eksik	k. 28b/6
k. 11a/2, 17a/1, 52b/9, 55b/7, 61a/10	keşret çokluk, bolluk
kemā-kān eskisi gibi	k. 23a/9
k. 19b/8	k.+de 23b/7
kemālāt insanın, bilgi ve ahlāk güzelliği bakımından olgunluğu	keşret-i ḥalāyık insanların, yaratıkların çokluğu
k. 63b/11	k. 76b/2
k.+ larınınğ 13a/5	keşf keşif
kemāl olgunluk	k. 22a/11
k.+ ğa 21a/6, 54b/10, 74a/8	keşīş papaz
k.+ iĝa 28b/4	k. 14a/4
k.+lerin 24a/7	keşşāfu'l ulūm ilimlerin keşfedeni
k.+ler 21a/5	k. 72b/9
kem-yāb az bulunan	kevn ü mekān varlık, kâinat
k. 83a/6	k. 9a/7
kerāmat keremler, bağışlar	key büyük hükümdar, padişah
k.+da 64a/6	k. 38a/4
kerāmet kerem, bağış	keyfiyet-i taşarruf tasarruf yetkisi
k. 56a/1	k. 52a/10
kerḥ kötü	keyfiyyet bir şeyin iyi veya kötü olması ciheti
k. 37a/11	k. 52b/7, 53a/10, 54a/7, 54b/7
kerīm kerem sâhibi, cömert	kéçe gece
k. 26b/7	k. 12b/3, 12b/4, 48b/6
kerremullāhu veche “Allah yüzüne cömert olsun!”	k.+ni 15a/7
k.+din 59b/2	k.+si 63a/4
kesb çalışıp kazanma	kéçelik gecelik
k. 5b/6, 35a/5, 35a/5, 74b/7, 74b/9, 75a/1, 75a/10, 76a/2, 76a/3	k. 24a/11
kesb ü kār kazanç	kéç- geçmek
k.+larınğız 5b/6	k.-se 6b/6
kesb-i kemālāt olgunluk kazanma	k.-ip 24b/6, 24a/2
k. 79b/7	k.-mesler 32a/7
keshā-yı ḥazāini ḥaqq hazineler	k.-megey 3a/9
	kéltür- getirmek

- k.-diler** 51a/4
k.-geyler 29b/11
k.-gil 11a/5
k.-seler 56a/3
k.-üp 8b/1, 9a/7
k.-geni 4b/2
k.-mey 53a/8
k.-ürse 52b/11
k.- maḵ 18b/5, 66b/8
- kél-** gelmek
k.-ürler 48b/9
k.-di 37a/4
k.-dük 37a/5
k.-diler 10b/4, 14b/6, 15b/3, 15b/9, 37a/2, 62b/10, 64a/1, 76a/10
k.-gey 29b/2
k.-se 70b/9
k.-ip 10b/5, 11b/3, 12b/3, 12a/2, 12a/8, 21b/7, 24b/4, 24a/6, 26a/3, 27a/1, 29b/10, 38a/1, 38a/2, 53b/8, 57b/11, 58a/1, 65a/6, 69b/3
k.-mes 28b/4
k.-meslerdin 26a/10
k.- ür édi 37a/9
- kel-meyyit** ölmüş gibi
k. 16a/2
- kérek** gerek
k. 39a/9, 54b/10, 63a/1, 70a/11, 74a/5, 76a/3
- kéy-** giymek
k.-er sizler 66a/6
k.-ürler 66a/8
k.-erler 75a/9
k.- ipdürler 59a/10
k.-diler 22b/2, 58b/1, 58b/2, 58b/2, 58b/3, 58a/11, 59b/2, 59a/8, 60a/4, 60a/5, 60a/6, 62b/9, 63a/8, 65b/5, 65b/6, 65a/4, 65a/6, 68b/6
- k.-gil** 11a/2
k.- inḡler 60a/3
k.-se 66a/3
k.-seler 61a/10, 62b/5, 66b/4
k.-ip 59b/9, 59a/4, 60b/7, 62a/10, 63b/5
k.-lerdi 22b/2
k.-gen 64b/2
k.-mediler 65b/5
k.- er édiler 59a/3
k.- gen édiler 65a/9
k.- maḵ 57b/4, 58b/11, 60b/6, 61b/8
- kéydir-** giydirmek
k.-üp 69b/6
- kéyin** sonra; arka
k. 10b/1, 25b/9, 27b/10, 27a/3, 28b/3
- kéymaḵlık** giymeklik
k. 57b/3
- kéz-** gezmek
k.-erler 23a/9
- ḵible** namaza başlarken yönelinen taraf
ḵ. 61b/3
ḵ.+ḡa 25b/4
- ḵıl-** kılmak, yapmak
ḵ.-ur mén 5b/4, 10b/6
ḵ.-ur mız 73b/9
ḵ.-ursiz 14a/8
ḵ.-ursizler 21b/9
ḵ.-ur 2b/4, 2b/11, 3b/11, 4b/11, 4a/3, 28a/10, 31b/8, 31a/10, 39b/10, 49a/7, 52a/4, 68b/10, 70a/11, 73a/8, 74b/7, 75a/4, 75a/5, 76a/2, 77b/5, 78b/3, 79b/10, 79a/9

ķ.-urlar 1b/7, 2b/4, 4b/7, 4b/8, 5b/10, 5a/11, 6b/7, 7b/5, 17b/7, 17b/10, 17a/11, 24a/9, 27b/9, 28a/2, 29a/6, 30b/1, 31b/4, 31b/5, 31b/7, 31b/9, 32b/4, 32a/1, 32a/4, 34a/1, 42a/6, 47a/4, 48a/10, 51b/4, 51b/4, 52b/6, 54b/6, 54a/10, 54a/11, 55b/2, 55b/6, 55b/10, 56a/7, 59b/7, 59b/10, 63b/10, 66a/8, 70a/3, 71b/11, 71a/8, 72b/1, 72a/7, 72a/8, 74b/9, 76a/2, 77b/3, 80b/6, 81a/3
ķ.-ıpdur 2b/6, 2a/9, 2a/10
ķ.-ıpdurlar 3a/9, 5b/10, 59b/3, 61b/1, 63a/9
ķ.-dım 8a/4, 10a/6, 16b/8, 17a/3
ķ.-dı 68a/4, 68a/5, 80b/1, 80a/11, 80a/11, 81b/1
ķ.-duķ 13a/7
ķ.-dımğız 14b/3
ķ.-dılar 7b/1, 7b/8, 7b/11, 8b/6, 8a/1, 8a/4, 8a/7, 9b/5, 9b/6, 9a/8, 9a/10, 10b/1, 10a/10, 11a/8, 11a/10, 11a/11, 12b/8, 12a/3, 13b/6, 13a/11, 14a/7, 15b/4, 15a/1, 15a/5, 16b/4, 16a/6, 17b/6, 17b/9, 17a/3, 18b/1, 18a/6, 18a/11, 19a/3, 19a/4, 21b/5, 21b/9, 21a/5, 22a/7, 22a/9, 25b/3, 26b/7, 26b/11, 26a/2, 26a/11, 28b/8, 28a/7, 28a/9, 30a/1, 32b/6, 32b/7, 32b/7, 36b/9, 36a/5, 37b/2, 37b/4, 37b/10, 37a/1, 37a/2, 37a/3, 38a/3, 38a/4, 38a/5, 39a/11, 40b/3, 40b/6, 41a/6, 42b/3, 42b/10, 43b/1, 43b/7, 43b/7, 44b/4, 45b/1, 45b/9, 45b/10, 45b/11, 45a/3, 45a/5, 45a/6, 50b/5, 50b/6, 51a/6, 56b/5, 56b/9, 56b/10, 57a/1,

59b/9, 60b/8, 63b/6, 64b/2, 65a/10, 68b/7, 69b/3, 69a/2, 72b/10, 76b/10, 76b/10, 76a/11, 77a/11, 78b/7, 78a/1, 78a/3, 78a/4, 78a/9
ķ.-dular 49a/2
ķ.-ğay 27a/5, 31a/3, 31a/7
ķ.-ğaylar 29b/11, 56a/2
ķ.-ğıl 10b/7, 10b/10, 10a/8, 11a/1, 16a/5, 16a/5
ķ.-sun 82a/2
ķ.-mğ 14b/7, 14b/8, 14b/8, 14b/10, 14b/10, 17b/11, 18a/1
ķ.-mğlar 7a/11, 7b/6, 45b/9, 54b/3, 56a/10
ķ.-sunlar 45a/2, 66a/10, 77a/6
ķ.-sa 3b/5, 3a/10, 30a/4, 32b/2, 52b/10, 54b/10, 63a/10, 67b/1, 68a/5, 68a/6, 68a/6, 71b/10
ķ.-salar 2b/9, 4a/11, 30b/8, 33a/4, 41b/1, 47b/9, 47b/10, 52b/9, 54b/5, 55a/1, 55a/3, 60b/8, 60a/11, 69b/11, 69a/10, 70a/10, 71b/10, 80a/2, 82b/2
ķ.-ıp 5b/7, 5b/8, 5b/11, 5a/11, 6b/6, 6a/10, 8a/11, 9b/3, 9b/5, 9b/6, 9b/8, 9b/10, 9a/10, 10b/3, 10a/9, 12b/5, 12a/2, 13b/11, 14a/4, 15b/2, 15a/1, 16b/7, 16a/3, 16a/9, 21a/7, 21a/11, 31a/1, 31a/2, 31a/11, 33b/2, 33b/3, 33b/8, 33a/9, 33a/10, 33a/10, 34b/8, 34b/9, 34a/3, 34a/4, 34a/9, 35b/1, 35a/5, 36b/5, 38a/2, 40b/5, 44b/1, 44a/9, 45b/5, 45b/6, 45a/8, 46b/1, 46a/7, 46a/8, 46a/10, 47b/6, 47a/1, 48b/11, 48a/3, 49a/6, 51b/4, 51a/8, 51a/10, 51a/11, 53a/6, 53a/9, 54a/9, 55b/11, 55a/8, 56a/11, 58a/8, 61b/4,

- 62a/10, 64a/2, 67b/1, 68b/6, 68b/8,
69b/3, 69a/9, 70b/1, 70b/4, 70b/7,
70a/7, 72b/5, 74b/10, 74a/4, 75a/9,
76b/5, 77b/3, 77b/5, 77b/8, 78a/3
- ķ.-ġuċi** 48a/2
ķ.-ġuċilar 29a/11
ķ.-ġuċilarni 30a/6
ķ.-ġuċilardn 4b/5
ķ.-map 67a/5
ķ.-may 35a/7
ķ.-ġan 4b/1, 4a/4, 30a/7, 30b/9, 33a/5
53a/4
ķ.-ġani 67b/2
ķ.-ġanlari 83a/8
ķ.-ġanlar 4a/5
ķ.-urġa 28a/4
ķ.-urġrdi 68a/3
ķ.-ur ġdiler 3a/4, 3a/4, 25a/5, 26a/5,
29b/3, 29a/1, 44a/10, 46a/6, 46a/9
ķ.-urġrdiler 12a/10, 13b/3, 26a/2,
30a/2
ķ.-ur dılar 22b/5
ķ.-dım ġrse 10b/5
ķ.-dılar ġrse 12a/9
ķ.-ġan ġdiler 22b/4
ķ.-mas ġdiler 65a/11
ķ.-mas 6a/8, 33a/1
ķ.-maslar 4a/10, 32a/2, 32a/5
32a/8, 50b/3, 56b/2, 69a/5, 72b/1,
73b/3
ķ.-madı 5a/1
ķ.-madılar 12b/1, 56b/4, 56b/11
ķ.-maġay 31a/6
ķ.-maġıl 10a/1, 11a/1
ķ.-manġlar 81b/1
ķ.-masa 68b/11
- ķ-masalar** 82b/10
ķ.-almas 41a/4, 41a/4
ķ.-almasa 53a/2, 60b/2
ķ.-almasalar 70a/3
ķ.-mak 5a/4, 5a/4, 6a/1, 7b/10, 10a/6,
18b/4, 18b/4, 35a/3, 36b/4, 36b/11,
37a/1, 48b/8, 50a/11, 52a/4
ķ.- makġa 37a/1
ķ.-makını 35a/1
ķ.-ış 4a/8
ķıldur- kıldırmaq, yaptırmak
ķ.-ur 55a/7
ķ.-up 8b/2, 24a/4
ķıldır- kıldırmaq, yaptırmak
ķ.-up 8a/11
ķ.-updur 70b/4
ķırā'at okuma
ķ. 18a/1, 27b/9, 28a/2, 28a/10
ķısķa kısa
ķ. 2b/5
ķıssa hikāye, rivāyet
ķ.-lar 33b/6
ķıř kış
ķ. 22b/2
ķıyām kalkma, ayaġa kalkma
ķ. 41a/11
ķıyāmet dūnyanın sonu
ķ. 60b/5
ķ.+de 67b/9
ķıyāmet-i iřānān sūfilerin bŷyŷk
sıkıntısı
ķ. 60b/9
ķıyās karşılaştırma
ķ. 80a/9
ķıyās -pışe kıyasa alışmış
k.p. 80a/11

kıymet değer; bedel, paha

k. 61a/10

ki ki

k. 1b/9, 2a/2, 2a/3, 2a/10, 3b/1, 3b/10, 3b/11, 3a/1, 4b/1, 4a/6, 5b/1, 5b/3, 5b/7, 7b/2, 7b/5, 7b/7, 7b/11, 7a/6, 7a/8, 7a/11, 8a/6, 9a/4, 10a/4, 11b/10, 11a/3, 12b/4, 12b/8, 12a/5, 12a/11, 13b/1, 13b/6, 14a/11, 15b/10, 15a/5, 15a/7, 15a/10, 16b/7, 16b/8, 18a/7, 19b/7, 21b/3, 21b/9, 21a/2, 21a/8, 22a/4, 23b/6, 23b/9, 24a/6, 24a/8, 25b/2, 25b/7, 25b/11, 26b/3, 26a/11, 27b/1, 27b/3, 27a/2, 28b/3, 28b/8, 29b/1, 29b/3, 29b/6, 29b/7, 29a/1, 29a/6, 29a/9, 29a/9, 29a/10, 30b/2, 30b/7, 30b/8, 31b/4, 31b/9, 31b/10, 31b/11, 31a/5, 32b/4, 32b/5, 32b/8, 32b/9, 32b/11, 32a/2, 33b/5, 33a/2, 33a/4, 35b/6, 35a/2, 36b/5, 37b/2, 37b/3, 37b/10, 37a/3, 37a/4, 37a/10, 38b/6, 38b/11, 38a/5, 38a/8, 38a/9, 39b/1, 39a/2, 39a/6, 39a/7, 39a/8, 40b/4, 41b/3, 41b/7, 41b/10, 42b/2, 42b/6, 42b/7, 42b/11, 42a/3, 42a/4, 42a/11, 43b/3, 44b/4, 45b/9, 45b/10, 45b/11, 46a/10, 47a/3, 48b/11, 48a/7, 50b/4, 50b/11, 50a/11, 51b/4, 51b/8, 51b/10, 52b/6, 52b/8, 52a/2, 52a/6, 53b/1, 53b/5, 53a/5, 53a/10, 54b/2, 54b/2, 54b/3, 54b/3, 54b/6, 54b/6, 54a/5, 54a/9, 55b/1, 55b/3, 55b/4, 55b/6, 55b/9, 55b/11, 55a/6, 55a/7, 55a/7, 55a/7, 55a/8, 55a/9, 55a/10, 55a/11, 56a/2, 56a/4, 56a/10, 57b/2, 57a/1, 57a/1, 58b/9,

58a/2, 58a/2, 58a/5, 58a/9, 59b/7, 59b/9, 59b/10, 59b/11, 59a/1, 59a/5, 59a/7, 59a/8, 59a/9, 59a/10, 60b/4, 60b/10, 60a/3, 60a/3, 60a/6, 61b/1, 61b/6, 61b/10, 61b/11, 61a/2, 61a/4, 61a/10, 62b/2, 62b/3, 62b/6, 62b/9, 62b/10, 62a/2, 62a/4, 62a/11, 63b/2, 63b/10, 63b/11, 63a/1, 63a/5, 63a/6, 63a/7, 63a/9, 63a/10, 64b/6, 64a/1, 64a/2, 64a/11, 65b/4, 65b/8, 65b/8, 65a/3, 65a/7, 65a/8, 65a/9, 66b/1, 66b/2, 66b/3, 66b/5, 66b/6, 66b/11, 66a/2, 66a/3, 66a/11, 67b/8, 67b/8, 67b/9, 67b/10, 67b/11, 67a/3, 67a/4, 67a/6, 68b/1, 68b/2, 68a/3, 68a/3, 68a/4, 68a/5, 69b/6, 69b/7, 69a/1, 69a/1, 69a/3, 69a/4, 70b/8, 70a/1, 70a/11, 71b/1, 71b/5, 71b/11, 72b/7, 72a/5, 72a/6, 72a/6, 73b/9, 74b/2, 75b/2, 75b/7, 75b/9, 75b/10, 76b/11, 76a/5, 77b/1, 77b/4, 77b/6, 77b/11, 77a/1, 77a/4, 77a/11, 78b/1, 78b/3, 78b/8, 78b/10, 78a/3, 78a/11, 79b/4, 79b/6, 79b/8, 79b/9, 79a/1, 79a/3, 79a/4, 79a/8, 79a/11, 80b/6, 80b/7, 80b/8, 80b/8, 80a/1, 80a/10, 80a/11, 81b/5, 81b/10, 81b/10, 81a/3, 82b/1, 82b/4, 82b/6, 82b/6, 82b/11, 82a/2, 82a/3, 82a/4

kibi gibi

k. 16a/9, 46a/7, 73a/5

kibr-i şeytân şeytanın büyüklük taslaması

k.+ın 68b/8

kifāye yetişme, elverme

- k.** 61a/1
- kim** kim
- k.** 1b/7, 1b/7, 3b/4, 3b/7, 3b/9, 3a/5, 3a/9, 4b/9, 4a/10, 6a/4, 6a/4, 10b/11, 10a/10, 11a/5, 14b/3, 17b/8, 18a/4, 19a/7, 21b/2, 22a/9, 25b/6, 26a/9, 27b/3, 28b/5, 28b/9, 28a/5, 30a/4, 32b/1, 34a/1, 38a/8, 40b/2, 41a/7, 42a/4, 44a/3, 48b/10, 48b/10, 51a/2, 57b/3, 58b/4, 59b/3, 62b/6, 63b/8, 64b/3, 67a/1, 69b/8, 69b/10, 69a/7, 70b/3, 71b/2, 71a/3, 73b/5, 73a/7, 73a/9, 74a/1, 75b/4, 75b/8, 76a/11, 77b/7, 77a/6, 81b/1
- k.+ni** 79b/4
- k.+ge** 58a/4
- k.+de** 74a/2
- k.+din** 79b/5
- k.+dür** 34a/1
- kimerse** kimse
- k.** 32b/1, 35a/11, 50a/3, 60b/8, 71b/10, 74b/11
- k.+ni** 75a/2
- k.+din** 30b/2
- kimse** kimse, kişi
- k.+ge** 33b/6
- kīmyā** kimya
- k.** 82b/1
- kirām** soyu temizler
- k.** 26b/3, 26b/5
- k.+ıgā** 13a/6
- kir-** girmek
- k.-ür** 41a/5
- k.-ürler** 41a/6
- k.-diler** 11b/5, 12b/7, 12a/9, 16a/8
- k.-gil** 11a/4
- k.-sünler** 2b/11
- k.-se** 50a/4, 52b/11, 53a/1
- k.-ip** 16a/1, 41a/5
- k.- geni** 55a/4
- k.-mese** 2a/4
- k.-megünçe** 41a/4
- k.-mekni** 2b/7
- kiriş** giriş
- k.+ke** 55b/3
- kiriz-** girdirmek
- k.-üpdür** 5b/11
- kişi** kişi
- k.** 1b/8, 1b/8, 2a/2, 2a/3, 2a/5, 3b/4, 3b/5, 3b/9, 3a/6, 3a/9, 4a/10, 13b/8, 27b/10, 30b/6, 30a/5, 33a/3, 33a/7, 39a/1, 52b/11, 53a/4, 55a/3, 60a/10, 62a/9, 68b/7, 70b/11, 71b/6, 71b/11, 72a/1
- k.+ni** 3a/10, 6a/9, 6a/11, 12b/1, 13a/11, 19b/1, 19b/2, 19b/3, 19b/3, 19b/4, 19b/4, 19b/6, 19b/8, 19b/9, 19b/11, 19a/9, 19a/11, 20b/1, 20b/1, 20b/2, 20b/3, 20b/3, 20b/4, 20b/5, 20b/6, 20b/7, 20a/1, 20a/1, 20a/2, 20a/3, 20a/4, 20a/4, 20a/5, 20a/6, 20a/7, 20a/7, 20a/8, 20a/9, 20a/9, 20a/10, 20a/11, 26b/2, 28a/9, 31a/8, 59a/10, 63b/7, 65a/8, 67a/6
- k.+ke** 70b/11
- k.+ge** 9b/10, 28a/1, 28a/10, 30a/4, 41a/5, 77a/10
- k.+lerni** 6b/3
- kitāb** kitap
- k.** 64a/4
- k.+ırmızını** 28a/9
- k.+ıngızını** 27b/8

kitāb-ı fetevā-yı şūfiye sūfilerin fetva kitabı	ķ.-sa 28b/9
k.+din 4a/9	ķ.-up 24a/7
kitāb-ı fütūhāt fetihler kitabı	kovla- münafıklık etmek
k.+din 3a/9	k.-rlar 71a/11
kitāb-ı gāzeliyyāt gazeller kitabı	ķoy koyun
k.+larında 28b/11	ķ. 58a/6
kitāb-ı leṭāif latifeler kitabı	k.+larını 64b/1
k.+din 4b/8	ķoy- koymak
kitābullāh kur'an	ķ.-ar 81a/2
k.+nı 43a/4	ķ.-updur 24a/4
kit- gitmek	ķ.-updurlar 61b/7
k.-er 56a/9, 56a/11	ķ.-dum 66b/3
k.-erler 23a/10	ķ.-dılar 61b/6, 65b/7, 76b/8
k.-ip 25a/1, 48a/2	ķ.-ğıl 11a/2
k.-genlerini 19a/4	ķ.- unğ 58a/3
k.-er édiler 26a/5	ķ.-sa 67a/4
k.-mede 23b/3	ķ.-salar 63a/9
ķol kol	ķ.-up 12b/2, 55a/1, 58a/8, 76b/3
ķ.+larığa 25a/11	ķ.-ar érdiler 65b/8
ķorķ- korkmak	ķ.-maslar 71a/11
ķ.-salar 66a/7	ķ.-mağıl 59a/7
ķ.-up 49a/8	ķ.-may 46b/5
ķ.-upturdılar 16b/6	ķoydur- koydurmak, bıraktırmak
ķorķunç korkunç	k.-ur érdiler 3a/2
ķ.+ıdın 63a/6	ķöfrüg köprü
ķ.+ları 72a/7	k. 39a/1
ķoşkar koç	ķöfür köpürmek
k. 58a/6	k.-üp 15a/11
ķoş- koşmak	ķöger- göğe yükselmek
ķ.-up 47b/8	k.-ip 24b/7
ķ.-mas 6a/9	ķöngül gönül
ķ.-may 46b/6	k. 23b/1, 23b/1, 23b/2, 23b/2, 23b/3, 23b/4, 23b/5, 23a/11, 33a/11, 47b/5, 49a/3
ķoşul- koşulmak	k.+ini 7b/10
ķ.-ur 39a/2	k.+idin 3a/10
ķ.-dılar 24a/2	

- k.+leri** 11b/6, 23a/1, 25b/8, 44b/3, 44a/2
- k.+lerin** 15a/11
- k.+lerini** 3a/4, 25a/9
- k.+leriğa** 8a/1, 8a/9
- k.+leriğe** 48a/9
- k.+leridin** 4b/7
- k.+ler** 25a/10
- k.+lerdin** 6a/10
- köp** çok
- k.** 9b/10, 9a/11, 10b/2, 14a/9, 14a/10, 16b/2, 16a/5, 18b/6, 27a/9, 28b/11, 29a/11, 38a/2, 38a/5, 71a/10
- köprek** daha çok
- k.** 9b/5
- kör-** görmek
- k-er** 1a/2, 71a/2
- k.-erler** 53b/9
- k.-ür siz** 16a/11
- k.-düm** 17b/5, 59a/11
- k.-di** 80b/3
- k.-diler** 12b/4, 36a/4, 51b/8, 59b/4, 59b/11, 61b/6, 61b/10, 61b/11, 63a/4, 64a/2, 64a/11
- k.-se** 71a/2
- k.-senğiz** 58a/4
- k.-seler** 29a/8, 32a/3
- k.-üp** 13a/6, 21b/6, 43a/4, 69b/3
- k.-gen** 38a/8
- k.-genler** 29a/9
- k.-erğa** 73b/10
- k.-medi** 68a/2
- k.- gen émesmiz** 14b/5
- k.ör-üş** 4b/3
- körgüz-** göstermek
- k.-ürler** 71b/7
- k.-di** 78a/5
- k.-üp** 8a/9, 18b/6
- k.-ür érdiler** 14a/5
- körk** güzellik
- k.turur** 10a/3
- körset-** göstermek
- k.-ürler** 33b/11
- k.-gey** 2a/8
- körün-** görünmek
- k.-gey** 54b/7
- k.-mediler** 10b/4
- köter-** kaldırmak; ayırmak elmadılar
- k.-ür mén** 6a/7
- k.-ür** 67b/10
- k.-gey** 3a/11
- k.-geyler** 47b/7, 60b/1
- k.-ip** 16b/4
- k.-(e) almadılar** 62b/9
- k.-işğa** 46a/5
- köy-** yanmak
- k.-üp** 25a/1
- köydür-** yandırmak
- k.gey** 68a/7
- köz** göz
- k.** 23b/1
- k.+i** 7b/1
- k.+in** 47b/5
- k.+ini** 11b/2
- k.+lerin** 13a/9
- k.+lerini** 13a/8, 16b/1, 25b/2
- k.+leridin** 16a/11
- k.+lerni** 14a/1
- ķudret** kuvvet; Allah'ın ezeli gücü
- ķ.** 58a/5
- ķudretullāh** Allah'ın kudreti

ķ. 35a/9	k. 57b/10, 63a/9, 66b/7
kūfī Kufe şehrine mensup	k.+dın 66b/7
k. 57b/2	k.+ı 64b/1
kūh dađ	külāh-ı çehār dört külāh
k. 5a/2	k. 66a/2
ķulak kulak	külāh-ı nemedī keçe külāh
ķ. 23a/11	k. 57b/4, 59a/8, 57b/4
ķul kul	külāh-ı nemedīn keçe külāh
ķ.+larını 29a/10	k. 61b/11, 64a/3, 64a/10, 65b/7, 66b/4, 66a/6
ķur'ān Allah'ın gönderdiği yüce kitap; kelāmullah	külāh-ı peşm yün külāh
ķ. 13b/2, 13b/10, 42a/11	k. 58a/5
ķurb-ı halet-i vecd-i kerāmet kerāmetin (getirdiği) vecd hāline yakın	külāh-püş külāh giyen
ķ.+ķa 33b/9	k. 66a/10
ķur- kurmak	külāh-ı sūf yün külāh
ķ.-up 25b/9	k. 61b/6, 61b/8
ķuşūr-ı nazar bakış hatası	külāh-ı tac-ı ma'rūf bilinen tacın külāhı
ķ. 31b/2	k.+nı 64b/4
kūşiş çalıřma, çabalama	küll hep, bütün
k. 31a/1	k. 4b/8, 28a/7
ķuṭbū'l aķṭāb kutupların kutba	küllāb-ı cehennem cehennem kancası, çengeli
ķ. 21a/1, 38a/10, 39b/4, 44a/4	k. 45b/3
ķuṭbū'l aķṭāf kutupların kutbu	külle-hum onların hepsi
ķ. 18b/7	k. 36a/1, 82b/3
kutul- kurtulmak	külliyen büsbütün, tamamıyla
k.-up 47b/5	k. 82b/7
ķu'ūd namazın oturarak eda edilen kısmı	kün gün
k. 41a/11, 43a/2	k. 5b/3, 9b/8, 9a/10, 25a/4, 25a/8, 61b/3, 61b/9, 61a/4
küberā' büyükler, ulular	k.+ide 60b/5
k. 31b/10	kündüz gündüz
kūfr Allah'a ve dine ait şeylere inanmama	k. 15a/7
k. 56b/2	künende-i rızā'-yı meşāyihān şeyhlerin memnuniyetleri
külāh ucu sivri veya yüksek başlık	k. 43b/11

kün güne kadar

k.+ **ğaça** 10b/4

küntüz gündüz

k. 48b/7

L

lā-cerem şüphesiz, besbelli

l. 80b/3

lāf ü güzāf boş lakırdı

l. 48a/3

lafz söz

l.+ **ğa** 53a/8

lāhm-ı sanavberī yuvarlak et

l. 55a/7

lāhūt ulūhiyyet âlemi

l. 41a/2

la'īn kovulmuş, nefret kazanmış

l. 82a/11

lakāb takma ad

l. 29a/6

l.+**ları** 19b/2, 20a/3

la'net Allah'ın mağrifetinden

mahrumluk

l.+**i** 80b/3

lāṭīfehā-yı ve vazīfehā-yı vird-i evrād

duaların görevleri ve hoşlukları

l. 13a/3

laṭīf Allah adlarından; yumuşak,

hoş

l.+**lerini** 78a/1

lāyık yakışan, yaraşır

l. 17a/4, 58a/4

l.+**siz** 17a/8

lāzım gerek

l. 66b/11

leb dudak

l.+**ini** 53a/8

lerze titreme, titreyiş

l. 16b/5

leşker-i vey onun askeri

l. 68a/1

leṭāyif-i seb'a yedi lâṭifeler

l.+**nı** 21b/10

levh-i maḥfūz Allah tarafından takdir

edilen şeylerin yazılı bulunduğu mânevî

levha

l. 7a/9

lezzet tat, çeşni

l. 2a/5

l.+**i** 6a/5

l.+**ini** 70b/10

lezzet-i dil gönül lezzeti

l. 23a/7

libās esvap, giysi, elbise

l. 65b/3

l.+**tı** 58b/8, 63a/2, 63a/2

l.+**ları** 62a/6

l.+ **larığa** 58b/7

l.+ **mığlar** 63a/6

libās-ı evliyā erenlerin giysisi

l.+**nı** 61a/1

libāshā-yı dirāşet çalışmak

l. 65b/5

libāshā-yı fāhire övünç elbiseleri

l. 9b/3

libās-ı taqvā-yı mertebe Allah'tan

korkanların giysisi

l.+**sin** 2b/4

libās-ı şāhāne hükümdār giysisi

l.+**ning** 11a/1

libās-ı fakrāne yoksulluk giysisi

l. 11a/2

libās-ı sūf ve peşm yün giysi
1. 57b/3

libās-ı şūfī tasavvuf ehli giysisi
1.s.59a/3

libās-ı fukarā' fakirler giysisi
1.f.+m59a/8, 65a/4

libās-ı murakka ve peşmīn sofuların giydiği sade, yamalı giysi
1.60b/10

libās-ı sūf ve peşmīn sofuların giydiği sade, yün giysi
1. 60a/1

libās-ı peşmīn sofuların giydiği sade, süssüz giysi
1. 59a/3, 60a/4, 60a/5

libās-ı kelīm Hz. Musa'nın elbiseleri
1.62b/11
1.+leri 62a/8

libās-ı peşm yün giysi
1. 63a/1, 63a/8

libās-ı hātūn kadın giysisi
1. 63a/3

libās-ı enbiyā' peygamberler giysisi
1. 63a/7

libās-ı nemedīn keçeden giysi
1.64b/2

libās-ı gulām delikanlı giysisi
1.+m 64b/5

libās-ı peygamber peygamber giysisi
1. 65a/3

libās-ı ekşer-i enbiyā peygamberlerin giysileri
1. 63a/8

libās-ı ehl-i mutaşavvufa mutasavvıf ehlinin giysisi
1. 60b/11

likā'-yı meşāyīh şeyhlerin rast gelip kavuşması
1. 74a/6

līkin lâkin
1. 30b/5

lisān konuşulan dil
1. 23b/2

lokmadār lokma tutan
1. 77b/2

luṭf-i 'ināyet iyilik lutfu
1. 5a/11

M

ma'ārifetullāh Allah'ı anlama
m. 4a/4

ma'būd Allah
m.+ı 54a/6

mādāmi madem
m. 82b/6
m.+ge 79a/6

mağbūn şaşkın,şaşırmış
m. 79a/11

mağrib garb, batı tarafında olan memleketler
m.+ ğa 24a/11

magz-i kur'an Kur'an'ın özü, Mesnevî
m. 45a/11

maḥall-i zuhūr görünme yeri
m. 79b/8
m.+ı 53a/5

maḥall-i 'ibret ibret yeri
m.+dür 81b/2

maḥbūb sevilmiş, sevilen
m. 39a/9

maḥbūbān-ı sālik yolcunun sevgilileri, dostları

m.+ler 44a/11
maḥbūb-ı ḥazret-i rahmān Allah'ın sevgilisi, Hz. Muhammed
m. 22a/2
maḥcūb kapalı, örtülü; utanan
m. 79a/4, 83a/8
maḥfi gizli, saklı
m. 19a/7
m.+çe 23a/10
māhiū'l bedi' eşi ve benzeri olmayan
m. 26b/8
maḥlūkāt yaratılmış şeyler, canlılar
m.+ğa 38b/8
maḥrem haram, şeriatın yasakladığı şey
m. 43a/11
maḥrūm bahtsız, nasipsiz
m. 66a/6
maḥşuşa mahsus, husûsî
m.+sın 56b/10
maḥşuş-ı cümle-yi ehlullāh Allah ehlinin tamamına övgü
m. 39b/6
maḥtūm-ı a'zām ulularca mühürlenmiş
m. 20a/3
maḥv yok etme, ortadan kaldırma
m. 4b/7
maḥzar-ı 'aleyh-i sünnet sünnetin aksine durum
m.+ni 81a/11
makāle-yi müteberrike mübârek söz
m. 76a/4
makāle söz
m.+ni 76a/10
makām durulan yer
m. 9a/9, 21b/7, 34a/3, 35b/6, 37a/11

m.+nı 21b/10
m.+da 53b/4
m.+ları 18b/11, 21a/9, 22a/3
m.+ların 21b/2, 40b/4
m.+larını 4a/4, 21b/3
m.+larını 51b/5
makām-ı cezb cezb makamı
m. 39b/11
makām-ı birāderān biraderler makamı
m. 45a/1
maḥbūl kabul olunmuş; beğenilen
m. 26b/8
maḥbūl-ı ilāhī Allah'ın kabul ettiği
m. 39b/6
makrūn yakınlaştırılmış, yakın
m. 56a/3
maḥşad kasdolunan, istenilen şey
m. 74a/5
m.+ların 25a/10
maḥşūd istek
m. 48a/7
m.+ı 10a/10
m.+ığa 1b/11, 54b/5
m.+ların 10a/10, 34b/10
m.+larığa 34a/9
maḥşūd-ı murād arzu edilen istek
m.+larığa 43a/6
ma'kūl akla uygun
m. 71a/5
mālik sâhip
m. 8a/8
mālik-i dīnār sâhip
m. 59b/6
ma'lūm bilinen, belli

- m.** 24b/1, 27b/3, 35b/7, 36a/5, 74b/2,
74b/3, 74b/5, 74b/10
- m.+dur** 5b/7
- ma'mūr** bayındır
m. 37b/3
- manğa** bana
m. 4a/10, 6a/6, 17a/11, 27b/6
- ma'nā** mânâ
m.+ları 23b/7
- mānend** benzer, eş
m. 11a/11, 43a/4, 60b/8
- manend-i mürğ-i pas-bān** gece kuşu
gibi
m. 55a/11
- ma'nevī** rûha ve içe âit olan
m.+ni 44b/4
- meşnevī-i şerīf ve ma'nevī-i laṭīf** kutsal
Mesnevî ve hoş manevî
m.+ni 45a/10
- ma'neviyen** rûha ve içe âit olarak
m. 17a/5
- ma'nī** mânâ
m. 52b/4, 54a/4, 79b/1
m.+ning 26b/7
m.+ni 53b/1
m.+ğa 24a/8
m.+de 45b/7, 53a/10
m.+din 22b/11, 31b/2
m.+ler 4a/9
- manşib-ı şeyhlik** şeyhlik rütbesi,
derecesi
m.+ka 17a/7
- manzûmât-ı divân** divanın
manzumeleri
m.+larında 28b/7
- manzûmât-ı hâzreti mevlâna** Hz.
Mevlâna'nın manzumeleri
m. 17b/11
- manzûmâtü'l meşnevîyye ve'l
maneviyye** Mesnevî-i manevî
manzumesi
m. 27b/8
- manzûr** nazar olunan, görünen
m. 50b/3
- ma'rifet** herkesin yapamadığı ustalık;
bilme, biliş
m. 10b/2
m.+ğa 19a/2
m.+i 8b/5
- ma'rifetullâh** Allah'ı anlama
m. 15b/2, 31a/11, 40b/7, 44a/9,
70a/3, 75b/5
m.+ğa 40b/1
- ma'rûf** bilinen, tanınmış
m. 70a/2
- maşhara-yı cünüd** orduların, askerlerin
maskarası
m. 37b/11
- masivâ** Allah'tan mâada bütün
varlıklar
m.+dın 4b/8
- masivallah** Allah'ın dışındakiler
m. 53b/2
- maşlahat** iş, emir
m. 76b/10, 78b/6, 78a/2, 78a/5
m.+ige 6a/9
- maşriḳ** doğu
m. 24a/10, 73b/7
- ma'sûḳ** sevilen, sevilmiş
m. 39a/9
- mâtaḳaddüm** önceden gelen
m. 63a/7

maṭrūdiye itikadî mezheb ismi
m. 37a/7
māverāü'nehr (y.a.)
m.ğa+ 24a/10
mazhar-ı envār-ı esrār-ı peygamber-i
āhîrî'z-zamān son zaman
peygamberinin sırlarının nurlarına
mazhar olmak
m. 39b/4
māzî geçmiş zaman
m.+ler 70b/6
māziyin geçmişler
m.+dür 57b/6
mazmūn mânâ; nükteli, ince söz
m. 7b/8
meaşîlik günahkârlık
m. 56b/4
mebādā sakın, olmaya ki...
m. 29a/8
mecālis meclisler
m. 16b/10
m.+i 1b/6
mecāz gerçeğin zıddı
m.+ mınḡ 10b/8
meclis toplanılacak yer
m. 13b/2, 16b/2
m.+ni 2a/2
m.+de 35b/7
m.+i 1b/6, 9b/4
m.+leri 1b/11
m.+lerini 73a/8
m.+leride 1b/10
m.+leridin 2b/10, 10b/8
m.+ler 13a/10
meczūbān cezb olunmuşlar
m. 37b/5

meczūbān-ı ilāhî ilâhî cezbeye
tutulmuş olanlar
m. 44a/10
mededgār yardımcı
m. 28a/3, 29b/9
m.+ları 26b/2
mededgārlik yardımcılık
m. 18a/11
medine (y.a.)
m. 78a/10
meḡāk çukur, mezar
m.+da 12a/9
meger meğer, oysa ki
m. 6a/10, 10a/11, 17a/1, 17a/4, 17a/5,
30b/3, 48a/3
meḡādim-i kirām yüce hizmetçiler
m. 35b/10
mehdî-i eltāf lûtufların göstericisi
m. 21b/4
mekān yer, mahal
m. 9a/7
m.+da 23b/4
mekkār çok mekreden, hileci
m. 55a/4
mekkāre çok hileci
m.+ni 49a/4
m.+sin 49b/4
mekkārlik düzenbâzlık
m. 55a/1
mekr hîle, düzen
m. 37b/11
m.+idin 49a/7
m.+ler 49a/6
mekrān hîleler
m. 62b/10
mekrūh yapılması şeriatçe hoş

görülmeven hal	menfa‘at-i ḥalāyık yaratılmışların çıkarı
m. 31b/5	m. 18a/2
mekrūhāt mekruh olan şeyler	menfa‘atü’l ‘avām halkın çıkarı
m. 51a/9	m. 8a/6
mektub yazılmış	menşüb-ı zebān lisan ile ilgili olan
m.+lar 47b/3	m. 82b/10
melāmet ayıplama, kınama	menzil konak yeri, duraklama yeri
m. 9b/5, 46a/11	m.+de 41a/10
m.+ni 71a/10	m.+leri 41b/5
meleke alışkanlık	m.+lerini 40b/5
m. 52b/7, 54a/10	m.+lerde 41b/4
meleke-i nefis-i sālik	m.+lerdin 41b/7
m. 51b/3	menzilen menzil olarak
mel‘ūniye lanetlenmiş kadın	m. 5b/1
m. 37a/7	merātib rütbelere, derecelere
memleket ülke, vatan toprağı	m. 41b/3
m. 15b/11	mercūm taşlanmış
m.+lerğa 21b/8	m.+ğa 82a/11
memlū doldurulmuş, dolu	merd özü, sözü doğru
m. 31a/4	m. 51b/5
memūr emir almış olan kimse	m.+ige 52a/9
m. 80a/8	merdān mertler, erkekler
menāfi‘ menfaatler, yararlar	m. 74a/7
m. 18a/2	merdī-i nūrānī nurlu insan
menāfi-i keşīrū’l- a‘zām çok büyük faydalar	m. 9b/9
m. 35b/1	merdūd redolunmuş, kovulmuş
menākīb menkabeler	m. 31b/5
m. 1b/1	merdüm insan, adam
menba‘ü’l cūd cömertliğin kaynağı	m.+ni 55b/7
m. 20b/8	m.+ler 64a/2
menba‘ü’l cūd ve’l kerem cömertlik kaynağı	merg ölüm
m. 27a/10	m. 39a/1
menfa‘at fayda, çıkar	merğüb rağbet edilmiş, beğenilmiş
m. 18b/3	m. 62b/7
	merķūm yazılmış, adı geçmiş

- m.** 77b/11
- merreten** defalarca
- m.** 52b/6
- mertebe** derece; rütbe
- m.** 9a/10
- m.+ning** 41b/5
- m.+ni** 51b/4
- m.+ge** 9b/1
- m.+de** 22a/1
- m.+si** 32b/10
- m.+leri** 45a/7
- m.+lerin** 34a/5
- m.+lerini** 28b/6
- m.+lerini** 34a/3
- mertebe-i maḳām** bulunulan yerin derecesi
- m.+larğa** 22a/11
- mertebe-i kemāl** olgunluk mertebesi
- m.+iğa** 33b/2
- mertebe-i şeyhlik** şeyhlik mertebesi
- m.+ka** 33b/9
- mertebe-i a'lā** yüksek mertebe
- m.+ğa** 44b/1, 50b/3
- m.+dur** 32b/10
- mervārid** inci
- m.** 63a/10
- mesālik** tutulan yol
- m.** 44a/3
- mescid** secde edilecek yer
- m.** 12b/5
- m.+ning** 12b/2
- m.+de** 61b/3
- m.+din** 12a/11
- m.+i** 12a/9
- mes'ele-yi müşkil** zor problem
- m.** 60a/8
- mesh** silme, sığama
- m.** 46b/4
- mesken** ev, hâne
- m.** 17b/9
- mesned** dayanılan şey
- m.+iğa** 21a/11
- meşnevî**
- m.+ni** 44b/3
- meşnevî-i ma'nevî** Mesnevî'nin maneviyatı
- m.+ning** 46a/2
- m.+ğa** 45b/1
- meşnevî-i ma'nevî-i şerîf** mübârek Mesnevî
- m.** 42b/3
- meşnevî-i şerîf** mübârek Mesnevî
- m.** 28a/8, 45a/10, 42b/2, 42b/3, 45b/2
- m.+ni** 28a/2, 28a/4
- meşnevî-i şerîf-i mevlânâ rûmî**
- Mevlânâ Rûmînin mübârek Mesnevîsi
- m.+din** 7b/4
- mestâne-vār** sarhoşa yakışacak şekilde
- m.** 15b/1
- mest-i müstağrak** sarhoşluğa batmış
- m.** 12b/6
- mestür** örtülü; gizli
- m.** 57b/3
- meşâyih** şeyhler
- m.** 2b/6, 34a/3, 34a/11, 40b/3, 47b/10, 57b/8, 68b/6, 69b/10, 71b/1, 71b/5, 71b/11, 72b/7
- m.+ning** 39b/8
- m.+ge** 70a/8
- m.+din** 56a/8
- m.+ler** 3a/6, 4a/4, 5b/1, 5b/7, 13b/5, 15b/2, 29b/6, 31b/10, 32a/2, 33a/2,

- 35a/10, 43b/3, 46b/2, 47b/11, 48a/7,
68b/10, 69a/2, 75a/8
- m.+lerni** 2b/8, 4b/2, 5a/11, 14b/4,
18b/6, 32a/3, 46a/11, 69b/3, 72a/6,
74a/4
- m.+ lerge** 6a/1, 33a/3, 58b/3
- m.+lerde** 17a/3
- m.+lerdin** 14a/10, 32a/5, 34b/9
- meşāyihān** şeyhler
m. 43b/11
- meşāyih-ı ‘āmilīn ve kāmīlīn** amel edenlerin ve kamillerin şeyhleri
m. 34a/3
- meşāyih-ı a‘zām** büyük şeyhler
m. 26b/2, 39a/9, 45a/9, 47b/9, 50b/4
m.+largā 45b/5
- meşāyih-ı bekāullāh-ı aleyh** Allah yoluna kendilerini adanmış şeyhler
b. 34b/2
- meşāyih-ı hāḫḫānī** hak ve adālete uygun şeyhler
m.+ ḡa 72a/2
- meşāyih-ı kāmīlīn** kemāle ermiş şeyhler
m.+ḡa 82a/7
- meşāyihkār-ı şūfiyye** sūfī şeyhleri
m.+din 48a/1
- meşāyih-ı māzī‘** geçmiş zaman şeyhleri
m. 3a/5
- meşāyih-ı muḫakḫāk** doğruluḡu belli olmuş şeyhler
m. 10b/1
- meşāyih-ı zamān** devrin, zamanın şeyhleri
m. 64a/4
m.+lardın 45a/6
- meşāyihullāh** Allah’ın şeyhleri
m. 5a/7, 48b/11
m.+lar 32b/5
m.+lerni 39a/11
- meşāyih-i ehl-i taṣavvuf** tasavvufla uğraşan şeyhler
m. 10b/1
- meşāyih-i kibār** büyükler, ulular şeyhi
m.+lar 12a/6
- meşāyih-i zamān** zamanın şeyhleri
m.+larnı 13a/2, 13a/4
m.+lardın 17a/2
- meşāyih-i ehl-i zamān** zaman ehlinin şeyhleri
m.+lar 13a/5
- meşāyih-i a‘zām ve kirām** büyük ve ulu şeyhler
m.+lar 21a/4
- meşāyihü’l a‘zām** büyük şeyhler
m.+lar 8a/8
- meşḡul** bir işle uğraşan
m. 2a/10, 5b/8, 6b/5, 6a/4, 10b/7, 11b/6, 11a/4, 12a/1, 13a/10, 15a/6, 30b/6, 62a/10, 65b/1
- meşḡul-i ibādet-i rabü’l ḡafūr** merhamet eden Allah’ın ibadetiyle meşḡul olan
m. 15a/8
- meşhūr** şöhretli
m. 13b/1, 24b/2, 26b/9
- meşreb** yaradılış; āhlāk
m. 29b/1
- meşru‘** şerīata uygun olan
m.+dur 57b/9
- meşveret** danışma
m. 78b/3

- mevc** dalga
m. 15a/11
- mevcūd** bulunan
m. 79b/4
- mevlāna** (k.a.)
m. 28a/11, 82b/4
- mevlānā kağı** (k.a.)
m. 20a/4
- mevlānā rükneddīn bedahşānī** (k.a.)
m.+ge 77a/10
- mevşūfu'l fi'l** amelin vasıflanması
m. 70a/1
- mevzi'** bir şey konulacak yer
m.+de 9a/5
- meyān-ı ma'sūm** masumlar arasında
m. 19b/1
- meydān** alan
m. 37b/7
- meyl** eğilme
m. 2b/9
- mezār-ı feyż** bolluk kabri
m. 13a/1
- meze** tad, çeşni
m.+sin 42a/5
- mezheb** gidilen, tutulan yol
m. 51a/5
- mezküre** adı geçmiş, anılmış
m.+leri 73b/1
- mezkūr** adı geçmiş, anılmış
m.+large 69a/10
- mén** ben
m. 6a/6, 10b/5, 10b/5, 10b/6, 10a/6,
60a/1, 82b/11, 82a/2
m.+ inġ 6a/4, 80a/1
m.+ge 82a/3
- m.+i** 4b/1, 4a/11, 6a/7, 17a/11,
55b/11, 59b/11, 68a/4, 80b/2
- mih-ı zemīn** yeryüzü çivisi
m. 5b/1
- mihla-** çivilemek
m.-dı 5a/2
- miftahū'l ebvāb** kapıların kilidi
m. 18b/7
- mihrāb** cāmilerde imamlık edene
ayrılmış olan oyuk
m.+ka 25b/10
- mihri muhabbet** sevginin güneşi
m.+leri 74a/9
- mihribān** merhametli, yumuşak huylu
m. 21b/6
- mihribānlık** merhametli olma hali
m. 12b/5
- mihter cebrail** daha büyük cebrail
m. 57b/10
- miñg** bin
m. 25a/3, 25a/3, 25a/4, 29a/7, 36b/6,
36b/6, 37b/11, 62b/10, 79a/5
- minber** cāmilerde hatîbin çıkıp hutbe
okuduğu merdivenli kürsü
m.+ ġa 61a/8
- min-** binmek
m.-diler 65a/6
m.-ipdürler 64a/2
m.-er édiler 59a/4
- miñge** bana
m. 4b/1
- minindillāh** Allah tarafından
m. 80a/9
- mi'rāc** göğe çıkma
m. 63a/4
- mir'āt-ı dil** gönül aynası

- m. 54a/4
mir'ätü'l kalb gönül aynası
m. 33a/11
mir'ätü'l mümin imân edenin aynası
m. 7a/6
misâfirlik misafir olma hali
m. 74a/3
m.+de 35b/1
mişâl örnek
m. 53b/7
mişl benzer
m. 16a/1, 16a/10
mişl-i âfitâb güneşe benzer
m. 46a/6
mişl-i ay aya benzer
m. 16a/9
mişl-i huffâş-ı afitâb güneş gören
yarasa gibi
m.+ğa 73b/3
mişl-i kamer aya benzer
m. 25b/10
mişl-i müşk ü 'anber güzel kokuya
benzer
m. 72b/11
mişl-i nücüm yıldızlara benzer
m. 80a/1
mişl-i ölüğ ölüye benzer
m.+ni 75a/2
mişl-i şādık sadâkati olana benzer
m. 73b/2
mişl-i semek balık gibi
m. 73a/5
mişl-i a'vân yardım edenler
m. 77b/4
mişl-i tülü'-i âfitâb güneşin doğuşuna
benzer
- m. 24a/11
muâmele davranış
m. 54a/11
muazam ulu, koskoca
m. 57b/2
muazzez izzet ve şeref sahibi
m. 42a/11
mubeddel bedeli olan
m. 76b/6
muhabbet sevgi
m. 19a/5, 22b/5, 33b/3, 39b/11,
41b/6, 42b/11, 43a/10, 45b/11
m.+ni 72b/11
m.+leri 27b/5
m.+ler 45a/1
muhabbet-i ilâhî Allah sevgisi
m.+din 19a/3
muhaqqakan Hak yolunda olanlar
m.+ı 43b/2
muhâlefetlik aykırılık; düşmanlık
m. 3a/10
muhammed Hz. Muhammed
m. 82a/1
muhammed bin 'alî-i tirmizî (k.a.)
m. 59b/8
muhammed el-semţüsî (k.a.)
m. 63b/6
muhammed kâsım bin el-ḥasanü'l belhî
(k.a.)
m.+dür 76a/5
muhammed muştafa Hz. Muhammed
m. 20b/9
muḥârebe savaş; savaşma
m. 38a/1
muḥâşara kuşatma, etrafını çevirme
m. 37a/2

muhibbān sevenler; bir tarikatın
tarafı olanlar

m. 37b/6

muhibbī muhib ile ilgili

m. 8b/4

muḥīd tek, bir

m.+de 67a/1

muḥkem sağlam

m. 5a/7, 12b/2, 12a/10, 35a/7, 51a/3

muḥliṣān dostluğu içten olanlar

m. 76b/8

muḥliṣ dostluğu içten olan

m.+lerin 46a/8

m.+ler 24b/3, 24a/5, 25a/2, 44a/8

m.+ lerninḡ 44b/3

m.+lerni 18b/5

m.+lerdin 10b/11

muḡaddem sunulan; önde giden

m. 81b/1

muḡalled örnek tutulan

m. 68a/4, 68a/4

muḡallid-i ḡazret-i mūsā Hz. Musa'yı
taklit eden

m. 68a/2

muḡarreb yaklaşmış, yakın

m. 9a/11

m.+lerdin 9b/1

muḡarreren kararlaştırarak

m. 77b/7

muḡavvīü'l islām islâmı
kuvvetlendiren

m. 16b/9

muḡtedālik örnek tutulan; kendisine
uyulan

m. 21a/11

m.+nı 35b/7

m.+ka 22a/8

muḡtedā-yı kāmīlīn kemâle ermişlerin
önde bulunanı

m. 44a/4

mundāḡ bunda

m. 17a/11, 38a/8, 47a/4, 66a/5, 75a/4

muntaẓır gözleyen, bekleyen

m. 79a/8

murābit ibâdete bağlı kimse

m. 39b/10

murād dilek, maksat

m. 60b/5, 82a/8

m.+ıḡa 51b/10

m.+ların 44b/2

m.+larını 74a/5

m.+larıḡa 10b/1

murād-ı ḡalbü'l ulemā' âlimlerin gönül
dileḡi

m. 75b/8

murad ez-kāmīl ü mükemmel

mükemmel ve olgundan maksat, kasıt

m. 82a/8

murahḡaṣ izinli, ruhsatlı

m. 21a/3, 21a/5

m.+ları 19a/10

m.+ların 15a/1

m.+larıḡa 2a/11

m.+lerni 3a/1

murāḡabe gözetme; kendi iç âlemine
bakma

m. 16a/10, 19b/7, 39b/10, 51b/9

murāḡka' yamanmış, yamalı

m. 58b/5, 59a/8

murāḡkaāt terk edilmişler

m. 58b/5

muraşşa' kıymetli taşlarla bezenmiş	m. 9b/9
m. 63a/9	mübârek bereketli
muşaffâ yabancı maddelerden ayrılmış,	m. 11b/4, 11b/5, 14a/8, 15a/10,
süzülmüş	25b/5, 59b/5, 61a/5, 61b/5, 78a/1
m. 47b/6	m.+leri 75a/2
musallaḥ sataşan, rahat bırakmayan	m.+leriga 25b/1
m. 38a/2	mübârezân cenkler, kavgalar
mutaşavvuf tasavvufla uğraşan	m. 37b/7
m. 12a/4	mübâya'ât satın almalar
m.+lar 77a/11	m. 81a/10, 82a/10
mutaşavvufa	mübâya'at-ı sünnet sünnete bağlılık
m. 47b/10, 69b/9	m. 81b/2
m.+ğa 47b/8	mübtedî acemi
m.+lardın 57b/8	m. 45b/3
muṭî' itaat eden	m.+ler 44b/2
m. 33a/8, 79b/2	m.+lerni 8a/11
muṭlak kayıtsız, şartsız	mücâhedât-ı riyâzet nefsi kırma
m. 23b/6, 63b/7	mücâhedeleri
muttaşif vasıflanan	m. 11a/4
m. 65b/8	mücâhede uğraşma, savaşma
muttekidân inananlar	m. 14b/7, 14b/9, 15a/4
m. 76a/6	mücâhedet uğraşma, savaşma
muvâfaḳat uygunluk, uyma	m. 21a/7
m. 66a/1	müctehid-i zamân devrin âyet ve
muvâfaḳat-ı i'lâm bildirmenin	hâdislerden şer'î hükümler çıkaran din
uygunluğu	allâmesi
m. 78b/4	m. 70a/9
muvâfaḳât-ı sünnet-i peygamber	müctehid âyet ve hâdislerden şer'î
peygamber sünnetine uyma	hükümler çıkaran din allâmesi
m. 11a/8	m.+lerninġ 31b/2
muvâfaḳatlık uygun olma hali	m.+lerni 73a/2
m. 3a/11	müddet zaman, vakit
muvâfık uygun	m. 9a/8, 11a/7
m. 51a/5, 68b/11, 69a/10, 69a/11	müennet dikkatli
müy-ı sefid beyaz kıl	m. 59a/9
	mükemmel kemâle erdirilmiş, olgun

m. 27b/4, 51b/5	m. 58a/4
m.+ler 55a/2	münāsibü'l hāl durumun uygun olması
m.+dürler 5a/5	m. 58a/8
mükerremü'l muazzam yüceler yücesi	münderiç içinde bulunan, yer almış
m. 27a/11	m. 17a/1
mülāhaza düşünceler	münevver nurlandırılmış
m. 53a/6, 54a/4, 54a/8, 77b/4	m. 44a/1
mülākī buluşan, kavuşan	münevvere nurlandırılmış
m. 14b/6	m.+ke 78a/10
mülāzemet-i sulţān-ı zamān devrin	münhedim yıkılan, yıkılmış
hükümdarına bağlanma	m. 36b/11
m. 9b/2, 10a/1	münkaţı' kesmek
mülāzemet bağlanma	m. 18b/4
m.+leri 24b/3	münkir inkâr eden
m.+leriġa 24a/6	m. 30a/5, 31b/1, 31b/10, 31a/5, 32a/4
mülāzım tutunup kalan, ayrılmayan	m.+lerini 8a/11
m. 80b/7	m.+ler 34a/10
mülhid Allah'ı inkar eden	m.+leriġa 30a/6
m. 36b/7	münkir-i meşāyih şeyhlerin inkâr edeni
mülk mal	m. 34a/11, 71b/11
m. 42b/6	münkirlık inkâr etme hali
mü'min îmân etmiş, dînine inanmış	m. 30a/4
olan	münkirlık inkâr etme hali
m. 33b/7	m. 35a/7
m.+ler 2a/6, 3a/8, 7a/8, 7a/11, 24a/4,	mürde ölü, ölmüş
25a/7, 26a/3, 30b/4, 44a/7, 46b/11	m. 22b/11
m.+leriġa 81b/2	mürîd bir şeyhe baġlı olan kimse
mü'minān islām dînine inanmış olanlar	m. 33a/4, 33a/9
m. 39a/6	m.+ġa 54b/8
münāfık iki yüzlülük eden	m.+leri 27a/7
m. 43a/7, 67a/6, 67a/7	m.+lerin 41a/9
m.+lar 24b/11, 26a/4	m.+lerini 33b/10
m.+larġa 73a/11	m.+leriġa 32b/6
münāsebet uygunluk; yakınlık	m.+ler 24b/3
m. 79a/7	m.+leriġa 5b/9
münāsib uygun	m.+lerdin 42a/3

- mürîdân-ı muhlişân** dostluğu gönülden olan kimseler
m. 76b/8
- mürîd-i tâlib-i şoḥbet** sohbet talep eden mürit
m. 53b/5
- mürselîn** peygamberler
m.+din 63b/9
- mürşid** doğru yolu gösteren; tarîkat şeyhi
m. 19b/1
- mürşide**
m.+em 7b/8
- mürüvvet** mertlik; cömertlik
m. 19a/4
- müsâfirlik** misafirlik
m. 34b/8
- müsaḥḥar** ele geçirilmiş; itâat etmiş
m. 68a/3
- müselmân** müslümânlar
m.+larnı 38a/2
- müslim** islâm dîninde olan
m. 37a/6
- müslümân** müslümânlar
m.+nı 37a/6
- müstağraḳ** batmış
m. 39b/11
- müstaḳîm** doğru
m. 37a/9
- müşâhede** bir şeyi gözle görme
m. 14b/10, 16b/10, 16a/10, 19b/7, 51b/4, 52a/2
m.+ğa 21a/7
- müşâhedet** bakmalar
m.+i 8b/5
- müşâhid** gören, bakan
m. 14b/8
- müşekkek** şüpheli
m. 8b/1
- müşerref** şereflendirilmiş
m. 11b/8
- müşerrefullâh** Allah'ın şerefli
m. 52a/3
- müşfik** şefkatli
m. 55b/9
- müşkek** misk, güzel kokulu madde
m. 45a/8
m.+ler 45b/3
m.+lerğa 50b/1
- müşkilât-ı sâlikân** bir tarîkate bağlanmış olanların zorlukları
m. 44b/11
- müştâḳ** özleyen
m. 17b/6, 25b/5, 25a/6
m.+lar 39a/8
- mütâba'at** birine tâbi olma, uyma
m. 77b/3, 81b/3, 82a/8
- mütâba'at-ı ihtilâf** aykırılıklara uyma
m. 77a/11
- mütâba'at-ı resûlullâh** Hz. Muhammede tâbi olma, uyma
m. 66b/9, 67a/3
- mütâba'at-ı resûl-ı ḥudâ** Allah'ın peygamberine tâbi olma, uyma
m. 66b/11
- müte'allîḳ-ı dünyâ** dünyaya bağlı
m. 75b/11
- mütebahḥir** bilgisi engin olan
m. 72b/3
- müteba'is** yol gösteren
m. 63b/9

mütecerrin para ya da eşya çeken
m. 31a/9
müteferrika masraflar için ayrılan para
m. 77b/1
mütehallik yeni bir huy kazanan
m. 52a/3
mütehallik yeni bir huy kazanan
m. 80a/8
mütekkaddimîn evvelden gelip geçenler
m. 60a/4
m.+lerdin 57b/9
mütemekkân-ı envâr aydınlıkların
yerleşeni
m. 43b/10
müteşer'ân şeriat içinde
m. 67b/6
müteveccih teveccüh eden
m. 14a/1, 25b/1, 38a/3, 53b/8, 53a/7
müttakîlik Allah'tan korkma hali
m.+ka 34a/5
müttakî Allah'tan korkan
m. 70b/7

N

nâbend bağısız

n. 50b/2

nâdân câhil, bilmeyen

n. 10a/4, 56b/1, 56a/10, 56a/10

n.+lar 48a/2

n.+larnıŋ 43a/6

nâdânlık câhillik

n. 76a/1

n.+da 56a/9

nâhakk Allahsız

n. 55a/1

nâim uyuyan

n. 23b/4

nâkış noksan, eksik

n. 43a/6

naqqâş nakış işleyen

n.+lardın 4b/5

naql götürme

n. 3a/9, 63a/9

naqş resim, nakış

n. 4b/5, 22b/4, 48a/9

naqşbendîye Nakşibendîlik

n.+ğa 23a/6, 50b/6

naqş-ı mübârek mübarek nakış

n. 78a/10

nalân inleyen

n. 38b/2, 48b/7, 49a/9

naleyn ayakkabı

n. 62a/8

na'lîn ayakkabı

n.érdi 62a/7

nâmahrem mahrem olmayan, yabancı

n.+ler 46a/9

namâz namaz

n.+ğa 56b/8

namâz-ı nevâfil farz ve vacibin dışında
kılınan namaz

n.+leri 56b/9

nâme-yi ilâhî ilâhî mektup

n.+nıŋ 44b/7

nân-ı kamaş yiyecek

n.+larını 76b/3

nâpesend beğenmeyen

n. 80a/10

naşîhat öğüt

n. 5b/4, 22b/5, 32b/4

n.+lar 10b/2

naşîhat-hâ-yi müşfikâne müşfikçe

- verilmiş öğüt
n. 21a/8
- naşîhat-i müşfikâne** merhametli öğüt
n. 10a/6
- nā-ümīd** ümitsiz
n. 56a/8
- nāyib-ı peygamber** peygamberin vekili
n. 39a/11
- naẓar** bakma, göz atma
n. 7a/11, 12a/2, 16b/4, 35a/1, 35a/3, 52a/4, 64a/2
n.+ige 75a/8
n.+larığa 10b/3
n.+lardın 35a/5
- naẓar-ı ‘ulemā-yı rāsihūn** dîn bilgisi çok geniş olanlar
n. 34b/11
- naẓar-ı ilāü’l insān** insanın bakışı
n. 35a/8
- naẓar-ı bāṭın** gizli bakış
n. 53b/7
- naẓar-ı ‘ulemā-yı rāsīḥ** doğru alimlerin bakışı
n. 74a/7
- naẓar-ı merḥamet** merhamet bakışı
n.+leri 74a/9
- naẓar-ı şoḥbet-i ‘azīz** aziz sohbeti
n.+ler 75a/4
- nāzenīn** cilveli; ince yapılı
n.+ler 68b/4
- nāzır** bakan
n. 53a/9
n.+lar 43a/4
- nāzil** inen
n. 5a/9
- ne** ne
n. 7b/5
- necāt** kurtulma, kurtuluş
n. 68a/5
- nedāmet** pişmanlık
n. 8b/2
- nef** fayda, çıkar
n. 13b/6, 14a/10, 17a/9, 52b/8, 52b/9, 53b/2, 53b/3, 55b/6
- nefes** soluk
n.+leridin 11b/4
- nef-i ḥalāyık** insanların çıkarı
n. 14a/8
- nef-i dünyā** dünyanın çıkarı
n. 31b/7
- nefs** ruh, can
n. 38b/6, 54b/11, 58b/8, 65b/5, 66a/8, 68b/8
n.+ni 55b/3
n.+i 31a/9
n.+sini 33a/10
n.+leri 72b/3
n.+lerike 52b/2
n.+lerini 49a/1
- nefsānī** canlılığın uyandırdığı arzularla ilgili
n.+lerni 8b/1
- nefs-i şeyṭānī** şeytana âit nefis
n.48a/10
- nefs-i emmāre** insanı kötülüğe sürükleyen nefis
n.+ni 49a/4
n.+sin 49b/3
n.+sini 54b/11
- nefs-i gāflet** gaflete götüren nefis
n.55a/10
- nefs-i hevā** hevesle ilgili nefis

- n.+dın** 68b/5
- nefsü'l emr** insanı kötülüğe sürükleyen nefis
- n.** 31b/9
- nef' ü feyz-i ilāhī** Tanrı'nın bereketi ve yardımı
- n.** 13a/11
- nemed** keçe
- n.** 65b/6
- nemedī** keçeden yapılma
- n.** 57b/4
- nemedīn** keçeden yapılma
- n.** 64b/1, 64a/3, 64a/10, 65b/7, 66b/4, 66a/6
- nemedpūş** derviş
- n.** 64a/9
- neuzubillāh** tövbe sözü
- n.** 30a/5, 83a/9
- nevāfil** "Allah'a sığınırız"
- n.+lerini** 56b/9
- nevāhī** yasak şeyler
- n.** 56b/4
- nevā-yı peygamber** peygamberin sesi
- n.+ler** 46b/3
- nevāzişhā-yı bisyār** gönül alanların çoğu
- n.** 18a/9
- nevnīyāz** Mevlevî tarikatına yeni giren
- n.** 44b/3
- nezr** adak, adama
- n.** 15a/7
- néçe** nasıl, ne kadar
- n.** 7b/10, 9a/8, 11a/7, 12a/4
- néme** nasıl, niçin
- n.** 4a/1, 63a/7, 56b/11
- nidā** seslenme
- n.** 68a/4
- nigāhbān** gözcü
- n.** 82a/4
- nigāhī** bakma ile ilgili
- n.** 50b/10
- nige** niçin
- n.** 63a/5
- nigeh-bān** gözcü
- n.+ıdın** 4a/6
- nigüterin** daha güzel olanlar
- n.** 14a/4
- nihān** gizli, saklı
- n.** 33b/6
- nihāyet son**
- n.+siz** 38a/7
- ni'met** iyilik
- n.** 66a/5
- nisār** saçma, serpme
- n.** 48b/8
- nisbet** bağlılık, ilgi
- n.** 7b/3, 38b/6, 51b/3, 52b/2, 52b/10, 54a/11, 55b/8, 69b/6, 76a/8
- n.+de** 54b/9
- n.+leri** 13b/9
- n.+lerike** 52b/11
- n.+lerini** 56a/4
- nisbet-i yigit** yiğit olanın bağlılığı
- n.** 79a/5
- nisbet-i zevkıyye** zevke dayanan
- n.** 79a/9
- nişān** iz, belirti
- n.+ı** 73a/9
- niyābet** vekillik
- n.** 82b/10
- niyābete-i nebeviyye** peygambere nayiblik etme

n. 32b/11
nīz dahi anlamında bir edat
n. 29b/10
nizām düzen
n. 78b/4
nevbet sıra
n. 11b/3
nūr aydınlık
n. 26a/4
n.+ı 29a/3, 54b/7, 74b/4
n.+ığa 46a/9
n.+ıdın 24a/7
n.+larıdın 25a/9
nūrānī nurlu
n.+ğa 14a/4
nūr-ı envār aydınlık nurlar
n. 46a/2
nūr-ı ilāhī ilāhī nur
n. 11b/7
n.+ni 46a/5
n.+ğa 13a/1, 19a/1, 33a/11
nūr-ı ĩmān imān nuru
n.+ını 3a/11
nūr-ı velāyet velilik nuru
n.+leri 29a/10, 71b/9
nūrlik nurlu olma hali
n. 74b/2
nuzūl-ı cebrail cebrail'in inişü

O

o
o. 11a/5
oğul oğul
o.+ları 19b/4

oğşa- okşamak
a.+rlar 73b/4
oķu- okumak
o.-dılar 61a/8
o.-p 45a/2
o.-rdılar 13b/10
o.-r érdiler 13b/2
oķuğucu okuyan
o.+ını 22a/4
ol o
o. 1b/8, 2b/1, 2b/10, 2a/3, 2a/4, 3b/1, 3b/5, 3a/1, 3a/10, 6b/7, 6a/6, 6a/6, 6a/7, 10a/4, 13b/8, 19b/1, 19b/2, 19b/3, 19b/3, 19b/4, 19b/6, 19b/8, 19b/9, 19b/11, 19a/9, 19a/11, 20b/1, 20b/1, 20b/2, 20b/3, 20b/3, 20b/4, 20b/5, 20b/6, 20b/7, 20a/1, 20a/1, 20a/2, 20a/3, 20a/4, 20a/4, 20a/5, 20a/6, 20a/7, 20a/7, 20a/8, 20a/9, 20a/9, 20a/10, 20a/11, 25b/3, 26b/2, 28a/9, 28a/10, 30a/4, 31a/6, 35b/6, 42a/4, 48a/11, 49a/5, 52b/3, 53b/1, 54b/8, 54a/10, 55a/3, 56a/4, 60b/9, 63b/7, 63b/8, 66a/3, 66a/4, 67a/4, 68a/1, 77a/10
o.+dur 55a/6, 55a/7
olar onlar
o.+nıng 73b/3
oltur- oturmak
o.-ur 25a/9
o.-urlar 7a/8, 14a/6, 47a/4, 53b/9, 53a/5
o.-updur 12b/5
o.-dılar 16b/2, 16b/3, 16a/9, 25b/11, 25b/11, 63b/5

o.-sun 2a/3	Ö
o.-sunlar 3b/6, 25b/7	öğürül- geçmek
o.-sam 3b/5	ö.-gey 67b/3
o.-sa 52b/10, 52a/6	öl- ölmek
o.-salar 3b/10	ö.-seler 41a/6
o.-up 16a/9, 25b/1, 25b/10, 26a/2, 35a/8, 47a/1, 48b/10	ö.-mek 48b/9
o.-gende 51b/1	öltür- öldürmek
o.-ğan 3b/10	ö.diler 49a/1
o.-ur édiler 13b/11, 61b/5	ö.-üp 49b/4, 68b/8
o.-ur érdiler 13b/4	ölüg ölü
o.-up édiler 25b/4	ö. 16a/1
o.- upérdiler 61b/3	ölüm ölüm
o.maslar 6b/3	ö. 39a/1
o.-masa 2a/4	ö.+im 17b/1
o.- maḡnı 13a/9	ö.+lerni 39a/7
o.-uṣlarıdın 4a/1	‘ömr ömür
ol- olmak	‘ö. 2a/5
o.-urlar 23a/11	‘ö.+ingni 9b/11
olturguz- oturtmak	‘ö.+in 79b/5
o.-urlar 70a/7	‘ö.+ide 56a/11
on on	‘ö.+idin 2a/5
o. 22b/1, 24a/11, 25a/3, 25a/3, 36b/6, 61a/5	‘ö.+ingiz 17b/3
oramaklık sarmak	‘ö.+leri 3a/7
o. 57b/4	‘ö.+lerin 3a/8, 46b/1
orta orta	‘ö.+leringiz 5b/6
o.+sıda 60a/9	‘ömer (k.a.)
ot od, ateş	‘ö. 58b/1
o.+tın 80b/2	‘ömr-i aziz aziz ömür
o.+ı 48b/4	‘ö.+lerin 56b/11
otḡur- oturmak	örten- yakmak
o.-dılar 21a/11	ö.-ip 48b/5
otuz otuz	öt- geçmek
o. 5b/4	ö.-tiler 49a/9
	ö.-seler 41b/7
	ö.-gen 39a/1
	ötker- geçirmek

ö.-seler 79b/5
ö.-ip 46b/2
ö.-ürge 15a/7
ö.-mesünler 55a/10

öy ev

ö.+in 49a/5
ö.+ine 7b/2
ö.+ide 48b/10
ö.+leridin 49b/2

öz kendi

ö. 5b/8, 10a/10, 21b/11, 21a/6, 27a/5,
29a/4, 33a/10, 42a/2, 46a/4, 48b/10,
49b/2, 49a/1, 58a/5, 64b/3, 74b/11,
78b/5, 78b/9

ö.+ni 48b/5

ö.+üm 17a/6, 17a/7

ö.+i 4b/10, 5b/8, 5b/11, 27a/6, 31a/6,
55a/4

ö.+in 60b/8, 60a/10

ö.+ini 4a/2, 33b/7, 52a/11, 75a/3

ö.+ige 4a/3, 61a/1

ö.+idin 81a/1

ö.+ingizni 12a/5

ö.+leri 9b/7, 25b/10, 29b/9, 48b/6

ö.+lerin 46b/5

ö.+lerini 15a/6, 15a/8, 21a/7, 47b/8,
48b/3, 48b/11, 48a/4, 49a/8, 52b/9,
55b/6, 66a/10, 68b/11, 69a/9

ö.+leridin 55b/7

özge

ö. 33b/6

P

padişāh hükümdar

p. 10b/8, 10a/7, 9b/5

p.+ğa 9a/11

padişāh-ı herāt Herat'ın hükümdarı

p. 37a/2

pā-bürehne yalın ayak

p. 65a/11

pāk temiz

p. 4b/8, 14b/9, 33a/10

p.+larını 21b/6

pālās eski kilim; aba

p. 64a/9

pāre pāre parça parça

p. 4a/4

pās-ı enfās nefislerin kırı

p. 55b/2

pāyende duran, sürekli

p. 75b/10

pehlevānān pehlivanlar; yiğitler

p. 37b/7

pejmürde eski püskü; dağınık

p.+gi 80b/8

penā sığınacak yer

p.+da 12a/4

penāh sığınma, sığınacak yer

p.+ğa 25a/1

p.+da 22b/1

p.+dın 18a/5

p.+ımda 82a/4

penbe pamuk

p. 63a/2

penc beş

p. 56b/8

pend öğüt

p. 5b/4, 22b/5

perde örtü

p. 6a/8

pergāle kaba iplikten yapılan bir çeşit dokuma

p. 58a/1
p.lerni 58a/7
perhîz dince yasak edilen şeylerden
tamamıyla uzak kalma
p. 4b/6, 56b/2
perhîzkâr sofu
p. 6a/3
perhîzkârlık sofuluk
p. 56b/5
perişan dağınık; kederli
p. 51b/2
pertāv uzağa düşen ok
p. 73b/7
pertev ışık, parlaklık
p. 52b/4
pervāz uçma, uçuş
p. 51b/11
perverdigār Allah
p. 57b/10
perverîş besleme; terbiye etme
p. 5a/4, 15a/10
pesende beğenilmiş, seçilmiş
p. 80b/5
peşīmān pişman
p. 8b/2
peşm yün, yapağı
p. 63a/7, 63a/8
p.+din 58a/6
peşmîn sofuların giydiği sâde, süssüz
elbise
p. 58b/11, 59b/1, 59b/4, 59b/7,
59a/10, 60b/5, 60b/10, 60a/5, 61b/10,
61a/5, 61a/9, 62b/5, 64a/3
peydā meydanda, açıkta
p. 8a/8, 27b/4, 27a/3, 29b/5, 29a/2,
33b/2, 70a/3

pey der pey birbirinin ardı sıra
p. 22b/5
peygamber peygamber
p. 1b/7, 2a/10, 11a/8, 36a/10, 38b/9,
39b/2, 59b/10, 78b/7, 78b/9
peyvend ulaşma, varma
p. 61a/6
p.+leri 61a/6
peyvenîd ilişki, bağ
p. 59a/7
peyveste ulaştı, bitişik
p. 65b/7
peyvesten dâimâ
p. 52a/1
pîr yaşlı, ihtiyar
p. 10a/11, 19a/10, 55a/1, 79a/1
p.+ inġni 11a/5
p.+i 19a/8
p.+ini 52a/4
p.+leri 19b/2, 19b/3, 19b/3, 19b/4,
19b/5, 19b/6, 19b/9, 19b/9, 19b/11,
19a/11, 20b/1, 20b/1, 20b/2, 20b/3,
20b/3, 20b/4, 20b/5, 20b/6, 20b/7,
20a/1, 20a/1, 20a/2, 20a/3, 20a/4,
20a/4, 20a/5, 20a/6, 20a/7, 20a/7,
20a/8, 20a/9, 20a/10, 20a/10, 20a/11
p.+lerini 19b/6, 53b/7
p.+lerni 56b/8
p.+lerdin 21a/2
pîrāhen gömlek
p.+leri 61a/5
pîş ön, ileri
p. 56a/3, 77a/5, 77a/8, 78a/3, 79a/7
pîşāne ön
p.+siġa 13a/9
pîş-ķadem derviş

- p.** 83a/1
p.+ni 70a/6
p.+i 82b/6
püşter arka, sırt
p.+i 62a/8
pīşvā reis, başkan
p. 6a/3
post tüylü hayvan derisi
p. 23b/3, 61a/6, 62a/8
pūşān gizlenenler
p. 37b/6
pūşed örtünmüş
p. 66a/2
pūşīde örtülmüş
p. 57b/2
pūşīden örtü
p. 58b/5
pürzinde canlı
p. 18a/9
- R**
- rā** -a doğru
r. 83a/1
rabbū'l ālemīn Allah
r. 83a/11
rabbū'l izzet yüce rab
r. 55b/10
rābıt bağlayan, bitiştiiren
r. 52a/1
r.+dın 54b/4
rābıta bağ
r. 13a/8, 14a/2, 16b/10, 16a/9, 19b/7,
 22b/5, 51b/4, 51b/9, 52b/10, 52b/10,
 54b/3
rađıyallāhu ‘anh “Allah ondan râzı
 olsun”
r. 20b/4, 20b/4, 58b/1, 58b/1, 58b/2,
 59a/7, 61b/1, 61a/2, 61a/2, 62b/2,
 62b/10, 65a/5, 78a/7
rađıyallāhu ‘anha “Allah ondan râzı
 olsun”
r. 59a/6
rađıyallāhu ‘anhüma “Allah onlardan
 râzı olsun”
r. 62b/9
rađıyallāhu ‘anhüm ecmain “Allah
 onların hepsinden râzı olsun”
r. 59b/6
rāfızī râfıza fırkasından olan
r. 36b/10
rāgıb istekli, rağbet eden
r. 18b/4
rāhat kedersiz bir halde bulunma
r. 23b/4
rāhat-ı ebedī sonsuz rahatlık
r.+ge 38b/10
rāh-ı rāst doğru yol
r. 2a/8, 8a/9, 47b/11, 56a/1, 71b/7
rahımehumullāh Allah’ın rahmeti
r. 74a/6
rahım acıma, esirgeme
r. 4a/10, 4a/11, 4b/1
rahmān Allah
r. 22a/2
rahmet acıma, esirgeme
r. 5b/7
rahmetullāh Allah’ın rahmeti
r. 3a/1, 39a/9, 40b/3, 59b/8, 59a/10,
 62b/10, 77a/8, 82b/4
r.+ğa 2b/6

- r.+ı** 20a/1
- rahmetu'llāhi aleyh** "Allah'ın rahmeti onun üzerine olsun"
- r.** 20a/1,40b/3, 29b/1,57b/2, 58a/9, 59b/8, 60b/10, 60a/1, 60a/5, 60a/6, 63b/6, 64a/5, 64a/11, 65b/8, 65a/3
- rıka'hā** mektup
- r.** 59b/4
- rakīb** rakip
- r.+de** 23b/1
- rāst** doğru
- r.** 3a/1, 3a/3, 3a/4, 3a/6, 3a/8, 5b/11, 69a/11
- r.+ğa** 71b/7
- rāstgū** doğru söyleyen
- r.+lardın** 10b/10
- rast-ı zikrullāh** Allah'ın sözünün doğruluğu
- r.+ğa** 6b/5
- rāstī** doğruluk
- r.+ge** 1b/8
- rāst-rū** doğru olan
- r.** 10b/10
- ravzān** bahçeler
- r.** 63a/11
- rāz** sır, gizlenen şey
- r.** 62a/6
- razi** rıza gösteren
- r.** 30b/3
- recūlān** ehiller
- r.** 37b/7
- red'** reddetme
- r.** 33a/1
- refīkullāh** Allah dostu
- r.** 14a/11
- reften** yürüyerek
- r.** 51b/1
- rehber** yol gösterici, kılavuz
- r.** 78b/10
- reisü's sālīkīn** bir tarıkata girenlerin başı
- r.** 19a/1
- remzest** işaretdir
- r.** 82b/11
- reng** renk
- r.** 47b/8
- r.+leri** 48b/6
- r.+ leringiz** 63a/5
- resūl** peygamber, yalvaç
- r.** 2b/8, 2a/2, 3b/4, 3b/7, 3b/8, 4b/4, 4a/5, 5b/2, 6a/3, 6a/11, 16b/3, 16a/11, 17b/1, 17b/5, 22a/7, 22a/10, 25b/2, 30a/1, 30a/7, 36a/4, 57b/11, 58b/9, 58a/11, 59a/1, 59a/3, 59a/5, 63b/7, 63a/3, 65a/5, 67b/8, 69b/3, 70b/7, 71b/1
- resūl ekrem** Hz. Muhammed
- r.** 21a/10, 30b/2, 58a/11, 60b/3, 61b/2, 61a/4, 62b/3, 62a/1, 81b/5
- resūl-ı hūdā** Allahın peygamberi
- r.** 3b/2,4a/10
- r.+nı** 30b/10,30b/11,71a/8
- r.+ğa** 30b/8
- resūlullāh** Hz. Muhammed
- r.** 1b/9,2b/8, 6a/7, 17b/6, 17b/7, 17a/11, 28a/9, 32b/5, 34a/11, 35a/6, 43b/3, 57b/5,58b/6, 58a/2, 61b/9, 62a/2, 66b/5, 67a/2, 71b/3
- r.+ nıng** 30b/7, 51a/8
- r.+nı** 29b/11, 30b/1

- r.+ **ga** 33a/4, 58a/1
r.+**dın** 67a/3
resülü's şakāleyn Hz. Muhammed'in sıfatı
r. 22a/8
revāç kıymet, değer
r. 15b/10
revāsi büyük dağlar
r. 5a/2
reviyyet bir işin her tarafını iyice düşünüp taşınma
r. 39b/9
reviş üslup; yol, tutum
r.+ **ka** 26a/1
r.+**i** 57b/8
revnāk güzellik
r. 25b/9
revnākü'l islām islâmın güzelliği
r. 29b/4
rızāt razı olmalar
r. 64a/6
rıdvān-allahü ta'ālā "Allah râzı olsun."
r. 26b/5
rihlet göçme, ölme
r. 82b/2
rıka' mektuplar
r. 59b/4
rızā' hoşnutluk, memnunluk
r. 36b/7, 43b/11
r.+**sı** 30b/10, 52b/1, 58b/8, 58b/8
r.+**ları** 75a/11
r.+**dur mén** 60a/1
rızā'lıg hoşnutluk
r.+ **ın** 30b/7, 30b/7, 35b/3
rızā'lık hoşnutluk
r.+**mı** 30b/5
- r.+**ı** 30b/10
rızā'lık hoşnutluk
r. 27b/9
r.+ **ların** 24b/6
rızayullāhu Allah'ın rızası
r. 75b/9
rızq azık, yiyecek içecek
r. 5a/10
ricāl erkekler
r. 74a/7
ricāl-i bāligıyn yetişkinler
r.+ **lerinin** 35a/1
rif'at yükseklik
r.+**ı** 6a/5
risāle mektup
r. 76a/4
risālet peygamberlik
r. 78a/11
rivāyet söylenti
r. 1b/7, 2b/11, 59b/3, 59b/7, 61b/1
riyāzāt dünya lezzetlerinden sakınmalar
r. 14b/8
rızān dökülen, kaçan
r. 37b/5
rū yüz, çehre
r. 55b/8
rū be rū yüzyüze
r. 76b/5
rūh can, nefes
r. 15b/5, 21b/6
r.+ **unğıznı** 17a/2
r.+ **unğızge+** 17a/6
rūhānī ruh ile ilgili
r.+ **lerga** 8b/5
ruhsat izin

r. 13a/6, 14a/7, 18a/5, 22a/9, 26a/2,
28a/4, 32b/5, 45a/11, 69b/3
ruhşat gerde izin veren
r.+leri 19a/8
ruhşat-ı küll tam izin
r. 13b/7, 28a/7
rûm Anadolu
r.+ ğa 26b/11
rûşen parlak
r. 7b/10, 11b/7, 24b/1, 25b/9, 25a/10,
44a/1, 46a/7
r.+i 33b/5
rûy tunç
r. 53b/1, 53b/5
r.+ larıĝa 74a/11
rûyen yüz yüze
r. 44a/4
rûy-ı berkây parlayan yüz
r. 53a/11
rûy-ı meşâyih-ı a'zâmü'l kirâm büyük
şeyhlerin yüzleri
r.+dın 35b/2
rûze oruç
r. 15a/7
rûzedârlık oruçlu olma hali
r. 14b/9
rûzelik oruç
r. 15a/4
rûzgâr-ı şerbet-i memât ölüm şerbetinin
rüzgarı
r.+nırĝ 83a/4
rûzî nasip; rızık
r.+sin 5a/10
rükû' öne doğru eğilme
r. 43a/2
rükû'ü's sücûd rüku ve secde

r. 41a/11
rûsvâlik rezillik
r. 4b/3

S

saâdet mutluluk
s.+i 66b/3
saâdet-mendlik mutluluk
s.m. 52a/8
saâdet-i ilâhî Allah ile ilgili mutluluk
s. 3b/2
s.+ĝa 46b/5
saâdet-i dîn dîn mutluluĝu
s. 66a/11, 69a/1
saâdetlik mutluluk
s. 35b/8
sâat saat, zaman
s. 56b/3
sâat be sâat saatten saate
s. 12a/2
şabâ gün doğusundan esen rüzgâr
ş. 49a/8
sâbık geçici, geçen
s. 73a/2
s.+lar 72b/9
şabr sadır, dayanma
ş. 22b/1
şadâ ses
ş. 23b/1
şâdık doğru, gerçek
ş. 2a/6, 44a/8, 50a/5, 50a/10, 51b/10,
54a/8, 69a/11
ş.+lar 24b/4, 24b/5, 25a/2, 27b/2,
34b/11, 40b/2, 44b/1, 45b/3
şafâ' saflık
ş. 60b/6

- ş.+lar** 49b/3
- şafāpīş** iç açan
- ş. 79a/8
- şafā-yı kalb** gönül saflığı
- ş. 7a/11
- şaffet** saflık, temizlik
- ş. 65b/3
- şaffet-i išan-ı libās** temizlik elbisesini giymiş veli
- ş. 65b/3
- sāfilīn** aşığı, alçak
- s. 67a/8
- şahābe** sâhipler
- ş.+ler 25b/7
- şāhib** sâhip
- ş. 9a/11
- şāhibān-ı sülūk** bir tarîkata katılanlar
- ş. 43a/2
- şāhib-dil** dindar
- ş. 8a/10
- şāhib-i gayret** gayretli
- ş.14b/1, 14b/5
- şāhib- kırān** üstünlük kazanan hükümdar
- k. 9a/11
- şāhib-i nisbet** bağlılık sahibi
- ş. 80a/3
- şāhib-i sūf** sūf sahibi
- ş. 59b/7
- şāhib-i tarīkat** tarīkat sahibi
- ş.+lar 16b/11
- şāhib-i temīz** seçkin
- ş.+ler 8a/6
- şāhib-i yol** yol sahibi
- ş. 51b/5
- şāhīh** gerçek, doğru
- ş. 33a/5
- saḥn** sıcaklık
- s. 41b/11
- şahrā** çöl
- ş.+ğa 64a/11
- saht-terīn** daha sert, daha katı
- s. 67a/8
- şa'īd** yüksek
- s.+lerdin 3b/3
- sākī** insan ruhuna Allah sevgisi saçan kimse
- s. 15a/9
- sakla-** saklamak
- s.- gay 27a/6
- sal-** salmak
- s.-urlar 72b/6
- s.-ıpdurlar 2a/11
- s.-dılar 11b/4, 12a/3
- s.- gaylar 34b/2
- s.- mīğ 17a/9
- s.-ıp 5b/8, 5b/10, 33b/11
- s.- gan 61a/6
- s.-dılar érse 11b/11
- s.-almaslar 70a/4
- şalavātullāh** Allah'ın duası, salavatı
- ş. 57b/7
- şāliḥ** dînin emrettiği şeylere uygun harekette bulunan
- ş. 77a/5
- ş.+ler 4a/6
- şāliḥā** dînin emrettiği şeylere uygun harekette bulunan
- ş. 31b/10
- şāliḥīn**
- ş.+lerni 51a/9

sālik bir tarîkâta girmiş bulunan	ş. 18b/1
s. 8a/8, 41b/1, 41b/7, 44a/3, 45a/3	sarığ sarı
s.+ni 50b/2	s. 48b/6
s.+ lergâ 44b/5	sa'y çabalama, gayret
sālik-i ber-hakḳ Allah ile olan tarîkat yolcusu	s. 31a/1,76a/1
s.+lar 45b/4	sāyil sual eden, soran
sālikrâh tarîkat yolcusunun yolu	s. 7b/1
s. 49a/2	s.+ ning 8a/1
şalla'lāhu 'aleyhi ve sellem "Allah'ın rahmeti ve selâmeti üzerine olsun!"	s.+ni 7b/10
ş. 1b/5,4a/10,16b/7, 21a/10, 26b/5, 27b/6, 28a/3, 28a/7, 30b/2, 32b/8, 36a/6, 43b/3, 58a/11, 60b/3, 61a/4, 61b/2, 61b/9, 62a/1, 62a/2, 68b/2	sāyir diğer, başka
ş.+ni 67b/7	s. 37b/9
ş.+ ğa 81b/10	s.+ler 38a/4
s.+din 36a/10,81b/5	şaykal cilacı; parlak
şalla'llahu aleyhi ve ā'la "Allah'ın selâmı üzerine olsun!"	ş. 4b/6, 4b/6, 33a/10
ş. 20b/9	se üç
sal- salmak, bırakmak	s. 41b/3
s.urlar 31a/11, 40a/8, 71b/7	sebak ders
s.urlar édiler 60a/8	s. 44a/11
s.mayın 59a/7	sebeb sebep, neden
sāmān servet, zenginlik	s. 6b/8, 44b/5,69b/7
s. 11b/1	s.+din 68a/8
sāmi'ān işitenler	s.+dinki 63b/5
s. 45b/11	s.+idin 56a/1
sāmi' işiten	sebeb-i 'akīde îmânın sebebi
s.+ler 25a/7	s. +si 7b/11
şan'at ustalık; hüner	sebeb-i libās-ı sūf yün esvabın sebebi
ş.+da 23b/2	s. 61b/8
şānī ikinci	sebū-yı cevānib taraflar testisi
ş.+ning 79a/3	s. 17b/8
şarf harcama	sebūkter daha hafif
	s. 59a/9
	seccāde namaz kılınan kilim
	s.+ ğa 83a/2
	sedd engel olma; kapama
	s. 82a/11

sefer yolculuk	ser-i zinde yaşatan, canlı
s. 9b/8	s. 11b/1
s.+ni 36b/5	serkeşlik dikbaşlılık
s.+ğa 9b/7	s. 83a/8
s.+de 9b/2	sermedīde süreklilik
sefid ak	s. 35a/11
s.+ni 58a/3	sermediyye süreklilik
sehl kolay	s. 75a/11
s. 56a/7	sernigūn ters dönmüş
selām barış; sonu hayırlı olma	s. 8b/1
s. 29a/10, 29a/11, 63b/1	server baş, başkan
selāṭīnlik sultanlık	s. 78a/10
s. 10b/9	server-i devlet devletin başı
sele sepet, sele	s.+i 6a/5
s.+ning 61b/7	şeyāhat yolculuk
s.+lerini 61b/5	ş. 23b/5
sellem “selâmete erdirdin”	seyerān gezinme
s. 1b/5	s. 40b/1
semāvī Allah’tan olan; semâ ile ilgili	seyr gezme, yürüme
s.+din 27a/5	s. 41a/4
semere fayda, verim	s.+din 13b/6
ş.+si 31a/8	s.+in 70b/11
ş.+leri 72b/2	seyr-i esrār sırların anlaşılması
sene yıl	s. 42b/10
s. 29a/6	seyyār gezici
sened dayanılacak şey, belge	s. 10b/5
s. 31b/7	seyyid efendi
sened-i resūl peygamber senedi	s. 22a/8
s. 30a/1	seyyid-i kāināt kâinatın efendisi
seng-i melāmet kınama taşı	s. 58a/10
s. 24a/3	seyyidü’l mürselīn Hz. Muhammed
ser baş	s. 57b/5
s. 68a/2	sékkiz sekiz
s.+i 39b/10	s. 25a/3
sırr-ı hāl halinin sırrını	sén sen
s.+in 46b/6	s. 10a/4

- s.+ge 10b/6
s.+i 10a/2
şiddet-ı şıka doğruluğu adet edinen
ş. 60b/6
şiddet-ı 'aķide imânın doğruluğu
ş.lerin 35a/7
şifât hal, şekil
ş. 25b/10, 27a/8, 43b/1, 45b/7, 80a/3
ş.+nı 28b/5
ş+larnın 4a/5
şifât-ı evşâf sıfatların hali
ş.+larnını 28b/11
şığ- sığmak
s.-mas 75b/5
sırr gizli tutulan
s.+ ininġ 66b/4
sicn ceza evi
s.+din 51b/6
sil- silmek
s.-mey 46b/6
silsile zincir
s.+leri 24b/2
silsile-yi müteberrike mübarek zincir
s. 79b/3
sipâh asker
s. 36b/10
sîrâb-ı didâr-ı meşâyiġ şeyhlerin
yüzüne susamış
s. 43b/11
sîret bir kimsenin içi, ahlâkı
s.+de 47b/9
s.+leri 23b/8
siyâset memleket idaresi
s. 11a/10
siz siz
s. 10a/3, 13a/6, 14b/4, 14b/6
- s.+ning 17a/1
s.+ni 16b/8, 17a/2, 17a/4
s.+ke 18a/3
s.+ġa 14a/7
s.+ge 58a/2
s.+din 14a/9, 17a/9
s.+ler 3b/11, 3b/11, 3a/8, 4a/1, 21b/9,
24a/3, 24a/3, 30b/5, 30b/5
s.+lerni 5b/5, 70b/4
s.+lerġa 2a/8, 2a/9, 5b/3, 27b/3
sofra sofrâ
s.+lardın 76b/3
şoġbet görüşüp konuşma
ş. 13a/8, 17a/7, 18b/2, 39b/9, 39b/9,
52b/6, 52b/8, 52a/9, 55b/9
ş+ni 4b/10
ş.+ ġa 14a/5
ş.+idin 3a/6
ş.+leri 53a/3
ş.+lerin 13a/4, 52a/10
ş.+lerini 52b/3
ş.+lerike 52b/5
ş.+leride 32a/3, 47a/1
ş.+leridin 12a/6
ş.+lerni 13a/2
ş.+lerinġizdin 16b/10
şoġbet-i 'azîz muhterem sohbeti
ş.+lerdin 55a/5
şoġbet-i birâder-i  arîkat tarîkat
kardeşlerinin sohbeti
ş+da 53b/6
şoġbet-i meşâyiġlik şeyhlik sohbeti
ş.+larġa 46a/3 **şoġbet-i râbıta**
ş. 54b/6
sonġra sonar

- s. 2b/2,12b/7, 14b/7, 14b/10, 15a/4,
29a/2, 40b/5,75a/10
- sor-** sormak
s.-dılar 1b/9
- söz** söz
s. 25a/7, 45a/8, 50a/4, 79a/2
s.+ni 7b/10
s.+i 71a/8
s.+in 81a/3
s.+ige 54b/11
s.+leri 6a/11, 30a/11
s.+ler 80b/7
s.+lerni 31b/3
s.+lerdin 56b/2
s.+leridür 6b/1
- suâl** sorma, soru
s. 7b/1, 7b/6
- subh-ı vişâl** kavuşma sabahı
s.+lerin 76b/6
- şūf** yün
s. 59b/1, 59b/9, 63b/4, 65a/2, 65a/6
- şūfî** tasavvuf ehli
s. 19b/9, 47b/8, 48a/11, 57b/2, 59a/3,
65b/4, 69a/11
ş.+ler 3b/6
ş.+leri 12a/10
- şūfî-i dihkân** köylü sūfi
ş.13a/11
- şūfî -i haqîkî** gerçek sūfi
ş.3b/2
- şūflik** tasavvuf ehli olma hali
ş. 3b/2, 3b/3
ş.+din 48a/7
- şūfiyye** tasavvufçular
ş. 32b/11
ş.+ğa 3a/10
- şūfiyet** sūfilik
ş. 65b/3
- şūfullāh** Allah (yolundaki) sūfi
ş. 19a/10
- şuhanver** düzgün konuşan
s.+lik 9b/10
- şulehâ-yı ‘âbidūn** ibadet edenlerin
yararı
ş.+ larnıḡ 35a/3
- sultān** pâdişah
s. 9b/7
- sultān bāyezîd-i bistāmî** (k.a.)
s. 20b/3
- sultān hâce ahmet yesevî** (k.a.)
s.+ni 17b/10
- sultān-ı zamān** devrin pâdişahı
s. 9a/8
- sultān ibrahîm edhem** (k.a.)
s.+ni 60a/6
- sultānū’l ârifin** âriflerin sultanı
s. 70a/7
- sun-** sunmak
s.-maslar 32a/9
- şūret** biçim, görünüş
ş. 47b/9
ş.+te 33b/5
ş.+de 45b/7
ş.+leri 23b/7, 23b/8
ş.+lerini 53b/7
- şūret-i zâhirî** görünen suret
ş. 53a/4
- sūrūş** savaş
s. 38a/5
s.+mı 38a/8
- sūbhān** Allah
s. 51a/1

sübhâne “Allah’ı her türlü kusur, ayıp ve eksikliklerden tenzih ederim.”

s. 72b/7

sücüd secde edenler

s. 43a/2

süfyân-i şervî sâfililer

s. 59b/6

sühan söz

s. 80b/5

s.+lar 80b/4

şühan-ı muvâfık uygun söz

s.77b/10

sülük bir yola girme, bir tarîkate

intisâbetme

s. 17a/7, 29a/4, 39b/7, 50b/11, 68b/7

s.+da 54b/9

s.+ige 29a/4

s.+ları 40a/7

s.+ların 39b/8

s.+larını 15b/4

s.+lerini 48a/8

s.+larike 53a/1

s.+larıdın 53a/3

s.+lar 45b/11

s.+larını 14b/3

sülük-ı hazret-i sultân hâ’ce ahmet

yesevi Ahmet Yesevî’nin yolu,

terbiyesi

s.+ni 17b/10

sünnet Hz. Muhammed’in sözleri; iyi

ahlâk

s. 37a/8, 51a/5, 58b/3, 58b/5, 60a/3,

61b/8, 68b/4, 68b/7, 81b/1, 81b/2,

81b/9, 81a/10, 82a/8

s.+ni 81a/11

s.+ke 82a/9

s.+imni 59b/11

sünnet-i enbiyâ peygamberin sünneti

s. 57b/5

sünnet-i hazret-i resûlullâh Hz.

Muhammed’in sünneti

s.57b/5

sünnet-i meşâyih şeyhlerin sünneti

s. 35a/6

sünnet-i muhammed Hz.

Muhammed’in sünneti

s. 67a/11

sünnet-i resûlullâh Allah’ın

peygamberinin sünneti

s. 35a/6, 58b/6

s.+nın 51a/8

s.+nı 67a/5

sünnetullâh Allah’ın koyduğu nizam

s. 79b/6

sür- sürmek

s.-er ediler 65a/7

Ş

şâh pâdişah

ş. 29b/1

şahşî kişi ile ilgili

ş.+nın 79b/7

şakî bahtsız, fenâ

ş.+lerdin 3b/3

şâm akşam, Şam

ş. 49a/8

ş.+ğa 76b/5

şâm-ı firâk ayrılık akşamı

ş.+ka 76b/6

şa’n şöhret, ün

ş.+ingizğa 17a/4

şarâb içilecek şey, şarap

- ş. 77b/2
şarāb-ı envār nurlar içeceği
 ş. 44a/5
şarābü't tahūr müsaade edilen içecek
 ş. 12b/4, 15a/9
 ş.+dın 12b/5
şart koşul
 ş.+ı 52b/8
şāyed eğer, ola ki
 ş. 7b/11
şayetse yakışır, yaraşır
 ş. 37b/1
şeb gece
 ş. 22a/11
şefaat-i hāzret-i resūlullāh Hz. Muhammed'in şefaati
 ş.+ğa 72a/3
şefī' şefaet eden
 ş. 60b/9
şefkat şefkat, esirgeyerek sevme
 ş. 5b/7, 18b/1
şefkatü'l havāşşî'l 'ulemā âlimlerin haslarının şefkati
 ş. 8a/7
şehābeddīn şāhib-i ukāyid (k.a.)
 ş. 76a/7
şehadet şehit olma
 ş. 17b/2
şehādetlik şehitlik
 ş. 29a/7
 ş.+ka 38a/6
şehādet penāh şehitlik sığınağı
 ş. 7b/2, 22a/6, 26a/9, 39b/6
 ş.+nı 19a/8
şehbāz yiğit, şanlı
 ş.+lar 29b/5
- şehīd** şehit
 ş. 38a/3, 69b/6, 69b/7, 25a/10
 ş.+lerning 39a/4
şehīdān şehitler
 ş. 36a/11
şehīdān-ı sūnnet-i meşāyihullāh Allah şeyhlerinin sūnnetinin şehitleri
 ş. 68b/1
şehīday üst giysisi
 ş. 69b/1
şehīd-i şehādet-penāh şehitliğin sığındığı şehit
 ş. 29a/6, 50b/8
şehīd giysi
 ş.+ini 68b/7
şehīdlik şehit olma hali
 ş. 17b/3
 ş.+ni 17b/7
şehr-i buhāra Buhara şehri
 ş. 12a/5
 ş.+ğa 12a/8
şehr şehir
 ş.+ini 46a/7
şehrü'l bilād-ı belh Belh şehri
 ş.+de 76a/9
şehvet aşırı istek; nefis
 ş. 69a/8
şekāvet bahtı karalık
 ş. 4b/4
şekk şüphe
 ş.+dın 47b/4
şekklik şüphe etme hali
 ş.din 50b/2
şerafet şerefli olma
 ş.+idin 5a/9
şerāit şartlar

- ş.+ler** 51b/6
- şerbet** şerbet
ş. 38b/6
- şerbet-i merg** ölüm şerbeti
ş.+ni 38b/8
ş.+din 38b/10
- şerer-i şöhet** sohbet kıvılcımları
ş.+leri 52b/5
- şerh** açıklama
ş. 8a/4
- şerî'at** doğru yol; Allah'ın emir
ş. 2a/9, 2a/10, 3a/2, 3a/3, 5b/9, 30a/11, 31a/7, 40b/6, 51a/10, 56b/3, 60a/8, 67b/1, 69b/11, 70a/5, 72b/1
ş.+nı 31a/6
ş.+ğa 31a/3
ş.+da 31b/5
ş.+din 63b/10
- şerî'at-ı muştafa** Hz. Muhammed'in şerîatı
ş.+nı 56b/6
- şerî'at-i peygamber-i hudâ** Allah'ın peygamberinin şerîatı
ş.+nı 39b/2
- şer'î** şerîata âit
ş.+din 15b/1
- şerîf** şerefli
ş. 28a/8, 42b/2, 42a/11, 45b/2
ş.+din 44a/9
ş.+ige 81a/2
ş.+leri 15b/5
ş.+lerini 79b/7
- şermende** utangaç
ş. 55a/2
- şermsar** utangaç
ş. 55a/4
- şer'** Allah'ın emri
ş.+ni 67a/11
- şeş** altı
ş. 42b/3, 43b/6, 43b/7
- şevk** şiddetli arzu, neşe
ş. 8a/9, 8b/4, 39b/11, 41b/6, 41b/11, 42b/11, 42a/2, 43a/11, 44b/1
ş.+ni 42a/5
ş.+leri 27a/2
- şevkiyye** neşeli olma
ş. 52a/2
- şey'en** nesnelere
ş. 37a/6
- şeyh** bir tekke veya zâviyede reislik eden ve müritleri bulunan kimse; mürid
ş. 1b/1, 11a/9, 28b/3, 28b/4, 28b/10, 29b/2, 29a/4, 41a/11, 43a/2, 76a/7, 78b/9, 79a/4
ş.+ning 32b/10
ş.+ni 11b/3
ş.+ğa 13a/7
- şeyh 'azîzân cemâleddîn** (k.a.)
ş. 65b/8
- şeyh bahâdır** (k.a.)
ş. 19b/11
- şeyh ebû alî** (k.a.)
ş. 60b/9
- şeyh ebul fazl** (k.a.)
ş. 62b/10
- şeyh habibullâh** (k.a.)
ş. 19a/11
- şeyh marûfî kerhî** (k.a.)
ş. 17b/8
- şeyh-i mezkûr** adı geçmiş şeyh

- ş.+ nıng 28b/5
- şeyh-i kāmīl** olgun şeyh
- ş.+ler 41a/9
- şeyh-i şehīd** şehit şeyh
- ş. 7b/2
- şeyh-i zamān** devrin şeyhi
- ş. 27b/4
- ş.+nıng 13a/7
- ş.+ı 29a/2
- ş.+lardın 14b/2
- şeyhlik** şeyhlik
- ş. 14a/8, 21b/10, 21a/11, 35b/6, 72a/4
- ş.+nı 13a/6
- ş.+ka 22a/8
- şeyh-i reīsü'l islām** İslâmın reisinin şeyhi
- ş. 22a/3
- şeyhü'l âlem** âlemin şeyhi
- ş. 83a/7
- şeyhü'l islām** şeyhülislâm
- ş. 16b/8, 22a/6, 22a/9, 26a/10, 27b/9, 37a/3, 44a/5, 50b/3
- ş.+ nıng 40a/7
- ş.+nı 38a/11
- ş.+ ga 26a/1
- şeyhü'l kāmīl** yüce şeyh
- ş. 82b/1
- ş.+miz 72a/6
- şeyhü'z zamān** devrin şeyhi
- ş. 22a/1
- şeytân** şeytan
- ş. 37b/11, 48a/3, 78b/11, 82a/5
- ş.+lar 37b/11
- şeytân-ı mekkâre** hileci şeytan
- ş. 49a/5
- şeytânî** şeytana âit
- ş.+ga 54b/11
- şi'ar-ı ehl-i mutaşavvufa** tasavvuf ehlinin işâreti
- ş. 58b/4
- şikâyet** yakınma
- ş. 45a/7, 46b/7
- şikestelik** kırılmışlık
- ş.+ni 56a/2
- şinide** işiten, duyan
- ş. 37b/6
- şol** işte o
- ş. 1b/8, 6b/7, 9a/8, 12b/4, 14a/2, 14a/5, 26b/7, 26a/1, 26a/2, 27b/10, 28a/1, 39a/8, 42b/7, 46a/2, 51a/2, 54a/11, 55b/6, 56a/1, 57a/1, 61a/1, 62a/4, 62a/6, 63b/5, 65b/4, 68b/3, 69a/4, 73a/11, 76b/9, 77b/4, 77b/5, 78b/2
- ş.+dur 48a/7, 50a/11, 51b/10, 55b/1, 55a/8, 58a/2, 67a/6, 69b/7, 73a/9, 79b/8
- şopânî** çoban
- ş. 64b/1
- şöhret** ün
- ş. 21b/8
- ş.+leri 24b/2
- ş.+ler 24a/10
- şu'bede-bâz** hokkabaz
- ş. 76b/5
- şuğl** iş
- ş.+i 70b/10
- şunça** o kadar
- ş. 21a/5
- şundağ** hemen, o anda
- ş. 28a/11, 31a/5, 35a/10, 52a/9, 54a/11, 56b/1, 76a/3

şürgünān karmaşa içinde
ş. 37b/8
şükr minnettarlık
ş. 43a/11
şükr-i bi-gümān şüphesiz şükür
ş. 38a/1
şükrullāh Allah'a şükür
ş.+nı 42a/6
şürü' başlama
ş. 45b/1

T

tā kadar, dek
t. 11a/3, 15a/5, 15a/10, 24a/6, 27a/2,
40b/4, 41b/3, 52b/5, 52b/6, 52a/10,
53a/10, 57a/1, 59b/10, 59a/7, 71b/5,
72a/5, 78a/1
ta'ālā "Yüce olsun"
t. 1b/5, 2a/2, 2a/8, 3a/6, 3a/8, 3a/11,
3b/10, 4a/2, 5a/1, 5a/11, 5b/7, 5b/11,
6a/2, 6b/7, 10a/2, 14a/4, 24a/4, 25a/9,
26b/6, 27a/4, 30a/6, 30b/3, 32b/2,
35a/4, 53a/6, 58b/8, 58a/5, 62a/5,
62a/7, 63a/1, 67b/5, 68a/4, 70b/3,
70b/3, 71a/1, 71a/4, 74b/3, 74a/6,
74a/11, 75b/1, 75b/4, 75b/6, 75b/7,
75b/9, 75b/9, 79a/7, 80a/10
t.+nıng 51a/2, 75b/7
t.+nı 22b/4, 31a/11, 33a/8, 63a/6,
66b/8, 70b/9, 72b/6
t.+ğa 3a/4, 6b/4, 10a/8, 32b/1, 32b/7,
33a/7, 66b/10
t.+dın 14a/11, 30b/5
taām yemek, aş
t. 62b/6
t.+nı 11a/2

tāat Allah'ın emirlerini yerine getirme
t. 33b/7
tāb güç, kuvvet
t. 73b/4
t.+ı 73b/10
tābān parlak, ışıklı
t. 46a/7
tābi' uyan, uymuş
t. 2b/6, 33a/3
tābi'āt-ı iṣān velilerin tabiatı
t. 50b/9
tābi'-i meşāyih şeyhlere uyanlar
t. 71b/1, 71b/3
tabi'in uyanlar, bağlananalar
t. 50b/9
tabi'in Hz. Muhammed'i görmüş
olanları görüp kendilerinden hadîs
dinlemiş olanlar
b. 71b/6, 76b/11
tābi'-i meymene ordunun sağ kanadına
uyan
t.+din 27a/3
tac-ı nemedī keçeden taç
t.+ni 58a/8
tağ dağ
t.+ka 11a/3
t.+lar 5a/2
t.+durlar 5b/2
taği isyan
t. 83a/9
taḥāret temizlik
t. 74b/1
taḥkīk doğru
t. 5b/6
t.+ğa 67b/3
taḥşīl-i 'ulūm ilim öğrenme

- t. 76a/8
- ṭahūr** çok temiz
- ṭ.+**dın** 12b/5
- ṭāyife** bölük; kavim
- t. 71a/9
- ṭ.+**lerni** 4a/7
- ṭāyife-yi ‘aleyh** onun kabîlesi
- ṭ.+**ni** 80b/10
- ṭāyife-yi şūfî** tasavvuf ehli
- t. 3b/11
- ṭāyife-yi şulehā** sâlihler
- t. 4a/7
- ṭāyifen** tayife olarak
- t. 73a/8
- ṭakı** dahi
- t. 3b/3, 3b/4, 3b/7, 4a/5, 7b/3, 13a/7, 21a/6, 28b/2, 28b/6, 28b/10, 29b/1, 30a/8, 32b/9, 37a/9, 39a/4, 48a/11, 52a/1, 59b/5, 59b/7, 63a/6, 65a/7, 67b/11, 68b/1, 71b/1, 73b/8, 74b/6, 74a/2, 75b/4, 75b/7, 78b/7, 80a/5
- ṭākıyā** takva sahipleri
- t.+**nı** 69a/3
- ṭā kî**
- t. 41b/8, 77b/8, 78b/4
- ṭaklîd** takma, kuşatma
- t. 67b/1, 67b/2
- ṭaklîd-i enbiyā** peygamber
- t. 68a/5
- ṭakrîr** yerleştirme; sağlamlaştırma
- t. 7b/11
- ṭakşîrgüyân** kusurlu konuşan
- t. 65b/8
- ṭakvā** Allah’tan korkma
- t. 2b/5, 56b/6, 64a/8, 70b/5
- ṭakvāy** Allah’tan korkma
- t. 33b/8
- ṭaleb** isteme
- t. 6a/8, 17b/7, 23a/7, 34b/9, 37a/3, 43b/10, 65a/11
- ṭaleb-i refîkū’n-nām** dostluk
- t. 18a/5
- ṭaleb-i zevk** haz isteme
- t. 43a/10
- ṭalebü’l a’lā** yüce istek
- t. 14a/11
- t.+**ga** 14a/10
- ṭalebü’l vecd** ilâhî aşka dalma isteği
- t. 41b/6
- ṭālib** isteyen
- t. 27b/2, 40b/2
- ṭ.+**ler** 40a/8
- ṭ.+**lerni** 18b/4
- ṭ.+**lerga** 8a/9
- ṭālibān** isteyenler
- t. 44a/10
- ṭālib-i dergāh-ı ālihî** ilâhî dergāh tâlibi
- t. 44b/4
- ṭālib-i müştāk** özleyen
- t. 2a/7
- ṭālib-i şādık** içten bağlılığı olan
- t. 2b/9, 40b/4, 51b/10
- ṭ.+**lar** 44b/1, 45b/3
- ṭālib-i rāh-ı sâlikîn** sâliklerin yolunu isteyen
- t. 41a/3
- ta’lîm** öğrenme
- t. 2b/10, 3a/2, 5b/9, 11a/8, 12a/7, 13b/6, 13a/3, 13a/6, 15b/10, 19a/3, 25b/3, 26a/1, 35a/10, 39b/3
- t.+**lerini** 48a/7
- talîm-i ilâhî** ilâhî öğretme

- t. 3a/11
- tamām** tam, eksiksiz
- t. 5a/8, 12b/7, 14b/3, 14b/4, 29b/8, 29a/3, 42b/6, 42b/7, 42b/8, 51b/5
- t.+ı 4a/9, 80a/9
- ta'ne** sövme
- ṭ. 46b/7
- taṅla** gelecek gün, yarın
- t. 46b/2, 55a/1
- tap-** bulmak
- t.-arlar 1b/10
- t.-ıpdurlar 66b/4
- t.-tı 78b/3
- t.-tılar 14b/2, 15b/10, 34b/10, 36a/1, 36a/11, 44b/2, 44b/3, 47a/2, 49a/1, 59b/4, 61a/4, 63b/11
- t.-dılar 35b/3
- t.-kay 52a/10
- t.-ğaylar 13b/7
- t.-kaylar 80a/4
- t.-sunlar 1b/8
- t.-sa 30b/7, 42a/4, 52b/2, 54b/5, 54a/5
- t.-salar 46a/6, 74a/5
- t.-ıp 13b/5, 13a/4, 23a/7, 24b/7, 24a/1, 29b/5, 35b/2, 47b/11, 72a/2, 74a/4
- t.-kan 30b/8, 44a/2
- t.-maslar 48b/11
- t.-madı 51a/2
- t.-mapdur 2a/5
- t.-mas érdiler 24b/11
- t.-almasa - 67a/11
- t.-mak 58b/11
- tapşur-** teslim etmek; emanet etmek
- t.-dılar 15b/4
- t.-gey 52a/11
- t.-sunlar 29a/10
- t.-up 6b/4
- ṭaraf** yön
- ṭ.+ge 77b/3
- ṭ.+dın 38a/1
- ta'rif** anlatma, bildirme
- t. 24a/5
- t.+in 28b/5
- tārīḥ** târih
- t. 26a/11
- tarihü'l meşâyih** şeyhlerin târihi
- t. 59b/8
- ṭarīk** yol
- ṭ. 39b/8, 40b/3, 54b/3
- ṭ.+de 46a/2
- ṭ.+ığa 17b/10
- ṭ.+ingizge 17a/1
- ṭ.+leri 57b/8
- ṭarīkat** Allah'a ulaşmak arzusuyla tutulan yol
- ṭ. 2b/9, 2a/9, 2a/10, 3a/2, 12a/6, 30a/11, 31a/7, 40b/6, 42b/9, 46a/1, 50a/10, 51a/10, 53a/1, 68b/11, 70a/5, 72b/1, 78b/10
- ṭ.+ğa 2b/11
- ṭ.+dın 2b/2, 5b/9, 53a/2, 60a/8
- ṭ.+larığa 55b/9
- ṭarīka** ṭarīkat
- ṭ. 14a/2, 14a/5, 26a/2
- ṭ.+nınğ 50b/5
- ṭ.+da 76b/9
- ṭ.+larını 50b/4
- ṭarīka-yı nakşibendīye** nakşibendî ṭarīkatı

ṭ.+ni 51b/8	taṣnīf sınıflama
ṭarīka-i sülūk bir tarīkate intisâbetme yolu	t. 59b/9
ṭ. 51a/2	taş taş
tarīkân yollar	t. 49a/11
t. 23a/6	t.+ın 24a/3
ṭarīkatra tarīkate	taşkarı dışarı
ṭ. 52b/8	t. 63b/9, 63b/11, 67b/2, 67a/4
ṭarīka-yı ‘aleyh onun yolu	tat- tatmak
ṭ. 50b/6	t.-ıpdılar 11b/10, 13a/3, 35b/3
tarīken yol olarak	tavşif vasıflandırma
t. 32b/10, 44a/3	t.+ler 24a/5
ṭarīkhā yollar	ṭayerân uçmalar
ṭ. 50b/11	ṭ. 40b/1
ṭarīk-i nisbet bağıllık yolu	ṭayy atlama
ṭ.+lerini 56a/6	ṭ. 34a/3
ṭarīk-i rābıta bağıllık yolu	ṭayyār uçan
ṭ. 52a/1	ṭ. 31a/9, 36b/5
ṭarīk-i yakın yakın yol	ṭayyibe iyi hareket
ṭ. 51b/9	ṭ.+ler 16a/6, 28a/5, 29b/10
ṭarīkhā yollar	ṭ.+lerni 27a/4
ṭ. 50b/11	tażarru‘ yalvarma
tart- tartmak	t. 8b/3
t.-kıl 11a/5	ta‘zīm büyükleme, büyük sayma
taşarruf sâhib olma; tutum	t.+din 4a/8
t. 54b/5	t.+leri 4a/8
t.+larığa 15b/11	ta‘zīm-i ilāhī büyük sayma
taşavvuf gönlünü Allah sevgisine bağlama	t. 3a/11
t.+ğa 61a/2	tebā‘ tâbî olma, uyma
t.+dın 31b/11	t.+ larıdın 24b/6
t.+lardın 32a/1	tebdîlü’l ahvāl durumların değişikliği
taşhîh iyiletme	t. 21a/10
t. 51a/3	tebdîlü’l hâl durum değişikliği
taşla- taşlamak	t. 35b/9
t.-p 49a/8	tebret- titretmek
	t.-tiler 21b/7
	tecāvüz ötesine geçme, sınırı aşma

t. 41b/1	t.+ler 44a/10
tecelli görünme	ten beden
t. 54b/7	t. 47b/8
tecelliyât tecelliler	t.+leride 61a/5
t.+1 8b/6	t.+lerğa 12b/3
tecelliyât-ı rahmānī Allah'a mensup	tenbih uyarma
tecelliler	t. 8a/11
t.+ ning 48a/9	tengtârlık sıkıntı
tecelliyât-ı zātīyye kendisiyle ilgili	t.+dın 66a/3
t. 52a/2	tenhârüylik yalnızlık
tefaḥḥuş inceden inceye araştırma	t. 80a/6
t. 64b/2	terakki yükselme
tefekür düşünme	t. 9a/10
t. 54b/2	terbiyet besleyip büyütme, eğitim
t.+leri 79a/10	t. 5b/10, 11b/9, 21b/4, 21a/5, 22a/7
tehlîl "lâilâhe illallah" sözünü	t.+ingizge 17a/6
tekrarlama	t.+leri 18b/2
t. 43a/2	t.+lerığa 12a/1
tekellûf-i zâhir açık yükümlülükler	terbiyetger terbiye olmuş
t. 31b/6	t.+leri 11a/6, 18a/8
tek bir	terbiyet-i meşâyih şeyhlerin terbiyesi
t.+i 67a/8	t.55a/6
te'kîd sağlamlaştırma	tereddüd kararsızlık
t. 45b/10	t.+ler 79a/10
teg kenar	tergîb arzu ettirme
t.+ide 61b/7	t. 5b/10
t.+idin 67b/7	terîn tazelik
tekrâr bir şeyi iki veya daha çok defa	t. 38a/11, 44b/6
yapma	terk-i sünnet sünnetin bırakılması
t. 54a/10	t. 60a/3
te'lîf uzlaştırma	terkî başlık
t. 76a/4	t.+ni 66a/3
telkîn-i zikrullâh Allah'ın zikrini telkin	terk-i şoḥbet-i padişâh hükümdar
t. 10b/6	sohbetinin bırakılması
temkîn tedbir	t. 11a/9
t. 24a/4	ters korku

t.+in 22b/2	t.+leride 72a/6
tertib düzene koyma	t.+ler 73b/10
t. 4a/3	tile- dilemek
teşbih-şüret teşbih gibi	t.-p 36b/9
t. 83a/7	tinç dinç
te'sîr nişan bırakma; işleme	t. 71a/11
t. 74b/10	teng deng
te'sîr-i verziş çalışmanın tesiri	t. 29a/5
t. 55b/8	tin toprak
teslîm bir emâneti yerine verme	ş. 80b/1
t. 23b/9, 23a/10	tirgüz- diriltmek
teşne-leb çok susamış	t.-ürler 75a/2
t. 43b/8	t.-diler 49a/1
teşrîf şereflendirme	tiriglig dirilik, canlılık
t.+ğa 62a/4	t.+in 35a/11
tevâzu' alçak gönüllülük gösterme	tirig diri
t. 16a/4	t. 23a/1
tevbe tövbe	tive deve
t. 81b/9	t.+ge 64a/2
teveccüh yönelme, doğrulma	tîz çabuk
t. 13b/11, 16b/1, 16b/4, 24a/9, 26a/2,	t. 51b/10, 52a/1
36b/9, 39b/9, 55a/7	tîzrak daha çabuk
t.+ni 55a/8	t. 40a/9
tevellüd doğma	tofrağ toprak
t.+leri 9a/5	t.+dın 80b/2
tevfik uygunlaştırma	toğrı doğru
t. 4b/3, 4a/4	t. 2a/9, 6b/5, 23a/10
tıflık küçük çocuk olma hali	t.+larını 67b/7
ş. 21b/6	toğsan doksan
tıynet yaradılış	t. 70a/8
ş. 37b/10	toğuz dokuz
ş.+ler 36b/9	t. 70a/8
tîğ-bārān yağmur gibi ok	tolun ay dolun ay
t.+nı 38a/9	t. 24b/1
til dil	tol- dolmak
t. 66b/1	

t.-ur 27a/7
t.-up 13a/1
t.-a 64a/4, 72a/10
ton giysi
t.+ını 22b/1
töhmət suç
t. 9b/6, 71a/10
tört dört
t. 24a/11, 40b/4, 58a/1, 58a/3
törtüncü dördüncü
t. 40b/7
tövbe tövbe
t. 29a/11
tufeylî dalkavuk
t.+din 5a/5
tuğ bayrak
t.+ların 46b/3
tuğyān taşma
t. 36b/10
tulū doğma, doğuş
t. 46a/7, 73b/7
tur- durmak
t.-ur mén 17a/6, 79a/8
t.-ur mız 32a/1
t.-dı 5a/2
t.-dılar 64a/10
t.-ğaylar 60b/3
t.-up 5a/10, 71b/9, 72a/11
t.-ğan 5b/2
t.-ur édi 37a/11
t.-ur édiler 76b/4
t.-up érdiler 16a/6
t.-mas 6a/8
t.- mas érdi 5a/7
t.- maslar érdi 5a/8
t.-almaslar 73b/4

t.- almas édiler 25a/7
turab toprak
t. 41a/9
turguz- durdurmak
t.- ğanlarında 46b/3
tur- yardımcı fiil
t.-ur 1b/11, 2b/9, 3b1, 3b/1, 3b/2, 3b/3, 4b/4, 4a/9, 5b/1, 5a/6, 6a/6, 7b/4, 7b/5, 9a/6, 10a/4, 10a/5, 11b/3, 11a/6, 17b/3, 23a/1, 23a/1, 24a/8, 27b/5, 27a/9, 28b/6, 28b/9, 29b/7, 29b/10, 31b/10, 31a/9, 31a/10, 39a/1, 40b/4, 40b/6, 40b/6, 40b/7, 40b/8, 41b/3, 41b/4, 41a/1, 41a/8, 42b/6, 42b/9, 42b/10, 42b/11, 42a/11, 43a/10, 43a/11, 45a/11, 48b/9, 50b/11, 50a/11, 51b/3, 52b/10, 52a/5, 53b/3, 53b/10, 53a/6, 54b/2, 58b/5, 58b/6, 58b/6, 58b/8, 58a/7, 59a/1, 60b/11, 63a/2, 63a/2, 63a/3, 63a/6, 64b/2, 64b/3, 65a/3, 66b/1, 66b/1, 66b/2, 66b/9, 66b/10, 66a/1, 66a/1, 66a/2, 67a/8, 68a/4, 69a/1, 69a/4, 69a/8, 72b/2, 72a/8, 73b/10, 74b/3, 74b/6, 75b/1, 75b/7, 77a/1, 78b/9, 78b/10, 79b/1, 79b/6, 79a/6, 79a/7, 79a/11, 80b/8, 80b/10, 80b/10, 80a/1, 80a/6, 80a/10, 81b/3, 81b/9, 81a/5, 81a/10, 81a/11, 82a/8
t.-urlar 3b/2, 4a/7, 4a/7, 6b/5, 7a/6, 17b/6, 19b/5, 19b/11, 20a/8, 24a/9, 25b/8, 26b/5, 34a/5, 65a/2, 69a/4, 72b/3, 72b/4, 72b/4, 72a/9, 72a/10, 72a/11, 73a/4, 73a/7, 75b/6, 79b/1, 79a/4

tut- tutmak
t.-ar 67b/9
t.-tılar 56b/7
t.-sunlar 66a/11
t.-salar 55b/9, 60b/1
t.-up 9a/9
t.-maslar 4a/11
t.-almaslar 70a/5
türki Türk'le ilgili
t. 8a/3, 8a/4, 65b/8
tüş (I) rüya
t. 59b/10
tüş (II) düşmek
t.-diler 64b/3
t.-üp 16b/5, 56a/9

U

u ve
u. 5a/6, 5a/10, 6b/7, 6a/5, 6a/11,
10a/8, 12a/3, 15b/9, 24b/4, 31b/6,
44a/3, 48a/3, 56b/7
uçra- uçmak
u.-p 30a/9
uḳalā' akıllılar
u.+lar 24a/8
uḳūbet ceza; işkence
u. 6b/6
u.+ni 6b/8
u.+e 71a/10
ulan- eklenmek
u.-ip 33b/9
ula- eklemek
u.-p 35a/6
'ulemā âlimler
'u. 1b/6, 4a/6, 4a/6

'u.+lar 67b/6
'u.+ larınıḡ 31b/1
'ulemāü'r-rāsiḥūn sağlam âlimler
'u. 35a/3
'ulemāyü'l 'arab Arap âlimleri
'u. 26b/8
'ulemā-yı ehl-i taṣavvuf tasavvuf
ehlinin âlimleri
'u. 2b/10, 2a/3
'ulemā-yı devrān zamanın, devrin
âlimleri
'u. 70a/9
'ulemā-yı ḥaḳḳānī hakka ve adalete
uygun âlimler
'u. 31a/10, 72b/6
'u.+ni 31/a/10
'u.+lar 45a/9
'ulemā-yı kāimūn ayakta duranlar
'u. 71b/5
'ulemā-yı mutaṣavvuf tasavvufla
uğraşan âlimler
'u. 1b/11
'ulemā-yı rāsiḥ dîn bilgisi çok geniş
olan
'u. 74b/8
'ulemā-yı zamān devrin, zamanın
âlimleri
'u. 34a/2
'ulemā-yı zevīyü'l iḥtişām görkem
sâhibi âlimler
'u. 35b/11
uluḡ ulu
u. 12a/5, 15b/11, 21b/3, 29a/11,
38a/6, 38a/8
u.+ı 64a/5
uluḡrak daha ulu

u. 9b/1
ulūm ilimler, bilgiler
u.+lar 22a/11
umūr işler, hususlar
u. 77a/11
umūr-ı dünyāver dünya sâhibinin işleri
u. 60b/6
umūr-ı zindegānī dünya işleri
u. 78b/3
ur- vurmak
u.-ar 74b/1
u.-arlar 48a/4
u.-gey 52b/4
u.-sa 66b/10, 73b/6
u.-a 67b/5
u.-up 15a/11, 16a/9, 48b/7, 48a/3,
 49b/5
uşal işte, şu
u. 35b/10, 60a/11, 61a/9, 64b/4
uşbu işte bu
u. 2a/11
‘uzlet yalnızlık köşesine çekilme
u. 59b/10
uzmā daha büyük
u. 36a/1
uzun uzun
u. 2b/5

Ü

ü ve
ü. 5b/4, 5b/6, 5b/10, 6b/6, 7b/1, 8b/2,
 8a/7, 8a/9, 10b/2, 11b/1, 13a/3,
 15b/2, 22b/4, 22a/11, 23b/1, 23a/9,
 29b/3, 33b/8, 36b/6, 39b/11, 40b/2,
 41a/8, 42b/10, 43a/11, 44b/1, 44a/1,
 44a/10, 46a/8, 49a/6, 49a/8, 50a/5,

51a/2, 52a/1, 54b/7, 54b/11, 61b/4,
 62b/5, 74a/11

üç üç

ü. 10b/3

üçün için

ü. 2b/5, 5b/9, 5a/5, 6a/10, 7b/5,
 7b/10, 7a/8, 10a/2, 10a/5, 10a/6,
 18b/3, 18b/3, 18b/4, 18b/5, 18b/5,
 23b/6, 31b/8, 31b/9, 31a/9, 32b/8,
 32a/5, 37a/8, 44a/7, 44a/8, 45a/1,
 45a/6, 46b/7, 46a/11, 55a/3, 58b/8,
 60b/6, 62a/7, 63a/7, 69a/7, 70a/6,
 72b/4, 72b/8, 72a/8

üçünçü üçüncü

ü. 40b/7

ümīd umut, umma

ü. 43b/9

üm̄met bir peygambere inanıp
bağlanan cemaat

ü. 67a/4

ü.+lerige 39b/2

ü.+lerni 2a/11

üns-i mevlā Allah'ın insan gönlünde
görünmesi

ü.+da 23b/6

üst üst

ü.+ike 37a/2

ü.+üne 5a/6

ü.+ide 5b/2

ü.+idin 12b/2

üveys qarānī (k.a.)

ü.+ning 59b/3

üzre üzere

ü. 41b/3

üzül- üzölmek

ü.-üp 6b/4

V

vā-beste ...e bağlı

v. 50b/7

vācib yapılması gerekli

v. 2b/6

v.+**dür** 6a/1

vāfir çok, bol

v.18a/10

vaḥdāniyet-i ilāhī

v.+**din** 33b/1

vaḥdet Allah'a yakınlık

v.+**de** 23b/7

vaḥset vahşilik

v. 75a/3

v.+**leri** 11a/11

vaḥy-i ilāhī ilahi vahiy

v 81a/5

vākıf-ı dil gönlü anlama

v.55a/9

vāki' vuku' bulan, olagelen

v. 60a/9

vakt vakit, zaman

v. 9a/8, 27b/1, 32a/2, 33a/2, 41b/7,
51b/1, 56b/8, 68b/3

v.+**a** 37b/3

v.+**da** 62a/6

v.+**de** 29b/1, 61a/9

v.+ **inge** 22a/10

v.+**ige** 26a/1, 59b/3, 61a/7

v.+**ide** 27a/1

v.+**ler** 25a/3

vakt-i iṣān velinin vakti

v. 79b/9

vakt-i maārif bilimler

v.+**leride** 18a/11

vakt-i meded-i imdād imdat zamanı

v. 37a/5

vakt-i mürīd-i şādık gerçek bağlılığı

olanların zamanı

v. 54b/4

vālihen şaşırarak

v. 41b/11

v'allāhi Allah için

v. 76a/3

varaḥ kağıt veyâ kitap yaprağı

v.+**larğa** 47b/3

vārid gelen, vâsıl olan

v.+**dür** 37a/10

vaşf nitelik, bir kimsenin taşıdığı hâl

v.+**173b/3**

vaşf-ı hāl durum

v.+**ni** 28b/7

v.+**i** 28b/4, 29a/3, 70b/9

v.+**lerini** 29b/2

vāşıl erişen, ulaşan

v. 2b/1, 10a/10, 12a/3, 14b/11, 14a/3,
15a/1, 19a/2, 33b/1, 34a/9, 36a/1, 39a/1,
40b/3, 41b/2, 41b/8, 45b/4, 46a/9,
51b/10, 64b/8

vaşī bir ölünün vasiyetini yerine

getirmeye memur edilen kimse

v. 25b/6

vaz' koyma, konulma

v. 40b/3

v.+**da** 37b/8

ve ve

v. 1b/4, 1b/4, 1b/5, 1b/5, 1b/5, 1b/6,
1b/8, 1b/10, 1b/10, 1b/11, 1b/11,
2b/2, 2b/2, 2b/3, 2b/3, 2b/4, 2b/4,
2b/5, 2b/8, 2b/8, 2b/9, 2b/11, 2a/4,
2a/6, 2a/6, 2a/6, 2a/7, 2a/7, 2a/8,

2a/9, 2a/9, 2a/10, 2a/11, 3b/1, 3b/3,
3b/4, 3b/7, 3a/3, 3a/3, 3a/4, 3a/7,
3a/8, 3a/9, 4b/1, 4b/2, 4b/3, 4b/3,
4b/3, 4b/4, 4b/4, 4b/5, 4b/7, 4b/8,
4b/10, 4a/2, 4a/3, 4a/5, 4a/6, 4a/6,
4a/7, 4a/8, 4a/10, 4a/11, 4a/11, 5b/1,
5b/2, 5b/3, 5b/4, 5b/6, 5b/6, 5b/6,
5b/7, 5b/9, 5b/9, 5b/9, 5b/10, 5a/1,
5a/2, 5a/3, 5a/4, 5a/5, 5a/7, 5a/7,
5a/7, 5a/8, 5a/10, 6b/1, 6b/2, 6b/3,
6b/4, 6b/8, 6a/2, 6a/3, 6a/3, 6a/5,
6a/5, 6a/5, 6a/5, 6a/6, 6a/7,
6a/8, 6a/8, 6a/8, 6a/9, 6a/11, 6a/11,
7b/2, 7b/3, 7b/4, 7b/7, 7b/8, 7b/9,
7b/11, 8b/1, 8b/1, 8b/2, 8b/2, 8b/3,
8b/3, 8b/4, 8b/4, 8b/4, 8b/5, 8b/5,
8b/5, 8b/6, 8b/6, 8a/3, 8a/3, 8a/6,
8a/6, 8a/7, 8a/8, 8a/8, 8a/8, 8a/9,
8a/9, 8a/10, 8a/10, 8a/11, 8a/11, 9b/1,
9b/2, 9b/2, 9b/2, 9b/3, 9b/3, 9b/4,
9b/4, 9b/5, 9b/6, 9b/11, 9a/5, 10b/1,
10b/4, 10b/6, 10b/7, 10b/8, 10b/8,
10b/9, 10b/10, 10b/11, 10b/11, 10a/4,
10a/5, 10a/6, 10a/6, 10a/7, 10a/8,
10a/8, 10a/9, 10a/9, 10a/10, 11b/4,
11b/6, 11b/7, 11a/1, 11a/2, 11a/2,
11a/4, 11a/5, 11a/11, 12b/6, 12b/7,
12b/7, 12b/8, 12a/3, 12a/3, 12a/7,
12a/9, 12a/10, 13b/4, 13b/5, 13b/7,
13b/11, 13a/2, 13a/3, 13a/8, 13a/8,
13a/9, 14b/1, 14b/1, 14b/2, 14b/5,
14b/6, 14b/7, 14a/1, 14a/3, 14a/5,
14a/6, 14a/7, 14a/11, 15b/1, 15b/2,
15b/2, 15b/2, 15b/3, 15b/6, 15b/9,
15b/9, 15b/10, 15b/11, 15a/1, 15a/4,
15a/6, 15a/7, 15a/8, 15a/9, 15a/11,
16b/1, 16b/2, 16b/5, 16b/5, 16b/7,
16b/9, 16b/10, 16b/10, 16b/10,
16b/10, 16b/11, 16a/1, 16a/5, 16a/8,
16a/9, 16a/10, 16a/10, 17b/3, 17b/4,
17b/5, 17b/6, 17b/8, 17b/11, 17a/2,
17a/3, 17a/6, 17a/6, 17a/7, 17a/7,
17a/8, 17a/9, 17a/9, 18b/2, 18b/3,
18b/3, 18b/4, 18b/5, 18b/7, 18b/7,
18b/11, 18a/2, 18a/3, 18a/3, 18a/5,
18a/5, 18a/7, 18a/9, 18a/11, 18a/11,
19b/1, 19b/2, 19b/3, 19b/3, 19b/5,
19b/7, 19b/7, 19a/1, 19a/1, 19a/2,
19a/3, 19a/3, 19a/4, 19a/5, 19a/7,
19a/8, 19a/11, 20b/6, 20b/7, 20b/8,
20a/3, 20a/7, 20a/8, 21b/1, 21b/2,
21b/2, 21b/3, 21b/8, 21b/8, 21b/9,
21b/10, 21b/10, 21b/11, 21a/2, 21a/4,
21a/4, 21a/5, 21a/6, 21a/6, 21a/7,
21a/7, 21a/11, 22b/3, 22b/4, 22b/4,
22b/5, 22b/5, 22b/5, 22b/11, 22a/2,
22a/2, 22a/2, 22a/3, 22a/3, 22a/4,
22a/4, 22a/5, 22a/8, 22a/8, 22a/9,
22a/9, 22a/11, 23b/10, 23b/10, 23a/1,
23a/6, 23a/7, 23a/9, 24b/1, 24b/1,
24b/2, 24b/3, 24b/3, 24b/3, 24b/4,
24b/5, 24a/2, 24a/2, 24a/4, 24a/5,
24a/5, 24a/5, 24a/6, 24a/7, 24a/7,
24a/8, 24a/8, 24a/10, 24a/10, 24a/10,
24a/11, 25b/1, 25b/2, 25b/5, 25b/6,
25b/8, 25b/8, 25b/9, 25b/9, 25b/10,
25a/2, 25a/2, 25a/3, 25a/5, 25a/10,
26b/1, 26b/2, 26b/3, 26b/6, 26b/6,
26a/3, 26a/4, 26a/5, 26a/9, 26a/11,
27b/4, 27b/4, 27b/4, 27b/5, 27b/5,
27b/6, 27b/7, 27b/7, 27b/9, 27a/1,
27a/5, 27a/6, 27a/8, 27a/8, 27a/8,

27a/9, 27a/11, 28b/1, 28b/2, 28b/4, 28b/4, 28b/5, 28b/6, 28b/6, 28b/6, 28b/8, 28b/8, 28b/9, 28b/10, 28a/2, 28a/4, 28a/6, 28a/6, 28a/7, 28a/8, 29b/1, 29b/8, 29b/8, 29b/9, 29b/10, 29b/10, 29b/11, 29a/1, 29a/1, 29a/10, 30b/1, 30b/1, 30b/6, 30b/8, 30b/9, 30b/10, 30b/10, 30b/11, 30a/1, 30a/2, 30a/3, 30a/4, 30a/7, 30a/7, 30a/7, 30a/8, 30a/9, 30a/11, 30a/11, 31b/1, 31b/2, 31b/2, 31b/2, 31b/4, 31b/4, 31b/5, 31b/6, 31b/7, 31b/8, 31b/10, 31b/10, 31b/11, 31b/11, 31a/1, 31a/2, 31a/5, 31a/5, 31a/7, 31a/8, 31a/9, 31a/9, 31a/10, 31a/10, 31a/11, 32b/4, 32b/7, 32b/9, 32b/10, 32b/11, 32b/11, 32a/2, 32a/2, 32a/3, 32a/4, 32a/4, 32a/4, 32a/6, 32a/7, 32a/8, 33b/2, 33b/3, 33b/7, 33b/8, 33b/8, 33b/11, 33a/3, 33a/4, 33a/8, 33a/9, 33a/9, 33a/9, 33a/10, 33a/10, 33a/11, 34b/2, 34b/8, 34b/9, 34b/10, 34b/10, 34b/11, 34b/11, 34a/1, 34a/2, 34a/2, 34a/3, 34a/3, 34a/3, 34a/4, 34a/6, 34a/6, 34a/7, 34a/7, 34a/8, 34a/8, 34a/10, 34a/11, 35b/1, 35b/1, 35b/2, 35b/3, 35b/7, 35b/10, 35b/11, 35a/3, 35a/6, 35a/7, 35a/8, 35a/8, 35a/11, 36b/4, 36b/10, 36b/10, 36b/11, 36b/11, 36b/11, 36a/1, 36a/11, 37b/1, 37b/2, 37b/4, 37b/5, 37b/5, 37b/5, 37b/6, 37b/6, 37b/6, 37b/8, 37b/8, 37b/8, 37b/8, 37b/9, 37b/11, 37a/1, 37a/2, 37a/3, 37a/6, 37a/7, 37a/7, 37a/8, 37a/9, 37a/10, 38b/2, 38b/2, 38b/9, 38b/9, 38b/9, 38b/10, 38b/10, 38a/1, 38a/1, 38a/2, 38a/4, 38a/5, 38a/7, 38a/7, 38a/8, 38a/8, 38a/9, 38a/10, 38a/10, 39b/1, 39b/2, 39b/3, 39b/3, 39b/4, 39b/4, 39b/6, 39b/6, 39b/7, 39b/8, 39b/10, 39b/10, 39b/10, 39b/10, 39b/10, 39b/10, 39b/11, 39b/11, 39b/11, 39a/1, 39a/2, 39a/4, 39a/6, 39a/6, 39a/9, 39a/9, 39a/10, 40b/1, 40b/1, 40b/2, 40b/4, 40b/5, 40b/5, 40a/7, 40a/8, 40a/8, 40a/10, 40a/10, 40a/11, 41b/1, 41b/2, 41b/2, 41b/4, 41b/4, 41b/4, 41b/5, 41b/5, 41b/5, 41b/6, 41b/6, 41b/6, 41b/6, 41b/9, 41b/11, 41a/1, 41a/2, 41a/2, 41a/3, 41a/5, 41a/7, 41a/8, 41a/9, 41a/9, 41a/10, 42b/4, 42b/4, 42b/5, 42b/5, 42b/5, 42b/6, 42b/8, 42b/8, 42b/8, 42b/8, 42b/9, 42b/9, 42b/11, 42b/11, 42b/11, 42b/11, 42b/11, 42a/2, 42a/5, 42a/5, 42a/6, 42a/11, 43b/2, 43b/2, 43b/2, 43b/5, 43b/8, 43b/8, 43b/9, 43b/10, 43b/10, 43b/10, 43b/11, 43a/2, 43a/2, 43a/2, 43a/2, 43a/2, 43a/2, 43a/4, 43a/5, 43a/5, 43a/6, 43a/7, 43a/8, 43a/9, 43a/9, 43a/9, 43a/10, 43a/10, 43a/10, 43a/10, 43a/11, 43a/11, 44b/2, 44b/2, 44b/3, 44b/3, 44b/4, 44b/4, 44b/5, 44b/6, 44b/11, 44b/11, 44b/11, 44a/1, 44a/2, 44a/2, 44a/2, 44a/4, 44a/4, 44a/6, 44a/8, 44a/8, 44a/10, 44a/11, 44a/11, 45b/1, 45b/2, 45b/3, 45b/3, 45b/3, 45b/4, 45b/4, 45b/5, 45b/5, 45b/5, 45b/6, 45b/6, 45b/7, 45b/8, 45b/8, 45b/9, 45b/11, 45a/1, 45a/2, 45a/3, 45a/3, 45a/4, 45a/4, 45a/5, 45a/7,

45a/8, 45a/9, 45a/9, 45a/10, 45a/11,
45a/11, 46b/1, 46b/2, 46b/4, 46b/5,
46b/5, 46b/7, 46b/11, 46a/1, 46a/2,
46a/2, 46a/2, 46a/3, 46a/4, 46a/5,
46a/6, 46a/6, 46a/8, 46a/8, 46a/9,
47b/3, 47b/3, 47b/3, 47b/4, 47b/5,
47b/5, 47b/5, 47b/6, 47b/8, 47b/8,
47b/9, 47b/9, 47b/9, 47b/10, 47b/10,
47a/2, 47a/2, 47a/3, 48b/4, 48b/4,
48b/4, 48b/5, 48b/6, 48b/6, 48b/6,
48b/7, 48b/7, 48b/7, 48b/8, 48b/10,
48b/10, 48a/1, 48a/2, 48a/4, 48a/7,
48a/8, 48a/8, 48a/9, 48a/9, 48a/10,
48a/10, 48a/11, 48a/11, 49b/2, 49b/2,
49b/4, 49b/5, 49b/5, 49a/1, 49a/2,
49a/3, 49a/3, 49a/4, 49a/4, 49a/5,
49a/7, 49a/9, 49a/9, 50b/1, 50b/1,
50b/2, 50b/3, 50b/4, 50b/5, 50b/6,
50b/7, 50b/9, 50b/9, 50b/9, 50b/10,
50b/11, 50a/4, 50a/4, 50a/4, 50a/4,
50a/5, 50a/5, 50a/5, 50a/6, 50a/6,
50a/6, 50a/10, 50a/11, 51b/1, 51b/1,
51b/2, 51b/2, 51b/3, 51b/3, 51b/5,
51b/5, 51b/6, 51b/7, 51b/8, 51b/9,
51b/9, 51b/9, 51b/9, 51b/10, 51a/1,
51a/2, 51a/3, 51a/4, 51a/8, 51a/9,
51a/9, 51a/9, 51a/9, 51a/10, 51a/11,
52b/1, 52b/1, 52b/3, 52b/7, 52b/9,
52b/11, 52b/11, 52a/1, 52a/2, 52a/2,
52a/3, 52a/3, 52a/4, 52a/6, 52a/8,
52a/9, 52a/10, 52a/11, 53b/1, 53b/2,
53b/2, 53b/2, 53b/3, 53b/3, 53b/4,
53b/4, 53b/5, 53b/8, 53b/9, 53b/10,
53a/1, 53a/1, 53a/2, 53a/2, 53a/3,
53a/3, 53a/6, 53a/6, 53a/7, 53a/8,
53a/8, 53a/9, 53a/10, 53a/10, 53a/11,
54b/2, 54b/6, 54b/7, 54b/7, 54b/8,
54b/9, 54b/9, 54b/10, 54b/11, 54b/11,
54a/4, 54a/4, 54a/5, 54a/6, 54a/6,
54a/7, 54a/8, 54a/8, 54a/10, 55b/1,
55b/2, 55b/3, 55b/5, 55b/6, 55b/7,
55b/9, 55b/10, 55b/11, 55a/2, 55a/3,
55a/3, 55a/4, 55a/4, 55a/5, 55a/5,
55a/5, 55a/6, 55a/9, 55a/10, 56b/2,
56b/3, 56b/3, 56b/4, 56b/4, 56b/5,
56b/6, 56b/6, 56b/6, 56b/7, 56b/8,
56b/8, 56b/9, 56b/11, 56b/11, 56b/11,
56a/2, 56a/2, 56a/5, 56a/5, 56a/6,
56a/7, 56a/8, 56a/10, 56a/11, 56a/11,
56a/11, 57b/2, 57b/3, 57b/3, 57b/4,
57b/4, 57b/4, 57b/5, 57b/5, 57b/6,
57b/6, 57b/7, 57b/8, 57b/8, 57b/9,
58b/1, 58b/2, 58b/3, 58b/3, 58b/6,
58b/7, 58b/8, 58b/11, 58a/2, 58a/4,
58a/6, 58a/7, 58a/9, 58a/9, 59b/1,
59b/2, 59b/2, 59b/4, 59b/5, 59b/6,
59b/7, 59b/7, 59b/11, 59a/1, 59a/3,
59a/4, 59a/4, 59a/7, 59a/8, 59a/8,
59a/9, 59a/10, 59a/10, 60b/2, 60b/3,
60b/6, 60b/7, 60b/8, 60b/9, 60b/10,
60b/11, 60b/11, 60b/11, 60a/1, 60a/1,
60a/1, 60a/4, 60a/5, 60a/6, 60a/8,
61b/4, 61b/8, 61b/9, 61b/10, 61b/11,
61a/2, 61a/2, 61a/2, 61a/7, 61a/9,
61a/9, 62b/5, 62b/7, 62b/7, 62b/8,
62b/9, 62b/10, 62b/10, 62a/1, 62a/2,
62a/2, 62a/4, 62a/5, 62a/7, 62a/10,
63b/2, 63b/4, 63b/4, 63b/6, 63b/7,
63b/10, 63b/11, 63b/11, 63a/1, 63a/2,
63a/2, 63a/3, 63a/5, 63a/6, 63a/6,
63a/7, 63a/11, 64b/2, 64b/3, 64b/5,
64b/6, 64b/7, 64a/2, 64a/3, 64a/4,

64a/5, 64a/6, 64a/6, 64a/7, 64a/7,
64a/8, 64a/8, 64a/8, 64a/9, 64a/9,
64a/10, 64a/10, 64a/10, 64a/11,
65b/1, 65b/3, 65b/5, 65b/6, 65b/7,
65b/7, 65b/8, 65b/8, 65a/2, 65a/3,
65a/4, 65a/5, 65a/6, 65a/6, 65a/7,
65a/10, 66b/1, 66b/2, 66b/4, 66b/4,
66b/4, 66b/6, 66b/9, 66b/9, 66b/10,
66a/1, 66a/2, 66a/2, 66a/4, 66a/5,
66a/5, 66a/8, 66a/10, 66a/11, 67b/1,
67b/1, 67b/5, 67b/5, 67b/6, 67b/11,
67b/11, 67a/1, 67a/1, 67a/5, 67a/6,
67a/7, 67a/7, 67a/8, 67a/11, 68b/1,
68b/1, 68b/6, 68b/6, 68b/7, 68b/8,
68b/8, 68b/8, 68b/11, 68a/1, 68a/2,
68a/4, 68a/6, 68a/6, 68a/8, 69b/1,
69b/3, 69b/3, 69b/3, 69b/8, 69b/9,
69b/9, 69b/11, 69a/2, 69a/3, 69a/6,
69a/6, 69a/7, 69a/7, 69a/8, 69a/8,
69a/11, 70b/1, 70b/1, 70b/6, 70b/7,
70b/9, 70b/10, 70b/10, 70b/10,
70b/10, 70b/11, 70b/11, 70a/2, 70a/4,
70a/5, 70a/7, 70a/10, 70a/11, 71b/1,
71b/3, 71b/4, 71b/5, 71b/7, 71b/8,
71b/9, 71b/11, 71a/1, 71a/2, 71a/2,
71a/6, 71a/9, 71a/10, 71a/10, 71a/10,
72b/1, 72b/2, 72b/2, 72b/4, 72b/7,
72b/7, 72b/8, 72b/9, 72a/1, 72a/1,
72a/1, 72a/2, 72a/2, 72a/3, 72a/4,
72a/5, 72a/9, 72a/10, 73b/7, 73b/7,
73b/8, 73a/3, 73a/6, 73a/6, 73a/11,
74b/1, 74b/3, 74b/5, 74b/6, 74b/6,
74b/7, 74b/7, 74b/8, 74b/9, 74b/10,
74b/10, 74b/11, 74b/11, 74b/11,
74a/1, 74a/1, 74a/2, 74a/3, 74a/3,
74a/3, 74a/5, 74a/5, 74a/6, 74a/7,

74a/7, 74a/9, 74a/10, 75b/4, 75b/7,
75b/9, 75b/10, 75b/11, 75b/11,
75b/11, 75a/1, 75a/2, 75a/3, 75a/3,
75a/3, 75a/3, 75a/4, 75a/8, 75a/10,
75a/11, 75a/11, 75a/11, 76b/2, 76b/6,
76b/7, 76b/9, 76b/10, 76b/11, 76b/11,
76b/11, 76a/1, 76a/4, 76a/4, 76a/6,
76a/6, 76a/6, 76a/7, 76a/7, 76a/8,
76a/10, 77b/2, 77b/7, 77b/8, 77a/5,
77a/5, 77a/5, 77a/6, 77a/6, 77a/7,
77a/8, 78b/1, 78b/2, 78b/4, 78b/5,
78b/5, 78b/6, 78b/7, 78b/10, 78b/10,
78a/4, 78a/6, 79b/2, 79b/3, 79b/4,
79b/5, 79a/2, 79a/3, 79a/4, 79a/5,
79a/7, 79a/8, 79a/9, 79a/9, 79a/10,
79a/11, 80b/2, 80b/4, 80b/5, 80b/7,
80b/8, 80b/8, 80b/10, 80a/1, 80a/3,
80a/3, 80a/4, 80a/5, 80a/6, 80a/7,
80a/7, 80a/7, 80a/8, 80a/8, 80a/9,
80a/10, 81b/1, 81b/1, 81b/2, 81b/4,
81b/5, 81a/2, 81a/3, 81a/3, 81a/4,
81a/5, 81a/5, 81a/6, 81a/6, 81a/8,
81a/8, 81a/10, 82b/1, 82b/6, 82b/7,
82b/10, 82a/3, 82a/5, 82a/8, 82a/9,
82a/10, 82a/10, 82a/11, 82a/11,
83a/1, 83a/1, 83a/3, 83a/4, 83a/6,
83a/7, 83a/7, 83a/8, 83a/9

vecd kendini kaybedercesine ilâhî aşka
dalma

v. 42b/11

vecd-i hâlet kendinden geçme hali

v. 8b/3

v.-leri 26b/11

vedâ' ayrılma, ayrılış

v. 43a/11

vefāt ölüm, ölme	bırakarak
v. 61a/4	v. 33a/10
ve'l acem Acem ile	ve't tehlīl zikir ile
v. 27a/10	v. 41a/11
ve'l cemāat cemaat ile	veyā veya
v. 51a/5	v. 6b/6, 10a/3, 14a/5, 28b/1, 29a/8,
ve'l ḥarām haram ile	29a/9, 31b/4, 31b/5, 51b/2, 53b/6,
v. 8a/7	53b/6, 54a/9, 60a/11
velikīn amma, fakat	vezīr-i ekābir faziletçe büyük olan
v. 4b/10, 4a/1, 12b/3, 73b/10	vezir
ve'l ikrām ikram ile	v.+ler 9b/4
v.+dın 36b/9	vilāyet bir şeyi kudretle elde etme
ve'l ilhāmāt-ı ḥaqqānī ilâhî düşünceler	v. 37a/6
v.+ning 48a/8	v.+ke 25a/10, 35b/10
velī evliya	v.+ti 33a/11
v.+ni 5a/1, 78b/5	virān yıkık
ve'l mezārātü'l müteberrike mübârek	v. 37a/1
mezarlar	vukūf-ı kalbī Nakşibendîye'nin altı
m. 19b/11	esasından biri
ve'l sekrān sarhoş olarak	v. 55a/9
v. 41b/6	vü ve
vera' haramdan kaçınma	v. 59b/4
v. 64a/8	vücūd var olma, varlık
ve'r-raviyyete rivayet edenlerle	v. 13a/1
v. 41a/8	v.+ ḡa 26a/10
verzīde ekilmiş	v.+ge 29b/2
v. 79b/2	v.+dın 79a/9
verziş çalışma	v.+umda 42a/2
v. 52b/10, 76a/8	v.+ları 12b/6, 15b/11, 19a/1
vesāir ve benzerleri	v.+ların 46a/7
v. 79b/1	v.+lar 39b/3
vesvāsü'ş şeytān vesvese veren şeytan	vücūh-ı kimyā kimya yönü
v. 31a/4	v. 82b/1
vesvese şüphe, kuruntu	
v. 54a/5, 54a/8	
ve't tahliye boşaltarak; serbest	

Y

y. 1b/9, 5b/4, 14b/2, 17b/6, 17b/10,
17a/11, 24a/11, 28a/9, 58a/2, 59a/5
yād hatırlama, anma
y. 6b/6
y.+ım 6a/4
y.+ı 3b/10, 50b/10, 70b/9, 71a/4,
71b/8
y.+ımı 22b/4
y.+ ığa 5b/8
yād-ı haqq Allah'ın hatırası
y. 13a/9
yādigār bir kimseyi hatırlatacak şey
y. 76a/11
yağ- yağmak
y.-ar 49a/11
yağdur- yağdırmak
y.-dı 38a/10
yaḥşi iyi
y. 34a/5, 56b/2
yā ilāhel ālemīn “Ey âlemlerin rabbi!”
y. 55b/11
yaqın yakın
y. 4a/3, 9b/1, 24a/2, 32b/7, 33b/4,
44a/6, 50a/11, 50b/2
yalğan yalan
y. 69a/1
yamğur yağmur
y. 38a/9
yandur- yandırmak
y.-up 48b/5
yan- yanmak
y.-ğil 11a/3
yan taraf
y.+ı 73b/6
ya'nī sözün kıtası

y. 1b/7, 2a/2, 3b/8, 3a/2, 3a/5, 5a/1,
5a/2, 6b/2, 7b/1, 7b/6, 7b/10, 7a/11,
8a/1, 11b/2, 14b/9, 14b/10, 14a/6,
15a/4, 15a/5, 17b/3, 21b/5, 23a/1,
33b/1, 33a/7, 34a/1, 35a/3, 36b/6,
38b/11, 39b/1, 39a/2, 42b/2, 42b/3,
42a/1, 43a/4, 46b/11, 48b/3, 52b/8,
52a/1, 55b/2, 58b/5, 58b/7, 58b/11,
58a/11, 59a/5, 59a/8, 60b/4, 60a/10,
62b/4, 65a/2, 66b/1, 66a/2, 66a/11,
67b/4, 67b/9, 68a/4, 70b/1, 70b/3,
70a/4, 71b/10, 71a/3, 71a/6, 72b/1,
72b/10, 73a/2, 73a/5, 73a/6, 73a/7,
74a/7, 75b/5, 78b/9, 78b/10, 79b/11,
80b/1, 80b/1, 81b/8, 81b/8, 81a/7,
82b/8, 82a/1
yār dost, sevgili
y. 19a/10, 23a/11, 66a/4, 68b/3, 70a/6
y.+ nıng 78a/5
be-irade-i darende-i kevn ü mekan
iradesiyle sahip olduğu bütün kainata
y. 9a/6
yarān dostlar
y.+lar 61b/6
yarat- yaratmak
y.- ı bérđi 58a/6
yār-ı mededkār yardımcı dost
y. 27a/5
yār-ı muvāfiq uygun dost
y. 50a/10, 69a/11
yār-ı pīş kadem dost
y. 78b/7, 82b/5, 82b/6
yār-ı gār Hz. Ebûbekir
y. 78a/6
yarım yarım, eksik
y. 9b/9

yārī dostluk	y.-p 15a/5
y. 28a/10	y.- r édiler 22b/3
yaş yaş, ömür	y.-yürédiler 46a/10
y.+ları 16a/11	yangıl- yanılmak
yat- yatmak	y.-ip 73b/6
y.-urlar 62a/2	yégü yiyecek
y.-ip 49b/3	y.+nü 77b/2
y.- kanda 51b/2	yék tek
yayıl- yayılmak	y. 79b/2
y.-dılar 24a/11	yér yer
yaz yaz	y. 72b/3
y. 22b/2	y.+e 9b/9
yazul- yazılmak	y.+ge 49b/5, 61b/6
y.-ur édi 60a/9	y.+de 65a/6
yegāne-i cihān dünyada tek	y.+ler 5a/6
y. 63b/6	y.+lerini 13b/11
yegāne-i devrān zamanda tek	y.+lerni 5a/2
y. 19b/8, 22a/1	yérsiz yersiz
yék-pāre tek parça	y. 11a/1
y. 38a/4	yéryüzi yeryüzü
yék-piyāle	y. 27a/7
y. 77b/2	y.+de 32b/6, 71a/10
şeyh yelānī (k.a.)	y.+nde 72a/5
y. 28b/10	yét- ulaşmak
yene yine	y.-erler 72a/3
y. 10b/4, 13b/11, 13a/7, 15a/8, 19b/5,	y.-ti 11b/6, 25a/10, 62b/10, 67a/8
27a/9, 30b/1, 35b/3, 39a/2, 59a/1,	y.-tiler 9b/1, 10b/1, 14a/10, 18b/11,
59a/4, 59a/8, 59a/10	38b/1, 38a/6, 43a/6, 45b/6, 50b/4
yenği yeni	y.-geyler 29a/8, 51b/11
y. 82b/3	y.-genlerniŋ 74a/9
yeş- çözmek	y.-gendürler 38b/11
y.-ip 64b/4	y.-ip 33b/3, 33b/10, 44b/2, 44a/2
yé- yemek	y.-mediler 10a/11
y.-yürler 45a/8	y.-mey 43a/7
y.-diler 65a/5	yétkür- ulaştırmak
y.- ğil 11a/2	y.-ür 34a/6, 44b/6

y.-ürler 41a/10, 54b/5	y.+lar 6a/10
y.-üpdür 6a/2	y.+tur 73b/11
y.-diler 15b/6, 21b/8, 21a/7, 21a/9	yol yol
y.-üp 24a/6, 39b/2, 40b/1	y. 33b/11, 40b/4, 40b/6, 40b/6, 40b/7, 40b/7, 51b/5
y.-ür édiler 73a/1	y.+ ğa 2b/7, 3a/2, 5b/8, 5b/10, 9b/9, 11b/4, 12a/3, 17a/9, 19a/5, 34a/5, 40a/8, 49b/6, 55a/4, 60a/6, 72b/6
y.-diler érse 21a/6	y.+dın 34b/1
y.- ealmas 28b/5	y.+ın 70a/5, 71a/6, 72a/2
y.-magka 39a/11	y.+ını 2a/9
yétmiş yetmiş	y.+ ıĝa 2b/9, 2a/11, 3a/2, 5b/11, 31a/11, 33b/11, 34b/2, 68b/11, 69a/9, 70a/4, 70a/11, 71b/7
y. 59a/10, 65a/8	y.+ıda 3a/6, 3a/8, 21a/7, 23a/7, 23a/10, 34a/10, 48b/8, 49a/1
yıbar- göndermek	y.+ıdın 78b/10
y.-dı 25b/6	y.+ıdur 70b/6
y.-dılar 77b/6	y.+ları 2b/8, 2b/9, 46a/1, 48b/8
y.-salar 77b/8	y.+ların 80a/2
yıĝla- ağlamak	y.+larını 45a/4
y.-p 49a/9	y.+larıdın 2a/10
y.- ğanlar 23a/7	y.+larĝa 50a/3
yıl yıl, sene	y.+lardın 2b/1
y. 22b/2	yöri- yürüme
y.+da 29a/7	y.-diler 9b/8
yılan yılan	yörü- yürüme
y. 73a/6	y.-r 64b/1
yıraĝ uzak	y.-r miz 10a/1
y. 49b/3, 62a/11	y.-r lar 33b/4
y.+ka 48b/4	y.-p 2a/11, 10a/11, 13a/2, 32b/4, 32b/6, 34b/9, 35a/11
yigirmi yirmi	y.-r édiler 65a/11
y. 5b/4	y.-r érdiler 30a/3
yigit genç, kahraman	yörüt- yürütmek
y.+ni 14b/4	y.-üptür 5a/3
yil- koşmak	
y.-ürler 47a/5	
yok yok, deĝil	
y. 43a/10, 72b/2, 72a/8, 73b/5, 73b/6, 73b/10	

yör- yürümek

y.-gen 70b/5,73a/5

y.-gende 51b/1

y.-geni 68b/11

y.-genler 48a/1

yörü- yürümek

y.-rler 48b/7

y.-diler 16a/3

y.-se 71a/2

y.-p 21b/9

yörüŝ

y.+de 60a/11

yulduz yıldız

y.+ğa 80a/2

y.+lar 80a/4

yumalan-

y.-ıp 62a/1

yum- yummak

y.-may 16b/1

y.- mas édiler 25b/2

yurt vatan

y.+dın 24b/5

yut- yutmak

y.-tılar 11b/11

yüz (I) sayı

y. 37b/11

yüz (II) yüz, çehre

y. 10a/7, 63b/4

y.+ige 13b/3, 13b/11, 14a/1, 52a/6, 52a/6

y.+idin 34a/8

y.+leri 46b/3

y.+lerin 46b/5

y.+lerini 61b/4

y.+lerige 7a/8

y.+leringizge 7a/11

Z

zābıta kural,bağ

z. 22b/5

zāhid aşırı sofu

z.+lerğa8b/3

zāhir görünen, belli

z. 5b/10, 21a/2, 34a/8, 53b/8, 56a/6, 74b/7

z.+ ning 74b/1

z.+ni 65a/11

z.+de 23a/8

z.+din 70b/1

z.+leri 71b/7, 72b/3, 72b/10, 72a/9

z.+lerin 31a/3

z.+lerini 69a/5

z.+dür 34a/7

zāhirī görünen

z. 31a/8

z.+din 74b/2

zāhirīn görünenler

z. 69a/4

zēlālet hakirlik, alçaklık

z.+ğa 19a/4

zālikū't temmetū'l kitāp kitap tamam

oldu

z. 83a/9

zālim zulm eden

z.+lerdin 10b/11

zamān vakit

z. 6b/7, 9b/2, 9b/7, 10a/1, 11a/10, 12a/4, 19a/9, 23b/10, 27b/3, 27b/4, 28b/3, 36a/10, 38a/10, 44b/11, 63b/7, 63b/8, 64a/4, 70b/7, 70a/9, 72b/9, 73a/2

- z.+ğa** 9b/5
z.+da 27b/10, 27a/3, 29a/2, 34a/2
z.+dın 37b/9
z.+ı 29a/2, 73a/1
z.+ıda 29a/4
z.+larında 22a/1, 70a/10
z.+lar 13a/5
z.+larını 13a/2
z.+lardın 14b/2, 17a/2
z.+ğaça 34a/7
zamān der zamān zaman zaman
 z. 12a/2
zamāne devir, vakit
 z. 10a/7
zann sanma, sanı
 z. 81b/1
zarār ziyan, eksiklik
 z. 55a/8
zārī ağlayıp sızlama
 z. 16a/3, 16a/5, 50a/5
zāt kişi
 z. 43b/3
z.+nı 22b/4
zātī kendisiyle ilgili
 z. 53b/4
zāviye-i ‘işmet masumluğun köşesi
 z.+leride 63b/3
zayıfū’l hāl durumun zayıflığı
 z. 65a/7
zāyi‘ kayıp
 z. 2a/5, 3a/7, 3a/8, 5b/7, 9b/11,
 46b/1, 59a/6
zāyīf zayıf, güçsüz
 z. 16b/9, 49b/4
zebān lisan, dil
 z. 66b/1
zebān-ı kerāmet-i hāl kerametın
 görünüşü
 z. 64b/7
zeber-destlik eli üstünlük
 z.+nı 49b/5
zebūnlik güçsüzlük
 z. 79a/11
zell yanılma, yanlış yapma
 z.+leride 73b/2
zemīme kötü hal ve hareket
 z.+lerdin 68b/8
zemīn yeryüzü
 z. 5b/1
zerre pek ufak parça
 z. 50b/11
zerrīn altından yapılmış, altın
 z.+nı 64b/3
zevīyü’l ihtişām şanlı görünüş sahipleri
 z.+lar 45a/9
zevk hoşga giden hal, haz
 z. 8b/4, 8a/9, 39b/11, 41b/6, 42b/11,
 41b/11, 42a/2, 44b/1
zıdd-ı dīn din karşıtı
 z. 37a/9
zıkr anma, anılma
 z. 4b/7, 23b/3, 43b/7, 51b/9, 54a/9
 z.+nı 70b/10
 z.+ğa 2a/4
 z.+ı 3b/9, 4a/2, 6a/5
 z.+lerdin 54b/2
zıkr-i ihfā‘ gizli zikir
 z. 54b/2
zıkr-i zebān dilin anması
 z. 42b/7

zıkrullāh Allah'ın zikri

z. 1b/6, 14b/8

z.+ ğa 11b/6

z.+dın 52a/6

zindegānī dirilik, hayat

z. 56b/9, 78b/5

zindegānlık dirilik

z. 60b/7, 65a/10

zīnhār asla, olmaya

z. 45b/10

zīrā çünkü

z. 2a/3, 2a/10, 3a/11, 4a/6, 11b/10,
12a/5, 16b/8, 21b/3, 21a/8, 25b/2,
25b/7, 29b/7, 31b/10, 32b/5, 33a/2,
37b/2, 38b/11, 38a/8, 42a/11, 43b/3,
46a/10, 48b/11, 53a/5, 60a/3, 67b/8,
68a/3, 69a/1, 70a/1, 70a/11, 74b/2,
75b/7, 78a/11, 79a/4, 79a/11, 80b/6

ziyāde fazla; artma

z. 7b/11, 8a/1, 22a/5, 52b/5

z.+sin 68b/3

ziyāderak daha fazla

z. 52a/7

ziyān-kār zarar edici, zarar veren

z.+lar 37b/10

ziyāret görmeye gitme, görüşmeye
gitme

z. 13a/2

ziyāret-i ehlullāh evliya ziyareti

z. 10a/7

zīynetü'l libās esvab süsü

z. 58b/7

zīynet-i bātın gizli süs

z.+ ğa 65b/1

zorluk zorluk

z. 49b/5

zuhūr görünme, meydana çıkma

z. 79b/5, 79a/9

zü-l-celāl ululuk sahibi olan Allah

z. 36b/9, 64b/7

zulemāt karanlık

z. 38a/5

zulmet karanlık

z.+ ğa 73b/8

zühd zevke karşı koyarak kendini
ibādete verme

z. 33b/8

SONUÇ

Tezimizin konusunu oluşturan eser, içerik bakımından Nakşibendîliği ve Nakşibendî takipçilerinin menkıbevî hayatlarını anlatmaktadır.

Eserin içeriğini Nakşibendî takipçilerinden İslâm Şeyh'in manevî şahsiyeti etrafında oluşturulan menkıbevî hayatı, müritliği ve faaliyetleri belirler. Eserin dinî metin olması nedeniyle Arapça sözcük ve tamlamalara yer verilmektedir.

Eserde; peygamberler, sûfîler ve tarihî şahsiyetlerin faaliyetleri ile İslâm Şeyh'in faaliyetleri iç içe verilmiştir. İslâm Şeyh hakkında verilen bilgiler düzenli ve tam değildir. Mecazların, halk söyleyişlerinin, deyimlerin kullanıldığı eser konu bakımından dinî ve ahlakî değerler etrafında şekillendirilmiştir. Eserin sonunda, gelenek haline geldiği üzere “temmetü'l kitab” ibaresi kullanılmış ve eser dua ile bitirilmiştir.

Eserde Nakşibendiliğin temel kaideleri, Nakşibendiyye tarikatı'nı hazırlayan tasavvufî düşünceler ve Nakşibendiliği Hz. Ebu Bekir'e ve oradan da Hz. Peygamber'e ulaştıran bir silsile yer almaktadır.

Günümüz Türkçesine aktardığımız eser dil özellikleri bakımından Çağatay Türkçesine aittir. Tespit edilen dil özellikleri şunlardır:

1. Ek uyumsuzluğu

Kalınlık-incelik uyumu: āgāh+lık (51a/1), şeyh+ğa (13a/7), taraf+ge (77b/3), t̄ālib+ler+ğa (8a/9)

Düzlük-yuvarlaklık uyumu: açıl-ur (7b/1), bil-ür-ler (2b/1), eşit-sün-ler (45a/2)

2. Çağatay Türkçesinde genitif eki +nıŋ/ +niŋ yerine +nı / +ni ekinin kullanılması:

kişi+ni köŋ(ü)l+i+din (3a/10), alar+nı du'ā+sı+dın (5a/4)

3. İyelik 3.teklik ekinden sonra gelen isim çekim eklerinde zamir n'si kullanılmaması:

alar+nı ara+sı+dın (6b/7), üst+i+din (12b/2), haqq yol +ı+da (49a/3)

Eserde nadiren zamir n'si kullanılan örnekler de tespit edilmiştir: iç+i+n+din (59b/5)

4. Klasik Çağatay imlâsının en önemli özelliklerinden biri de çekim ve yapım eklerinin genel olarak ayrı yazılmasıdır: helaklik **هلاک لیک** (68a/1), işānlık **ایشان لیق** (69b/3), kâbilrak **قابیل راق** (81a/1), maḳām+da **مقام د ا** (53b/4), sâbıḳ+lar **سابق لار** (72b/9)

5. Görülen geçmiş zaman 1. çokluk şahıs ekinin -dUk olarak kullanılması: kıl-duk (13a/7), kél-dük (37a/5)

6. Yeterlilik fiili olarak -al fiilinin kullanılması: tur-al-mas édi-ler (25a/7), köter-e al-ma-dı-lar (62b/9), al-al-map-dur (53a/3)

KAYNAKÇA

- ATALAY, Besim (1970), *Abuşka Lügati veya Çağatay Sözlüğü*, Ayyıldız Matbaası A.Ş. Ankara.
- CAFEROĞLU, Ahmet (1984), *Türk Dil Tarihi II*, Enderun Yayınları, İstanbul.
- CEBECİOĞLU, Ethem (2004), *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü*, Ankara Yayınları, İstanbul.
- CLAUSON, Sir Gerard (1972), *An Etimological Dictionary of Pre-thirteenth-Century Turkish*, Oxford.
- COŞKUN, Volkan (2000), *Özbek Türkçesi Grameri*, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, TDK Yayınları:752, Ankara.
- ECKMANN, Janos (2005), *Çağatayca El Kitabı* (Çev.Günay Karaağaç), Akçağ Yayınları/456, Kaynak Eserler/136, 3.baskı, Ankara.
- ERASLAN, Kemal (1970) *Doğu Türkçesinde Ek Uyumsuzluğuna Dair*, TDED, c. XVIII, s. 113-124, İstanbul.
- ERASLAN, Kemal (1986), “*XVI. Yüzyıl Çağatay Edebiyatı*”, Büyük Türk Klasikleri c.4, İstanbul.
- ERASLAN, Kemal (1993), *Ahmed-i Yesevi Divan-ı Hikmet Seçmeler*, Kültür Bakanlığı Yayınları /546 Yayınlar Dairesi Başkanlığı, Türk Klasikleri Dizisi/22, Ankara.
- ERASLAN, Kemal (1996), *‘Ali Şir Nevâyî, Nesâyimü l- maḥabbe min şemâyimil fütüvve*, TDK Yayınları, Ankara.
- ERDAL, Marcel (1991), *Old Turkic Word Formation: A Fuctional Approach to the Lexicon III*, Wiesbaden.
- ERGİN, Muharrem (2001), *Üniversiteler için Türk Dili*, Bayrak Basım-Yayım Dağıtım, İstanbul.
- HACIEMİNOĞLU, M.Necmettin (1984), *Türk Dilinde Edatlar* (En Eski Metinlerden Zamanımıza Kadar –Yazı Dilinde-) Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- KANAR, Mehmet (2002), *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Derin Yayınları, İstanbul.
- KANAR, Mehmet (2008), *Farsça Türkçe Sözlük*, Say Yayınları, İstanbul.
- KÖPRÜLÜ, Fuad (2003), *Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar*, Akçağ Yayınları, 10. Baskı, Ankara.

- KÖPRÜLÜ, Fuad (2001), *Ahmet Yesevi*, İA Meb Yay., c.:1, s.210-215.
- NEVAYİ, Ali Şir (1996), *Nesayimü'l-mahabbe min şemayimi'l fütüvve*, (haz.) Kemal Eraslan, TDK Yayınları, Ankara.
- SERTKAYA, Osman Fikri (1996), *Harezmi, Kıpçak ve Çağatay Türkçesi Üzerine Araştırmalar*, Ankara
- STEINGASS, F. (1975), *A Comprehensive Persian-English Dictionary*, (New Print), Beriut.
- TEKCAN, Münevver (2005), *Bayram Han'ın Türkçe Divanı*, Beşir Kitabevi, İstanbul.
- TEKCAN, Münevver (2007), *Hakim Ata Kitabı*, Beşir Kitabevi, İstanbul.
- TOSUN, Necdet (1997), *Yeseviliğin İlk Dönemine Ait Bir Risale: Mir'atü'l-Kulub*, İlam Araştırma dergisi, c.II, s.2 (Temmuz-Aralık).
- TOSUN, Necdet (2007), *Bahâeddîn Nakşibend Hayatı, Görüşleri, Tarîkatı*, İnsan Yayınları, İstanbul.
- TÜRK, Vahit (2006), *Ali Şir Nevâyî, Nazmü'l-Cevâhir*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul.
- TÜRK, Vahit (1999), *Türkçe'de Şimdiki zaman Kavramı, çekimleri ve ekleri*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, S.120, s.9-39, Ankara.
- TÜRK, Vahit (1990), *Nevâ'i Mecalisü'n-Nefâ'is*, Doktora Tezi.
- TULUM, Mehmet Mâhur (2009), *Hazînâ Menba'ül-Ebhâr Fî Riyâzi'l-Ebrâr*, TDAD: 45, İstanbul.
- ULUDAĞ, Süleyman (2001), *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*, Kabalcı Yayınevi, İstanbul.
- YÛSUF HÂS HÂCİB, *Ḳutadġu Bilig*, yayınlayan: Reşit Rahmeti Arat, *Kutadgu Bilig III* İndeks, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, İstanbul, 1979 yayına hazırlayanlar: Kemal Eraslan, Nuri Yüce, Osman F. Sertkaya.

ÖZGEÇMİŞ

1975 yılında İzmit'te doğdu. İlk ve orta öğrenimini İzmit'te tamamladı. İzmit Lisesi'nden mezun olduktan sonra 2002 yılında Kocaeli Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde başladığı yüksek öğrenimini 2006 yılında tamamladı. 2007 yılında Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Eski Türk Dili Bilim Dalı'nda yüksek lisansa başladı. Halen adı geçen üniversitede öğrenimine devam etmektedir.

Bahar SAMUR